

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Sprawozdanie Stenograficzne

52. posiedzenie
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
w dniu 16 listopada 2022 r.

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Sprawozdanie Stenograficzne

52. posiedzenie
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
w dniu 16 listopada 2022 r.

Porządek obrad
52. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
w dniu 16 listopada 2022 r.

1. **Drugie** czytanie projektu uchwały ustanawiającej rok 2023 Rokiem Mikołaja Kopernika w 550. rocznicę urodzin.
2. **Drugie** czytanie projektu uchwały o ustanowieniu roku 2023 Rokiem Jana Matejki.
3. **Drugie** czytanie projektu uchwały o ustanowieniu roku 2023 Rokiem Władysławy Szymborskiej.
4. **Ustawa** o zmianie ustawy o Funduszu Medycznym oraz niektórych innych ustaw.
5. **Ustawa** o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.
6. **Ustawa** o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw.
7. **Ustawa** o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.
8. **Ustawa** o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych.
9. **Ustawa** o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw.
10. **Ustawa** o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw.
11. **Ustawa** o zmianie ustawy o kuratorach sądowych.
12. **Ustawa** o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Prawo o prokuraturze.
13. **Drugie** czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy.
14. **Ustawa** o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.
15. **Informacja** dla Sejmu i Senatu RP o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie styczeń–czerwiec 2022 r. (przewodnictwo Francji w Radzie Unii Europejskiej).

16. **Informacja** o działalności Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.

*Oświadczenia senatorów są składane na końcu posiedzenia,
po wyczerpaniu porządku obrad.*

Obecni senatorowie: według załączonej do protokołu listy obecności.

Obecni goście i przedstawiciele urzędów:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	– minister do spraw Unii Europejskiej Szymon Szykowski vel Sęk
Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu	– prezes Karol Nawrocki
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	– prezes Tomasz Chróstny
Ministerstwo Infrastruktury	– sekretarz stanu Marek Gróbarczyk
Ministerstwo Klimatu i Środowiska	– sekretarz stanu Ireneusz Zyska
Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej	– sekretarz stanu Stanisław Szwed
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	– sekretarz stanu Ryszard Bartosik
Ministerstwo Sprawiedliwości	– sekretarz stanu Michał Woś
Ministerstwo Zdrowia	– podsekretarz stanu Piotr Bromber – podsekretarz stanu Marcin Martyniak
Prezydent miasta Torunia	– Michał Zaleski
Uniwersytet Mikołaja Kopernika	– rektor Andrzej Sokala
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski	– rektor Jerzy Andrzej Przyborowski
Urząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu	– wicemarszałek województwa Zbigniew Ostrowski
Uniwersytet Jagielloński	– prorektor Jarosław Górniak
Muzeum Narodowe w Krakowie	– dyrektor Andrzej Szczerski
Towarzystwo Miłośników Torunia	– prezes Krzysztof Mikulski
Fundacja Wisławy Szymborskiej	– prezes Michał Rusinek

(Początek posiedzenia o godzinie 11 minut 02)

(Posiedzeniu przewodniczą marszałek Tomasz Grodzki oraz wicemarszałkowie Gabriela Morawska-Stanecka, Michał Kamiński, Bogdan Borusewicz i Marek Pęk)

**MARSZAŁEK
TOMASZ GRODZKI**

Otwieram pięćdziesiąte drugie posiedzenie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej X kadencji.

(Marszałek trzykrotnie uderza laską marszałkowską)

Na sekretarzy posiedzenia wyznaczam panią senator Agnieszkę Gorgoń-Komor oraz pana senatora Rafała Ambrozika. Listę mówców prowadzić będzie pan senator Rafał Ambrozik.

Szanowni Państwo Senatorowie, w związku ze stanem zagrożenia epidemicznego po zasięgnięciu opinii Konwentu Seniorów podjąłem decyzję o nadaniu temu posiedzeniu specjalnej formuły hybrydowej. No, tak jak zwykle. Zasady udziału senatorów w posiedzeniach Senatu w sposób zdalny zostały określone w art. 67b Regulaminu Senatu.

Chciałbym jednocześnie uprzedzić, że uroczyste posiedzenie Senatu, które odbędzie się 28 listopada, nie będzie miało formuły hybrydowej. To będzie wyjątek. Tak że zachęcamy do udziału osobistego w tym posiedzeniu 28 listopada. Oczywiście dostaną państwo odpowiednie powiadomienia z Biura Prac Senackich.

Państwa senatorów biorących teraz udział w posiedzeniu w sposób zdalny proszę o upewnienie się, czy iPady są podłączone, a kamery w nich włączone. Proszę także o zapewnienie takiego położenia iPada i obiektywu kamery, aby byli państwo widoczni podczas połączenia. Możecie państwo zapisywać się do pytań i do

głosu w dyskusji poprzez czat w aplikacji. Wnioski o charakterze legislacyjnym, przemówienia w dyskusji oraz oświadczenia prosimy przysyłać za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres przesłany państwu uprzednio przez Kancelarię Senatu. Do państwa dyspozycji pozostaje oczywiście także specjalny numer telefonu, pod którym możecie państwo dokonywać konsultacji treści wniosków o charakterze legislacyjnym czy zgłaszać problemy techniczne. Prosimy samodzielnie nie włączać mikrofonów. Zabranie głosu będzie możliwe dopiero po jego udzieleniu przez marszałka prowadzącego oraz po uruchomieniu mikrofonu przez informatyka Kancelarii Senatu.

Informuję także, że za 15 minut zablokujemy możliwość przyłączenia się do posiedzenia. Jeżeli ktoś z państwa senatorów nie zdąży dołączyć do posiedzenia przed zablokowaniem sesji bądź ktoś z państwa straci połączenie, prosimy o kontakt telefoniczny pod numer uprzednio państwu przekazany.

Szanowni Państwo, przystąpimy teraz do głosowania, które ma na celu wyłącznie ustalenie listy senatorów biorących udział w posiedzeniu.

Proszę o oddanie jakiegokolwiek głosu w celu potwierdzenia obecności.

Przypominam senatorom korzystającym z aplikacji do zdalnego udziału, że rozpoczęcie głosowania w systemie Webex, tzw. ankietowanie, spowoduje pojawienie się komunikatu. Aby wziąć udział w głosowaniu, klikamy „OK”. Przypominam również o konieczności wciśnięcia 2 razy przycisku „Przełącz”: po oddaniu głosu w oknie głosowania oraz w odpowiedzi na pytanie o potwierdzenie.

Proszę o podanie wyników głosowania.

W głosowaniu wzięło udział 84 senatorów i tyłu aktualnie bierze udział w posiedzeniu. Aczkolwiek, jak widać, liczba ta konsekwentnie rośnie.

Panie i Panowie Senatorowie, 5 listopada 2022 r. zmarła pani Gabriela Cwojdzńska, senator I kadencji, członkini Komisji Kultury, Środków Przekazu, Nauki i Edukacji Narodowej, Komisji Samorządu Terytorialnego oraz Komisji spraw Emigracji i Polaków za Granicą.

Proszę o powstanie i uczczenie minutą ciszy pamięci pani senator.

(Wszyscy wstają) (Chwila ciszy)

(Senator Robert Mamątow: Wieczny odpoczynek racz jej dać, Panie.)

(Zgromadzeni odpowiadają: A światłość wiekusta niechaj jej świeci.)

(Senator Robert Mamątow: Niech odpoczywa w pokoju wiecznym.)

(Zgromadzeni odpowiadają: Amen.)

Dziękuję bardzo.

Wysoki Senacie, informuję, że w dniu 12 października 2022 r. prezes Rady Ministrów przekazał do Senatu dokument „Sprawozdanie Rady Ministrów z realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w 2021 roku”. Dokument ten zawarty jest w druku nr 840. W dniu 20 października 2022 r. sprawozdanie zostało skierowane do Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej oraz do Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej. Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisja Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej na swoich posiedzeniach w dniu 15 listopada 2022 r. zapoznały się z tym dokumentem.

Informuję, że również 12 października 2022 r. pan premier przekazał do Senatu dokument „Sprawozdanie Rady Ministrów z realizacji ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 w 2021 r.”. Dokument ten zawarty jest w druku nr 841. W dniu 20 października 2022 r. sprawozdanie zostało skierowane do Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej oraz do Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej. Komisje te na swoich posiedzeniach w dniu 15 listopada 2022 r. zapoznały się z tym dokumentem.

Informuję, że 1 sierpnia 2022 r. premier przekazał do Senatu dokument „Informacja Rady Ministrów o realizacji w roku 2021 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”. Dokument ten zawarty jest w druku nr 785. W dniu 2 sierpnia informacja została skierowana do Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej oraz Komisji Samorządu

Terytorialnego i Administracji Państwowej, które to komisje zapoznały się z tym dokumentem: komisja rodziny – 25 października; a komisja samorządu terytorialnego – 15 listopada br.

Wysoki Senacie, informuję, że w dniu 12 października 2022 r. przewodnicząca Rady Języka Polskiego przekazała Senatowi „Sprawozdanie o stanie ochrony języka polskiego za lata 2018–2019”. Zawarte jest ono w druku nr 842. Sprawozdanie zostało skierowane do Komisji Kultury i Środków Przekazu, która to komisja w dniu 15 listopada br. zapoznała się ze sprawozdaniem.

Informuję, że Sejm na sześćdziesiątym czwartym posiedzeniu w dniu 27 października 2022 r. przyjął większość poprawek Senatu do ustawy o zakupie preferencyjnym paliwa stałego przez gospodarstwa domowe oraz część poprawek Senatu do ustawy o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczanie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku.

Informuję także, że na sześćdziesiątym piątym posiedzeniu w dniu 4 listopada Sejm przyjął: wszystkie poprawki Senatu do ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Kodeks spółek handlowych; większość poprawek Senatu do ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych oraz ustawy o finansach publicznych, do ustawy o Centralnym Azylu dla Zwierząt, do ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta, ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy – Prawo prywatne międzynarodowe, do ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Ponadto na tym samym posiedzeniu w dniu 4 listopada Sejm: odrzucił wszystkie poprawki Senatu do ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii, do ustawy o zmianie ustaw w celu przeciwdziałania lichwie; odrzucił uchwały Senatu odrzucające ustawę o przedłużeniu kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego, ustawę o Instytucie Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, ustawę o zmianie ustawy o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Wobec niewniesienia zastrzeżeń do protokołu czterdziestego ósmego posiedzenia stwierdzam, że protokół tego posiedzenia został przyjęty.

Informuję, że protokoły czterdziestego dziewiętego i pięćdziesiątego posiedzenia Senatu, zgodnie z Regulaminem Senatu, są przygotowane do udostępnienia, pleno titulo, państwu senatorom. Jeżeli nikt z państwa senatorów nie zgłosi do nich zastrzeżeń, to zostaną one przyjęte na kolejnym posiedzeniu.

Państwo Senatorowie, projekt porządku obrad został wyłożony na ławach senatorskich.

Proponuję rozpatrzenie punktów od piątego do siódmego oraz od dziewiątego do dwunastego, pomimo że sprawozdania komisji w ich sprawie zostały dostarczone w terminie późniejszym niż określony w art. 34 ust. 2 Regulaminu Senatu. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że Wysoka Izba przyjęła przedstawioną propozycję.

Wobec braku głosów sprzeciwu stwierdzam, że Senat przedstawioną propozycję przyjął.

Szanowni Państwo, proponuję uzupełnienie porządku obrad o punkty: ustawa o zmianie ustawy o Funduszu Medycznym oraz niektórych innych ustaw – i rozpatrzenie go jako punktu czwartego porządku obrad, jednak nie wcześniej niż po zakończeniu posiedzenia Rady Bezpieczeństwa Narodowego, ponieważ reprezentantka pana prezydenta, pani minister Paprocka, dopiero wtedy będzie mogła tutaj przybyć; ustawa o zmianie ustawy o wspieraniu obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych – i rozpatrzenie go jako punktu czternastego porządku obrad. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że Wysoka Izba przyjęła przedstawione propozycje.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zabrać głos w sprawie przedstawionego porządku obrad?
Pan senator Libicki.

**SENATOR
JAN FILIP LIBICKI**

Panie Marszałku, ja nie w kwestii porządku, ale w kwestii związanej z naszymi obradami.

Otóż wczoraj w czasie wspólnego posiedzenia Komisji Ustawodawczej i komisji rodziny po raz pierwszy miałem okazję współprowadzić z panem senatorem Kwiatkowskim to posiedzenie zważając na to, że w czasie wakacji została stworzona możliwość dojazdu dla osób, które poruszają się

na wózkach inwalidzkich, czyli dla pana senatora Plury i dla mnie.

I chciałbym podziękować w pierwszym rzędzie pani przewodniczącej, senator Magdalenie Kochan, która zbierała podpisy pod petycją do pana marszałka, aby to złamanie bariery architektonicznej w tym miejscu nastąpiło. Chciałbym również podziękować panu marszałkowi oraz całej administracji Senatu za to, że kolejna bariera w polskim Senacie została przełamana. Bardzo dziękujemy. *(Oklaski)*

**MARSZAŁEK
TOMASZ GRODZKI**

Dziękuję bardzo panu senatorowi. Posypujemy głowę popiołem. Mogło być trochę wcześniej, ale dobrze, że się dokonało.

(Rozmowy na sali)

Stwierdzam, że Senat zatwierdził porządek obrad pięćdziesiątego drugiego posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej X kadencji.

Informuję, że dziś o godzinie 12.00 zostanie ogłoszona półgodzinna przerwa w obradach, w trakcie której odbędzie się otwarcie wystawy „Różnorodność społeczna senatorów II RP”. Zachęcam do jej oglądania, jest to jedna z piękniejszych wystaw, jakie w naszym foyer udało nam się stworzyć. Zwróćcie państwo uwagę, że frak, który wisi na wejściu do Senatu, to jest oryginalny frak jednego z senatorów II Rzeczypospolitej.

Ponadto dzisiaj również – nie chcę określać dokładnej godziny, ale ok. godziny 14.00 – przystąpimy do rozpatrzenia punktu piętnastego, tj. informacji dla Sejmu i Senatu RP o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie styczeń – czerwiec 2022 r. (przewodnictwo Francji w Radzie Unii Europejskiej).

Informuję także, że głosowania w sprawie punktów od pierwszego do trzeciego, tj. dotyczące projektów uchwał w sprawie ustanowienia roku 2023 rokiem Kopernika, Szyborskiej i Matejki, zostaną przeprowadzone bezpośrednio po rozpatrzeniu każdego z tych punktów. Pozostałe głosowania zostaną przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Szanowni Państwo, dzisiaj pan prezydent, w związku z tragicznymi wydarzeniami w wiosce Przewodów, tuż przy granicy polsko-ukraińskiej, zwołał na 12.00 Radę Bezpieczeństwa Narodowego,

która, co oczywiste, ma priorytet. Z racji funkcji będę w niej uczestniczył.

Chciałbym teraz prosić Wysoki Senat o uczczenie minutą ciszy ofiar wojny, agresji Rosji na Ukrainę po stronie polskiej, jak również wszystkich niewinnych ofiar tej niczym nieuzasadnionej agresji od początku, od 24 lutego tego roku. Proszę o uczczenie ich minutą ciszy.

(Senator Robert Mamątow: Wieczny odpoczynek racz im dać, Panie.)

(Zgromadzeni odpowiadają: A światłość wiekista niechaj im świeci.)

(Senator Robert Mamątow: Niech odpoczywają w pokoju wiecznym.)

(Zgromadzeni odpowiadają: Amen.)

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu pierwszego porządku obrad: drugie czytanie projektu uchwały ustanawiającej rok 2023 Rokiem Mikołaja Kopernika w 550. rocznicę urodzin.

Przypominam, że projekt ten został wniesiony przez Komisję Nauki, Edukacji i Sportu i zawarty jest w druku nr 789, a sprawozdanie – w druku nr 789 S.

Witam obecnych na posiedzeniu gości: prezydenta miasta Torunia, pana Michała Zaleskiego... *(Oklaski)* ...jego magnificencję rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, pana prof. Andrzeja Sokalę... *(Oklaski)* ...jego magnificencję rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, pana prof. Jerzego Andrzeja Przyborowskiego... *(Oklaski)* ...prorektora Uniwersytetu Jagiellońskiego, pana prof. Jarosława Górniaka... *(Oklaski)* ...wicemarszałka województwa kujawsko-pomorskiego, pana Zbigniewa Ostrowskiego... *(Oklaski)* ...i prezesa Towarzystwa Miłośników Torunia, pana Krzysztofa Mikulskiego... *(Oklaski)*

Proszę sprawozdawcę Komisji Ustawodawczej, pana senatora Kazimierza Wiatra, o przedstawienie sprawozdania komisji o projekcie uchwały.

SENATOR SPRAWOZDAWCA KAZIMIERZ WIATR

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Magnificencje Panowie Rektorzy, Panowie Profesorowie! Panie Prezydencie Miasta Torunia!

Postać Mikołaja Kopernika jest powszechnie znana w Polsce i na świecie, dlatego ograniczę się do przedstawienia sylwetki Mikołaja Kopernika jedynie słowami zawartymi w projekcie uchwały.

Chciałbym jednak podkreślić znaczenie tej uchwały i ogłoszenia roku 2023 rokiem Kopernika, bowiem czas, w którym żyjemy, określany jako czas budowy społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy, powoduje, że postać Mikołaja Kopernika zasługuje na wyjątkowe, szczególne zauważenie. To nie tylko promocja naszego narodu i państwa, ale także promocja osiągnięć polskiej nauki, docenienie polskiej nauki. Przez całe długie lata staraliśmy się jako Senat Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, przy dużym udziale omisji Nauki, Edukacji i Sportu, myśleć w ten sposób o wadze, o znaczeniu dla rozwoju społeczeństwa, nauki i gospodarki wszelkich badań naukowych i edukacji, szczególnie edukacji wyższej. Dlatego ogłaszaliśmy jako Senat Rok Matematyki, Rok Fizyki, podejmowaliśmy wiele uchwał o wybitnych naukowcach.

Do projektu uchwały o ogłoszeniu roku Kopernika dołączono program obchodów tego roku. W ramach uroczystości w Senacie zaplanowano wystawę o Mikołaju Koperniku i konferencję o Mikołaju Koperniku. Będą też liczne uroczystości w ramach Kongresu Kopernikańskiego: inauguracja kongresu, święto Mikołaja Kopernika w Toruniu 19 lutego przyszedłego roku, Kongres Kopernikański w Krakowie 24–26 maja przyszedłego roku, Kongres Kopernikański w Olsztynie 21–24 czerwca 2023 r. i Kongres Kopernikański w Toruniu 12–15 września 2023 r. Zaplanowano też uroczystości o charakterze międzynarodowym – uruchomienie pod patronatem ministra edukacji i nauki nowego polskiego teleskopu Solaris-5 w obserwatorium South African Astronomical Observatory w Republice Południowej Afryki.

Załączone do projektu uchwały informacje o obchodach to jest tylko mały fragment tego, co jest już zaplanowane. Odbędzie się odsłonięcie pamiątkowej tablicy w Kaplicy Kopernikowskiej i otwarcie zjazdu Polskiego Towarzystwa Astronomicznego. Zaplanowano liczne przedsięwzięcia w ramach tego bogatego, jak już słyszeliśmy, kongresu, który odbędzie się w wielu ważnych miejscach. Można by tu przytoczyć sekcje, jakie w ramach tego kongresu będą funkcjonowały: astronomiczna, antropologiczna, literaturoznawcza, historyczno-artystyczna, medyczna. Nie wiem, czy w tej chwili jestem w stanie wymienić wszystkie. Odbędzie się otwarcie Szlaku Kopernikańskiego. To będą najważniejsze okołokongresowe wydarzenia, ale będzie też wiele innych. Będzie halowy mityng lekkoatletyczny Copernicus Cup, uroczysta sesja Rady Miasta Torunia, quiz wiedzy o Mikołaju Koperniku

w Dworze Artusa, wprowadzenie do obiegu banknotu poświęconego postaci Mikołaja Kopernika i wiele, wiele, innych. Ja mam tutaj wypisanych wiele imprez. Będzie sztafeta Kopernika, koncert „Muzyczny Kosmos”, ogólnopolski konkurs wiedzy, rajd kopernikański i wiele, wiele innych. Nie chciałbym pominąć jakiegos ważnego wydarzenia. Do tych licznych przedsięwzięć dołączą na pewno uczelnie wyższe i szkoły. To naprawdę będzie rok bardzo intensywnych przeżyć.

Chciałbym w tym miejscu podkreślić także, że już obecnie w realizację tych przedsięwzięć, w samą inicjatywę ogłoszenia Roku Mikołaja Kopernika zaangażowanych jest wiele osób. Te najważniejsze siedzą dzisiaj w sali Senatu, za co bardzo dziękuję. Może jeszcze raz je wymienię: pan prezydent miasta Torunia Michał Zaleski, przewodniczący Rady Miasta Torunia prof. Marcin Czyżniewski, rektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika prof. Andrzej Sokala, prezes Towarzystwa Miłośników Torunia prof. Krzysztof Mikulski, prezes Towarzystwa Naukowego w Toruniu prof. Andrzej Radziwiński, ale także biskup toruński Wiesław Śmigiel, wojewoda kujawsko-pomorski Mikołaj Bogdanowicz, marszałek województwa kujawsko-pomorskiego Piotr Calbecki. Ta inicjatywa w kolejnych miesiącach zataczała kolejne kręgi i przy organizacji obchodów związanych z tym wspianym jubileuszem została podpisana deklaracja o współpracy. Została ona podpisana przez rektorów Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, wojewodów kujawsko-pomorskiego i warmińsko-mazurskiego, marszałków województw kujawsko-pomorskiego i warmińsko-mazurskiego, prezydentów miast Olsztyna i Torunia oraz metropolitę warmińskiego i biskupa toruńskiego. Nie ma wątpliwości, że to będzie rok intensywnych, ważnych przeżyć.

Jednocześnie chciałbym w tym miejscu podziękować Komisji Nauki, Edukacji i Sportu za uchwałę podjętą 12 kwietnia br., za wniesienie tej inicjatywy do pana marszałka, Uniwersytetowi Mikołaja Kopernika za pomoc w sprecyzowaniu znacznej części zapisów tej uchwały, a także programu, oraz Komisji Ustawodawczej, która w dniu 19 października tego roku niezwykle życzliwie pochyliła się nad tym tekstem.

Szanowni Państwo, chciałbym w tym momencie odczytać projekt uchwały Senatu Rzeczypospolitej

Polskiej ustanawiającej rok 2023 Rokiem Mikołaja Kopernika w 550. rocznicę urodzin.

„19 lutego 2023 r. upływa 550 lat od urodzin Mikołaja Kopernika, wybitnego astronoma i twórcy teorii heliocentrycznej. Senat Rzeczypospolitej Polskiej, pragnąc upamiętnić znamienitego uczonego, który zmienił postrzeganie świata, ustanawia rok 2023 Rokiem Mikołaja Kopernika.

Mikołaj Kopernik urodził się 19 lutego 1473 w Toruniu w rodzinie kupieckiej, a zmarł przed 21 maja 1543 we Fromborku. Przez całe życie był wiernym poddanym kolejnych królów Polski z dynastii Jagiellonów. Jak pisał (nie ma obowiązków większych nad obowiązek względem Ojczyzny, dla której nawet życie należy poświęcić). Odebrał gruntowne wykształcenie: studiował sztuki wyzwolone na uniwersytecie w Krakowie, prawo w Bolonii i medycynę w Padwie. Uzyskał doktorat z prawa kanonicznego w Ferrarze. Kopernik był członkiem warmińskiej kapituły katedralnej i większość swego życia spędził we Fromborku. Uczony pełnił wiele funkcji administracyjnych: między innymi był generalnym administratorem biskupstwa warmińskiego, kanclerzem kapituły katedralnej oraz wizytatorem dóbr kapitulnych. Był kanonikiem warmińskiej kapituły katedralnej i scholastykiem wrocławskiej Kolegiaty Świętego Krzyża i św. Bartłomieja. Astronom przebywał też na dworze wuja Łukasza Watzenrodego, biskupa warmińskiego w Lidzbarku Warmińskim i w Olsztynie jako administrator dóbr kapituły. Uczestniczył też w zjazdach stanów Prus Królewskich w Grudziądzu, Malborku, Elblągu i Toruniu.

Najsłynniejszym dziełem Kopernika jest «De revolutionibus orbium coelestium», w którym astronom przedstawił założenia heliocentrycznej budowy Układu Słonecznego, burzące dotychczasowy obraz świata, którego centrum stanowiła Ziemia. Kopernik był prawdziwym człowiekiem renesansu, ponieważ działał również jako lekarz, prawnik, kartograf i ekonomista. W 1522 roku opracował «traktat o monetach», w którym dowodził, iż gorszy pieniądz wypiera lepszy. Prawo to jest dziś określane prawem Kopernika-Greshama. Jednak największy wpływ na naukę światową miały odkrycia astronomiczne Kopernika. W nauce światowej uważany jest za twórcę metody naukowej w dociekaniu prawdy. Kopernik pisał we wstępie do swojego największego dzieła: „Myśli uczonego są niezależne od osądu ogółu, ponieważ dążeniem uczonego, o ile tylko ludzkiemu rozumowi pozwala

na to Bóg, jest szukanie we wszystkim prawdy». Jego odkrycie spowodowało rewolucję naukową zwaną przewrotem kopernikańskim.

Polski prawnik, urzędnik, dyplomata, lekarz i niższy duchowny katolicki, doktor prawa kanonicznego, zajmujący się również astronomią i astrologią, matematyką, ekonomią, strategią wojсковą, kartografią i filologią. Bywa też nazywany fizykiem i filozofem. Kopernik jest najbardziej znany jako astronom – twórca heliocentrycznego modelu Układu Słonecznego i prawdopodobnie pierwszy heliocentryk w Europie od czasów starożytnej Grecji. Prace Kopernika – inaczej niż wcześniejsze koncepcje Arystarcha z Samos – dokonały przełomu i wywołały jedną z najważniejszych rewolucji naukowych od czasów starożytnych, nazywaną przewrotem kopernikańskim. Z tego powodu heliocentryzm bywa nazywany kopernikanizmem, a kosmologiczno-filozoficzny postulat odrzucenia wszelkiego geocentryzmu i antropocentryzmu – zasadą kopernikańską.

W geometrii płaskiej Kopernik – niezależnie od innych wcześniej żyjących matematyków – udowodnił i rozpowszechnił twierdzenie nazwane jego imieniem. Kopernik to również tłumacz bizantyjskiego pisarza Teofilakta Symokatty na język łaciński, autor łacińskiego poematu «Septem Sidera» («Siedem Gwiazd») oraz map Warmii i innych terenów Prus. Astronomiczne dzieło Kopernika wiązało się też z rewizją fizyki Arystotelesa, będącej częścią jego systemu filozoficznego – otwierając drogę do mechaniki klasycznej, teorii grawitacji Newtona i do nowożytnej metody naukowej.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej przyjmując uchwałę w 550. rocznicę urodzin tego Wielkiego Polaka, chce po raz kolejny przypomnieć jego postać i zasługi, na stałe obecne w naszej społecznej świadomości. To przypomnienie ma na celu uświadomienie światowych zasług Polski i Polaków dla nauki oraz wzmocnienie współczesnych dążeń świata nauki i edukacji do podmiotowej obecności nauki w polskim życiu społecznym, gospodarczym i politycznym. Obecnie budowane społeczeństwo informacyjne stawia przed nami nowe wyzwania: pośród nich rola twórczej obecności w nauce i gospodarce ma zasadnicze znaczenie. Badania naukowe i ich wdrażanie do nowoczesnej gospodarki decydują o sile społeczeństw, narodów i państw. Dlatego Senat Rzeczypospolitej Polskiej po raz kolejny przypomina naszego wielkiego poprzednika dla zachęcenia młodych do inspirowania się tą

niezwykle nowoczesną, jak na owe czasy, i niezwykle interdyscyplinarną postacią.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej zwraca się do uczelni, szkół, organizacji społecznych i mediów o popularyzację postaci Mikołaja Kopernika, który nie tylko dokonał jednego z najważniejszych odkryć w historii ludzkości, ale zapoczątkował również rewolucję naukową, która zmieniła postrzeganie świata. Jest zaliczany do najwybitniejszych uczonych w historii świata, a jego nazwisko jest nierozzerwalnie związane z jego Ojczyzną – Polską.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej «Monitor Polski».

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Gabriela Morawska-Stanecka)

Panie i Panowie Senatorowie, Pani Marszałek, bardzo proszę o przyjęcie tego projektu uchwały. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

WICEMARSZAŁEK

GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Bardzo dziękuję, Panie Senatorze.

Obecnie senatorowie mogą zgłaszać trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senatora sprawozdawcy komisji, a zarazem upoważnionego przedstawiciela wnioskodawców. Przypominam, że wnioskodawcy upoważnili do ich reprezentowania także senatora Kazimierza Wiatra.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie? Nie.

Czy na sali jest przedstawiciel rządu?

(Głosy z sali: Nie, nie.)

(Głos z sali: Po co?)

Nie ma.

Otwieram dyskusję.

I proszę o zabranie głosu pana senatora Józefa Zająca.

SENATOR

JÓZEF ZAJĄC

Pani Marszałek! Wysoki Senacie! Szanowni Goście!

Chciałbym zwrócić uwagę na 2 aspekty wyników badań naukowych Kopernika. Pierwszy jest taki, że w dzisiejszych czasach rozróżniamy pewne pojęcia z zakresu nauk ścisłych, choćby pod takim względem, czy dana prawda, dane twierdzenie

ma charakter lokalny czy globalny. I jeśli chodzi o tę dyskusję, jaka jest Ziemia, to odpowiedź brzmi: w sensie lokalnym jest płaska. To dobrze, że Kościół nie wycofał tego zapisu ze swoich ksiąg – nie zacytuje, bo nie jestem pewien, z jakich. Jednakże w sensie globalnym jest ona prawie kulą i o tym trzeba pamiętać. Nie ma co przerzucać się tą prawdą. Z globalnego sensu prac Kopernika wynika dopiero system heliocentryczny, który dzisiaj też, co należy wziąć pod uwagę, w jakimś sensie jest rozumiany lokalnie, wtedy gdy weźmiemy pod uwagę wszechświat.

Największe zasługi, jakie matematycy przypisują Kopernikowi, związane są z tym, że był twórcą geometrii przestrzennej. Wiele twierdzeń dotyczących geometrii, które znamy ze szkoły średniej, pochodzi od Kopernika. I powiem szczerze, nie bardzo wiem, dlaczego niektóre są przypisywane zupełnie innym osobom. Wystarczy zajrzeć do dzieł Kopernika, aby zobaczyć, że zanim podjął się budowy teorii heliocentrycznej, musiał wypracować sobie wiele narzędzi. I właśnie te narzędzia dzisiaj stanowią prawie że podstawę nauczania geometrii w szkołach średnich. To jest coś pięknego. Dziękuję pięknie. *(Oklaski)*

**WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Bardzo dziękuję, Panie Senatorze.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana.

Dla porządku informuje, że senatorowie Aleksander Szwed, Jolanta Hibner i Marek Komorowski złożyli swoje wystąpienia w dyskusji do protokołu.*

Zamykam dyskusję.

Przystępujemy do głosowania nad projektem uchwały ustanawiającej rok 2023 Rokiem Mikołaj Kopernika w 550. rocznicę urodzin, ale zanim przystąpimy do głosowania, zarządzam minutę przerwy technicznej, aby umożliwić senatorom, którzy wyszli, powrót na salę.

(Rozmowy na sali)

Przystępujemy do głosowania nad projektem uchwały ustanawiającej rok 2023 Rokiem Mikołaja Kopernika w 550. rocznicę urodzin.

Kto z państwa senatorów jest za? Proszę o podniesienie ręki i naciśnięcie przycisku.

Kto jest przeciw?

* Przemówienia złożone do protokołu – w załączeniu.

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 90 senatorów, wszyscy byli za.

(Głosowanie nr 1)

(Oklaski)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę ustanawiającą rok 2023 Rokiem Mikołaja Kopernika w 550. rocznicę urodzin.

Proszę o podejście do stołu prezydyjnego pana Michała Zaleskiego, prezydenta miasta Torunia, oraz magnificencję prof. Andrzeja Sokalę, rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Chciałabym wręczyć panom uchwałę Senatu.

(Rozmowy na sali)

(Oklaski)

**PREZYDENT MIASTA TORUNIA
MICHAŁ ZALESKI**

Wielce Szanowna Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

Bardzo dziękuję za tę decyzję, decyzję potwierdzającą, iż wielcy, wybitni, szczególnie ludzie w dziejach Rzeczypospolitej potrafią zapisać się nawet po setkach lat w pamięci naszej, rodaków i rodaków. Decyzja związana z pięćset pięćdziesiątą rocznicą urodzin Mikołaja Kopernika jest ważna także dla nas, mieszkanek i mieszkańców Torunia, ponieważ on sam o sobie mówił „Nicolaus Copernicus Thorunensis” i podkreślał swoje pochodzenie, swój toruński rodowód. Zapewniam, że zgodnie z tym, co usłyszeliśmy od pana senatora sprawozdawcy, będziemy przygotowywali tę pięćset pięćdziesiątą rocznicę z pełnym poszanowaniem i szacunkiem dla wartości, które wniósł dla świata, dla nauki, dla cywilizacji Mikołaj Kopernik, torunianin. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Wicemarszałek Gabriela Morawska-Stanecka: Bardzo dziękuję...)

Panią marszałek proszę o przyjęcie portretu Mikołaja Kopernika z nadzieją, że znajdzie on miejsce gdzieś w siedzibie Senatu.

**WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Bardzo dziękuję.

Jeszcze raz bardzo dziękuję zaproszonym gościom za przybycie.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu drugiego porządku obrad: drugie czytanie projektu uchwały o ustanowieniu roku 2023 Rokiem Jana Matejki.

Przypominam, że projekt ten został wniesiony przez grupę senatorów i zawarty jest w druku nr 822, a sprawozdanie – w druku nr 822 S.

Witam obecnego na posiedzeniu pana prof. Andrzeja Szczerskiego, dyrektora Muzeum Narodowego w Krakowie. *(Oklaski)*

Proszę sprawozdawcę Komisji Ustawodawczej, pana senatora Bogdana Klicha, o przedstawienie sprawozdania komisji o projekcie uchwały.

**SENATOR SPRAWOZDAWCA
BOGDAN KLICH**

Pani Marszałek! Wysoki Senacie!

Jest przywilejem Senatu to, aby nie tylko upamiętniać, ale także przypominać. Jest prawem Senatu to, aby postaci, które uważa za znaczące dla Polski, dla Europy, dla świata, były patronami kolejnych lat. Z tego przywileju korzystamy w tym roku, proponując przyjęcie przez Senat uchwały ogłaszającej rok 2023 Rokiem Jana Matejki. Myślę, że byłoby nietaktem, gdybym dodatkowo uzasadniał, dlaczego ten wybór padł akurat na Jana Matejkę. Wszyscy mamy świadomość doskonałości jego pędzla, jego warsztatu artystycznego, jak i zasług, które jego malarstwo położyło dla utrwalenia świadomości narodowej w najtrudniejszym czasie w dziejach Polski, a zatem ograniczę się wyłącznie do zarekomendowania Wysokiemu Senatowi projektu uchwały, który jednogłośnie został przyjęty przez komisję.

„Uchwała Senatu Rzeczypospolitej Polskiej o ustanowieniu roku 2023 Rokiem Jana Matejki.

W 2023 roku mija 185. rocznica urodzin i 130. rocznica śmierci najwybitniejszego i powszechnie cenionego polskiego malarza Jana Matejki.

Jan Matejko konsekwentnie realizował misję artysty i prezentował postawę obywatelskiej służby narodowi. Jego celem było ukazanie w dziełach sztuki przyczyn upadku I Rzeczypospolitej oraz przypomnienie jej chlubnej przeszłości i dawnej potęgi. W ten sposób przekonywał Polaków żyjących pod zaborami o wartości ich kulturowego dziedzictwa i podtrzymywał dążenia do odzyskania niepodległości. Jana Matejkę rozślały obrazy historyczne – do jego najważniejszych dzieł należą: *Rejtan – upadek Polski* (1866),

Unia lubelska (1869), *Batory pod Pskowem* (1872), *Bitwa pod Grunwaldem* (1878), *Hołd pruski* (1882), *Sobieski pod Wiedniem* (1883), *Kościuszko pod Racławicami* (1888), *Konstytucja 3 maja* (1892), *Śluby Jana Kazimierza* (1893) oraz cykl *Dzieje cywilizacji w Polsce* (1888-1889). Artysta jest również autorem kilku tysięcy rysunków i akwarel. W 1860 roku wydał dzieło *Ubiory w Polsce*, przedstawiające polski strój historyczny od 1200 do 1795 roku. W 1884 roku wykonał rysunkowe projekty malowideł do cyklu *Dzieje cywilizacji ludzkości* dla Politechniki Lwowskiej, a w 1892 roku ukończył *Poczet królów i książąt polskich*. Artysta interesował się także zagadnieniami konserwacji zabytków Krakowa, brał udział w pracach komisji konserwatorskich odpowiedzialnych za restaurację Sukiennic oraz kościoła Mariackiego, dla którego – w latach 1889–1891 – zaprojektował polichromię, stanowiącą jedno z najwybitniejszych dzieł polskiego malarstwa monumentalnego.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej, doceniając twórczość Jana Matejki oraz jego działalność publiczną i patriotyczną, ustanawia rok 2023 Rokiem Jana Matejki.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej «Monitor Polski».

Proszę państwa, cieszę się, że jest z nami na sali pan dyrektor Muzeum Narodowego w Krakowie, prof. Andrzej Szczerski. Muzeum Narodowe w Krakowie przygotowało całą serię różnych działań, wystaw, nowych ekspozycji, które będą miały miejsce w Krakowie właśnie. Trzeba jednak pamiętać o tym, że działania upamiętniające tę rocznicę będą miały miejsce także w innych miejscach w Polsce. Ustanowienie roku 2023 Rokiem Jana Matejki może być dobrym historycznym parasolem dla tych działań, które są przygotowywane.

Dziękuję bardzo, Wysoki Senacie. *(Oklaski)*

**WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Bardzo dziękuję, Panie Senatorze.

Obecnie senatorowie mogą zgłaszać trwające nie dłużej niż minutę zapytania do sprawozdawcy komisji, a zarazem upoważnionego przedstawiciela wnioskodawców.

Przypominam, że wnioskodawcy upoważnili do ich reprezentowania także senatora Bogdana Klicha.

Drugie czytanie projektu uchwały o ustanowieniu roku 2023 Rokiem Jana Matejki
Drugie czytanie projektu uchwały o ustanowieniu roku 2023 Rokiem Wisławy Szymborskiej

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie? Nie.

Otwieram dyskusję.

Informuję, że nikt z państwa senatorów nie zapisał się do głosu.

Dla porządku informuję, że senatorowie Aleksander Szwed, Jolanta Hibner i Marek Komorowski zgłosili swoje głosy w dyskusji do protokołu.*

Zamykam dyskusję.

(Rozmowy na sali)

Proszę o powrót na miejsca...

Przystępujemy do głosowania nad projektem uchwały o ustanowieniu roku 2023 Rokiem Jana Matejki.

Kto z państwa senatorów jest za? Proszę o nacisnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 84 senatorów, 83 – za, 1 senator wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 2**)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę o ustanowieniu roku 2023 Rokiem Jana Matejki. *(Oklaski)*

Proszę o podejście do stołu prezydyjnego pana prof. Andrzeja Szczerskiego, dyrektora Muzeum Narodowego w Krakowie. Chciałabym wręczyć panu uchwałę Senatu.

(Rozmowy na sali)

(Oklaski)

DYREKTOR MUZEUM NARODOWEGO
W KRAKOWIE
ANDRZEJ SZCZERSKI

Wielce Szanowna Pani Marszałek! Wysoki Senacie! Szanowne Panie i Panowie Senatorowie!

W imieniu Muzeum Narodowego w Krakowie bardzo serdecznie dziękuję za podjęcie uchwały, która nadaje obchodom uroczystości matejkowskich w całej Polsce w przyszłym roku wyjątkowy wymiar.

Nasze muzeum, Muzeum Narodowe w Krakowie jest szczególnym depozytariuszem pamięci o Janie Matejce, stąd nasz udział w zgłoszeniu tego wniosku. W naszej strukturze znajduje się Dom Jana Matejki, który jest pierwszym muzeum biograficznym stworzonym na ziemiach polskich w czasie zaborów, bardzo szybko po śmierci Jana Matejki, po to, aby

pamięć o nim na zawsze utrwalić. W naszych zbiorach znajdują się też szczególne dzieła Jana Matejki, słynne na całą Polskę. Na przyszły rok przygotowaliśmy wiele inicjatyw związanych z postacią Jana Matejki, w tym wielką wystawę w głównej siedzibie muzeum, na którą państwa bardzo serdecznie zapraszam. Chcę powiedzieć, że Jan Matejko od wielu lat nie miał tak dużej wystawy, mimo że wszyscy o nim mówimy, i to jest też wyjątkowa okazja, aby tak monumentalną wystawę – z dziełami, które sprowadzimy również z zagranicy, m.in. z Budapesztu i z Czech – pokazać w Polsce. Chcę też powiedzieć, że Jan Matejko zostanie pokazany jako twórca na wskroś współczesny. Chcemy pokazać, jak bardzo jego myślenie o historii jest dzisiaj dla nas ważne. A w kontekście tego, co dzieje się dzisiaj na Ukrainie, chcemy przypomnieć o tym, jak bardzo był zaangażowany we wspieranie myśli odrodzenia narodowego wśród Ukraińców, a także w całym regionie Europy Środkowo-Wschodniej. Będzie to więc zupełnie nowa interpretacja Matejki, która w naszych czasach wydaje mi się bardzo istotna.

Jeszcze raz dziękuję Wysokiemu Senatowi za podjęcie tej uchwały. To dla nas wielki zaszczyt. I zapraszam państwa na wystawę w Muzeum Narodowym w Krakowie w przyszłym roku. Bardzo dziękuję. *(Oklaski)*

WICEMARSZAŁEK

GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Bardzo dziękuję. Bardzo dziękuję za przybycie do Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu trzeciego porządku obrad: drugie czytanie projektu uchwały o ustanowieniu roku 2023 Rokiem Wisławy Szymborskiej.

Przypominam, że projekt ten został wniesiony przez grupę senatorów i zawarty jest w druku nr 704, a sprawozdanie – w druku nr 704 S.

Witam obecnego na posiedzeniu pana prof. Michała Rusinka, prezesa Fundacji Wisławy Szymborskiej. *(Oklaski)*

Proszę sprawozdawcę Komisji Ustawodawczej, senator Halinę Biedę, o przedstawienie sprawozdania komisji o projekcie uchwały.

SENATOR SPRAWOZDAWCA
HALINA BIEDA

Dziękuję bardzo, Pani Marszałek.
Wysoka Izbo! Panie Profesorze!

* Przemówienia złożone do protokołu – w załączeniu.

Chciałabym powiedzieć, że jest mi niezmiernie miło. I chciałabym też podziękować senatorom, którzy byli inicjatorami tej uchwały o tym, aby rok 2023 został ustanowiony Rokiem Wisławy Szymborskiej. Odczytałem w tej chwili uchwałę.

„Wisława Szymborska to jedna z najbardziej znanych polskich poetek, zarazem jedna z nielicznych polskich noblistek. Jej twórczość spotyka się wciąż z żywym odbiorem zarówno w Polsce, jak i za granicą. Urodzona 2 lipca 1923 roku w Prowencji (obecnie część Kórnika), od 1929 roku mieszkała w Krakowie. Bibliografia Szymborskiej – wraz z publikacjami listów, wydaniem specjalnymi jej utworów, wyborami wierszy, felietonami oraz innymi tekstami – liczy obecnie kilkadziesiąt pozycji. Za życia poetki ukazało się dwanaście tomów jej poezji. Pośmiertnie, w roku 2012, wydano niedokończony tom «Wystarczy», a dwa lata później «Czarną piosenkę», które miała być debiutem poetki. W 1996 roku Wisława Szymborska otrzymała Literacką Nagrodę Nobla za – jak brzmiało uzasadnienie Akademii Szwedzkiej – «poezję, która z ironiczną precyzją pozwala historycznemu i biologicznemu kontekstowi wyjść na światło we fragmentach ludzkiej rzeczywistości». I dalej: «W Wisławie Szymborskiej Szwedzka Akademia chce uhonorować przedstawicielkę niezwyklej czystości i siły poetyckiego spojrzenia. Poezji jako odpowiedzi na życie, sposobu na życie, pracy nad słowem jako myślą i wrażliwością».

Szymborska – poetka fascynuje czytelników na całym świecie, stała się ambasadorką polskiej kultury za granicą. Jej wiersze zostały przetłumaczone na ponad czterdzieści języków. W Stanach Zjednoczonych wybór wierszy noblistki, w przekładzie Stanisława Barańczaka i Clare Cavanagh, pt. «View with a Grain of Sand» rozszedł się w nakładzie stu dwudziestu tysięcy egzemplarzy. Nie mniej popularna jest jej poezja tłumaczona na język niemiecki, w znakomitych przekładach Karla Dedeciusa, czy szwedzki, w tłumaczeniu Andersa Bodegård. Szczególną popularnością Szymborska cieszyła się – i wciąż cieszy – we Włoszech, gdzie na spotkania z nią przychodziły setki czytelników, a młodzi Włosi traktują ją jako poetkę własnego pokolenia.

Wisława Szymborska była także mistrzynią felietonów, które ukazywały się w prasie literackiej i codziennej przez nieomal pół wieku. Pozostawiła spory dorobek translatorski. Przybliżyła polskim czytelnikom twórczość między innymi poetów francuskich, niemieckich, bułgarskich oraz hebrajskich.

Wisława Szymborska zmarła 1 lutego 2012 roku w Krakowie, zostawiając w testamentie zapis o powołaniu fundacji jej imienia. Od 2013 roku Fundacja Wisławy Szymborskiej przyznaje nagrodę imienia swojej patronki za tom poetycki wydany w języku polskim lub przełożony na język polski. W ramach funduszu zapomogowego fundacja udziela pomocy finansowej pisarzom i tłumaczom w trudnej sytuacji materialnej oraz przyznaje Nagrodę im. Adama Włodka młodym pisarzom, tłumaczom i literaturoznawcom. Mieszkanie, w którym poetka spędziła ostatnie piętnaście lat życia, decyzją zarządu fundacji, zostało przeznaczone na rezydencje literackie. Od roku 2019 z programów rezydencjalnych skorzystało blisko dwudziestu literatów.

O doniosłości literackiego dorobku Wisławy Szymborskiej świadczą nie tylko nagrody, ale także fakt, że Szymborska wciąż ma wierne grono czytelników w Polsce i za granicą. Inspiruje literaturoznawców, kulturoznawców, filozofów, krytyków sztuki, a także zwykłych czytelników, którzy znajdują w jej poezji odpowiedzi na najważniejsze pytania. Tematy, które poruszała w swojej poezji, wciąż są aktualne. Forma, jaką się posługiwała, ciągle zachwyca mistrzostwem.

Rok 2023 będzie nie tylko doskonałą okazją do pełniejszego zaprezentowania postaci Wisławy Szymborskiej oraz jej twórczości, ale także do debaty na temat miejsca poetyckiego słowa we współczesnym świecie.

W uznaniu zasług w setną rocznicę urodzin Poetki Senat Rzeczypospolitej Polskiej ustanawia rok 2023 Rokiem Wisławy Szymborskiej”.

Ja w ramach uzupełnienia pozwolę sobie powiedzieć, że podobnie jak w przypadku poprzednich patronów również tutaj będzie wiele wydarzeń, począwszy od wystaw, promocji książek, konferencji, ogólnopolskich konkursów, także dla uczniów szkół średnich. Jesteśmy też w kontakcie z instytucjami polskimi, które mają swoje siedziby w Europie i poza nią, aby również w tych instytucjach poezja poetki była przedstawiana. Dziękuję bardzo...

Proszę Wysoki Senat o przyjęcie projektu uchwały. Dziękuję. (Oklaski)

**WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Bardzo dziękuję.

Obecnie senatorowie mogą zgłaszać trwające nie dłużej niż minutę zapytania do sprawozdawcy

komisji, a zarazem upoważnionej przedstawicielki wnioskodawców.

Przypominam, że wnioskodawcy upoważnili do ich reprezentowania także senator Halinę Biedę.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie?

Pan senator Jerzy Czerwiński.

**SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI**

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Zgodnie z art. 84 ust. 8 Regulaminu Senatu do projektu uchwały w sprawie ustanowienia danej postaci roku imieniem danej postaci dołącza się planowany ramowy program obchodów. Do projektu, który pani prezentuje, nie został ten ramowy program obchodów dołączony. Dlaczego?

**SENATOR
HALINA BIEDA**

Pani Marszałek! Panie Senatorze!

Do uchwał ramowe programy nie są dołączane, ponieważ one nie są częścią uchwały, nie ma tutaj uzasadnienia. Zgodnie z Regulaminem Senatu, z przepisem, który pan senator przed chwilą przywołał, taki program został złożony i jest w sekretariacie Komisji Ustawodawczej. Dziękuję.

**WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Dziękuję bardzo.

(Senator Jerzy Czerwiński: Jeśli można, Pani Marszałek...)

**WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Pan senator Jerzy Czerwiński.

**SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI**

Proszę go odczytać, jeśli został złożony.

**SENATOR
HALINA BIEDA**

Dobrze. Muszę podejść i wziąć go ze swojej teczki albo z sekretariatu Komisji Ustawodawczej, ponieważ tutaj go nie mam. Ale mogę ten ramowy program przedstawić bez... O, już mam. Dziękuję uprzejmie.

„Ramowy program obchodów Roku Wisławy Szymborskiej: konkurs dla uczniów szkół podstawowych i średnich oraz studentów na kolaż tradycyjny i grafiki komputerowej na temat wybranego utworu poetki, konferencja w Senacie Rzeczypospolitej Polskiej w stulecie urodzin polskiej noblistki Wisławy Szymborskiej, wystawa w Senacie RP i Instytucie Polskim w Rzymie dedykowana życiu i twórczości Wisławy Szymborskiej”. To są wydarzenia, które zostały zaplanowane w Senacie. Oprócz tych wydarzeń, podobnie jak w przypadku poprzednich patronów, ten program będzie przygotowany i realizowany zarówno przez Fundację Wisławy Szymborskiej, jak i inne podmioty zainteresowane upamiętnieniem poetki. (Oklaski)

**WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Bardzo dziękuję.

Przed otwarciem dyskusji informuję państwa, że 2 osoby zapisały się do dyskusji, w związku z czym nie pozostaje mi nic innego jak tylko ogłosić teraz półgodzinną przerwę. W przerwie odbędzie się otwarcie wystawy. Po przerwie rozpoczniemy dyskusję.

(Przerwa w obradach od godziny 11 minut 59 do godziny 12 minut 32)

**WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Wznawiam obrady.

Powracamy do rozpatrywania punktu trzeciego porządku obrad: drugie czytanie projektu uchwały o ustanowieniu roku 2023 Rokiem Wisławy Szymborskiej.

Przed przerwą w obradach senator sprawozdawca Halina Bieda przedstawiła sprawozdanie komisji o projekcie uchwały oraz odpowiadała na pytania senatorów.

Otwieram dyskusję.
I proszę o zabranie głosu pana senatora Rafała Ślusarza.

**SENATOR
RAFAŁ ŚLUSARZ**

Szanowna Pani Marszałek! Wysoki Senacie!
„Jeszcze dzwonek, ostry dzwonek w uszach brzmi.
Kto u progu? Z jaką wieścią, i tak wcześniej?
Nie chcę wiedzieć. Może ciągle jestem we śnie.
Nie podejść, nie otworzyć drzwi.
Czy to ranek za oknami, mroźna skra
tak oślepia, że dokoła patrzę łzami?
Czy to zegar tak zadudnił sekundami.
Czy to moje własne serce werbel gra?
Póki nikt z was nie wypowie pierwszych słów,
brak pewności jest nadzieją, towarzysze...
Milczę. Wiedzą, że to czego nie chcę słyszeć –
muszę czytać z pochylonych głów.
Jaki rozkaz przekazuje nam
na sztandarach rewolucji profil czwarty?
– Pod sztandarem rewolucji wzmacniać warty!
Wzmocnić warty u wszystkich bram!
Oto Partia – ludzkości wzrok.
Oto Partia: siła ludów i sumienie.
Nic nie pójdzie z jego życia w zapomnienie.
Jego Partia rozgarnia mrok.
Niewzruszony drukarski znak
drżenia ręki mej piszącej nie przekaze,
nie wykrzywi go ból, łza nie zmaże.
A to słusznie. A to nawet lepiej tak”.

Wysoki Senacie, tym kunsztownym wierszem
nasza noblistka uczciła śmierć największego ro-
syjskiego zbrodniarza Józefa Stalina. W przyszłym
roku mija siedemdziesiąta rocznica śmierci tego
piekielnego arcyłotra. Gdybym miał popierać auto-
ra tego wiersza, to czułbym, że pluję w twarz ofia-
rom terroru stalinowskiego od Rakowieckiej, przez
Katyń, aż po Kołymę. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

**WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Dziękuję bardzo.
Proszę o zabranie głosu pana senatora Bogdana
Zdrojewskiego.

**SENATOR
BOGDAN ZDROJEWSKI**

Pani Marszałek! Wysoki Senacie!

Na samym początku chciałbym podziękować
organizatorom dzisiejszej wystawy. Jest ona naj-
lepszą jakościowo, jaką widziałem od 1997 r., czy-
li od momentu mojego pojawienia się w tej Izbie.
(Oklaski) Pokazuje ona różnorodność, bogactwo
polskiego Senatu, różnorodność doświadczeń. I na
to chciałbym zwrócić szczególną uwagę.

Jeżeli chodzi o dzisiejszą propozycję, de facto 3
patronatów, to muszę powiedzieć, że choć od wie-
lu, wielu lat jestem wielkim zwolennikiem tego,
aby nie deprecjonować, nie poddawać inflacji tego
rodzaju zaszczytnych akceptacji dla patronatów,
to tym razem podpisuję się pod nimi bez żadnych
wątpliwości. Czynię to dlatego, że każda z postaci
ma właściwego gospodarza, właściwą instytucję,
aby zagwarantować właściwy przebieg uroczysto-
ści, jak również promocji ważnych dla naszej kul-
tury – ale też kultury świata – postaci.

Zwracam także uwagę na jeden bardzo istot-
ny fakt, że każda taka szczególna rocznica powin-
na być inwestycją, inwestycją w naszą wrażliwość,
w wiedzę, inwestycją poszerzającą kręgi kulturowe,
w których się poruszamy – my jako Polacy, my jako
Europejczycy.

Nie będę w sposób szczególnie komentować każ-
dego z tych patronatów. Zrobili to autorzy. Jednak
chcę się odnieść do tego finalnego pretekstu, jakim
jest sama postać Wisławy Szymborskiej. Ja pamię-
tam, jak w rozmaitych debatach pojawiały się agre-
sje wobec Czesława Miłosza, Leszka Kołakowskiego,
a czasami także wobec Wisławy Szymborskiej.
Pamiętam, jak nie doceniano tego, co było clou, nie
tylko twórczości, ale aktywności, a przede wszyst-
kim samej wrażliwości. Dla nas, polityków, Wisława
Szymborska powinna być specyficznym patronem
przede wszystkim ze względu na niezwykle skróto-
wość wyrażanych myśli, na baczną obserwację ota-
czającego nas i zmieniającego się świata.

Zmieniającego się świata, Panie Senatorze.

To bardzo ważne, aby wobec tego świata nie być
obojętnym, aby w sposób niezwykle precyzyjny
wskazywać na mankamenty i zdarzenia, i zjawiska,
które powinny być, krótko mówiąc, uchwycone. Ze
swoją skromną posturą była to kobieta o niezwykle
silnej osobowości, była fantastycznym obserwa-
torem obdarzonym wieloma talentami, nie tylko
tymi, za które otrzymała Nagrodę Nobla.

Jestem przekonany, że w dzisiejszej debacie
moglibyśmy wracać do wątków rozmaitych, np.
czy ojcowie, dziadkowie Kopernika to byli Polacy
czy Niemcy, czy może Czesi. 300 lat trwa ta dysku-
sja. A nie jest to istotne. Ważne jest serce, odczucie,

adresat, w przypadku Wisławy Szymborskiej także przepiękny język polski, na tym najwyższym poziomie. Ja żałuję, bo wiem, że są zwolennicy twórczości Herberta, że w gronie noblistów nie znalazł się także on. Podkreślam „także”. Ale generalnie rzecz biorąc, duma, radość, umiejętność utożsamienia się z określonymi, najważniejszymi sukcesami jest czasami naszą słabością, a powinna być siłą. W obszarze kultury jest kilka takich latarni, które zwracają uwagę na wielkość. To są Oscary, to są nagrody teatralne w Awinion czy w Edynburgu, to jest Literacka Nagroda Nobla. Od razu powiem, że jak Wisława Szymborska odbierała tę nagrodę, w sposób charakterystyczny dla niej, byłem przekonany, że na następnego literackiego Nobla będziemy czekali następne 20, 30 lat, i cieszyłem się, że po Miłoszu mamy kolejnego noblistę. Stało się jednak, że mamy Olgę Tokarczuk – fantastyczną następną postać, krytyczną wobec naszej rzeczywistości. Ale w kulturze, w życiu artystów krytycyzm jest wręcz warunkiem sukcesu. Sukcesu, z którego powinniśmy czerpać wiedzę i wrażliwość. Powinniśmy także umieć się do niego odnieść. Jeżeli szukamy skazy, to w każdej postaci, także największej, ją znajdziemy, ale to, co dziś jest najważniejsze, to umiejętność czerpania dumy z naszej kultury, umiejętność budowania tożsamości, bycia kreatorem rozmaitych sytuacji, a także uczenie – podkreślam: uczenie – wrażliwości, której niestety wciąż nam w niektórych okolicznościach brakuje.

Jesteśmy w nadzwyczajnym kontekście – kontekście wojny, kontekście agresji, kontekście niszczenia dóbr kultury, także u naszego sąsiada na wschodzie. Musimy pamiętać, że jeżeli my, Polacy, nie będziemy cenić naszego dorobku, naszej twórczości, jeżeli w tej materii nie będziemy zgodni, to nie uzyskamy żadnego trwałego sukcesu. Jestem przekonany że stać nas na zgodę, na podniesienie się, na wyjście z tych sytuacji, w których w dziedzictwie narodowym, także w dziedzictwie materialnym, tak wiele straciliśmy. Tego życzę Polsce, nam, senatorom, izbie wyższej i niższej. Przede wszystkim chcę jednak zwrócić uwagę na fakt, że to jest niezwykle ważny fragment naszej racji stanu, nie tylko w kulturze. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Bardzo dziękuję, Panie Senatorze, za przemówienie, za te słowa, które pan powiedział.

Informuję, że lista senatorów do dyskusji została wyczerpana.

Zamykam dyskusję.

Dla porządku informuję, że senator Jolanta Hibner złożyła swoje przemówienie w dyskusji do protokołu.*

Przystępujemy do głosowania nad projektem uchwały o ustanowieniu roku 2023 Rokiem Wisławy Szymborskiej.

Kto z państwa senatorów jest za? Proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 55 senatorów, 40 – za, 7 – przeciw, wstrzymało się 8 senatorów. **(Głosowanie nr 3)** *(Oklaski)*

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę o ustanowieniu roku 2023 Rokiem Wisławy Szymborskiej.

Proszę o podejście do stołu prezydyjnego pana prof. Michała Rusinka, prezesa Fundacji Wisławy Szymborskiej. Chciałabym wręczyć panu uchwałę Senatu.

(Rozmowy na sali)

(Oklaski)

PREZES FUNDACJI WISŁAWY
SZYMBORSKIEJ
MICHAŁ RUSINEK

Szanowna Pani Marszałek! Wysoki Senacie!

Wprowadzie Wisława Szymborska uważała, że skłonność do obchodzenia okrągłych rocznic urodzin to jest cecha płciowa, drugorzędna cecha płciowa męska, ale myślę, że setna rocznica urodzin to jest szczególna okoliczność, którą to okoliczność, dzięki państwa wsparciu, będziemy, obiecuję, godnie celebrować. Bardzo jestem państwu wdzięczny w imieniu zarządu Fundacji Wisławy Szymborskiej.

Bardzo też dziękuję za wypowiedzenie pomysłu, żeby do tych obchodów włączyć także konkurs recytatorski. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Bardzo dziękuję, dziękuję za przybycie do Senatu.

* Przemówienie złożone do protokołu – w załączeniu.

Szanowni Państwo Senatorowie, przypominam, że do rozpatrzenia punktu czwartego: ustawa o zmianie ustawy o Funduszu Medycznym oraz niektórych innych ustaw, przystąpimy w dalszym toku obrad.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu piątego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Tekst ustawy zawarty jest w druku nr 854, a sprawozdania komisji – w drukach nr 854 A i 854 B.

Proszę sprawozdawcę Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu, senatora Artura Dunina, o przedstawienie sprawozdania komisji.

**SENATOR SPRAWOZDAWCA
ARTUR DUNIN**

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Chciałbym przedstawić państwu w imieniu Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu sprawozdanie z posiedzenia tejże komisji.

Wczoraj komisja pochyliła się nad zmianą, nowelizacją ustawy z 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Te 2 zmiany są istotne w związku z tym, co się będzie działo w przyszłym roku. Ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2023 r. i przedłuży na rok 2023 zasady zawarte w tychże ustawach, z delikatnymi zmianami, ale w dobrym kierunku.

Szanowni Państwo, w ustawie o biopaliwach ciekłych wprowadzone są epizodyczne regulacje modyfikujące. Określa ona minimalny poziom realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego, uprawniający do skorzystania z mechanizmu opłaty zastępczej na poziomie 80%; określa wysokość współczynnika edukacyjnego na poziomie 0,82; obniża ustawowo wymagane minimum udziału biokomponentów w oleju napędowym do poziomu 5,2%, ustanawia limit wykorzystania biowęglodorów ciekłych w realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego na poziomie 0,9%; ustanawia limit wykorzystania biokomponentów wytworzonych z surowców określonych w załączniku nr 1 do ustawy o biopaliwach na poziomie 0,5%.

Szanowni Państwo, jako sprawozdawca komisji chciałbym państwu powiedzieć o zastrzeżeniach, które padły ze strony legislatorów, a które podzielim. Dwie sprawy.

Pierwsza to taka, że tych wszystkich zmian można było dokonać zapisami nieustawowymi, czyli rozporządzeniami. Pan dyrektor, który zabierał głos w imieniu ministerstwa, wy tłumaczył tutaj, że już raz, w 2019 r., takie zmiany zostały dokonane, stąd zmiana ustawowa.

Drugie zastrzeżenie było takie, że tak naprawdę te zmiany, choć teoretycznie współgrające, powinny pójść jako 2 zmiany do 2 ustaw.

Jednak komisja podziela stanowisko ministerstwa, że nieprzedłużenie tych zmian byłoby niedobre dla Polski w sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się nie tylko Polska, ale i cała Europa, a zwłaszcza dla polskiego rolnictwa, bo istotnym elementem składowym są tu biokomponenty wytwarzane przez polskich rolników. Dlatego, Wysoka Izbo, Komisja Nadzwyczajna do spraw Klimatu wnosi o przyjęcie bez poprawek tych zmian ustaw. Bardzo serdecznie dziękuję.

**WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Bardzo dziękuję, Panie Senatorze.

Proszę sprawozdawcę Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności oraz Komisji Środowiska, senatora Jerzego Chróścikowskiego, o przedstawienie sprawozdania komisji.

**SENATOR SPRAWOZDAWCA
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI**

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Mam zaszczyt przekazać w imieniu obu komisji sprawozdanie dotyczące ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Na naszym wczorajszym posiedzeniu obie komisje przyjęły ustawę bez poprawek, uznając te wszystkie uwagi, które, jak mój przedmówca przed chwilą mówił, są zasadne i że należy przyjąć tę ustawę, a nie podważać lub zmieniać zapisy. W związku z tym chcę zwrócić uwagę na jedną sprawę, którą zgłaszali już tutaj koledzy senatorowie, tzn. że dobrze, że to trafiło jako ustawa i nie będzie rozporządzeniem, dlatego że nareszcie była jasna deklaracja dyskusji, rozważenia uwag. Bo chcę zwrócić uwagę, że ta inicjatywa, która była zgłoszona wcześniej, została w Sejmie wstrzymana i wiąże się z tym ponowne konsultacje. Organizacje,

rolnicze związki zawodowe bardzo mocno walczyły o to, żeby zmienić te wskaźniki. I one są w tej chwili lepsze, pozytywniejsze, nawet korzystniejsze niż te, które były w roku ubiegłym, co skutkuje tym, że rolnicy są zadowoleni z tej zmiany, nie tak, jak to było wcześniej. A gdyby to było rozporządzenie, to, jak to koledzy wczoraj mówili w dyskusji, kto wie, czy ujrzałoby to światło dzienne i czy nie byłoby gorzej. W związku z tym – uznając, że nie ma potrzeby uwzględniać uwag Biura Legislacyjnego – poparliśmy jednomyślnie projekt, żeby Wysoka Izba przyjęła ustawę bez poprawek.

Jeszcze raz chcę podziękować ministrowi rolnictwa, szczególnie panu premierowi Kowalczykowi, bo on w imieniu naszych rolników bardzo mocno w tej sprawie interweniował i przychylił się do tego rozwiązania, oraz oczywiście ministerstwu klimatu, które rzeczywiście jest wiodące w tej sprawie. Jeszcze raz dziękuję w imieniu polskich rolników za to, że w ramach negocjacji doszliśmy do porozumienia. Mam też nadzieję, że generalna ustawa, która w tej chwili jest przygotowywana, uwzględni wnioski mówiące o tym, że te wskaźniki powinny być wyższe – bo tak to jest zapisane w ustawie, a to, co jest na rok 2023, to incydentalny zapis. W związku z tym wszystkich proszę jeszcze raz o przyjęcie ustawy bez poprawek. Dziękuję.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Bardzo dziękuję.

Obecnie senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senatorów sprawozdawców.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie?

Pani senator Chybicka. Proszę bardzo.

SENATOR
ALICJA CHYBICKA

Dziękuję, Pani Marszałek.

Ja mam pytanie do obu sprawozdawców komisji. Czy dotarło do państwa pismo od Związku Zawodowego Rolnictwa „Korona” i zawarte w nim treści dotyczące 4 zmian, tj. kwestii zarówno zawartości oleju, jak i okresu trwania tego? Czy była na ten temat dyskusja na jednym lub drugim – lub na obu – posiedzeniach komisji? Dziękuję bardzo.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Dziękuję bardzo.
Proszę.

SENATOR
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Tak, oczywiście, były te 2 opinie. Jedna opinia była bardzo pozytywna, z tzw. konsensusem, i mówiła o tym, oraz druga, która wskazywała na to, co jest w generalnej ustawie matce – chyba można tak powiedzieć – i na to, żeby utrzymać te wyższe wskaźniki. Ministerstwo oczywiście odnosiło się do tego, mówiąc, że będzie rozważało taką możliwość w ustawie kompleksowej, nad którą pracuje. Dziękuję.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Bardzo dziękuję.
Pan senator Szwed...
(*Senator Artur Dunin: Jeszcze ja powinienem...*)
A, jeszcze... Dobrze. Proszę.

SENATOR
ARTUR DUNIN

Bardzo serdecznie dziękuję za to pytanie. Dyskusji jako takiej nie było, ale z zapowiedzi ministerstwa... Ja bardzo żałuję, że musimy wstawić taki bajpas na przyszły rok poprzez te zmiany. Bo w tej dużej ustawie, mam nadzieję, po szerokiej dyskusji będą uwzględnione wszystkie zastrzeżenia wszystkich środowisk. Ale muszę powiedzieć, że te zmiany, które są w tej ustawie, naprawdę zmierzają w dobrym kierunku i że zwiększenie komponentów polskiego rolnictwa jest bardzo istotne. Tutaj mówimy o dyrektywie unijnej RED II.

A więc wydaje mi się, że... Tak jak mówię, żałuję bardzo, że nie możemy pracować już nad tą pełną ustawą. Ministerstwo znowu ma jakieś problemy, jak to w tym rządzie bywa, ale mam nadzieję, że ta nowa ustawa całościowa naprawdę weźmie pod uwagę wszystkie aspekty i naprawdę będziemy mogli, wzorem krajów Unii Europejskiej, się tym pochwalić. Dziękuję bardzo.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Bardzo dziękuję.
Pan senator Szwed.

SENATOR
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję, Pani Marszałek.

Mam pytanie do senatora sprawozdawcy Komisji Środowiska, senatora Jerzego Chróścikowskiego.

Na początku chcę podziękować przedstawicielom Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz ministerstwa rolnictwa, bo rzeczywiście ustawa jest bardzo pozytywna dla rolników.

Na pierwsze pytanie, tzn. dlaczego lepiej ustawa, a nie rozporządzenie, już pan, Panie Senatorze, odpowiedział.

Ale chciałbym zapytać – bo w ocenie skutków regulacji mamy informację, że to rozwiązanie nie powoduje obciążenia dla budżetu państwa, że ta ustawa będzie wykonywana w ramach limitów budżetowych – czy była o tym dyskusja na posiedzeniu komisji.

SENATOR
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Nie, nie było o tym dyskusji. A jeśli tak było, to skierujmy to pytanie bezpośrednio do pana ministra, który może się do niego odnieść szczegółowo.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Dziękuję bardzo.
Nie ma więcej pytań...
(*Senator Danuta Jazłowiecka: Jest, jest. Ja mam.*)

A, pani senator.
Proszę bardzo, pani Danuta Jazłowiecka.
Proszę, Pani Senator.

SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA

Dziękuję bardzo.

Ja mam pytanie do pana senatora Dunina.

Panie Senatorze, przed chwilą usłyszeliśmy podziękowania dla ministerstwa za to, że przygotowało taką ustawę. I chciałabym zapytać, czy faktycznie było tak, że to ministerstwo przygotowało ustawę, w której zmniejszyło to oprocentowanie, co skutkowało niemożliwością sprzedania przez rolników przyszłorocznych zbiorów. Jak faktycznie wyglądała sprawa? Czy to ministerstwo po prostu przedłużyło te wartości na następny rok, czy też te zmiany nastąpiły w Sejmie?

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Dziękuję bardzo.
Proszę.

SENATOR
ARTUR DUNIN

Dziękuję bardzo.

Nie wiem, czy to nastąpiło na etapie opracowania ustawy w Sejmie. Ale te wszystkie zmiany naprawdę – proszę mi wierzyć – zmierzają w dobrym kierunku. A jeśli chodzi o zastrzeżenia, które niektóre środowiska zgłaszały, to mam nadzieję, że rząd stanie na wysokości zadania i sprosta wyzwaniom czekającym polskie rolnictwo w obecnej sytuacji. Dziękuję.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Bardzo dziękuję.
(*Senator Jerzy Chróścikowski: Mogę?*)
Pan senator Chróścikowski. Proszę bardzo.

SENATOR
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Oczywiście na posiedzeniu naszej komisji była o tym mowa, dyskutowaliśmy na ten temat. Rzeczywiście w Sejmie był projekt o niższych wskaźnikach. Dzięki podjęciu działań – o czym mówiłem – przez pana wicepremiera Kowalczyka prace zostały wstrzymane i wskaźniki zostały poprawione po dodatkowych konsultacjach, które się

odbyły. I to konsultacjach głównie z rolnikami, bo to m.in. mój związek, rolnicza „Solidarność”, protestował. Ustaliliśmy, że wskaźniki są minimalnie wyższe niż w ubiegłym roku, więc jest to bardziej satysfakcjonujące dla rolników, niż było w pierwszej wersji, która była przedłożona. Liczy się efekt końcowy. A jest on korzystniejszy, niż pierwotnie zakładano. Dziękuję.

WICEMARZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Bardzo dziękuję.
Nie ma już więcej pytań.

Projekt ustawy został wniesiony przez rząd. Do prezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister klimatu i środowiska.

Witamy pana ministra.

Czy przedstawiciel rządu pragnie zabrać głos w sprawie rozpatrywanej ustawy i przedstawić stanowisko rządu?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Ja myślę, że panowie senatorowie sprawozdawcy szczegółowo przedstawili tryb prac nad tym projektem ustawy. Ja tutaj muszę się tylko zgodzić z panem senatorem Chróścikowskim, że rzeczywiście nie chcieliśmy i nie mogliśmy tego robić w innym trybie niż w trybie ustawowym. To rozwiązanie jest korzystniejsze w takim trybie, bardziej transparentne, daje szansę uczestnictwa obu sektorom, zarówno rolnictwu, jak i producentom biokomponentów i biopaliw, dyskusowania nad tym projektem.

I cóż? Dziękuję wszystkim państwu, którzy zgodnie pracowali nad tą ustawą, która też zgodnie z rekomendacją ma być przyjęta bez poprawek. Dziękuję bardzo.

WICEMARZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

Obecnie senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do przedstawiciela rządu związane z omawianym punktem porządku obrad.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie?

(*Głos z sali:* Nie.)

Dziękuję...

(*Głos z sali:* Jest pytanie.)

A, proszę bardzo.

SENATOR
WOJCIECH PIECHA

Ja mam pytanie do pana ministra.

Ile tych biokomponentów produkujemy w Polsce? Jaki jest wolumen zbiorów rzepaku i roślin oleistych?

WICEMARZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Panie Ministrze, bardzo proszę o odpowiedź.

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Ireneusz Zyska:* Pani Marszałek, mogę z miejsca, tak?)

Tak, z miejsca. Jak pan już odpowiadał... Tak, tak.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Oczywiście. Dziękuję bardzo.

Wysoka Izbo...

(*Wicemarszałek Gabriela Morawska-Stanecka:* Tylko poprosimy bliżej do mikrofonu.)

Wysoka Izbo!

W 2020 r. dla zobrazowania... Bo mamy 2 segmenty, 2 obszary, to jest bioetanol pierwszej generacji i biostry pierwszej generacji. Tutaj podam te dane rok do roku w wartościach bezwzględnych. W 2020 r. odnośnie do bioetanolu była to produkcja na poziomie 153,5 tysiąca t. Jeżeli chodzi o biostry pierwszej generacji, było to 835 tysięcy t. W następnym roku, w roku 2021, znaczący wzrost: w przypadku bioetanolu było to 176 tysięcy t., w przypadku bioestrów było to 1 milion

147 tysięcy t. W roku 2022 w przypadku bioetanolu – 185 tysięcy t., w przypadku bioestrów – 1 milion 204 tysiące t. Prognoza na rok przyszły według założeń projektu ustawy to jest: w przypadku bioetanolu – 194,7 tysiąca t., w przypadku bioestrów – blisko 1 milion 265 tysięcy t.

Tak że z każdym rokiem następuje wzrost wartości produkcji biokomponentów i biopaliw ciekłych jako tych, które dodajemy do paliw transportowych.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Bardzo dziękuję.

Czy są jeszcze jakieś pytania? Nie.

Dziękuję.

Otwieram dyskusję.

Informuję, że nikt z państwa senatorów nie zapisał się do dyskusji.

Dla porządku informuję, że senatorowie Alicja Chybicka, Aleksander Szwed, Beniamin Godyla, Janusz Gromek, Janusz Pęcherz, Danuta Jazłowiecka i Władysław Komarnicki złożyli swoje przemówienia w dyskusji do protokołu.*

Zamykam dyskusję.

Informuję, że głosowanie w sprawie rozpatrywanej ustawy zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu szóstego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw.

Tekst ustawy zawarty jest w druku nr 855, a sprawozdania komisji – w drukach nr 855 A i 855 B.

Proszę sprawozdawcę Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności, senatora Wojciecha Piechę, o przedstawienie sprawozdania komisji.

SENATOR SPRAWOZDAWCA
WOJCIECH PIECHA

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Sprawozdanie Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności o uchwalonej przez Sejm w dniu 27 października 2022 r. ustawie o zmianie ustawy

o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw.

W trakcie dyskusji po przedstawieniu opinii Biura Legislacyjnego zgłoszono 4 poprawki. Te 4 poprawki zostały przyjęte.

Co jest celem ustawy? Celem ustawy jest implementacja dyrektywy 2019/2161 z dnia 27 listopada 2019 r. Zasadniczym powodem podjęcia prac nad zmianami w ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw jest zobowiązanie państw członkowskich do implementacji postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Europejskiej. Mając na uwadze rozwój nowoczesnych technologii i związanej z nim dynamicznie postępującej cyfryzacji gospodarki, przekładającej się na możliwość dotarcia do szerokiego grona konsumentów i zaoferowania im nowych, coraz bardziej skomplikowanych usług czy produktów, należało dokonać przeglądu przepisów prawa konsumenckiego pod kątem odpowiedniego dostosowania instrumentów ochrony interesów konsumentów, zwłaszcza w nowych obszarach, a w szczególności na rynku cyfrowym. Takie zadanie podjęła Komisja Europejska, przeprowadzając ocenę funkcjonowania przepisów.

Państwa członkowskie zostały zobowiązane do przyjęcia przepisów niezbędnych do wykonania dyrektywy do dnia 28 listopada 2021 r. Implementacje przepisów mają być stosowane od dnia 28 maja 2022 r., więc jesteśmy troszeczkę w niedoczasy. Przepisy dyrektywy będą implementowane do krajowego porządku w drodze ustaw.

Teraz regulacja dotycząca umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa, wyłączonych z ochrony ustawy o prawach konsumentów. Niezależnie od opisanych wcześniej zmian wynikających z implementacji tzw. dyrektywy Omnibus proponuje się dodatkowe rozwiązania dotyczące innego zidentyfikowanego problemu występującego w obrocie, dotyczącego umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa. Po analizie danych dotyczących praktyk stosowanych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż poza lokalem, a także istniejących instrumentów prawnych pozostających zarówno do dyspozycji konsumentów, jak i organów administracji należy stwierdzić, że obowiązujące na tym polu regulacje nie stanowią wystarczającej ochrony konsumentów. W tej sytuacji konieczne jest podjęcie inicjatywy legislacyjnej – i to zostało podjęte. Obecnie konsumenci są wyposażeni w indywidualne instrumenty prawne mające na celu ochronę ich interesu. Ochrona konsumentów zawierających

* Przemówienia złożone do protokołu – w załączeniu.

umowy poza lokalem przedsiębiorstwa, np. podczas pokazów lub wizyt przedstawicieli handlowych w domach, zapewnia ustawa o prawach konsumenta, która w art. 27 przyznaje konsumentom będącym stroną umowy zawartej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa możliwość odstąpienia od niej w terminie 14 dni bez podawania przyczyn i ponoszenia kosztów. Zdarzają się bowiem przypadki, że konsument zawiera umowy w lokalu przedsiębiorstwa bez świadomości, że jest to lokal w rozumieniu ustawy o prawach konsumenta, a w konsekwencji, że nie będzie mu przysługiwało prawo odstąpienia od umowy. To też należało uregulować. Ta regulacja jest bardzo potrzebna, ażeby konsumenci, którzy stykają się z tymi nowymi formami sprzedaży, mogli być zabezpieczeni przed takimi oto zdarzeniami, że nie są dokładnie informowani o swoich prawach. Ta ustawa to zmienia. Dziękuję.

**WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Bardzo dziękuję, Panie Senatorze.

Mamy jeszcze drugiego sprawozdawcę komisji, senatora Kwiatkowskiego, który jeszcze nie dotarł, więc bym poprosiła, żeby państwo senatorowie, jeżeli mają pytania...

Obecnie senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senatora sprawozdawcy.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie panu senatorowi Wojciechowi Piesze? Nie.

No to dziękuję, Panie Senatorze.

(Senator Wojciech Piecha: Dziękuję.)

Zarządzam 5 minut przerwy.

(Przerwa w obradach od godziny 13 minut 09 do godziny 13 minut 14)

**WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Wznawiam obrady.

Proszę sprawozdawcę Komisji Ustawodawczej, senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego, o przedstawienie sprawozdania komisji.

**SENATOR SPRAWOZDAWCA
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Pani Marszałek! Szanowni Państwo!

Na posiedzeniu w dniu 15 listopada Komisja Ustawodawcza rozpatrzyła ustawę o zmianie

ustawy o prawach konsumenta. W posiedzeniu uczestniczyli prezes UOKiK, pan Tomasz Chróstny, i przedstawiciele różnych organizacji gospodarczych. Komisja przyjęła 3 z 4 zaproponowanych przez Biuro Legislacyjne poprawek, które zaaprobował także prezes UOKiK, 2 mają charakter legislacyjny, a trzecia przesuwa wprowadzenie w życie przepisów ustawy na 1 stycznia 2023 r.

Szanowni Państwo, w imieniu komisji rekomenduję przyjęcie wszystkich poprawek, które zostały przyjęte na posiedzeniu Komisji Ustawodawczej. Dziękuję bardzo.

**WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Bardzo dziękuję.

Obecnie senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senatora sprawozdawcy.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie?

Pan senator Czerwiński. Proszę bardzo.

**SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI**

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Ze sprawozdania rozumiem, że chodzi właściwie o 1 poprawkę, o czwartą, o której myśmy... W kolejności to była trzecia, ale jeśli chodzi o numerację, to czwarta. Myśmy dyskutowali o tej poprawce na posiedzeniu Komisji Ustawodawczej. Proszę powiedzieć, dlaczego nikt jej nie podjął, jakie były przedstawiane przez rząd motywacje co do tego, dlaczego nie należy jej uchwalać.

**SENATOR
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Mówimy o tej trzeciej, której ostatecznie komisja nie przyjęła?

(Senator Jerzy Czerwiński: Tak.)

Szanowni Państwo, ta poprawka dotyczyła obniżek tzw. cen kroczących. Nie, przepraszam... Mówimy o vacatio legis, czy o tej nieprzyjętej?

(Senator Jerzy Czerwiński: O nieprzyjętej.)

O tej nieprzyjętej...

(*Senator Jerzy Czerwiński*: Chodzi o prawo telekomunikacyjne.)

A, przepraszam... Nie przyjęliśmy tej poprawki z uwagi na to, że ona formalnie nie została przez nikogo zgłoszona. Biuro Legislacyjne przedstawiło propozycję, ale żaden z senatorów jej nie zgłosił.

WICEMARSZAŁEK

GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Dziękuję bardzo.

Nie ma więcej pytań.

Dziękuję bardzo.

(*Senator Krzysztof Kwiatkowski*: Dziękuję.)

Projekt ustawy został wniesiony przez rząd. Do prezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Witamy pana prezesa.

Czy przedstawiciel rządu pragnie zabrać głos w sprawie rozpatrywanej ustawy i przedstawić stanowisko rządu?

Proszę bardzo.

PREZES URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW

TOMASZ CHRÓSTNY

Dziękuję bardzo.

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Ja krótko, bo mówimy o zmianach, które oczywiście nie budzą wątpliwości, które zostały bardzo szeroko skonsultowane i cieszą się bardzo dużym poparciem.

Z jednej strony to jest zwiększenie ochrony konsumentów, którzy dokonują zakupów i transakcji w internecie. Chodzi m.in. o większą wiarygodność opinii, lepszą prezentację cen, w tym obniżek cen w ciągu ostatnich 30 dni... Ważne, aby konsument tę informację posiadał i mógł ją uwzględnić w ramach podejmowania decyzji zakupowych. Mówimy także o eliminacji zjawiska tzw. podwójnej jakości, kiedy to producenci oferują produkty różnej jakości w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Ponadto te przepisy wydłużają okres na odstąpienie od umowy – do 30 dni w przypadku zawarcia jej podczas wizyty w domu konsumenta lub podczas wycieczki.

Dodatkowo wprowadziliśmy zapisy, które eliminują bardzo nieuczciwe praktyki, z jakimi

spotykali się konsumenci, głównie seniorzy, podczas pokazów handlowych. Wprowadziliśmy tutaj bardzo radykalne – ale ze względu na szerokie konsultacje przyjęte przez rynek – mechanizmy, m.in. brak możliwości przyjmowania płatności do momentu upływu czasu na odstąpienie od umowy czy ustawowy zakaz oferowania usług finansowych. Często seniorzy zapraszani na pokazy byli wprowadzani w błąd co do celu tego pokazu. Nie będzie możliwości oferowania tam m.in. pożyczek. To dodatkowo utrudniało sytuację konsumentów, powodując bardzo poważne straty finansowe nie tylko w związku z zawyżonymi cenami prezentowanych produktów, ale również bardzo drogimi usługami finansowymi, które były wtedy konsumentom oferowane. Dodatkowo wprowadziliśmy pewne mechanizmy porządkujące, m.in. możliwość odstąpienia od umowy o świadczenie usług zdrowotnych zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość.

W tym miejscu chciałbym niezwykle serdecznie podziękować państwu senatorom za bardzo owocne dyskusje, za sprawne prace zarówno w Komisji Ustawodawczej, jak i w komisji gospodarki narodowej. I chciałbym uprzejmie prosić o przyjęcie procedowanej ustawy, o przyjęcie tej ustawy. Jest ona bardzo korzystna dla konsumentów. Dziękuję bardzo.

WICEMARSZAŁEK

GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Bardzo dziękuję.

Obecnie senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do przedstawiciela rządu związane z omawianym punktem porządku obrad.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie?

Pan senator Czerwiński.

Proszę wrócić, Panie Ministrze, na mównicę...

SENATOR

JERZY CZERWIŃSKI

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Ja powtórzę pytanie, które kierowałem do sprawozdawcy. Dlaczego nie powinniśmy uchwalić jednej z tych poprawek dotyczącej wykreślenia art. 3? Proszę to skrótowo przedstawić.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Proszę bardzo.

PREZES URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Dziękuję bardzo.

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo!
Szanowny Panie Senatorze!

Ta poprawka, która została zgłoszona przez panią Marcelinę Zawiszę, została wprost zaczerpnięta z prawa komunikacji elektronicznej. To zmiana, która jest również bardzo korzystna dla konsumentów, bo ma ograniczyć skalę tzw. robocalli – tych różnych automatów, które dzwonią do nas, niezamawiane, i próbują w ten sposób pozyskać, potwierdzić nasze dane. Ale nie tylko, ponieważ bardzo często towarzyszą temu również dalsze praktyki, m.in. wyłudzeniowe. W prawie komunikacji elektronicznej – w tym tygodniu ta ustawa została właśnie zaakceptowana, przyjęta przez rząd na posiedzeniu Rady Ministrów i będzie dalej przedmiotem pracy w parlamencie – ten przepis został wprowadzony. Co daje wcześniejsze wprowadzenie? To jest kluczowe. Otóż bez wątpienia prace nad p.k.e. potrwać jeszcze w parlamencie, to jest duża kompleksowa zmiana. Jednocześnie prawo komunikacji elektronicznej uchyli prawo telekomunikacyjne, a ta zmiana, którą procedujemy, dotyczy właśnie prawa telekomunikacyjnego. A zatem to ograniczenie dotyczące automatów dzwoniących, tzw. robocalli, wejdzie w życie co najmniej kilka miesięcy wcześniej niż p.k.e. Jednak dzięki temu... To są te kluczowe miesiące, które zmniejszają możliwość naciągania Polaków, zmniejszają możliwość stosowania nieuczciwych praktyk, chronią konsumentów przed działaniami nieuczciwych przedsiębiorców, bardzo często bardzo agresywnych oszustów, którzy na podstawie tych danych podejmują dalsze działania i dalsze kroki.

Dlatego też ta poprawka została pozytywnie przyjęta przez Sejm. My również... Ja po rozmowie z Ministerstwem Cyfryzacji osobiście utwierdziłem się w przekonaniu, że warto, aby również w Senacie ta poprawka, ta zmiana została. I o to chciałbym gorąco prosić i do tego zachęcić – aby została przyjęta, właśnie po to, żeby ta nieuczciwa

praktyka została ograniczona kilka miesięcy wcześniej, a najlepiej wyeliminowana. Dziękuję.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Bardzo dziękuję.
Pan senator Aleksander Szwed.

SENATOR
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję bardzo, Pani Marszałek.

Panie Prezesie, mam pytanie. W ocenie skutków regulacji jest taka informacja, że obecnie wszystkie państwa członkowskie są na poziomie implementacji, jeśli chodzi o dyrektywę Omnibus, w odniesieniu do tej regulacji. Jednak pan jako prezes UOKiK wystąpił do innych państw członkowskich, analizując możliwe rozwiązania dotyczące przyjętych w tych krajach rozwiązań legislacyjnych w zakresie ochrony konsumentów.

Chciałbym zapytać: czy Polska przygotowując ten dobry projekt dla konsumentów, czerpała z tych rozwiązań i jak to wygląda w innych krajach?

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Proszę bardzo.

PREZES URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Dziękuję bardzo.

Jeśli chodzi o rozwiązania, to wciąż są kraje, które podobnie jak Polska implementują te przepisy, ale kluczowe było to, aby zastosować mądre, dobrze przemyślane rozwiązanie. W dyrektywie są zawarte opcje regulacyjne, do których również część rynku, część przedsiębiorców i izb branżowych nas przekonywała. Chcieliśmy rzeczywiście z jednej strony zapewnić konsumentom maksymalną, najlepszą ochronę, a z drugiej strony odpowiedzieć na postulaty zgłaszane po stronie sektora, obserwując, jak zachowały się inne państwa. Chodzi o to, żeby ten jednolity rynek był

jednolitym rynkiem, a jednocześnie uwzględniał specyfikę dotyczącą konsumentów. M.in. dlatego nie skorzystaliśmy z opcji narodowej, tej opcji regulacyjnej, w zakresie cen tzw. kroczących, wiedząc, że zaakceptowanie tej propozycji obniżyłoby ochronę konsumentów i nie zapewniłoby potrzeb informacyjnych, elementów, które są potrzebne z punktu widzenia konsumentów. Dziękuję Federacji Konsumentów za wsparcie nas wczoraj podczas posiedzenia Komisji Ustawodawczej i ten ważny głos będący przeciwwagą dla biznesu, który jednak próbował jeszcze zachęcić Senat m.in. do tej opcji regulacyjnej. Tak że to wynika również z tego, że chcieliśmy mieć regulację, która jest dobra, solidna, przemyślana, skonsultowana z rynkiem i jednocześnie najlepiej odpowiada na potrzeby jednolitego rynku, jednego standardu. Dziękuję.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Dziękuję.
Pan senator Wadim Tyszkiewicz.

SENATOR
WADIM TYSZKIEWICZ

Panie Prezesie, ja mam takie pytanie. Oczywiście dziękuję za ustawę, ja będę za nią głosował. Chciałbym tylko trochę dopytać, jeśli chodzi o przedsiębiorców, generalnie w ich interesie. Jeśli chodzi o te wszystkie pokazy, materace, to jest jasne, w ogóle nie ma o czym dyskutować. Ale chodzi mi o te 30 dni... Zapłata po 30 dniach w przypadku sprzedaży poza lokalem przedsiębiorcy. Chodzi mi o to, że po 30 dniach... No, jeżeli ktoś kupi, powiedzmy, materac i przez 30 dni będzie na tym materacu spał, to po tych 30 dniach będzie mógł ten materac oddać, nie wnosząc żadnej zapłaty, tak? Jeśli chodzi o te sprzedaże, to jest dla mnie jasne. Ja się obawiam, czy to nie uderzy trochę w przedsiębiorców, którzy rzeczywiście prowadzą uczciwą działalność gospodarczą i sprzedają swoje produkty poza miejscem prowadzenia działalności. Czy robiliście tu jakąś analizę? Chodzi o to, żeby chronić uczciwych przedsiębiorców, a oczywiście przed nieuczciwymi chronić szczególnie emerytów i rencistów. Dziękuję.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Bardzo dziękuję.
Proszę bardzo.

PREZES URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Dziękuję bardzo.

Jak dzisiaj wygląda ta sytuacja? Bardzo często otrzymujemy telefon, że jesteśmy zaproszeni na prezentację usług medycznych. Następuje tu podszycanie się pod różne instytucje publiczne, w tym NFZ. Słyszymy: to prezentacja dotycząca stanu zdrowia, będą analizy, to jest darmowe, zachęcamy, można zdobyć ekspres bądź inne urządzenie, warto przyjść, poświęcić troszkę czasu. Rzeczywiście bardzo często te oferty są kierowane do osób starszych, do seniorów. Takie osoby zjawiają się na pokazie, po czym mnóstwo narzędzi – tutaj pozwolę sobie dopowiedzieć – psychotechnicznych jest wykorzystywanych, żeby je namówić. Wówczas bardzo często kupują produkty po absolutnie zawyżonych cenach, nieraz korzystają z usług finansowych. Potem ci ludzie wracają do domu i zdają sobie sprawę, że zostali wprowadzeni w błąd, bądź kolejnego dnia, już na trzeźwo, bez emocji, z takim trzeźwym osądem stwierdzają, że tak, chcieliby odstąpić. Bardzo często nie mogą odnaleźć podmiotu umowy bądź druga strona mówi: nie, nie, rękojmia nie obowiązuje, nie można zwrócić danego produktu. Albo stosuje inne mechanizmy, mówiąc, że to była np. usługa finansowa i dlatego produkt nie podlega zwrotowi.

W tego typu sytuacjach to konsument jest petentem. To on jest petentem względem firmy, która zachowała się co do zasady bardzo nieuczciwie. Tych skarg, które do nas docierają, proszę państwa, jest kilkaset rocznie. Ale jest gros osób starszych, które mają poczucie winy, że dały się wprowadzić w błąd. One zagryzają zęby, często nikomu nie mówiąc o tym, co się stało. Państwo polskie też ponosi ogromne koszty społeczne z tego tytułu. Często to są tragedie ludzkie, bo później te osoby wracają do domu i zdają sobie sprawę, że wydały kilka, kilkanaście tysięcy na absolutnie niepotrzebny produkt, że wydały pieniądze, których nie mają, bo w międzyczasie wzięły jeszcze pożyczkę na ten cel.

To ten nieuczciwy przedsiębiorca ma być petentem. Produkt nie powinien być wykorzystany i najczęściej ci konsumenci w domu nawet jeszcze go nie

wykorzystali. Ale przede wszystkim to ten nieuczciwy przedsiębiorca, który, mówiąc nieładnie, wcisnął produkt, którego nie potrzebował konsument, posługując się nierzetelnymi badaniami, także narzędziami psychotechniki, wywierania wpływu na tego typu osoby, powinien być petentem. To on powinien być tą stroną, której zależy na tym, żeby oferować dobry produkt, ale przede wszystkim, żeby robić to uczciwie. Stąd ta zmiana, która została też zaakceptowana przez rynek, ze świadomością, jak wielka jest skala nadużyć na tego typu pokazach.

Podniosę jeszcze tylko jedną kwestię. 30 dni w przypadku niezamierzonej wizyty w domu lub podczas wycieczki... To są te oferty, które np. seniorzy też otrzymują – pielgrzymka w bardzo atrakcyjnej cenie w tamtą i z powrotem... Tak, wówczas obowiązuje 30 dni. Ale rzeczywiście, jeżeli mówimy o odstąpieniu w tego typu sytuacjach... Tak jak wspomniałem, mówimy o biznesie, którego niestety nie udało się dotychczasowymi narzędziami ucywilizować ze względu na mechanizmy, którymi się posługuje. Stąd tak diametralna ingerencja... Dlatego m.in. tyle czasu potrzebowaliśmy na to, aby zaproponować narzędzia, które nie będą diametralnie ograniczały swobody prowadzenia działalności w przypadku uczciwych przedsiębiorców. I ja mam wewnętrzne przekonanie, że ta regulacja i ten zakres ograniczenia swobody prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorców zostały przyjęte przez rynek i masowo ograniczy to skalę nadużyć. W pozostałych przypadkach również będziemy działali, dzisiaj już też zintensyfikowaliśmy działania, będziemy informowali również organy ścigania w zakresie ich kompetencji. Dziękuję.

SENATOR
WADIM TYSZKIEWICZ

Tylko dopytam, jeśli można.

Panie Prezesie, ja tego nie kwestionuję. Ja głosuję za, żeby było jasne. Tylko pytam, czy robiliście analizy, że te zapisy ustawy nie uderzą w przedsiębiorców prowadzących różną działalność gospodarczą, którą to działalność...

PREZES URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Tak, było to przedmiotem bardzo szerokich konsultacji.

(*Senator Wadim Tyszkiewicz: Bardzo dziękuję.*)
Dziękuję bardzo.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Pani senator Danuta Jazłowiecka.

SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA

Panie Prezesie, ja chciałabym zacząć od podziękowań, bo zrobiliście państwo kawał dobrej roboty. Ale jednocześnie chciałabym zapytać: kiedy państwo zabraliście się do pracy nad tą ustawą, nad implementacją dyrektywy? Dyrektywa jest z 2019 r., tak naprawdę tę implementację powinniśmy przyjąć w ubiegłym roku, o tej porze mniej więcej, a jesteśmy opóźnieni. I ogromnie żałuję, że odpowiadając na pytanie dotyczące poprawek zawierających zmiany w ustawie o telekomunikacji, nie zwrócił pan uwagi na to, że w Sejmie ta ustawa była procedowana niezgodnie z konstytucją, nie było całej procedury 3 czytań, i to jest jedyny powód, dla którego my tu, w Senacie, nie możemy przyjąć tak źle procedowanego prawa. I przyznam, że trochę się dziwię, że pan zgadza się na to, żeby w ten sposób procedowane w Sejmie poprawki zostały przyjęte. Dziękuję.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Bardzo dziękuję.
Proszę bardzo.

PREZES URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Szanowna Pani Senator, jeżeli chodzi o tę uwagę, m.in. Biura Legislacyjnego, to ona się odnosi do zasady 3 czytań i dotyczy tylko tego 1 artykułu, zmiany prawa telekomunikacyjnego. Ja niezwykle szanuję opinię, że... Ważny jest też proces decyzyjny. Ta poprawka nie tylko została zgłoszona, ale cieszyła się też ogromną akceptacją Sejmu. W tej sytuacji odrzucenie jej czy negatywne wypowiedzenie się o niej byłoby ograniczaniem prawa posłów do tego, żeby tego typu poprawki były zgłaszane. A przecież to jest bardzo pozytywna poprawka. Co więcej, ja specjalnie... Na

tym też mi zależało. Chciałem mieć potwierdzenie ze strony ministerstwa cyfryzacji, czy ona rzeczywiście jest zgodna z tamtym projektem, czy nie spowoduje dalszych negatywnych zmian po stronie rynku. Stąd trudno mi odnieść się do tej uwagi. No, jeżeli byśmy rzeczywiście uznali tę zasadę 3 czytań za najważniejszą i świętą, to musielibyśmy tutaj...

(Senator Danuta Jazłowiecka: ...Podstawę prawną.)

...powiedzieć wprost, że te zmiany, które są bardzo często proponowane przez państwa posłów, wybrańców narodu, nie powinny być przyjmowane. Ja tutaj widzę ogromną wartość dodaną płynącą z wprowadzenia tego artykułu wcześniej, o kilka miesięcy wcześniej. Dzięki temu jako społeczeństwo, jako konsumenci będziemy lepiej chronieni. Moje stanowisko mimo wszystko jest pozytywne. Jestem za tym, aby nie usuwać tego artykułu z procedowanej ustawy.

(Senator Danuta Jazłowiecka: Czy ja mogę?)

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Proszę bardzo, Pani Senator.

SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA

Panie Prezesie, ja bardzo szanuję pracę, którą państwo wykonaliście, ale muszę panu powiedzieć, że ogromnie żałuję, że zadałam to pytanie, bo liczyłam na zupełnie inną pana odpowiedź. Nie mogę się pogodzić z tym, że pan, właśnie pan, akceptuje brak przestrzegania konstytucji w stanowieniu prawa. Obojętnie, czy mówimy o izbie sejmowej, czy o izbie senackiej, nie wolno na coś takiego pozwalać, tłumaczyć tego. Ja się zgadzam, że to jest bardzo dobra i bardzo potrzebna poprawka, ale ona nie może być w ten sposób procedowana. My możemy ją zaproponować za chwilę. To nic nie zmienia, to tylko kilka tygodni, nic się tutaj nie stanie. Na te zmiany, na tę implementację, czekamy 3 lata.

(Wicemarszałek Gabriela Morawska-Stanecka: Pani Senator, a pytanie?)

Przepraszam, Pani Marszałek...

(Wicemarszałek Gabriela Morawska-Stanecka: Jakie jest pytanie?)

Czy nie zmieni pan zdania?

PREZES URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Szanowna Pani Senator! Wysoka Izbo! Szanowna Pani Marszałek!

Odniosę się do kwestii czasu. My ten czas wykorzystaliśmy właśnie na konsultacje. Gdybyśmy wyszli z tą regulacją dotyczącą pokazów handlowych 2 lata temu, 3 lata temu, wiele osób siedzących w parlamencie zwróciłoby uwagę na to, że tu jest swoboda prowadzenia działalności gospodarczej, a my ją radykalnie ograniczamy. Dzisiaj, po przepracowaniu tego, po tych zmianach, jakie zaproponowaliśmy w tym względzie... A to są zmiany, które zostały zaakceptowane przez rynek. Ten czas został naprawdę owocnie wykorzystany.

Dopowiem tylko, że wprawdzie jest to dyrektywa z grudnia 2019 r., ale przewidziano tutaj dłuższe *vacatio legis*. Przepisy te powinny zostać wdrożone w maju tego roku, powinny zacząć obowiązywać, o ile pamięć mnie nie myli, 26 maja tego roku. Dlatego uważam, że to opóźnienie w przypadku tak wartościowych zmian ograniczających absolutnie patologiczne zjawiska, w przypadku akceptacji rynku wobec tego typu zmian... Ja uważam, że mimo wszystko byłoby to uzasadnione. Rzeczywiście powinniśmy zaproponować przepisy, które chronią konsumentów, ale są akceptowane przez przedsiębiorców. Co więcej, proszę państwa, one są akceptowane także przez przedsiębiorców funkcjonujących na rynku sprzedaży bezpośredniej.

Jeżeli odsłuchałaby pani senator moje uwagi podczas posiedzenia komisji, na którym ta poprawka została zaakceptowana, toby pani wiedziała, że ja wówczas podnosiłem m.in. to, że rzeczywiście nie ma gwarancji, czy ta zmiana nie spowoduje szeregu innych zmian. I stąd moje ówczesne stanowisko było negatywne. Ale po tym, jak minister cyfryzacji potwierdził, że ta zmiana nie spowoduje istotnych zaburzeń na rynku, że przedsiębiorcy są już gotowi na tego typu zmiany, utwierdziłem się w przekonaniu, że dzięki temu kilka miesięcy wcześniej wprowadzimy pozytywną dla konsumentów zmianę, i moje stanowisko, stanowisko reprezentanta rządu, w Senacie jest już pozytywne. Należy zachować tę poprawkę. Dziękuję bardzo.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Dziękuję bardzo.

Pan senator Jackowski. Proszę bardzo.

SENATOR
JAN MARIA JACKOWSKI

Dziękuję bardzo.

Pani senator Jazłowiecka trochę ubiegła mnie w tym pytaniu, w związku z tym zmodyfikuję pierwotne pytanie. Rozumiejąc, że tak powiem, merytoryczne dobro tej poprawki, mam do pana prezesa następujące pytanie.

Dlaczego w fazie projektowej... Dlaczego pierwotny projekt nie trafił od razu z takim zapisem do prac w parlamencie? Wtedy, jak sądzę, uniknęlibyśmy sporów. Mnie też trochę zaniepokoiła ta wypowiedź, że, no, poprawka jest słuszna, w związku z czym możemy odłożyć na bok, wziąć w nawias zasady konstytucyjne. Zawsze jakąś taką tzw. wyższą koniecznością będzie można uzasadniać bardzo różne sytuacje. Ale w ten sposób, niestety, prowadzimy do patologii w bardzo wrażliwym obszarze tworzenia prawa. I tutaj administracja rządowa i publiczna, moim zdaniem, powinna jednak stać na straży tych przepisów konstytucji i zasad, które obowiązują i zostały potwierdzone wyrokami Trybunału Konstytucyjnego. Dziękuję...

Ale pytanie moje jest takie: dlaczego to nie zostało wprowadzone, skoro to jest takie potrzebne i słuszne, na etapie procedowania nad tym projektem ustawy w ramach rządu. Dziękuję.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Proszę bardzo.

PREZES URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Szanowny Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Szanowny Panie Senatorze!

Ta zmiana została zaczerpnięta z prawa komunikacji elektronicznej, które zastępuje prawo telekomunikacyjne. Gdy te przepisy były procedowane, liczne dyskusje, które się jeszcze wokół nich toczyły, spowodowały opóźnienie prac nad przyjęciem. Myślę, że dyskusja wokół tych przepisów będzie również kontynuowana w parlamencie. Dlatego ta poprawka została wniesiona nie po stronie rządowej, ale przez posła, przez panią poseł Marcelinę Zawiszę z Lewicy. I tę poprawkę, jako

poprawkę, którą potwierdził Sejm, ja osobiście szanuję. I dlatego m.in. ten pozytywny głos, że skoro została przyjęta pomimo wspomnianych wątpliwości i jest korzystna dla konsumentów, to... Proszę mi wierzyć, że jako prezes UOKiK, który m.in. stoi na straży zbiorowych interesów konsumentów, głosowałbym... No, głosowanie to jest oczywiście państwa rola. Ale będąc przeciwko, musiałbym być przeciwko mimo wszystko misji, którą, jako urząd, pełniemy. Stąd mimo wszystko pozytywne stanowisko w zakresie tej poprawki.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, pan senator Jackowski.

SENATOR
JAN MARIA JACKOWSKI

Dziękuję bardzo.

Panie Prezesie, z całym szacunkiem dla pańskiej wypowiedzi, ona oczywiście logicznie, z punktu widzenia interesu wielu konsumentów jest jak najbardziej uzasadniona, ale ja mam pytanie natury takiej... Czy nie jest najwyższym dobrem dla konsumentów, żeby w Rzeczypospolitej Polskiej były przestrzegane konstytucja i prawo? Bo jeżeli one będą przestrzegane, to wtedy standard bycia konsumentem w Polsce będzie znacznie wyższy. Dziękuję.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Proszę bardzo.

PREZES URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Reprezentując urząd, mogę jedynie wskazać i zapewnić, że w każdym aspekcie tych przepisów przestrzegamy... działamy zawsze – i to jest w każdej decyzji wyraźnie podkreślone – na mocy prawa i w zakresie prawa. Nieraz mamy zarzuty, choćby w zakresie antymonopolowym, że

powinniśmy robić więcej. Niemniej jednak proszę mi wierzyć, że tych przepisów prawa, reguł, które stanowi Rzeczpospolita, bardzo mocno przestrzegamy i one leżą nam na sercu. A jednocześnie w tym przypadku również szanujemy głos parlamentu jako reprezentanta, zgodnie z konstytucją, społeczeństwa.

Niemniej jednak, oczywiście, jest prawem Wysokiej Izby, żeby wnieść poprawkę i wspomniany artykuł usunąć. Dziękuję bardzo.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Bardzo dziękuję.

To był koniec pytań.

(Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Tomasz Chróśtny: Dziękuję bardzo.)

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego.

(Głos z sali: Nie ma go.)

Nie ma go.

W związku z tym informuję państwa, że nikt inny nie zapisał się do dyskusji.

I dla porządku informuję...

(Głos z sali: A senator Szwed nie złożył?)

(Głos z sali: Złożył.)

Dla porządku informuję, że senatorowie Mariusz Gromko, Aleksander Szwed, Beniamin Godyla, Janusz Gromek, Janusz Pęcherz, Danuta Jazłowiecka, Władysław Komarnicki, Wadim Tyszkiewicz, Grzegorz Czelej i Joanna Sekuła złożyli swoje przemówienia w dyskusji do protokołu.*

Urzekła mnie, Panie Senatorze, pana troska o pana senatora Aleksandra Szwea i jego przemówienie.

Zamykam dyskusję.

W dyskusji senatorowie nie zgłosili wniosków o charakterze legislacyjnym, ale komisje przedstawiły odmienne wnioski.

Proszę Komisję Gospodarki Narodowej i Innowacyjności oraz Komisję Ustawodawczą o ustosunkowanie się do przedstawionych wniosków i przygotowanie wspólnego sprawozdania.

Informuję, że głosowanie w sprawie rozpatrywanej ustawy zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

* Przemówienia złożone do protokołu – w załączeniu.

Dziękuję bardzo, Panie Prezesie.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu siódmego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Tekst ustawy zawarty jest w druku nr 850, a sprawozdanie komisji – w druku nr 850 A.

Proszę sprawozdawcę Komisji Infrastruktury, senator Alicję Zając, o przedstawienie sprawozdania komisji.

Proszę bardzo.

SENATOR SPRAWOZDAWCA
ALICJA ZAJĄC

Dziękuję bardzo.

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie! Panie Ministrze z osobami towarzyszącymi!

W imieniu Komisji Infrastruktury przedstawiam państwu sprawozdanie z posiedzenia komisji, która w dniu wczorajszym, 15 listopada, obradowała na nad ustawą o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej; druk nr 850.

Był to projekt rządowy, który został przyjęty przez Sejm na posiedzeniu Sejmu w dniu 27 października br.: 441 głosów za, 0 – przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Przybliżę teraz cel i przedmiot ustawy. Ustawa o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej modyfikuje zasady wydawania pozwoleń na wzniesienie lub wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich oraz pozwoleń na układanie i utrzymywanie kabli lub rurociągów służących do wyprowadzania mocy w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych.

Pan minister Gróbarczyk przedstawił ideę ustawy i konieczność jej wprowadzenia. Później panie dyrektor doprecyzowały w odpowiedzi na pytania szczegóły dotyczące treści ustawy, o której pozwolę sobie w kilku słowach powiedzieć.

Mianowicie wyznaczono 11 obszarów, na których prowadzone jest postępowanie konkursowe. Do konkursu zgłoszono 132 wnioski. Są to podmioty zarówno polskie, jak i zagraniczne. Początkowo zastanawiano się, czy będzie konkurencyjność. Okazało się, że tych wniosków jest dużo i zasada konkurencyjności została zachowana. Wprowadzono również

zasady wyjścia z sytuacji, kiedy nastąpi remis w postępowaniach rozstrzygających w przypadku złożenia kilku wniosków o wydanie pozwolenia i uzyskania równej liczby punktów. Wskazano również modyfikację przepisów dotyczących wniosków o wydanie pozwolenia na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp konstrukcji i urządzeń. Wydanie pozwolenia na układanie i utrzymywanie kabli będzie traktowane jak wniesienie nowego wniosku. Każda modyfikacja będzie traktowana jako nowy wniosek. Czas wydania decyzji wyniesie 4 miesiące od ostatniej opinii dotyczącej danego wniosku. Cóż jeszcze można powiedzieć? Jest to bardzo potrzebna ustawa, zmiana. Urząd morski ma prawo zażądać usunięcia nielegalnych instalacji i inwestycji.

Komisja przegłosowała – 1 senator wstrzymał się od głosu, nie było głosów przeciw – proponowany projekt i wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek. Dziękuję bardzo.

**WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Bardzo dziękuję, Pani Senator.

Obecnie senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senator sprawozdawcy.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie?

Pan senator Jan Maria Jackowski. Proszę bardzo.

**SENATOR
JAN MARIA JACKOWSKI**

Dziękuję bardzo, Pani Marszałek.

Zaintrygowała mnie, Pani Senator, ostatnia część wypowiedzi w przedstawionym przez panią sprawozdaniu. Mianowicie pani na wstępie powiedziała, że w Sejmie było o głosów przeciw i nikt się nie wstrzymał, tzn. Sejm jednomyślnie przyjął projekt, a w senackiej komisji 1 senator się wstrzymał. Czy w związku z tym były jakieś kontrowersje w toku dyskusji? Czy ktoś zwracał na coś uwagę? Skąd to jedno wstrzymanie się mogło się wziąć?

(*Senator Alicja Zajac: W dyskusji nie było...*)

Nie chodzi mi o to, kto personalnie się wstrzymał, tylko jaka była motywacja wstrzymania się od głosu i czy była ona odbiciem przebiegu dyskusji. Dziękuję.

**SENATOR
ALICJA ZAJĄC**

Członkowie komisji obradowali na posiedzeniu w budynku Senatu, jak również zdalnie. Jeden senator wstrzymał się od głosowania. W takiej procedurze, kiedy możemy uczestniczyć w posiedzeniu komisji bezpośrednio lub głosować zdalnie, czasami zdarzają się takie sytuacje, że możemy zrobić coś omyłkowo i później trudno jest to sprostować. Sama, pracując zdalnie, miałam takie sytuacje, że ankieta pojawiła się z opóźnieniem i były trudności techniczne. Tak więc myślę, że to nie była forma sprzeciwu wobec treści ustawy. Skoro jest możliwość głosowania za, przeciw lub wstrzymania się... To jest prawo każdego senatora i z tego prawa skorzystano. Pozostali senatorowie głosowali za przyjęciem. Komisja Infrastruktury jest jedną z mniej licznych komisji, w związku z tym ten 1 głos jest być może bardziej zauważalny.

Nie było szerokiej dyskusji. Ja zadawałam pytania doprecyzowujące, m.in. o to, ile wniosków zgłoszono i jakie są podmioty. Pani dyrektor odpowiedziała, że są to zarówno podmioty polskie, jak i firmy z udziałem kapitału różnego pochodzenia, o różnej przynależności krajowej.

Myślę, że skoro Sejm głosował 441 głosami za, nie było głosów przeciw i nikt się nie wstrzymał, to jest to rekomendacja dla Senatu. Ta ustawa nie budzi żadnych kontrowersji. Dziękuję bardzo.

**WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Bardzo dziękuję.
Pan senator Aleksander Szwed.

**SENATOR
ALEKSANDER SZWED**

Dziękuję, Pani Marszałek.

Pani Senator, w pełni się zgodzę, że to jest bardzo pozytywna nowelizacja. Jak najbardziej będziemy ją popierać. Mamy tutaj szereg artykułów, które dostosowują polskie prawodawstwo do konwencji, do umów międzynarodowych, które Polska podpisała. Jest tu kwestia postępowania rozstrzygających, ale jest również doprecyzowanie, jak będą wyglądały morskie badania naukowe.

Czy kwestia morskich badań naukowych była poruszana w komisji?

**SENATOR
ALICJA ZAJĄC**

Nie. Po krótkiej wypowiedzi pana ministra senatorowie nie zadawali pytań. Myślę, że jeżeli pan minister będzie mógł, to po prostu udzieli informacji w tym zakresie.

**WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Bardzo dziękuję.
(*Senator Alicja Zajęc: Dziękuję.*)
Dziękuję bardzo, Pani Senator.

Projekt ustawy został wniesiony przez rząd. Do prezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister infrastruktury. Witamy pana ministra Marka Gróbarczyka.

Czy pan minister pragnie zabrać głos w sprawie rozpatrywanej ustawy i przedstawić stanowisko rządu? Nie.

Dziękuję bardzo.

Obecnie senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do przedstawiciela rządu związane z omawianym punktem porządku obrad.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie?

Pan senator Jan Maria Jackowski.

**SENATOR
JAN MARIA JACKOWSKI**

Pani Marszałek, czy pan minister będzie siedział, czy będzie odpowiadał z mównicy?

(*Wicemarszałek Gabriela Morawska-Stanecka: Jeżeli pan minister... Proszę zadać pytanie. Pan minister będzie odpowiadał, włączy mikrofon. Proszę bardzo.*)

Dobrze.

Panie Ministrze, mam następujące pytanie. Rozumiem, że ustawa generalnie dotyczy tego, co jest w morzu, tej infrastruktury. Te wszelkie pozwolenia wydaje wojewoda, nie starostwa, które zazwyczaj wydają pozwolenia na budowę, jeżeli chodzi o obiekty budowane na lądzie.

Moje pytanie jest takie. Czy ta ustawa w jakikolwiek sposób zmienia zasady pozyskiwania terenu w przypadku, gdy przez czyjeś działki trzeba

przeprowadzić na terenie lądowym niezbędną infrastrukturę, jakieś okablowania, jakieś linie przesyłowe i tego typu rzeczy? Czy w tej ustawie jest coś na ten temat? Nie czytałem jej, przyznaję, ale pewnie niepokoję w miejscu, gdzie mieszkam, w tym zakresie się pojawiają. Dlatego zadaję to pytanie. Dziękuję.

**WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Dziękuję bardzo.
Proszę, Panie Ministrze. Proszę bardzo.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE INFRASTRUKTURY
MAREK GRÓBARCZYK**

Pani Marszałek! Wysoki Senacie!

Chciałbym potwierdzić panu senatorowi, że nie ma tutaj żadnych wyłączeń i specjalnego trybu. Odbywa się to na podstawie ogólnie przyjętych zasad procesu budowlanego z koniecznością pozyskania wszelkich uzgodnień, które wynikają z prawa budowlanego, i z uwzględnieniem decyzji, którą podejmuje wojewoda w ramach pozwolenia na budowę, jak już pan senator stwierdził.

**WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Dziękuję bardzo.
Pan senator Aleksander Szwed.

**SENATOR
ALEKSANDER SZWED**

Dziękuję, Pani Marszałek.

Panie Ministrze, tak jak powiedziałem wcześniej, mamy tutaj wiele pozytywnych rozstrzygnięć. Na pewno będziemy popierać tę nowelizację, ale chciałbym jeszcze zapytać właśnie o badania naukowe. Kwestia prowadzenia morskich badań naukowych wyłącznie w celach pokojowych została uregulowana przez Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawie morza z dnia 10 grudnia 1982 r.

Czy ta nowelizacja wnosi tu zmiany? Czy będą jakieś zmiany, jeśli chodzi o prowadzenie morskich badań naukowych?

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Proszę bardzo.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE INFRASTRUKTURY
MAREK GRÓBARCZYK

W zakresie merytorycznym – nie. A jeśli chodzi o uzyskanie pewności właśnie co do tego charakteru pokojowego, to wymagana będzie opinia Ministerstwa Obrony Narodowej oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

(Senator Aleksander Szwed: Czy mogę dopytać?)

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Proszę bardzo.

SENATOR
ALEKSANDER SZWED

Panie Ministrze, jeżeli mógłbym... Bo sygnatariuszami tej konwencji były również inne kraje Unii Europejskiej. Jeżeli pan minister nie będzie miał teraz wiedzy, to ewentualnie poproszę o informację na piśmie o tym, jak wygląda to właśnie w innych krajach Unii Europejskiej, jakie organy wydają tam zezwolenia na morskie badania naukowe i jakie po prostu są zasady ich prowadzenia.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Proszę bardzo.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE INFRASTRUKTURY
MAREK GRÓBARCZYK

Jeśli można, to pisemnie udzielimy takiej odpowiedzi.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Dobrze. Dziękuję bardzo.
Pan senator Jerzy Czerwiński.

SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! 3 krótkie pytania.

Najpierw ocena liczby podmiotów, które się zgłosiły.

Drugie pytanie. No, pojawiają się tu także pojęcia broni chemicznej. Czy na terenie przeznaczonym pod budowę farm wiatrowych na morzu są rzeczywiście jakieś ślady broni chemicznej, środków chemicznych? Czy jest tam składowana?

I trzecie. Czy dokonano wyboru portu dla inwestycji, obsługującego inwestycję, a potem dla obsługi? Jaka jest to lokalizacja i dlaczego taka?

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Proszę bardzo.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE INFRASTRUKTURY
MAREK GRÓBARCZYK

Pani Marszałek! Szanowni Państwo!

Obecnie mamy złożone – i lista już jest zamknięta – 132 aplikacje o koncesje związane z uzyskaniem możliwości budowy farm wiatrowych.

Drugie pytanie... A, broń chemiczna. Dobrze. To wszystko podlega procesowi budowlanemu, a w ramach uzyskiwania pozwolenia na budowę inwestorzy są zobowiązani do przeprowadzenia badań geologicznych w tym zakresie. Tak więc to wszystko jest na bieżąco oceniane w ramach realizacji inwestycji. Oczywiście myśmy przygotowaliśmy mapę związaną właśnie z zagrożeniami, ale nie jest ona kompletna. Trzeba wykonać specjalistyczne badania, do czego są zobowiązani inwestorzy, tak jak to jest ogólnie przyjęte w ramach całego procesu budowlanego.

Jeśli chodzi o port, to rząd w ramach uchwały przyjął jako lokalizację port zewnętrzny

w Gdańsku, ale nie wyłącza to podjęcia przez operatorów decyzji co do budowy innych portów – chociażby Orlen parę tygodni temu zdecydował się na stworzenie takiego portu instalacyjnego w Świnoujściu. Jest więc możliwość podjęcia przez operatorów i inwestorów decyzji w tym zakresie. Zakładamy, że w związku z tym, że będziemy mieli duże nagromadzenie inwestycji w tym okresie, bo to będzie 2026, 2027 r., tych portów, przede wszystkim serwisowych, będziemy potrzebowali znacznie więcej, dlatego też inwestorzy przygotowują się do inwestycji w tym zakresie. Jednak na pewno będzie gotowy port w Świnoujściu i ten w Gdańsku, obecnie procedowany, ale to już w ramach inwestycji związanych z poszczególnymi operatorami portowymi przy zawarciu umowy z operatorami instalacyjnymi w zakresie wznoszenia sztucznych wysp pod farmy wiatrowe.

(*Senator Jerzy Czerwiński: Czy mogę dopytać, Pani Marszałek?*)

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Proszę bardzo.

SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI

Dosłownie słowo, à propos tych portów. Bo w Gdańsku, w Gdyni, w Świnoujściu, w Szczecinie jest już ciasno, więc ulokowanie tych portów w pasie Pomorza Środkowego w pewnym sensie by uaktywniło gospodarczo ten region. Czy państwo nie moglibyście wskazać właśnie na... to znaczy czy moglibyście zalecić taką lokalizację właśnie w tym celu? To jest okazja do tego, żeby ta gospodarka po prostu weszła na wyższy poziom.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE INFRASTRUKTURY
MAREK GRÓBARCZYK

Musimy podzielić tę kwestię na sprawę portów serwisowych i sprawę portów instalacyjnych, ponieważ one będą obsługiwały zupełnie inny rodzaj statków, co będzie wiązało się z koniecznością inwestycji i przygotowania odpowiedniej infrastruktury w danym porcie. Jeśli chodzi o porty

serwisowe, to na pewno takie porty będą w Ustce i w Łebie, ponieważ inwestorzy zdecydowali się już na zaadaptowanie tych portów, ale wiemy, że rozmowy trwają również chociażby w Kołobrzegu – czy też są jak gdyby takie wskazania i zainteresowanie inwestorów tym właśnie portem, jak i innymi. Ale to już zależy od poszczególnych operatorów. Ja mogę wypowiadać się w imieniu w zasadzie 2 z nich, wchodzących w skład spółek Skarbu Państwa, ale pozostali, a jest ich też niemało, decydują już podług własnych decyzji i intencji w tym zakresie. My jako ministerstwo opracowujemy projekt przygotowania portu instalacyjnego również w Ustce – trwają w tym zakresie intensywne prace.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Dziękuję bardzo.
Pan senator Jackowski.

SENATOR
JAN MARIA JACKOWSKI

Dziękuję bardzo.

Ja bym dopytał jeszcze o sprawę badań, ponieważ Bałtyk to nie tylko składowiska chemiczne, które, jak pan minister przyznał, są częściowo zidentyfikowane, a częściowo niezidentyfikowane, więc potencjalne realizacje tych projektów mogą natrafić na różne nieprzewidziane przeszkody. I druga kwestia to wrakowisko, a więc cała liczba... Bo Bałtyk, zwłaszcza południowa część Bałtyku – czyli akurat wybrzeże polskie – jest usłany bardzo wieloma wrakami.

I moje pytanie jest następujące: czy inwestor będzie zobowiązany do przeprowadzenia badań geologicznych i dna morza na całym potencjalnym przebiegu instalacji, jeżeli to będzie rurociąg czy kabel, czy tylko w miejscu, w którym będzie zasadniczy element takiej instalacji, a więc sztuczna wyspa czy tego typu... Pytam, dlatego że takie badania są wyjątkowo kosztowne, długotrwałe i... Są po prostu drogie. Jak więc ustawa to precyzuje? I co będzie w sytuacji, jeżeli inwestor...

(*Sygnal timera*)

...przeprowadzi te badania...

(*Sygnal timera*)

(*Wicemarszałek Gabriela Morawska-Stanecka: Pytanie, Panie Senatorze.*)

...pod tym miejscem, gdzie trzeba to zrobić, ale na trasie projektowanego przebiegu takiej instalacji natrafi np. na składowisko jakichś odpadów chemicznych z II wojny światowej? Dziękuję.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Dziękuję.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE INFRASTRUKTURY
MAREK GRÓBARCZYK

Pani Marszałek! Szanowni Państwo!

To nie jest na tyle prosty temat, żeby odpowiedzieć 1 zdaniem. Powiem tylko o doświadczeniach, jakie już mamy w tym zakresie. Otóż pogłębienie toru żeglugowego pomiędzy Szczecinem a Świnoujściem spowodowało wydobycie 45 tysięcy elementów, które mogły stanowić materiały wybuchowe. W związku z tym jest to poważny problem, ale nie taki nie do ominięcia w związku z tym, że są już techniki powszechnie stosowane w ramach usuwania niewybuchów czy materiałów niebezpiecznych zalegających na dnie morza. Działania są prowadzone zgodnie z całą procedurą uzyskania pozwolenia na budowę i w przypadku gdy trafią się miejsca, które trzeba będzie ominąć, takie decyzje będą mogły być podjęte już w ramach istniejącego pozwolenia na budowę.

WICEMARSZAŁEK
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Dziękuję bardzo.

Pan senator...

(*Senator Jan Maria Jackowski: Chciałbym dopytać.*)

Pan senator Piecha.

(*Senator Jan Maria Jackowski: Jeszcze...*)

To za chwileczkę, Panie Senatorze.

Pan senator Piecha.

SENATOR
WOJCIECH PIECHA

Ja mam tylko 1 pytanie, bo większość pytań, które chciałem zadać, już tu padła – senator Czerwiński już pytał o instalacje.

Ja chciałbym zapytać, ile sztucznych wysp powstanie na Bałtyku, ile inwestorzy inwestujący w farmy wiatrowe będą ich potrzebowali i w jakiej lokalizacji to będzie. Czy to będzie blisko lądu, czy na otwartym morzu? Dziękuję.

(*Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Michał Kamiński*)

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję, Panie Senatorze.

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE INFRASTRUKTURY
MAREK GRÓBARCZYK

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Łącznie będzie to 21 farm. Jeśli chodzi o same instalacje i poszczególne turbiny wiatrowe, to będzie to zależało od mocy tych turbin, ponieważ zakładamy zdolności produkcyjne. A więc te ok. 23 GW, które mają być produkowane, będą uzależnione właśnie od mocy turbin. Ostatnie potwierdzone umowy, które zostały zawarte, dowodzą, że 15-megawatowe turbiny będą zabudowywane. Ale to już zależy od poszczególnych operatorów.

SENATOR
WOJCIECH PIECHA

Panie Ministrze, chciałbym dopytać. Ja pytałem o te sztuczne wyspy. Ile tych wysp będziemy potrzebowali?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE INFRASTRUKTURY
MAREK GRÓBARCZYK

Te sztuczne wyspy generalnie traktujemy jako turbiny, inwestorzy nic nie zabudowują. W zasadzie są to monopile, które są zabudowywane, a one są nazywane sztucznymi wyspami.

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pan senator Kleina.

**SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA**

Panie Marszałku! Panie Ministrze!

Ja chciałbym wrócić do kwestii portu instalacyjnego i portów serwisowych. Ostatnia decyzja Rady Ministrów dotyczy portu w Gdańsku. Chciałbym prosić o harmonogram prac w tym właśnie porcie, z przygotowaniem tego portu do funkcji portu instalacyjnego. Jak wiemy, wcześniej miała to być Gdynia, później rząd zmienił to na Gdańsk. Przetarg na przystosowanie portu do tych funkcji miał się odbyć w czerwcu, później we wrześniu. Prosiłbym o harmonogram tych prac prowadzonych tak, aby ten port w Gdańsku mógł być portem instalacyjnym dla pierwszego etapu, i chyba bym prosił o odpowiedź na piśmie, żeby tu już nie wszczynać dalszej części rozmowy.

Drugie pytanie dotyczy portów serwisowych. Uchwałą Rady Ministrów porty w Łebie i Uście zostały wyznaczone jako porty serwisowe dla pierwszego etapu. Nawet znalazły się jako jedyne, wspólnie z Gdynią, w KPO. Ale to jest inna kwestia, na marginesie. Chciałbym zapytać...

(Sygnał timera)

...o harmonogram prac związanych z przystosowaniem obu tych portów do funkcji serwisowych, też na piśmie. Np. w Łebie inwestorzy, Orlen, już rozmawiają co do wykorzystania, przygotowania tych portów właśnie na potrzeby portu serwisowego. Wydaje się, że tych prac jest tam niewiele.

(Wicemarszałek Michał Kamiński: Czas, Panie Senatorze.)

Możliwe, że to jest tylko takie wrażenie. Przepraszam.

**WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI**

Dziękuję bardzo.

Ponieważ pan senator zaznaczył, że na oba pytania oczekuje pisemnej odpowiedzi, to bardzo proszę o zadanie pytania pana senatora Jana Marię Jackowskiego.

**SENATOR
JAN MARIA JACKOWSKI**

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Panie Ministrze, ja bym chciał doprecyzować. Pan stwierdził, że jeżeli będą jakieś tam

składowiska chemiczne czy wraki, to inwestor będzie mógł ominąć prowadzenie tej instalacji. Ale przyznam, że nie bardzo to rozumiem, bo jak się składa o pozwolenie na budowę jakiegokolwiek obiektu, to trzeba przedstawić plan zagospodarowania terenu. Na tym planie są np. instalacje do budynku, kanalizacja, elektryczność, gaz itd. W pozwoleniu na budowę, które wydaje wojewoda, też, moim zdaniem, będzie ściśle określony przebieg takiej instalacji na stosownej mapie, która będzie to określała. Czy to będzie opisane luźno, tzn. że inwestor może sobie 200 m w prawo, 200 m w lewo przesunąć te instalacje, czy to będzie wymagało aktualizacji tego pozwolenia na budowę? To jest, moim zdaniem, bardzo istotny problem z punktu widzenia...

(Sygnał timera)

...takiego nadzorczego działania państwa, jeżeli chodzi o procedurę w tym zakresie. Dziękuję.

**WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI**

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę państwa senatorów o przestrzeganie czasu.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE INFRASTRUKTURY
MAREK GRÓBARCZYK**

Dziękuję.

Panie Marszałku! Szanowni Państwo!

Ustawa offshore'owa szczegółowo określa możliwości wznoszenia sztucznych wysp. Posadowienie czy zmiana posadowienia wyspy nie jest istotną zmianą w zakresie uzyskanego pozwolenia na budowę.

**SENATOR
JAN MARIA JACKOWSKI**

Przepraszam, a przebieg instalacji? Tych rurociągów, kabli itd. Czy w przypadku ich przebiegu też jest, że tak powiem, pozostawiona pewna swoboda, dotycząca realnych możliwości inwestowania w tym zakresie?

Informacja dla Sejmu i Senatu RP o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie styczeń – czerwiec 2022 r. (przewodnictwo Francji w Radzie Unii Europejskiej)

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE INFRASTRUKTURY
MAREK GRÓBARCZYK

Nie ma takich szczegółowych uzgodnień... to znaczy, zapisów w tej ustawie.

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję bardzo.

Panie Senatorze, proszę. Rozumiem, że pytanie do pytania... doprecyzowanie pytania, na które oczekuje pan pisemnej odpowiedzi.

SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA

Panie Ministrze, prawdopodobnie ja to powiedziałem, ale na wszelki wypadek chciałbym dodać: oczywiście harmonogram i to, jakie prace będą wykonywane w tych portach. Tak? Dziękuję bardzo.

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję bardzo.

Jak widzę, nie ma już więcej państwa senatorów, którzy chcieliby zadać pytania.

Informuję, że przedstawiciel rządu zobowiązał się do udzielenia pisemnej odpowiedzi na pytania zadane przez pana senatora Szweda i pana senatora Kleinę.

Otwieram dyskusję.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana.

Dla porządku informuję, że senatorowie Szwed, Świński, Gromek, Pęcherz i Tyszkiewicz złożyli swoje przemówienia w dyskusji do protokołu.*

Zamykam dyskusję.

Czy przedstawiciel rządu chce jeszcze zabrać głos? Jak rozumiem, nie.

Informuję, że głosowanie w sprawie rozpatrywanej ustawy zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu piętnastego porządku obrad: informacja dla Sejmu i Senatu RP o udziale Rzeczypospolitej Polskiej

* Przemówienia złożone do protokołu – w załączeniu.

w pracach Unii Europejskiej w okresie styczeń – czerwiec 2022 r. (przewodnictwo Francji w Radzie Unii Europejskiej).

Tekst informacji zawarty jest w druku nr 784.

Marszałek Senatu otrzymaną informację skierował do Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej. Komisja na posiedzeniu w dniu 22 września 2022 r. rozpatrzyła informację i poinformowała o tym marszałka Senatu.

Jest z nami obecny na posiedzeniu minister do spraw Unii Europejskiej, pan Szymon Szykowski vel Sęk.

Proszę pana ministra o zabranie głosu i przedstawienie informacji.

(Rozmowy na sali)

Państwa senatorów prosiłbym bardzo o zajęcie miejsc na sali i zaprzestanie rozmów, które będą przeszkadzać panu ministrowi w trakcie jego wystąpienia.

(Rozmowy na sali)

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

A ja postaram się, żebyśmy mieli jak największy spokój na sali, żebyśmy mogli pana ministra wysłuchać.

Tak więc naprawdę bardzo proszę o zaprzestanie rozmów.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ
SZYMON SZYKOWSKI VEL SĘK

Bardzo serdecznie dziękuję.

Panie Marszałku! Szanowni Państwo Senatorowie!

W związku z realizacją postanowień art. 3 ust. 1 ustawy z października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Polski w Unii Europejskiej przedstawiam państwu trzydzieste siódme półroczne sprawozdanie Rady Ministrów dla Sejmu i Senatu z udziału Polski w pracach Unii Europejskiej.

Raport prezentuje informacje o aktywności Polski w trakcie prowadzonych prac Rady Unii Europejskiej podczas przewodnictwa Francji, która w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca br. sprawowała po raz trzynasty prezydencję w Radzie Unii Europejskiej, jako pierwsze państwo z tria: Francja, Czechy, Szwecja.

Prezydencja francuska przypadła na trudny czas, związany z rozpoczęciem agresji rosyjskiej

na Ukrainę oraz tego konsekwencjami – politycznymi, gospodarczymi i społecznymi.

Polska wspierała wysiłki prezydencji związane z koniecznością podjęcia działań w celu wsparcia obrony suwerenności i integralności terytorialnej Ukrainy. Można nawet powiedzieć, że byliśmy tym państwem, które stanowiło forpocztę, jeśli chodzi o podejmowanie działań w różnych obszarach. A później tymi samymi drogami podążała cała Unia Europejska. Jednocześnie należało podjąć działania zaradcze w obliczu masowego napływu uchodźców, wzrostu cen energii oraz globalnego kryzysu żywnościowego. Polska była krajem, który do dnia dzisiejszego – omawiamy oczywiście okres prezydencji francuskiej, tamta fala była największa – przyjął najwięcej uchodźców ze wszystkich krajów Unii Europejskiej. Angażowaliśmy się również aktywnie w działania prezydencji związane z napływem uchodźców z Ukrainy. Dzisiaj tych uchodźców mamy ponad 7 milionów, tak szacujemy, którzy przekroczyli granicę ukraińsko-polską. Szybkie przyjęcie rozwiązań prawnych na poziomie unijnym zapewniających legalny pobyt i wsparcie na terytorium Unii, uruchomienie ochrony tymczasowej stanowiło istotny czynnik w kontekście stabilności sytuacji wewnętrznej i bezpieczeństwa całej Unii. Polska apelowała również o zapewnienie stabilnego i adekwatnego wsparcia, w tym finansowego, dla zarówno przebywających na terytorium Unii Europejskiej uchodźców, jak i goszczących ich państw członkowskich. Jednocześnie Polska popierała platformy i instrumenty wspierające koordynację działań państw członkowskich dotyczących uchodźców z Ukrainy, działanie tzw. platformy solidarności, raporty Blueprint, 10-punktowy plan europejskiej współpracy w zakresie przyjmowania ludzi uciekających ze strefy wojny w Ukrainie.

Pozwolę sobie, Szanowni Państwo, na 1 zdanie komentarza co do aktualnej sytuacji. Mamy świadomość tego, że skutkiem wczorajszego zmasowanego ataku rosyjskiego na terytorium Ukrainy, w skali, która nawiązywała do pierwszych dni z początku agresji w lutym, może być kolejna fala uchodźców. W tym kontekście państwo polskie oczywiście podejmuje działania przygotowawcze, żeby w razie wystąpienia tego zjawiska wszystkie służby były przygotowane do podjęcia odpowiednich działań. Też pragnę poinformować, że na forum unijnym będziemy podejmować działania – już jestem po pierwszych rozmowach – aby system solidarnego reagowania Unii Europejskiej, ale także system finansowego współuczestnictwa

instytucji europejskich i wspierania państw członkowskich w tym obszarze funkcjonował w większym zakresie, niż to było do tej pory. Oceniamy, że to wsparcie mogło i powinno być większe, żeby w przypadku wystąpienia kolejnej fali oczywiście wyciągnąć wnioski także z tego, co można byłoby zrobić po stronie instytucji europejskich sprawniej i bardziej efektywnie.

Podczas prezydencji francuskiej Polska pozostawała jednym z najaktywniejszych uczestników dyskusji na temat rozwoju unijnej polityki sankcyjnej. Nasze zaangażowanie i współpraca z państwami członkowskimi przyczyniły się do przyjęcia kolejnych pakietów sankcyjnych. Tutaj Polska była konsekwentnie zwolennikiem możliwie najdalej idących sankcji w sektorze energetycznym. Także w innych obszarach nie tylko nasze postulaty zyskiwały zrozumienie, ale też byliśmy skuteczni. Unia Europejska wiele z naszych postulatów po prostu w kolejnych koszykach sankcyjnych realizowała. Podkreślamy potrzebę dalszego utrzymania i wzmocnienia presji sankcyjnej na Rosję. Temu ma też służyć wzmocniona implementacja dotychczas przyjętych rozwiązań sankcyjnych. Podkreślamy także wsparcie i zaangażowanie Polski w ramach udzielanej w różnych formach pomocy Ukrainie, w tym wojskowej, humanitarnej oraz związanej z przyszłą odbudową kraju.

Pozytywnie oceniamy koordynację działań przez prezydenturę francuską w zakresie problemów wywołanych wybuchem wojny na Ukrainie, takich jak kwestia bezpieczeństwa żywnościowego, z którymi Unia Europejska musi się zmierzyć, także pod kątem samowystarczalności i odporności Unii Europejskiej. Wskazywaliśmy na potrzebę wsparcia ukraińskiego sektora rolnego i ułatwienia eksportu żywności z Ukrainy, zgadzając się z koniecznością zapewnienia pomocy także państwom trzecim. Polska stanowi ważne ogniwo wsparcia Ukrainy w eksporcie jej produktów rolnych na rynki światowe, w tym do krajów Unii Europejskiej poprzez tzw. korytarze solidarności.

Z zadowoleniem przyjęliśmy podjętą przy zaangażowaniu prezydencji decyzję Rady Europejskiej o przyznaniu statusu kandydata Ukrainie i Republice Mołdawii oraz uznaniu perspektywy europejskiej Gruzji. Przy okazji powiem też, że to Polska była pierwszym krajem, który w sposób bardzo jednoznaczny bezpośrednio po rosyjskiej agresji na Ukrainę sformułował postulat, aby Ukraina i Mołdawia uzyskały status kandydata do członkostwa w Unii Europejskiej. I w czerwcu ten polski

postulat został zrealizowany. Będziemy wspierać wysiłki tych państw na ich drodze do pełnej integracji w ramach Unii Europejskiej. Zapowiedź dotycząca integracji Ukrainy z rynkiem wewnętrznym Unii Europejskiej, która powinna skutkować niezakłóconym dostępem do tego rynku, może być krokiem w kierunku członkostwa Ukrainy w Unii Europejskiej. Aktywnie bierzemy również udział w rewizji propozycji korytarzy transportowych TEN-T, sieci TEN-T, która w nowej propozycji Komisji, także dzięki realizacji polskich postulatów, łączy korytarze transportowe Unii Europejskiej z Ukrainą, co ma praktyczny wymiar integrowania Ukrainy z Unią Europejską jeszcze przed podjęciem decyzji o przystąpieniu Ukrainy do Unii Europejskiej.

W dniu 6 października 2022 r. Polska wzięła udział w inauguracyjnym szczycie Europejskiej Wspólnoty Politycznej zainicjowanej przez prezydenta Macrona właśnie w czasie prezydencji francuskiej. Sam szczyt odbył się już po okresie prezydencji, ale inicjatywa została sformułowana w trakcie prezydencji. Polska podkreślała, że traktuje ją jako próbę rekonsolidacji Zachodu i sił demokratycznych w obecnej sytuacji agresji Rosji na Ukrainę. Ten format powinien naszym zdaniem służyć budowaniu jedności europejskiej w obliczu rosyjskiej agresji na Ukrainę oraz przekonaniu wszystkich partnerów do jednolitego stanowiska wobec Rosji, w tym koherentnej polityki sankcji. Akcentowaliśmy, że nowy format współpracy nie powinien stanowić substytutu dla prowadzonej przez Unię polityki rozszerzenia.

Polska z zadowoleniem przyjęła wynegocjowanie satysfakcjonujących dla Polski zapisów tzw. kompasu strategicznego Unii Europejskiej. Kompas właściwie podkreśla komplementarny charakter relacji Unia Europejska – NATO, wskazując jako priorytet obszary istotne z punktu widzenia Polski: mobilność wojskową, zwalczanie zagrożeń hybrydowych i cybernetycznych oraz współpracę z partnerami. W czasie finalizacji prac nad kompasem strategicznym zabiegaliśmy o to, aby dokument odzwierciedlał kluczową rolę NATO dla bezpieczeństwa Europy, wspieraliśmy dalszą implementację kompasu strategicznego, w tym prace nad przeciwdziałaniem zagrożeniom hybrydowym, walką z dezinformacją, a także wzmacnianiem cyberbezpieczeństwa instytucji, organów i służb Unii Europejskiej.

Odnotowujemy postęp osiągnięty przez prezydentencję francuską w zakresie priorytetów

w obszarze spraw wewnętrznych, w szczególności działania przywracające pełną funkcjonalność i wzmocnienie strefy Schengen oraz zarządzanie ruchami migracyjnymi i politykę azylową. Należy podkreślić także intensywne działania prezydencji w zakresie zewnętrznego wymiaru polityki migracyjnej.

Polska podczas prezydencji francuskiej konsekwentnie wskazywała na to, aby instrumentem wspierającym odbudowę gospodarki unijnej oraz wzmacniającym odporność na kryzysy zewnętrzne był jednolity rynek europejski, co okazało się szczególnie ważne w obliczu wybuchu wojny na Ukrainie. Za sukces prezydencji francuskiej uznać należy przyjęcie rozporządzenia w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny. Przyjęta legislacja ustanawia zasady i procedury badania subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny celem usunięcia tych zakłóceń.

Prezydencja francuska rozpoczęła prace nad nowym europejskim aktem o czipach, a przygotowany przez nią raport z prac stanowił dobry punkt wyjścia do dalszych negocjacji. Polska prezentowała swoje postulaty dotyczące zapewnienia efektu *spillover* nowych inwestycji, a więc włączania do projektów wspieranych finansowo ze środków publicznych innych państw członkowskich, w tym państw kohezyjnych, oraz możliwości wspierania obecnych generacji czipów. Zgłaszaliśmy także swoje wątpliwości odnośnie do penalizacji przedsiębiorców za przekazywanie błędnych informacji o swojej produkcji.

W zakresie polityki klimatycznej i środowiskowej prezydencja skupiła się na negocjacjach w Radzie Unii Europejskiej pakietu legislacyjnego „Fit for 55”, w których Polska brała aktywny udział. Tutaj przyjęte przez Radę podejścia ogólne nie spełniały naszych oczekiwań. Polskie postulaty dotyczące uwzględnienia gospodarstw domowych w ramach rozszerzonego ETS oraz dynamicznego modelu funkcjonowania Funduszu Modernizacyjnego, przesunięcia wycofywanych bezpłatnych uprawnień sektorów objętych CBAM do Funduszu Modernizacyjnego nie zostały uwzględnione. W związku z tym Polska nie poparła żadnego z podejść ogólnych do wspomnianych aktów prawnych. Nie poparliśmy również podejścia ogólnego dotyczącego projektów nowelizacji dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii oraz w sprawie efektywności energetycznej. Polska poparła za to poziom ambicji zaproponowany przez

prezydencję francuską w odniesieniu do transportowych dossier wchodzących w skład pakietu „Fit for 55”.

W opinii Polski w przyjętych podczas prezydencji francuskiej stanowiskach Rady cele redukcji i terminy ich wdrażania określone są na maksymalnym możliwym do osiągnięcia dla branży transportowej i gospodarki polskiej poziomie. Opowiadamy się za tym, aby w negocjacjach z Parlamentem Europejskim utrzymać w największym możliwym stopniu poziom ambicji określony w stanowiskach Rady oraz zachować spójność z równoległe toczącą się rewizją przepisów dotyczących transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T.

Polska z zadowoleniem odnotowała osiągnięcie przez prezydencję francuską z Parlamentem Europejskim kompromisu w odniesieniu do rozporządzenia dotyczącego transgranicznych zagrożeń dla zdrowia, ostatniego elementu tzw. europejskiej unii zdrowia w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego. Z zadowoleniem przyjęliśmy również wynegocjowanie przez prezydencję francuską z Parlamentem dyrektywy w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych. Osiągnięty kompromis uwzględnia stanowisko Polski w najważniejszych kwestiach, tj. zapewnienie państwom członkowskim większej elastyczności w zakresie ustalania i aktualizowania oraz oceny adekwatności ustawowych wynagrodzeń minimalnych, promowania rokowań zbiorowych oraz monitorowania gromadzenia danych.

Doceniamy pracę prezydencji francuskiej w funkcji współprzewodniczącej Konferencji w sprawie przyszłości Europy. W zakresie raportu końcowego konferencji ważne jest, w naszej ocenie, odwołanie się do priorytetowych propozycji obywateli, co do których będzie zgoda wszystkich państw członkowskich na podjęcie działań. Akcentujemy także, że działania następcze po konferencji powinny zostać zrealizowane w ramach obecnych ram traktatowych.

Podczas prezydencji francuskiej odbyło się piąte wysłuchanie Polski oraz czwarte wysłuchanie Węgier w ramach procedury z art. 7 Traktatu o Unii Europejskiej. Prezydencja kontynuowała także dialog w sprawie praworządności w kolejnych 5 państwach członkowskich. Zgadza się, że poszanowanie wartości Unii Europejskiej jest wspólnym obowiązkiem państw członkowskich i instytucji unijnych, koniecznych dla przetrwania projektu europejskiego. Stoimy jednak na stanowisku, że ta procedura nie przynosi na dziś żadnych

znaczących rezultatów, pogłębia podziały między państwami członkowskimi. Wyrażamy w związku z tym nadzieję, że państwa będą kontynuowały wysiłki na rzecz jej zakończenia.

Panie Marszałku, Wielce Szanowni Państwo Senatorowie, uprzejmie proszę o przyjęcie przedstawionej przeze mnie informacji. Jestem oczywiście gotowy do odpowiedzi na państwa pytanie.

**WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI**

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zadać panu ministrowi pytania związane z przedstawioną informacją?

Bardzo proszę, pan senator Jan Maria Jackowski.

**SENATOR
JAN MARIA JACKOWSKI**

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Panie Ministrze, ja mam pytanie o szczegóły negocjacji między polskim rządem a Komisją dotyczących umowy o partnerstwie. Zdaje się, że w czerwcu tego roku ta umowa była negocjowana.

Gdyby pan minister zechciał wskazać, jakie były przyczyny tego, że do tej umowy wpisano Kartę praw podstawowych UE, co stało się później podstawą do stwierdzenia przez jednego z ważnych przedstawicieli Komisji Europejskiej, że Polska w tym zakresie nie wypełnia zobowiązań, które podjęła... Czy pan minister mógłby szerzej wypowiedzieć się na temat tej umowy partnerstwa? Mówię tutaj o środkach z funduszu spójności z następnej siedmioletki. Dziękuję.

**WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI**

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

**MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ
SZYMON SZYKOWSKI VEL SĘK**

Już? Bardzo dziękuję. Nie widziałem, że jest taki tryb, że odpowiedzi są od razu po pytaniu, ale oczywiście chętnie odpowiem.

Informacja dla Sejmu i Senatu RP o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie styczeń – czerwiec 2022 r. (przewodnictwo Francji w Radzie Unii Europejskiej)

Panie Senatorze! Panie Marszałku!

Umowa o partnerstwie była negocjowana przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, ja w tych negocjacjach nie uczestniczyłem. Mogę jednak powiedzieć, że warunki, te 4 warunki podstawowe i tych kilkanaście warunków szczegółowych, które są takimi bazowymi elementami wszystkich umów o partnerstwie zawieranych z poszczególnymi państwami członkowskimi, są wspólne dla wszystkich państw członkowskich, także to kryterium dotyczące Karty praw podstawowych. My stoimy na stanowisku, że Karta praw podstawowych, jej zasady są w Polsce wdrażane w takim zakresie, w jakim zostało to określone w traktacie lizbońskim, z uwzględnieniem protokołu brytyjskiego, który stanowi odpowiednie ramy precyzujące i ograniczające stosowanie Karty praw podstawowych w Polsce. W takim zakresie Karta praw podstawowych jest w Polsce realizowana i w takim zakresie została ona ujęta w zawartej przez nas umowie partnerstwa. Dziękuję bardzo.

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.
Bardzo proszę, dodatkowe pytanie.

SENATOR
JAN MARIA JACKOWSKI

Panie Ministrze, to w takim razie dlaczego strona unijna twierdzi, że w tym zakresie Polska nie realizuje zobowiązań wynikających z tej umowy partnerstwa, skoro, jak pan przedstawił... Ta interpretacja jest logiczna, pamiętamy szczegóły przyjmowania traktatu lizbońskiego. To dlaczego polska strona nie daje jakiejś odpowiedzi stronie unijnej? Przynajmniej w przestrzeni publicznej tego typu informacji nie ma, jest tylko sugestia, powoływanie się na to, że nawet rząd przyznaje, iż w jakimś zakresie Karty praw podstawowych nie przestrzegają. Dziękuję.

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.
Bardzo proszę, Panie Ministrze.

MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ
SZYMON SZYŃKOWSKI VEL SĘK

Dziękuję, Panie Marszałku. Dziękuję, Panie Senatorze.

Ja odpowiadałem na to pytanie w przestrzeni publicznej w podobny sposób, jak odpowiadam panu senatorowi. Wyjaśniamy tę kwestię z Komisją Europejską. Zwracam uwagę, że Komisja Europejska prowadzi w tej chwili weryfikację stosowania tych kryteriów, o których wspomniałem, nie tylko kryterium dotyczącego Karty praw podstawowych, w odniesieniu do szeregu krajów. To jest w tej chwili normalna procedura, która jest elementem przygotowania do realizacji Funduszu Spójności. Nie mamy żadnych sygnałów... Wtedy, kiedy ta wypowiedź padła w przestrzeni publicznej, oczywiście wyjaśnialiśmy to na poziomie politycznym, na poziomie roboczym. Nie mamy żadnych sygnałów, które wskazywałyby, że w tym elemencie mogą być jakieś problemy z realizacją tego kryterium. Fundusz Spójności nie jest w żaden sposób zagrożony. Procedura, która jest stosowana przez Komisję Europejską, jest procedurą stosowaną standardowo w odniesieniu nie tylko do Polski, ale także do innych krajów członkowskich. Jak powiedziałem, stosujemy w zakresie określonym traktatem lizbońskim, z ograniczeniami Protokołu brytyjskiego, zasady Karty praw podstawowych i wdrażamy je w Polsce, w związku z czym nie widzimy żadnego powodu, dla którego można by postawić zarzut braku realizacji tego kryterium.

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.
Bardzo proszę o zadanie pytania panią senator Jazłowiecką.

SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA

Dziękuję bardzo.
Panie Ministrze, mówił pan o konferencji w sprawie przyszłości Europy, która tak naprawdę chyba najdynamiczniej była prowadzona podczas prezydentury francuskiej.

Chciałabym zapytać o stanowisko rządu na temat oceny tej konferencji i możliwości

kontynuowania prac, może nie w takiej samej formie, ale w podobnej formie po to, by obywatele byli włączeni aktywnie w to, co się dzieje w Unii Europejskiej, i mieli również możliwość decydowania o tym, co się dzieje. Wczoraj w Pradze pan poseł Płażyński skrytykował kompletnie konferencję o przyszłości Europy. Stąd jestem bardzo ciekawa, jakie jest faktycznie stanowisko rządu na temat tej konferencji.

**WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI**

Dziękuję bardzo, Pani Senator.
Bardzo proszę, Panie Ministrze.

**MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ
SZYMON SZYMKOWSKI VEL SĘK**

Ja mówiłem o tym, że my doceniamy zaangażowanie prezydencji francuskiej w kontynuowanie tej konferencji. Zwracałem uwagę na to, które elementy są dla nas ważne. Przede wszystkim – jeszcze raz bym może podkreślił, żeby to dobrze zabrzmiało – są to 3 elementy. Pierwszy element: kluczowym uzyskiem, który powinien mieć kontynuację w kolejnych miesiącach refleksji na temat przyszłości Unii Europejskiej, powinien być głos obywateli tam, gdzie ten głos był wyrażany w odniesieniu do pewnych oczekiwań, pewnych zmian w zakresie dziedzin, na jakich powinna koncentrować się Unia Europejska, czy to w kwestii jakichś oczekiwań co do rewizji rozwiązań proceduralnych. On powinien być podstawowym punktem odniesienia. Drugi element: tam, gdzie ten głos obywateli spotyka się ze zgodą wszystkich państw członkowskich, na tych elementach powinniśmy się w pierwszej kolejności koncentrować. I wreszcie ostatni, trzeci element: tam, gdzie on nie wykracza poza dzisiaj obowiązujące traktaty. To są elementy konferencji o przyszłości Europy i na tych elementach chcielibyśmy się koncentrować. To jest niewątpliwie uzysk. To, co jest rozczarowujące, to fakt, że konferencja i jej konkluzje koncentrowały się na wielu elementach, co do których występuje w zasadzie jasność, że nie ma w tej chwili zgody państw członkowskich na rewizję np. traktatów w tych obszarach czy też na elementach, które dzisiaj nawet nie mogłyby zyskać większości, jeśli chodzi o rozwiązania, które

nie mają akceptacji większości państw członkowskich. Wspomnę tutaj choćby kwestię reformy ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego. Naszym zdaniem nie powinniśmy dzisiaj poświęcać uwagi rozwiązaniom, które budzą kontrowersje, które są elementem pewnej agendy politycznej, natomiast nie odwołują się do zasadniczego, po pierwsze, głosu obywateli, po drugie, zgody państw członkowskich. I w tych elementach rzeczywiście można powiedzieć, że konferencja o przyszłości Europy jest pewnym rozczarowaniem, ponieważ zostało sformułowanych szereg takich propozycji, które wiemy, że politycznej zgody co do realizacji w przyszłości nie uzyskają.

**WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI**

Dziękuję bardzo.
Bardzo proszę o zadanie pytania pana senatora Zdrojewskiego.

**SENATOR
BOGDAN ZDROJEWSKI**

Mam 2 pytania związane przede wszystkim z zapowiedzią Francji, jak będzie wyglądała ich prezydencja. Zazwyczaj jest tak, że nim obejmie się przewodnictwo, przygotowuje się określony program, a potem dokonuje się pewnej oceny. Zainteresowały mnie 2 rzeczy, które pojawiły się na samym wstępie. Chodziło o podatek węglowy, ten podatek graniczny. Druga rzecz to regulacje dotyczące internetowych gigantów. W sprawozdaniu z prezydencji francuskiej te 2 elementy się znalazły, ale w pierwszym przypadku Francja wyrażała satysfakcję z tego, że udało się wprowadzić podatek węglowy, nie opisując jego skutku, a w drugim przypadku oceniła jedynie, że dyskusja była interesująca. Ja oczywiście skracam całą wypowiedź.

Jak, według pana, wyglądają te 2 elementy w ocenie strony polskiej z perspektywy dnia dzisiejszego?

**WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI**

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

Informacja dla Sejmu i Senatu RP o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie styczeń – czerwiec 2022 r. (przewodnictwo Francji w Radzie Unii Europejskiej)

**MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ
SZYMON SZYMKOWSKI VEL SĘK**

Dziękuję, Panie Marszałku.

Dziękuję, Panie Senatorze, za to bardzo ciekawe, merytoryczne pytanie. Ponieważ dotyczy ono zagadnienia sektorowego, trzeba się tutaj odwołać do opinii resortu wiodącego w tych sprawach. Jeśli pan senator będzie tak wyrozumiały, to pozwolimy sobie udzielić szczegółowej odpowiedzi na pańskie pytanie na piśmie, tak żeby był pan usatysfakcjonowany.

**WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI**

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.

To jest oczywiście formuła, która jest przyjęta w Senacie, że ministrowie odpowiadają pisemnie na pytania, które mają określony zakres.

Bardzo proszę o zadanie pytania pana senatora Szweda.

**SENATOR
ALEKSANDER SZWED**

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Panie Ministrze, już na wstępie chcę podziękować za niezwykle rzeczowe i merytoryczne sprawozdanie, które państwo dołączyli do niniejszej informacji. Chcę o coś zapytać. Prezydencja francuska przypadła na szczególnie trudny czas, bo to właśnie wtedy, dokładnie 24 lutego, rozpoczęła się zbrodnicza agresja Rosji na Ukrainę.

Chciałbym zapytać, ilu uchodźców Polska przyjęła. Czy Polska otrzymała jakkolwiek pomocy z Unii Europejskiej dla uchodźców? Ile pomocy gospodarczej i ile pomocy militarnej Polska udzieliła Ukrainie? Dziękuję.

**WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI**

Dziękuję bardzo.

Proszę, Panie Ministrze.

**MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ
SZYMON SZYMKOWSKI VEL SĘK**

Bardzo dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Senatorze, w odniesieniu do konkretnych liczb będzie oczywiście informacja pisemna. Ja w takich ogólnych słowach mogę powiedzieć o tym... Już wspominałem o tym, że ponad 7 milionów osób, które od 24 lutego przekroczyły... Na dzień dzisiejszy mniej więcej 7 milionów 200 tysięcy osób przekroczyło granicę ukraińsko-polską. W krytycznym momencie, w pierwszych dniach marca granicę ukraińsko-polską przekraczało ponad 140 tysięcy osób dziennie. Myślę, że państwo pamiętacie te pierwsze dni. Bardzo szybko podjęto decyzję o utworzeniu centrów recepcyjnych. W 24 godziny utworzono 8 centrów recepcyjnych na granicy, później docelowo utworzono 36 centrów recepcyjnych. Sprawność tego wsparcia jest rzeczywiście doceniana przez naszych partnerów z Unii Europejskiej, była także doceniana przez prezydentkę francuską w formule deklaratywnej, jednak w formule finansowej, o czym wzmiankowałem... Wypełnienie pewnych deklaracji solidarnościowych w warstwie konkretnego wsparcia finansowego, np. w zakresie wsparcia, jakiego Polska udzieliła uchodźcom, nie było dla nas satysfakcjonujące i dlatego wyciągamy wnioski w odniesieniu do ewentualnej nowej fali uchodźców. Są różne szacunki. Odwołam się do szacunku raportu OECD, który mówi o ok. 9 miliardach euro wsparcia. Polska poniosła takie wydatki w związku ze wsparciem uchodźców od 24 lutego. To jest szacunek, który my oceniamy jako szacunek wiarygodny. Można tę liczbę zestawić z liczbą ok. 200 milionów euro, które otrzymaliśmy ze strony instytucji europejskich. Widać, że jest to suma niewielka, niewystarczająca. Podnosimy oczywiście na agendzie europejskiej, że to wsparcie powinno być udzielane, po pierwsze, w większym zakresie, a po drugie, sprawniej, bo część z tych środków trafiła do nas całkiem niedawno. Mamy nadzieję, że z tej lekcji zostaną wyciągnięte wnioski.

**WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI**

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę o zadanie pytania pana senatora Czerwińskiego.

**SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze!

Ja też chciałbym otrzymać informację pisemną, być może nawet bardziej rozbudowaną, w sprawie pomocy Unii Europejskiej dla uchodźców, a właściwie pomocy dla państwa polskiego w aspekcie przyjęcia uchodźców. Mianowicie oprócz tego, jakie są potrzeby i ile dostaliśmy, ważne jest, czy Unia Europejska – pytam też o instytucje unijne – w jakikolwiek sposób umotywowała, dlaczego ta pomoc jest tak niska. Bo na pewno jest ona wyjątkowo zaniżona. Czy była jakaś korespondencja w tym zakresie? I jakie są przykłady pomocy Unii w innych państwach? Mówię np. o kierunku bałkańskim, o Turcji itd.

I drugie pytanie. Tu też prosiłbym o odpowiedź pisemną, bo na pewno tych liczb pan minister nie pamięta. Chodzi mianowicie o zakres ochrony naszych granic. Chodzi tutaj o ochronę granicy białoruskiej – a to jest także granica Unii Europejskiej, granica zewnętrzna – i naszej granicy, teraz potencjalnie zagrożonej, z obwodem królewieckim. Ile myśmy wydali na to? Jakie są potrzeby? Ile wydamy? I czy jakieś kwoty zostały nam zrefinansowane? A jeśli nie, to czy były jakiegokolwiek próby podjęcia dyskusji w tym zakresie?

**WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI**

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.
Bardzo proszę, Panie Ministrze.

**MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ
SZYMON SZYMKOWSKI VEL SĘK**

Oczywiście w większości po prostu przekazać te informacje pisemnie, tak żeby zadośćuczynić pytaniu pana senatora.

A co do kwestii granic, no to tu podkreślę, że solidarna ochrona granicy państwowej jako granicy Unii Europejskiej jest przede wszystkim obowiązkiem każdego państwa członkowskiego. Państwo powinno ten obowiązek realizować, a także ponosić koszty tego obowiązku. To, co chciałbym zaakcentować, to jest to, że Polska z tego obowiązku wywiązywała się w sposób nie tylko lojalny, ale i niesłychanie efektywny. Nie tylko zapewniła szczelność tej granicy w tym kluczowym, krytycznym momencie, ale także zaplanowała, jak państwo wiecie, długofalową inwestycję, która dzisiaj chroni granicę Unii Europejskiej w sposób bardzo

skuteczny. Uważamy, że jest to nasz obowiązek. Jest to kwestia naszego bezpieczeństwa, ale także kwestia bezpieczeństwa całej Unii Europejskiej. Mam wrażenie, że te racje – po pierwszych tygodniach, kiedy to zrozumienie było być może mniejsze – w tej chwili są już powszechnie przyjmowane w Unii Europejskiej. Nikt nie podważa zaangażowania polskiego w tej sprawie ani skuteczności naszych działań.

**WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI**

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.
Bardzo proszę o zabranie głosu pana senatora Seweryńskiego.

**SENATOR
MICHAŁ SEWERYŃSKI**

Panie Ministrze, wszyscy mówimy – najczęściej media o tym mówią – ile osób z Ukrainy przyjechało do Polski. A czy można powiedzieć, że zaczął się ruch odwrotny, ruch powrotów do Ukrainy?

**WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI**

Dziękuję bardzo.
Bardzo proszę, Panie Ministrze.

**MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ
SZYMON SZYMKOWSKI VEL SĘK**

Panie Senatorze, dziękuję za to pytanie.
Rzeczywiście mniej więcej od maja można zaobserwować, że znacząca liczba osób wyjeżdża na Ukrainę. Ale ja nie mówię tutaj o takim ruchu, który pokazał się w pierwszych dniach wojny, kiedy mieliśmy do czynienia z takim zjawiskiem, że wielu mężczyzn wcześniej przebywających w Polsce po prostu pojechało na Ukrainę walczyć o swoją ojczyznę, walczyć o swój kraj. My oceniamy, że ta liczba mogła dochodzić nawet do ok. 200 tysięcy mężczyzn. Oni wyjechali po to, żeby bronić własnego kraju, choć wcześniej przebywali w Polsce. Ale taki regularny, można powiedzieć, ruch powrotny obserwujemy chyba od maja. Jego skala nie jest bardzo duża, ale

Informacja dla Sejmu i Senatu RP o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej
w okresie styczeń – czerwiec 2022 r. (przewodnictwo Francji w Radzie Unii Europejskiej)

bywały takie dni w tej statystyce, którą codziennie prowadzimy – no, badamy, jaki jest ruch graniczny – kiedy liczba osób przekraczających granicę w drugą stronę zbliżała się do liczby osób przyjeżdżających z Ukrainy do Polski. A więc mieliśmy tu do czynienia, można powiedzieć, z pewnym wyrównaniem, z pewnym przejściem do normalności. Oczywiście w grę wchodził też pewien normalny ruch graniczny, ruch przedsiębiorców itd. Niestety w tej chwili spodziewamy się, że ta proporcja może się odwrócić i znowu zbliżyć do tej, z którą mieliśmy do czynienia w lutym, marcu i kwietniu. Spodziewamy się zdecydowanie większego ruchu z Ukrainy do Polski niż w drugą stronę.

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.
Bardzo proszę o zadanie pytania panią senator Jazłowiecką.

SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA

Dziękuję, Panie Marszałku.
Panie Ministrze, w dobie 18-procentowej inflacji, kosmicznie rosnących cen energii i upadających firm Polska i Polacy jak kania dżdżu potrzebują środków z Unii Europejskiej, z Funduszu Odbudowy.

Chciałabym zapytać, jak dużo przeprowadziliście państwo rozmów, negocjacji w sprawie uruchomienia tych środków dla Polski, z kim były prowadzone te negocjacje i jakie są efekty tych negocjacji. Jeżeli nie będzie pan mógł mi odpowiedzieć na to pytanie teraz, poproszę o odpowiedź na piśmie.

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję bardzo, Pani Senator.
Bardzo proszę, Panie Ministrze.

MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ
SZYMON SZYKOWSKI VEL SĘK

Dziękuję, Panie Marszałku.
Pani Senator, myślę, że częściowo będę mógł odpowiedzieć, ewentualne szczegóły możemy doprecyzować na piśmie.

Prowadziliśmy w trakcie prezydencji francuskiej negocjacje dotyczące przyjęcia Krajowego Programu Odbudowy. Ten program został zaakceptowany przez Komisję Europejską 1 czerwca br. 17 czerwca decyzję wykonawczą przyjęła Rada Unii Europejskiej. Umowy na część dotacyjną, część pożyczkową wraz z opinią prawną zostały podpisane obustronnie przez Polskę i Komisję Europejską. 13 września podpisano umowę na część dotacyjną KPO, a 19 września – na część pożyczkową. Pod koniec października zakończyliśmy... To było już po prezydencji francuskiej, ale żeby w pełni pani odpowiedzieć, ujmę tu też informacje dotyczące okresu po tej prezydencji. Pod koniec października zakończyliśmy z Komisją Europejską rozmowy dotyczące tzw. ustaleń operacyjnych. Przesłaliśmy pod koniec października zaakceptowane przez nas ustalenia operacyjne do Komisji Europejskiej, obecnie czekamy na ich zatwierdzenie przez Komisję Europejską. Spodziewamy się, że zatwierdzenie ustaleń operacyjnych powinno nastąpić na przełomie listopada i grudnia. Następnie rozpocznie się procedura ich podpisywania przez stronę polską i Komisję Europejską. Obustronne podpisanie dokumentu jest warunkiem wysłania pierwszego wniosku o płatność do Komisji Europejskiej. Równoległe przygotowujemy pierwszy wniosek o płatność i prowadzimy z Komisją konsultacje na temat złożenia tego wniosku.

Zwracam uwagę – mówiłem o tym publicznie – że taki wniosek złożymy w momencie, mówię tutaj o wniosku o płatność, kiedy będą spełnione warunki formalne dotyczące podpisania ustaleń operacyjnych. To po pierwsze. Tutaj czekamy na decyzję Komisji Europejskiej. Po drugie, zrobimy to wtedy, kiedy będziemy mieli przekonanie, że po stronie Komisji Europejskiej jest gotowość do jego sprawnego realizowania, a więc że w ocenie Komisji zrealizowano 37 kamieni milowych. Myślę, Szanowni Państwo, że będąc w intensywnym dialogu, jesteśmy na ścieżce do tego, żeby te wątpliwości Komisji Europejskiej... To jest m.in. moje zadanie, zadanie, które zostało mi powierzone. Stoimy na stanowisku, że 95% zobowiązań w sposób oczywisty zostało zrealizowane. Myślę, że wątpliwości Komisji mogą dotyczyć kilku procent naszych zobowiązań. Będziemy te wątpliwości wyjaśniać, ewentualnie doprecyzować kwestie realizacji tam, gdzie Komisja Europejska takiego doprecyzowania będzie oczekiwać.

**WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI**

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.
Bardzo proszę o zadanie pytania pana senatora
Jana Marię Jackowskiego.

**SENATOR
JAN MARIA JACKOWSKI**

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.
Panie Ministrze, ja tutaj rozwinę temat, o którym
mówił m.in. pan senator Czerwiński. .

Chodzi o to, czy strona polska składała wnioski
o środki unijne na wsparcie uchodźców. Jakie to były
wnioski? Czy te 200 milionów euro, o których pan
wspomniał, to była realizacja któregoś wniosku lub
części wniosku? Na jakich zasadach te 200 milionów
zostało wypłacone, z którego funduszu? Wiemy, że są
różne fundusze przeznaczone na takie cele. Czy polska
strona wykazywała dużą aktywność w tym zakresie? Ja
pamiętam wypowiedzi czołowych przedstawicieli obo-
zu rządzącego, którzy mówili trochę z dezynwolturą
tak: „tych środków nie chcą nam dać, one są nam wła-
ściwie niepotrzebne”. Tego typu wypowiedzi w prze-
strzeni publicznej zaistniały. Czy tego typu wypowiedzi
nie zaszkodziły w relacjach z Unią w tym aspekcie
i w zakresie wypracowania jakiejś spójnej koncepcji...
(*Sygnal timera*)

...która byłaby satysfakcjonująca? Odnoszę to
również do spodziewanej niestety, ze względu na
rozwój sytuacji...

(*Wicemarszałek Michał Kamiński: Czas, Panie
Senatorze.*)

Prosiłbym też, żeby także do mnie była adresowa-
na odpowiedź dla pana senatora Czerwińskiego
wraz z tymi elementami, o które pytałem, jeżeli pan
minister nie będzie w stanie odpowiedzieć. Dziękuję.

**WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI**

Dziękuję bardzo.
Panie Ministrze, bardzo proszę.

**MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ
SZYMON SZYŃKOWSKI VEL SĘK**

Dziękuję, Panie Marszałku.
Tak, oczywiście odpowiemy na piśmie i prze-
każemy odpowiedź do wiadomości pana senatora.

W mojej opinii... Ponieważ problem braku wystar-
czającego wsparcia i problem szybkości reakcji był
problemem, który dotknął nie tylko Polskę, ale tak-
że inne kraje, które udzielały wsparcia uchodźcom,
trudno jest doszukiwać się tu winy po stronie rządu
polskiego. W mojej opinii jest to raczej element,
z którego wnioski powinny wyciągnąć instytucje
europejskie.

Co do kwestii tego, z których mechanizmów
korzystaliśmy, to oczywiście udzielimy odpo-
wiedzi na piśmie. Tutaj głównym dysponentem
tych środków, a jednocześnie podmiotem, który
o te środki wnioskował, było Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych i Administracji. Są to środki na za-
rządanie kryzysowe. Ale co do szczegółów to oczy-
wiście przedstawimy to panu senatorowi.

**WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI**

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.
Ja chcę państwa poinformować...
Pani Senator, pani jest zapisana.

Ja chciałbym poinformować, że na zaproszenie
pana senatora Beniamina Godyli przebywają dzi-
siaz w Senacie i przysłuchują się naszym obradom
uczniowie ze szkół podstawowych z gminy Rudniki
na Opolszczyźnie. Witamy serdecznie. (*Oklaski*)

Bardzo proszę o zadanie pytania pana senato-
ra Gogacza.

**SENATOR
STANISŁAW GOGACZ**

Panie Ministrze, to pytanie w jakiś sposób już
na pewno padało, ale chciałbym jednak zadać je
w jeszcze inny sposób. Mianowicie chodzi o pomoc
egzystencjalną, pomoc żywnościową dla ludności,
dla mieszkańców Ukrainy.

Chciałbym zapytać, czy kraje Unii Europejskiej...
czy Komisja Europejska w sposób instytucjonalny,
zorganizowany, cykliczny taką pomoc prowadzi?
Czy to są po prostu tylko takie hasła albo jakby po-
jedyncze działania? Czy to jest cykliczna, systema-
tyczna, systemowa, zorganizowana akcja, która
opiera się na symulacji dotyczącej tego, jakie są po-
trzeby, ile tych środków powinniśmy przeznaczyć?
Chodzi mi po prostu o pomoc egzystencjalną dla
ludności ukraińskiej. Czy taka pomoc jest organi-
zowana? Dziękuję.

Informacja dla Sejmu i Senatu RP o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie styczeń – czerwiec 2022 r. (przewodnictwo Francji w Radzie Unii Europejskiej)

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję bardzo.
Panie Ministrze, bardzo proszę.

MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ
SZYMON SZYMKOWSKI VEL SĘK

Instytucje europejskie i państwa członkowskie oczywiście świadczą taką pomoc Ukrainie, ale żeby tutaj dokładnie sprecyzować skalę, cykliczność tej pomocy i jej zakres, to, Panie Senatorze, poproszę pana o to, żeby wykazać chwilę cierpliwości. Udzielimy tych informacji na piśmie.

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.
Bardzo proszę o zadanie pytania panią senator Jazłowiecką.
Bardzo proszę, Pani Senator.

SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA

Panie Ministrze, być może pan nie zrozumiał mojego pytania, ponieważ w odpowiedzi na moje pytanie mówił pan o aktywności państwa podczas prezydencji czeskiej. Ja byłam bardzo ciekawa, co państwo robiliście podczas prezydencji francuskiej. Tak, jak powiedziałam, Polacy jak kania dżdżu czekają pieniędzy z KPO.

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję bardzo, Pani Senator.
Bardzo proszę, Panie Ministrze.

MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ
SZYMON SZYMKOWSKI VEL SĘK

Pani Senator, powiedziałem o przyjęciu, zaakceptowaniu przez Komisję Europejską decyzji wykonawczej w sprawie Krajowego Planu

Odbudowy w czerwcu tego roku. To są decyzje za prezydencji francuskiej. Dalszy ciąg prac nad Krajowym Planem Odbudowy ma miejsce w tej chwili. Chciałem udzielić tej informacji po to, żeby ona była pełna dla pani senator. Jeżeli ona jest jeszcze niewystarczająca, to mogę powiedzieć, że w tej chwili są już uruchamiane inwestycje dzięki finansowaniu ze środków krajowych. Pierwsze nabory projektów z Krajowego Planu Odbudowy są już ogłoszone dla 2 inwestycji w ramach komponentu A „Odporność i konkurencyjność gospodarki”. Dotyczy to kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz sektora rolno-spożywczego. Do końca roku planujemy uruchomienie kolejnych 11 inwestycji. Część inwestycji jest już nawet realizowana, takie programy znane w przestrzeni publicznej jak „Czyste powietrze” czy „Maluch+” to są środki z KPO, już realizowane.

A ten proces... No, opisałem, w którym miejscu tego procesu jesteśmy. Jeżeli dla pani senator to był zbyt bogaty opis, ponieważ objął już czas po prezydencji francuskiej, następnym razem postaram się ograniczyć tylko do kwestii prezydencji francuskiej.

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję bardzo.
Bardzo proszę, Pani Senator.

SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA

Panie Ministrze, wszyscy wiemy, że prezydencja francuska trwała od 1 stycznia do 30 czerwca. Ja poproszę wobec tego na piśmie, żeby pana już dzisiaj nie męczyć: co państwo robiliście w sprawie KPO od 1 stycznia do 30 czerwca? Dziękuję bardzo.

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję bardzo, Pani Senator.
Bardzo proszę o zadanie pytania panią senator Gorgoń-Komor.
Bardzo proszę.

**SENATOR
AGNIESZKA GORGOŃ-KOMOR**

Szanowny Panie Ministrze, ja mam takie pytanie. Bo wiadomo, że konflikt na Ukrainie zrodził wśród Polaków taką bardzo patriotyczną postawę i to właśnie Polacy na początku bardzo pomagali, za co też jesteśmy chwaleni w całej Unii i na całym świecie. Niemniej jednak ja chciałabym tutaj odwrócić pytanie moich przedmówców.

Co polski rząd zrobił, co pana ministerstwo zrobiło, aby otrzymać wsparcie z Unii Europejskiej? Czy padły jakieś formalne wnioski? Zwracaliście się państwo o to, żeby właśnie w sposób instytucjonalny, stały, systematyczny Polska otrzymała wsparcie z Unii Europejskiej? Dziękuję bardzo.

**WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI**

Dziękuję bardzo, Pani Senator.
Bardzo proszę, Panie Ministrze.

**MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ
SZYMON SZYKOWSKI VEL SĘK**

Dziękuję serdecznie Panie Marszałku.

Dziękuję także pani senator za to pytanie. Zwracam uwagę... Mógłbym w zasadzie mówić – częściowo o tym wspominałem – o aktywności i skuteczności rządu w wielu obszarach po 24 lutego. Ta skuteczność naszych politycznych działań w zakresie czy to statusu kandydackiego dla Ukrainy, czy to kwestii polityki sankcyjnej, czy to kwestii skutecznego wsparcia uchodźców i jednocześnie zabezpieczenia naszych granic, jest bardzo doceniana w Unii Europejskiej. Kwestia dotycząca refinansowania naszych wydatków w związku z Ukrainą była obecna w niemal każdej rozmowie na poziomie politycznym, a tych rozmów – od najwyższego poziomu po poziomy robocze – odbywaliśmy po 24 lutego bardzo wiele. W związku z tym instytucje europejskie miały świadomość, jak ewoluuje sytuacja w zakresie wyzwania, z jakim się mierzymy, i miały świadomość naszych potrzeb. Tutaj jednak będę bardzo wyraźnie stał na stanowisku, że takiej sprawności i efektywności działania, a także większej skali wsparcia ze strony instytucji europejskiej – pomimo tego, że ta sprawa była podejmowana w ramach wszystkich

możliwych kanałów – rzeczywiście nieco zabrakło. Ja sam mogę powiedzieć, że w ramach mojej poprzedniej funkcji jako wiceministra spraw zagranicznych w ciągu kilku miesięcy po agresji odwiedziłem kilkanaście stolic w różnych sprawach. Tych spraw na agendzie politycznej oczywiście było dużo w ramach tematu Ukrainy, która dominowała temat rozmów. I w ramach tego dominującego tematu elementem, o którym rozmawiałem przy każdej okazji, była kwestia konieczności wsparcia Polski – nie tylko finansowego. Co ważne, my w pewnym momencie byliśmy w takiej sytuacji, że zgłaszaliśmy naszym partnerom konieczność stworzenia, że tak powiem, pojemności do tego, żeby ich kraje mogły przyjmować uchodźców, ponieważ okazywało się, że uchodźcy zainteresowani podróżą dalej, na zachód... W zależności od okresu, ale to było zwykle tak, że mniej więcej połowa do 2/3 uchodźców decydowała się na pozostanie w Polsce, a pozostała część była zainteresowana podróżą do innych krajów. I bardzo często nie miała takich możliwości, ponieważ inne kraje nie potrafiły tak sprawnie jak Polska zbudować systemów przyjęcia uchodźców, stworzenia miejsc, w których ci uchodźcy mogliby przebywać i mieszkać, całego systemu wsparcia. Polska taki system wsparcia zbudowała najszybciej ze wszystkich krajów Unii Europejskiej. I także o tym rozmawialiśmy z partnerami. To z czasem zostało rozwiązane, bo po kilku tygodniach takie systemy zostały w różnych państwach zbudowane, ale pewnie nie zostałyby zbudowane, gdyby nie aktywność polskiej dyplomacji. Tak że o tych wszystkich sprawach, Pani Senator, zapewniam, w naszych działaniach nie zapominaliśmy.

**WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI**

Dziękuję bardzo.
Bardzo proszę o zadanie pytania pana senatora Szweda.

**SENATOR
ALEKSANDER SZWED**

Dziękuję, Panie Marszałku.
Panie Ministrze, w przedstawionym tutaj sprawozdaniu, w tej informacji, którą pan przedstawiał, była informacja, że Polska popierała bardzo szybkie

procedowanie 3 nowych wniosków o członkostwo w Unii Europejskiej złożonych przez Ukrainę, Gruzję i Mołdawię. W trakcie prezydencji francuskiej Unia Europejska podjęła temat rozszerzenia m.in. o Albanie i Macedonię Północną. Rozmawiano również z Bułgarią, a nawet z Turcją.

Chciałbym zapytać, jakie było stanowisko Polski w tym zakresie.

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ
SZYMON SZYŃKOWSKI VEL SĘK

Nie jestem pewien, czy dobrze zrozumiałem pytanie pana senatora, ale spróbuję na nie odpowiedzieć. Polska jest orędownikiem polityki rozszerzenia od wielu lat. My jesteśmy m.in. autorem formatu Partnerstwa Wschodniego z 2008 r., wspólnie ze Szwecją, w ramach którego wspieramy 6 państw na ich ścieżce czy w innych ambicjach w zakresie mocniejszego związania się z Unią Europejską. Oczywiście perspektywa tych państw jest bardzo, bardzo różna. No, do Partnerstwa Wschodniego należy również Białoruś, co do której dzisiaj wiemy, że perspektywa jakiegoś partnerstwa, a tym bardziej członkostwa w Unii Europejskiej, jest obecnie zupełnie nierealistyczna. W partnerstwie są też państwa oddalone od Polski bardziej, np. Armenia, Azerbejdżan. Ale koncentrując się na tych państwach, w których dzisiaj ta perspektywa jest najbardziej realistyczna, my, jako autor formatu Partnerstwa Wschodniego, czuliśmy się również w obowiązku, aby w sytuacji, w której nasz sąsiad, również państwo formatu Partnerstwa Wschodniego, zostaje zaatakowany, tym bardziej być liderem w zakresie wsparcia jego ambicji uzyskania statusu kandydata do członkostwa w Unii Europejskiej. Dlatego polskie władze były pierwszymi spośród władz wszystkich krajów, które wyraziły wsparcie dla tej idei.

Równolegle wspieramy ambicje innych państw leżących w bezpośrednim sąsiedztwie Unii Europejskiej, które do Unii Europejskiej chcą przystąpić. Nasze wsparcie dla krajów Bałkanów Zachodnich jest może nieco młodsze – tak bym to określił – niż wsparcie dla krajów Partnerstwa Wschodniego, ale od kilku lat, konsekwentnie zaangażowani na kierunku bałkańskim, wspieramy

ambicje całej szóstki krajów Bałkanów Zachodnich w ich ambicjach wejścia do Unii Europejskiej. 2 kraje wymienione przez pana senatora, czyli Albania i Macedonia Północna, są tymi krajami, które w ostatnim czasie, tj. w roku 2020, także dzięki wsparciu Polski, choć oczywiście nie tylko, uzyskały status państw kandydujących do... inaczej: państw, dla których zostały otwarte negocjacje akcesyjne, a nie tylko państw kandydatów do członkostwa. I w związku z tym te państwa mogą liczyć na nasze wsparcie. Ponadto także Bośnia i Hercegowina, także Kosowo, które ma skomplikowaną sytuację nieuznawania przez część państw Unii Europejskiej, także te kraje, które mają już od dłuższego czasu otwarte negocjacje – choć postępy w tych negocjacjach nie są w pełni satysfakcjonujące – takie jak Serbia czy Czarnogóra, mogą liczyć na wsparcie Polski, ponieważ kraje Bałkanów Zachodnich stanowią, tak bym to określił, swoiste miękkie podbrzusze Unii Europejskiej. Jeśli spojrzeć na mapę Unii Europejskiej, to widać, że są otoczone jej granicami, a jednocześnie są strefą wpływów wielu aktorów międzynarodowych, a więc nie mogą być przez Unię Europejską pozostawione same sobie. Widzimy interes strategiczny nie tylko w tym, by Unia była zaangażowana w proces integrowania tych państw ze swoimi strukturami, ale leży to głęboko także w dobrze rozumianej polskiej racji stanu. A więc starałem się, odpowiadając na pytanie pana senatora, tak może nieco bardziej kompleksowo... Polityka rozszerzenia jest dla nas strategicznie ważna na kierunku ukraińskim, w tej chwili oczywiście chodzi także o Mołdawię, ważna jest też Gruzja – tu ją pominąłem, ale przecież też wspieramy jej ambicje – niemniej jednak kierunek bałkański, choć nie chodzi tu o bezpośrednie polskie sąsiedztwo, też jest dla nas bardzo ważny i też go wspieramy.

(*Senator Aleksander Szwed*: Panie Marszałku, mogę dopytać?)

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

SENATOR
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Ministrze, pytałem o Bałkany, ale pytałem też o Turcję, bo w pewnym momencie była

w Unii Europejskiej debata o tym, czy tych negocjacji, które są zamrożone od 2016 r., jednak nie odmrozić. No ale wiem, że decyzja w tej sprawie jest raczej negatywna – może słusznie.

Mam jeszcze jedno pytanie, ale już takie bardziej szczegółowe, więc być może będę prosił o odpowiedź na piśmie. W czerwcu odbyło się posiedzenie Rady do spraw Środowiska, na którym dyskutowano wiele kwestii, m.in. rozporządzenie w sprawie udostępniania na rynku Unii Europejskiej i eksportu produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów.

Chciałbym zapytać o polskie priorytety i ich realizację, ale myślę, że to jest na tyle szczegółowe pytanie, że raczej bym prosił o odpowiedź na piśmie.

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Zwolnię pana ministra z odpowiedzi ustnej na to pytanie, skoro i tak będzie odpowiedź na piśmie.

Bardzo proszę o zadanie pytanie pana senatora Czerwińskiego.

SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze!
Inny temat: mobilność wojskowa. To też ważne w aspekcie ukraińskim. Polska czyniła starania w sprawie zwiększenia środków, konkretnie na dofinansowanie przez Unię Europejską adaptacji infrastruktury transportowej do zastosowania wojskowego. I teraz konkretnie... Ale oczywiście te konkrety mogą być podane pisemnie, bo tych liczb na pewno nie ma pan pod ręką. Ile myśmy dostali w tym zakresie, tzn. w tych konkursach jako Polska, jako kraj? Ile było środków dostępnych w tym komponencie wojskowym? I co w ramach tego zrobiono czy, po prostu, jakie były główne inwestycje?

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ
SZYMON SZYŃKOWSKI VEL SĘK

Tak, rzeczywiście odpowiem na piśmie, bo to nie jest informacja, którą mogę w tej chwili tak z głowy podać.

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dobrze. Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.
Bardzo proszę, pan senator Jackowski.

SENATOR
JAN MARIA JACKOWSKI

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, ja mam pytanie, czy w okresie, którego dotyczy sprawozdanie pana ministra, toczyły się – bądź czy obecnie toczą się – w Unii Europejskiej jakiegokolwiek prace nad nowym podatkiem europejskim w zakresie korporacji, w zakresie szeroko rozumianej problematyki węgla bądź w innym obszarze. Jeżeli takie prace się toczą, to czy przyjęcie takich podatków będzie wymagało jednolitej zgody wszystkich 27 państw członkowskich? I czy w ramach takich prac np. podatek od ETS częściowo przechodziłby na rachunek Komisji Europejskiej, czy pozostawałby w gestii Polski? Czy mógłby pan minister ustosunkować się do tych kwestii? Jeżeli nie, to o odpowiedź na piśmie oczywiście poproszę. Dziękuję.

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ
SZYMON SZYŃKOWSKI VEL SĘK

Sprawdzę, czy w trakcie prezydencji francuskiej tego rodzaju rozmowy się toczyły. Ja wówczas nie pełniłem jeszcze funkcji ministra do spraw Unii Europejskiej, więc pozwoli pan, że sprawdzę tę kwestię i udzielę panu odpowiedzi na piśmie, Panie Senatorze.

Informacja dla Sejmu i Senatu RP o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie styczeń – czerwiec 2022 r. (przewodnictwo Francji w Radzie Unii Europejskiej)

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.
Pan senator Zdrojewski.

SENATOR
BOGDAN ZDROJEWSKI

Ja bardzo króciutko, właściwie to pan senator mnie do tego zachęcił. To pytanie zadawałem już wcześniej. Oczywiście mamy do czynienia z taką sytuacją, że kwestia podatku węglowego została w jakimś sensie rozstrzygnięta, jednak jeśli chodzi o regulacje dotyczące tzw. internetowych gigantów – jeszcze nie. Pan minister obiecał przekazać te informacje na piśmie, bo to rzeczywiście są kwestie resortowe.

Przy tej okazji zapytam o jeszcze jeden element. No, pojawił się bardzo silny komponent związany z wylesianiem Europy. W czasie prezydencji francuskiej była taka zapowiedź, ale to nie zostało zrealizowane w całości. Być może pan minister pamięta, czy Polska w tym kontekście pojawiła się jako państwo negatywnie wyróżnione na skutek wylesień realizowanych wcześniej.

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ
SZYMON SZYMKOWSKI VEL SĘK

Sprawdzimy, Panie Senatorze, i odpowiemy na piśmie.

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję bardzo.
Widzę, że nie ma już więcej pytań do pana ministra.
Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.
Informuję, że pan minister zobowiązał się do udzielenia pisemnej odpowiedzi na pytania

zadane przez państwa senatorów Zdrojewskiego, Szweða, Czerwińskiego, Jackowskiego, Gogacza i Jazłowiecką.

Otwieram dyskusję.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana, jednak senatorowie...

(*Głosy z sali: Nie, nie.*)

Przepraszam najmocniej. Jak dostaję taką listę, to zazwyczaj oznacza to, że nie ma senatorów zapisanych do głosu. Przepraszam.

W takim razie otwieram dyskusję...

A panu ministrowi oczywiście już dziękujemy.
(*Minister do spraw Unii Europejskiej Szymon Szynkowski vel Sęk: Dziękuję serdecznie, Panie Marszałku.*)

Bardzo proszę.

W takim razie otwieram dyskusję.

I bardzo proszę o zabranie głosu pana senatora Bogdana Klicha.

SENATOR
BOGDAN KLICH

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Postaram się być obiektywny w ocenie tego, co polski rząd robił w czasie prezydencji francuskiej oraz czego w owym czasie nie zrobił, a co dzisiaj skutkuje brakiem środków dla Polski, środków na najważniejsze wyzwania, które stoją przed naszym krajem.

Na koniec września 2022 r. Włochy otrzymały 46 miliardów euro, Hiszpania otrzymała 19 miliardów euro, Francuzom wypłacono 12,5 miliarda euro, Rumunom – 3 miliardy 800 milionów euro, Portugalczycy dostali 3 miliardy 360 milionów euro, Niemcy dostali 2 miliardy 200 milionów euro, Czesi dostali prawie 1 miliard euro, Słowacy – 822 miliony euro, Chorwaci – 818 milionów euro, Belgowie otrzymali 770 milionów euro, Austriacy – 450 milionów euro, Litwini – 289 milionów euro, Słowacy – 231 milionów euro, Duńczycy – 200 milionów euro, Cypr otrzymał 157 milionów euro, Łotwa – 137 milionów euro, Luksemburg, mały Luksemburg – 12 milionów euro.

To jest efekt zaniechań rządu zarówno z początkowego okresu prezydencji czeskiej, jak i z całości pierwszego półrocza tego roku, czyli z całego okresu prezydencji francuskiej, bo przecież Polska już wtedy mogła cieszyć się pierwszymi wypłatami i to, o czym pan minister mówił w czasie przyszyłem, mogło wtedy być już faktem dokonany.

Ja nie cofam się aż tak głęboko w przeszłość, żeby przypominać o tym, żeśmy w ubiegłym roku bezpowrotnie utracili 4 miliardy 700 milionów euro tytułem zaliczki, w ramach tych środków, które są nieznaczne, a któreśmy mogli przeznaczyć na dowolne projekty, czyli nie na konkretne projekty zaakceptowane w wyniku poważnych negocjacji przez obie strony. Ja tu mówię tylko i wyłącznie o tej skali zaniechań, które skutkują tym, że do tej pory nie dostaliśmy ani grosza ze 170 miliardów zł, które Polsce, Polkom, Polakom, są potrzebne jak woda, a może lepiej: jak powietrze do oddychania. Ani polska gospodarka, ani polska służba zdrowia, ani polskie szkolnictwo, ani polski transport i komunikacja nie poradzą sobie bez tych środków. A my, zamiast być w czołówce, znajdziemy się w ogonie Europy odbudowującej się po pandemii COVID.

Rząd dobrze wiedział, co robi, bo nieprzypadkowo już wtedy, czyli w pierwszym półroczu br. zmobilizował się, jak też swoich akolitów, do wzmocnienia antyeuropejskiej retoryki. W zasadzie to, co się wydarzyło w ciągu ostatnich miesięcy, wyraża najlepiej dawne, bo sprzed lat, sformułowanie prezydenta Dudy, który mówił o Unii Europejskiej jako o wymaginowanej wspólnoty czy stwierdzenia bardzo wpływowego europosła PiS, który współkształtuje politykę europejską rządzącego ugrupowania, a który stwierdził, że „zagrożenie dla naszej suwerenności ze strony zachodniej jest dziś większe niż ze strony wschodniej”. Niebawale słowa! Słowa, które nigdy nie powinny paść. Słowa, które wynikają albo z głębokiej niewiedzy – ale o to nie posadzę posła Krasnodębskiego – albo z bardzo złej woli, takiej, która próbuje zaprzeczyć oczywistym faktom, że w Unii Europejskiej, w której jesteśmy, jesteśmy z naszymi sprzymierzeńcami i partnerami, podczas gdy zagrożenie jest ze wschodu. Wczorajszy dzień najlepiej to ilustruje. W zasadzie każdy dzień agresji na Ukrainę wskazuje na to, gdzie jest realne zagrożenie – przecież ze strony Rosji.

A więc te zaniechania były podszyte antyunijną retoryką, która była świadomie zaplanowana i świadomie prowadzona. Można powiedzieć, że w ustach rządzących dokonała się swoista przemiana i w odniesieniu do Unii Europejskiej nastąpiło przejście od „wymaginowanej wspólnoty” do „wrogiej wspólnoty”. No, w ten sposób nie osiąga się najważniejszych celów narodowych. W ten sposób osiąga się zamęt w głowach Polaków – i chyba o to właśnie chodzi rządzącym. A dzieje się to

w sytuacji, kiedy Unia Europejska fantastycznie się zmobilizowała i od końca lutego br. nie tylko przeznaczyła wielkie środki na wsparcie tych, którzy walczą z tym zagrożeniem ze wschodu, czyli na wsparcie armii ukraińskiej – 3 miliardy 100 milionów euro na wsparcie wojskowe – ale także wspiera na bieżąco Ukrainę jako całość, żeby przetrwała jako państwo. 9 miliardów, 9 miliardów przeznaczonych ostatnio na wsparcie makroekonomiczne. I ogromne środki na pomoc humanitarną dla Ukrainy.

Przyznam szczerze, że nie pamiętam też tak szybko podejmowanych decyzji jak te zapadające w kwestiach ukraińskich. 3 dni po inwazji Rosji na Ukrainę zapadła decyzja o pierwszych środkach pomocowych dla Ukrainy. 2 tygodnie trwał proces legislacyjny. Czy ktoś wcześniej wyobrażał sobie, że Unia Europejska może być tak skuteczna, że Komisja Europejska potrafi reagować tak szybko? No, przecież nie. To na czym polega wrogość tej wspólnoty europejskiej w stosunku do Polski, skoro zagrożenie jest na Wschodzie, a Unia potrafiła przyspieszyć, zaangażować się i zdecydowanie działać? Prawdopodobnie wynika z tego, że rząd za pomocą tej polityki zagranicznej, za pomocą polityki europejskiej chce osiągnąć swoje cele tutaj, w Polsce, tzn. dla celów wyłącznie politycznych chce obrzydzić Polakom Unię Europejską.

Nie dziwię się, że takie pomysły chodzą rządzącym po głowie, skoro aktualny licznik kary za niewykonanie wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej teraz, dzisiaj, w momencie tej debaty to 1 miliard 711 milionów 283 tysiące zł. Tyle wynoszą kary ze względu na to, że Polska wyłamała się i nie wykonuje... że rząd wyłamał się i nie wykonuje wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Takimi kosztami jest obciążony każdy Polak i każda Polka. Dlaczego rząd tak robi? Bo chce zachować swoją bezkarność i nie zmienić nic na poważnie w systemie sądownictwa, który podporządkował władzy politycznej.

I na zakończenie: Panie Ministrze, te środki, o których mówimy, ten pierwszy wniosek o środki, o których mówimy, mógł być złożony dawno. W czerwcu Komisja zaakceptowała Krajowy Plan Odbudowy dla Polski. W sierpniu dopiero został uruchomiony nabór do komitetu monitorującego. Później został on zakwestionowany i aktualnie odbywa się kolejny nabór. To jeden z 5 warunków, z 5 kamieni milowych, które do tej pory nie zostały zrealizowane przez rząd. 5 na 37: 3 praworządnościowe, 1 w postaci ustawy wiatrakowej, 1

kolejny, ten piąty, o konieczności powołania komitetu monitorującego. Jeżeli będzie tak dalej, to ten wniosek, o którym pan mówi – o którym premier Morawiecki mówił, że będzie złożony do końca października, a nie został – nie będzie rozpatrzony pozytywnie i będzie czysto propagandowym zagranem. Dlatego, że w dalszym ciągu nie jest zrealizowanych 5 z 37 warunków, od których Unia Europejska, za zgodą zresztą polskiej strony, uzależnia pierwsze wypłaty. Więc nie mydlcie Polakom oczu, nie mówcie o tym, że coś będzie złożone, kiedy nie jest składane, nie mówcie o kolejnych terminach, wiedząc o tym, że nawet jak złożycie, to tych środków nie będzie, ponieważ warunki, na które się zgodziliście, w dalszym ciągu nie są wypełnione. Te warunki po prostu trzeba wypełnić. I trzeba przywrócić praworządność w Polsce, tak jak sobie tego życzą Polacy i Polki. W sondażach prawie 70% pytanych Polaków i Polek odpowiada, że chce, aby w Polsce była przywrócona praworządność i aby Polska wróciła do wspólnoty państw demokratycznego świata, w których rządzi zasada państwa prawa, a nie wola polityczna jakiegoś jednego człowieka czy większej grupy ludzi. Dziękuję.

**WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI**

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.
Bardzo proszę o zabranie głosu pana senatora Bogdana Zdrojewskiego.

**SENATOR
BOGDAN ZDROJEWSKI**

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!
Ten punkt to informacja dla Sejmu i Senatu o aktywności polskiego rządu w czasie trwania określonej prezydencji, w tym wypadku prezydencji francuskiej. Muszę powiedzieć, że zawsze przy takich punktach – a przecież powtarzamy je co pół roku – mam pewien problem, co powinno być przedmiotem oceny, analizy, specjalnej troski, o co powinniśmy pytać czy na co zwrócić uwagę.
Generalnie od razu powiem, że nie jestem zwolennikiem takiej sytuacji, gdy przewodnictwo sprawuje państwo, w którym odbywają się tak poważne wybory, jakie odbywały się we Francji. Francja to potężne państwo z długą historią własnej administracji, więc oczywiście poradziła sobie z tym wyzwaniem, ale zawsze to jest kłopot, zwłaszcza że

prezydencje są półroczne, zaledwie półroczne, więc ten wysiłek musi być rzeczywiście duży.

Ja pamiętam wystąpienie prezydenta, który zapowiadał określone priorytety. Te priorytety to są oczywiście propozycje francuskie, ale dla całej Unii Europejskiej. Elementy, które się pojawiały jako najważniejsze, to były suwerenna Europa, modyfikacja w ekonomii – chodziło o modyfikację po pandemii – bardziej ludzka twarz Unii Europejskiej czy samej Europy, no i przegląd polityki azylowej, lepsza ochrona granic, jak również reforma Schengen. I te 2 tematy, na które zwracałem uwagę w pytaniach, czyli, generalnie rzecz biorąc, podatek węglowy – on został częściowo wprowadzony – oraz regulacje dotyczące internetowych gigantów, co nie zostało zakończone, tylko zrealizowane w formie pewnej dyskusji. I tu od razu powiem, że francuskie media pisały o tym, że ta dyskusja była mało satysfakcjonująca, bo brakowało konkluzji.

Ale przechodzę do tych elementów, które są najistotniejsze, najważniejsze, bo oczywiście powinniśmy patrzeć na Unię Europejską i realizowaną politykę przez pryzmat naszych interesów. Podzielał tu pogląd mojego przedmówcy, kolegi senatora Bogdana Klicha: nie pamiętam, aby Unia Europejska tak sprawnie realizowała pewne zadania w tak ważnym, wrażliwym elemencie, jak w przypadku koniecznych aktywności związanych z pomocą Ukrainie. Przebiegało to niezwykle sprawnie, przebiegało to na bardzo wysokim poziomie, adekwatnie do potrzeb. Ale chcę zwrócić uwagę na jeszcze jeden element. Bardzo ważne jest zwrócenie uwagi, że ta aktywność na rzecz Ukrainy była pokłosiem fenomenalnej obrony przez samych Ukraińców ich państwa, ich państwowości. Obrona Kijowa, jak również doprowadzenie do sytuacji, w której suwerenność stała się wartością niebywale wysoko postawioną, powodowały, że cała Unia Europejska patrzyła na to i z niedowierzaniem, i z zachwytem, i prawidłowo na to reagowała. Zwracam na to uwagę, bo sami Ukraińcy, razem z prezydentem Zełenskim, mieli ogromny wpływ na to, że Unia Europejska reagowała tak szybko, tak sprawnie i tak adekwatnie.

Druga rzecz dla mnie bardzo istotna to oczywiście środki finansowe, sposób ich wykorzystywania i priorytety. Te priorytety, które Unia Europejska ma nie tylko w czasie prezydencji francuskiej, choć także wtedy, funkcjonują już od pewnego czasu, to przede wszystkim polityka klimatyczna, z ogromnymi środkami finansowymi, finansami, które są zarezerwowane właśnie w przypadku tych problemów. I proszę

zwrócić uwagę, że my stoimy do tej całej polityki bokiem. Ja już pomijam elektrownie wiatrowe, energię odnawialną, która w jakimś sensie została zablokowana w 2016 r. Mówiliśmy o tym wielokrotnie. Ale stoimy bokiem, nie wykorzystując tych środków europejskich zgodnie z pewnymi priorytetami. I choć została wymieniona kwota np. samych kar, jakie Polska ma nałożone w chwili obecnej, to nie da się powiedzieć w określonym czasie, że ta kwota jest taka i taka, bo licznik cały czas bije. Ona jest nieskończona. Ja sądzę, że w najbliższym czasie, w tym roku dojdzie do kwoty 3 miliardów, biorąc pod uwagę to wszystko, co jest związane także ze skutkami, i licząc to wszystko.

Ale zwróć uwagę na coś, na co nie jest zwracana uwaga. Otóż nam przynależy, o ile pamiętam, 158 miliardów zł w zaokrągleniu. Tam są kwoty powyżej 100 miliardów – 107 miliardów chyba – które mają charakter dotacji, a pozostała kwota jest pożyczką, pożyczką, na którą zgodziła się także Polska. Od czasu, od którego te środki nam się przynależą czy w którym zostały nam zapisane, mija kilkanaście miesięcy, a w tym czasie mamy określoną inflację. Ja policzyłem, że z tytułu samej inflacji straty Polski wynoszą ponad 30 miliardów zł. Wszystko to, co mogliśmy zrealizować z tych środków europejskich, które na nas czekają, wiszą... Mogliśmy rozpocząć rozmaite inwestycje przed tą inflacją, tak więc wartość tych środków, krótko mówiąc, byłaby w zakresie skutków dużo większa niż w chwili obecnej. Mamy ponad 30 miliardów straty wynikającej ze wzrostu wartości euro, ale nieproporcjonalnie do inflacji, i samej inflacji. Wszystko rośnie – koszty robocizny rosną, koszty materiałów budowlanych rosną, koszty operacji finansowych związanych z ochroną np. klimatu rosną, i to rosną w tempie często wyższym niż pokazywane w koszyku inflacyjnym tempo wzrostu cen produktów żywnościowych.

I druga rzecz, która bardzo mnie martwi. Otóż zwiększa się dystans pomiędzy państwami, które wymieniał pan senator Klich, a Polską, bo one te środki już inwestują, te środki tam już pracują. To są środki, które częściowo były nawet tytułowane jako środki, które pozwolą Europie wyjść z okresu pewnego kryzysu po pandemii. One zostały zainwestowane i dają określony efekt – w służbie zdrowia, w aktywnościach edukacyjnych, w działaniach związanych z ochroną klimatu czy bezpieczeństwem energetycznym. W rozmaitych... Bo to państwa decydowały, jakie konkretne zadania realizują. Ale mamy też samorząd terytorialny, który na te środki czeka w bardzo trudnych okolicznościach związanych przede wszystkim ze

spadkiem własnych dochodów i nakładaniem na nie określonych zadań związanych np. z pomocą dla uchodźców z Ukrainy, ale nie tylko. W związku z tym mamy tutaj kolejne rozwarstwienie, które musi budzić niepokój. Chcę na to zwrócić uwagę.

I ostatnia sprawa, też niezwykle ważna. Jak się Polska porusza na salonach europejskich? Ja uważam, że niezdarnie. Bardzo mi zależy na tym, aby było inaczej. No, trzymam kciuki za pana ministra, trzymałem kciuki także za poprzednika. Bardzo mi zależy na tym, żeby Polska na tych salonach unijnych była szanowana, była przyjmowana właściwie i żeby nasze uzgodnienia były, krótko mówiąc, traktowane poważnie. Chciałbym też, żeby tak było w drugą stronę – jeżeli składamy określone deklaracje w Brukseli czy w Strasburgu, podpisujemy się pod pewnymi zobowiązaniami, to one powinny być zrealizowane. Ja przyznam, że patrzę na te środki finansowe – na te policzone przeze mnie ponad 30 miliardów i na prawie 3 miliardy rozmaitych kar – przez pryzmat własnych doświadczeń. Pamiętam, że w 1993 czy 1994 r. miałem postępowanie dyscyplinarne, bo o miesiąc opóźniłem przekazanie dodatków, rozmaitych dodatków nauczycielom. Dlaczego? Dlatego że na skutek rozmaitych perturbacji – to była połowa roku – z opóźnieniem dostałem środki finansowe z rządu. Ta sprawa zakończyła się dla mnie pomyślnie, po prostu uznano, że były warunki usprawiedliwiające. Wtedy chodziło o kilkaset tysięcy złotych zaledwie i opóźnienie o 1 miesiąc, a miałem postępowanie wyjaśniające, postępowanie finansowe w tej sprawie. To jak w tej chwili potraktować miliardy opóźnione nie o miesiąc, tylko o kilkanaście miesięcy? To są rzeczy, które mogą być formułowane w postaci bardzo poważnych zarzutów o niegospodarność, o budowanie sytuacji, w której Polska mierzy się i będzie się mierzyła z jeszcze większymi stratami.

Ja nie chcę być dziś nadmiernie krytyczny, raczej chciałbym być nadmiernie apelujący o to, aby zakończyć ten ciąg zdarzeń, które przynoszą tak wysokie koszty państwu polskiemu i polskiemu obywatelowi, polskim podmiotom gospodarczym i samorządowi. Dziękuję bardzo.

**WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI**

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Bardzo proszę o zabranie głosu pana senatora Jana Marię Jackowskiego.

SENATOR

JAN MARIA JACKOWSKI

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Ja również, tak jak mój poprzednik, pan senator, minister Zdrojewski, trzymam kciuki za to, żeby pańska misja pozytywnie została zrealizowana, ponieważ informacja, którą pan w imieniu rządu przedstawiał, dotycząca prac Unii Europejskiej w prezydencji francuskiej za pierwsze półrocze tego roku, pokazała, ile jest różnych problemów, trudności w relacjach między Warszawą a Brukselą, ile jest punktów napięć. Co gorsza, właściwie cała ta prezydencja – czy prawie cała, bo bez półtora miesiąca – toczyła się w cieniu agresji rosyjskiej na Ukrainie i tej brutalnej, barbarzyńskiej wojny, którą mamy niejako u naszych wrót.

My dzisiaj tu sobie dyskutujemy, a tymczasem dochodzi do sytuacji, powiedziałbym, rzeczywiście bardzo trudnych dla państwa polskiego. Prezydent Andrzej Duda powiedział, że nic nie wskazuje na to, żeby to był intencjonalny atak na Polskę. Mówię tutaj o tych rakietach; odniósł się tym samym do eksplozji, do jakiej doszło wczoraj w Przewodowie. Prezydent potwierdził też słowa Joe Bidena, który poinformował państwa G7 i partnerów z NATO, że eksplozja była wynikiem działań ukraińskiej obrony przeciwlotniczej. Tymczasem Ołeksij Danilow, sekretarz Ukraińskiej Rady Bezpieczeństwa i Obrony stwierdził, że Ukraina oczekuje informacji, na podstawie których wysnuto wnioski, że była to rakietka obrony powietrznej Ukrainy. No, mamy tu do czynienia z poważną rozbieżnością w ocenie tego dramatu, który się wczoraj wydarzył i którego skutki mogą być nieobliczalne i długotrwałe. A więc również w tym kontekście należy pamiętać o naszych relacjach z Unią Europejską, z NATO, a więc z tymi strukturami, dzięki którym mamy szansę na zagwarantowanie naszej niepodległości, suwerenności.

Panie Ministrze, ja panu zadawałem całą serię pytań odnoszących się do naszych relacji z Unią Europejską. Chciałbym zwrócić z tej trybuny uwagę – o tym już po części była mowa – na pewną, moim zdaniem, jednak niekonsekwencję rządu polskiego. Otóż najpierw mieliśmy do czynienia z przekazem, że środki z Unii Europejskiej, KPO i w ogóle ta 7-letnia perspektywa, te 770 miliardów to jest nowy plan Marshalla, to jest w ogóle gigantyczna szansa rozwojowa dla Polski. I ja też tak uważam. Ja też uważam, że te środki są niezbędne. One umożliwiłyby Polsce nadrobienie zaległości

cywilizacyjnych, strukturalnych, żebyśmy się dostosowali do poziomu rozwoju państw zachodnich czy państw starej Unii Europejskiej, szczególnie po naszych doświadczeniach historii XX w., tj. wynikających ze zniszczeń II wojny światowej, okresu komunizmu i tego, że byliśmy pozbawieni takich możliwości rozwoju, jakie miały inne kraje europejskie. I taki na początku był przekaz. Później się zaczął pojawiać inny przekaz: a to taki, że te środki w zasadzie są niepotrzebne – ktoś nawet stwierdził, że to jest 20 gr, po które nie warto się schylać – a to taki, że damy sobie radę, a to taki, że można skorzystać na rynkach walutowych i pozyskać takie środki na korzystniejszych warunkach niż z Unii Europejskiej. W którymś momencie pan prezes Jarosław Kaczyński nawet powiedział: dosyć tych rozmów z Unią Europejską, musimy przejść na twardy kurs. W tej chwili z kolei słyszymy, że trzeba zachować jakąś elastyczność. Myślę, że to, co może być elementem debaty wewnętrznej, przez naszych partnerów w Unii Europejskiej może być zupełnie inaczej rozumiane i z tego względu uważam, że taka taktyka jest błędna. Uważam, że w tej sprawie zarówno komunikat od obozu rządzącego do społeczeństwa, jak i kierowany do instancji europejskich powinien być spójny i wspólny. On nie musi być tak szczegółowy jak w relacjach z Unią Europejską, ale co do zasady powinien być spójny, bo to buduje pozycję państwa polskiego, jak też poczucie bezpieczeństwa obywateli. To ważne szczególnie w kontekście tego, co powiedziałem na wstępie mojego wystąpienia, bo w tej chwili poziom napięcia w Polsce i zaniepokojenia zaistniała wczoraj sytuacją... To jest nowy etap w tym, co się dzieje za naszą wschodnią granicą od 24 lutego tego roku.

Tak samo było ze sprawą uchodźców. Na początku była narracja, że dostaniemy środki unijne, były nawet wyszczególniane te mechanizmy, o które pana ministra pytałem, w ramach których bez jakichś specjalnych rozszad, dyskusji można było się o te środki ubiegać. Później w którymś momencie też stwierdzono, i to prominentni przedstawiciele obozu władzy stwierdzili: ech, te środki nie są nam potrzebne, sami damy radę. Niestety, uważam, że w tym zakresie to też był błąd. Gdy urzędnicy w Brukseli, w Komisji Europejskiej usłyszeli, że Polska sama sobie da radę... No to wspaniale, to radźcie sobie sami, a my się nie poczuwamy do jakiejś większej solidarności i do działań w tym zakresie. W tym kontekście jest to szczególnie niebezpieczne, w sytuacji gdy niestety bardzo wielu

analityków i ekspertów przewiduje, że należy się spodziewać nowej fali uchodźców w związku ze zniszczoną infrastrukturą w Ukrainie, bardzo trudnymi warunkami życia i naturalną w takich sytuacjach próbą ratowania zdrowia i życia, a więc uchodźstwem ze strony obywateli Ukrainy.

Czy rząd polski jest na taki rozwój sytuacji przygotowany? Słyszę, że ma być zmieniona, uszczelniona ustawa dotycząca pozyskiwania środków pomocowych dla obywateli Ukrainy, bo były przypadki, o których mówił chociażby prezydent Przemysła, że przyjeżdżano, rejestrowano się, pozyskiwano te środki, ale beneficjenci tych środków de facto przebywali na terenie Ukrainy. Pan minister Szefernaker powiedział, że w tym zakresie ma być jakieś doprecyzowanie. Jak rozumiem, czekamy w parlamencie na stosowną ustawę. Z kolei z wypowiedzi pani minister Agnieszki Ścigaj słyszymy, że polski rząd – i słusznie, uważam, że to jest akurat działanie w dobrym kierunku – podejmuje działania, żeby pomóc Ukrainie materialnie np. poprzez budowę miasteczek kontenerowych czy jakieś inne rozwiązania infrastrukturalne, które z kolei umożliwiłyby zapewnienie uchodźcom godziwych warunków na terenie własnego państwa, tak aby nie musieli wyjeżdżać do Rzeczypospolitej Polskiej. To wszystko jest ważne, ale chodzi też o to, żebyśmy potrafili na arenie unijnej w sposób odpowiedni tę sprawę wykorzystać.

I wreszcie to, co mnie niepokoi, to bardzo widoczny efekt sporów wewnątrz rządu, które są już tajemnicą poliszynela, są faktem publicznym, mówię o różnych wypowiedziach przedstawicieli rządu, członków rządu, którzy mają odmienne spojrzenie na kwestię strategii, jak rozumiem, naszych działań w ramach Unii Europejskiej. To jest niepokojące, tym bardziej że – powiedzmy sobie obrazowo – są jastrzębie i gołębie, jastrzębie uważają, że trzeba grać ostro, można powiedzieć, być konsekwentnym, gołębie z kolei twierdzą, że tutaj jest potrzebny mozolny, trudny, ale dialog, który powolutku, *step by step* będzie posuwał sprawy do przodu. Ten spór jest widoczny. Dlatego pana ministra pytałem o to w kontekście nowych podatków unijnych. Pytałem, ponieważ z tego, co wiem, wynika, ale może moja wiedza nie jest tutaj pełna, że tego typu rozwiązania będą wymagały solidarnej zgody – mówię o nowych podatkach czy o modyfikacji istniejących podatków europejskich – akceptacji 27 krajów członkowskich. Być może tu jest rezerwa w negocjacjach z Unią Europejską, żeby jednak wypracować jakiś model pozyskania tych środków.

I na sam koniec taka uwaga. Niestety, te zobowiązania, do których wypełnienia nawołuje nas Unia Europejska, zostały podjęte przez polski rząd. Zgodzono się na zasadę warunkowości, zgodzono się na wynegocjowaną umowę partnerstwa. Pan minister mówił, że tu są pewne spory interpretacyjne. Okej, czekamy też na wyjaśnienia pisemne. Ale co do zasady zgodzono się na to, więc Polska w tej sytuacji jest niestety w znacznie trudniejszym położeniu. Dziękuję bardzo.

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.
Bardzo proszę o zabranie głosu pana senatora Kazimierza Michała Ujazdowskiego.

SENATOR
KAZIMIERZ MICHAŁ UJAZDOWSKI

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!
Na koniec debaty wspomnę jeszcze o dosłownie kilku kwestiach, w pierwszej kolejności o przyczynach, dla których polska polityka europejska jest tak obciążona, właściwie niezdolna do wykonywania tego, co czynią dojrzałe narody europejskie, tzn. do wykorzystywania obecności w Unii do polepszenia własnej pozycji, powiększania własnych zasobów ekonomicznych. Czy to jest spór o polską konstytucję i o polską suwerenność? Bo to jest centralny element narracji rządu. Otóż odpowiadam kategorycznie: nie, to nie jest spór o polską konstytucję i polską suwerenność. Spór z Unią Europejską o praworządność, który toczy rząd Prawa i Sprawiedliwości, nie jest sporem o nadrzędność polskiej konstytucji i suwerenność, dlatego że Prawo i Sprawiedliwość w pierwszej kolejności złamało standardy polskiej konstytucji, wprowadzając superpanowanie polityczne nad wymiarem sprawiedliwości. Gwarancje ustrojowe w polskiej konstytucji są silniejsze niż w traktatach europejskich, tylko państwo, likwidując niezależność Trybunału Konstytucyjnego, wyłączyliście możliwość kontroli w tej kwestii. Nie jest to żaden spór o suwerenne uprawnienia Rzeczypospolitej. Bo cóż ma wspólnego z suwerennymi uprawnieniami Rzeczypospolitej zniszczenie potencjału państwa, zdemontowanie wymiaru sprawiedliwości i uczy-nienie go mniej funkcjonalnym niż przed rokiem

2015, o czym mówią również statystyki prezentowane przez instytucje podległe rządowi? Gdyby rząd Zjednoczonej Prawicy toczył uprawniony spór o interes narodowy, np. o to, żeby polityka konkurencji Unii Europejskiej nie preferowała Europy Zachodniej, gdyby potrafił przeciwstawić się zamykaniu rynków wewnętrznych kosztem ogólnoeuropejskiej konkurencji, gdyby stawiał postulat zrównania dopłat dla rolnictwa, to miałby prawo oczekiwać poparcia całej wspólnoty politycznej. Także opozycja poparłaby część tych postulatów. Ale to nie jest spór o nadrzędność polskiej konstytucji ani o uprawnienia, suwerenne kompetencje III Rzeczypospolitej. Jest to spór wywołany z powodów egoistycznych, tak aby Unia Europejska autoryzowała tę destrukcyjną politykę na zewnątrz. To się nie udało. To jest spór czysto egoistyczny, a elementarny interes Rzeczypospolitej przemawia za tym, żeby się z niego wycofać. Nie ma żadnego dobra publicznego, dobra dla obywateli, które przemawiałoby za tym, żeby w tym sporze trwać.

Jeszcze 2 uwagi – jedna o upokorzeniu, druga o roli parlamentu.

Państwo często mówicie o upokorzeniu i honorze. Otóż nie było w historii Rzeczypospolitej po roku 1989... No, chyba nawet w historii Unii Europejskiej nie było rządu, który by się zobowiązał do zmiany regulaminu parlamentu w rozmowach z Brukselą. To jest absolutny ewenement, to jest więcej niż upokorzenie. To coś absolutnie niespotykanego, żeby kwestia dotycząca autonomii parlamentu narodowego była negocjowana z Unią Europejską. I nie dość, że zawarliście tego typu zobowiązanie, to jeszcze odrzuciliście projekt, który 1,5 roku temu zgłosiła opozycja, projekt nowelizacji Regulaminu Sejmu, który zawierał ten właśnie postulat, co do którego zobowiązaliście się wobec Unii Europejskiej, tzn. postulat wysokiego standardu konsultowania aktów prawnych. Odrzuciliście ten postulat w kraju, po czym zobowiązaliście się do tego wobec Unii Europejskiej, po czym nie dotrzyмалиście tego zobowiązania. Proszę powiedzieć: co to ma wspólnego z interesem narodowym i ze zwykłą racjonalnością? Co to ma z tym wspólnego? Żaden francuski, litewski czy estoński rząd nie zobowiązał się do czegośkolwiek, do czegoś, co dotyczyłoby ustroju parlamentu, jego swobody. Jednocześnie odrzucacie próbę jego modernizacji, która w ogóle nie zagraża większości politycznej.

I na koniec jeszcze jedna uwaga, pro domo sua. My jako senatorowie nie możemy zmienić Regulaminu Sejmu, ale możemy zmienić

Regulamin Senatu, w jednym punkcie. Otóż rozpatrywanie sprawozdań z prezydencji po 5 miesiącach od jej zakończenia naprawdę nie ma sensu. Rozpatrywanie sprawozdań z prezydencji powinno odbywać się miesiąc po ustaniu prezydencji, po to, żeby czerpać inspiracje do zachowań w trakcie kolejnej prezydencji. My nie powinniśmy być instytucją sprawozdawczo-historyczną. Rekomenduję na ręce pana marszałka Kamińskiego namysł nad tym, żeby skorygować Regulamin Senatu w tym punkcie, tak byśmy wprowadzili racjonalny standard debaty nad sprawozdaniem o prezydencji, w terminie nie później niż miesiąc po jej ustaniu. Wtedy będziemy mogli oddziaływać czy przynajmniej wypowiedzieć się na temat polityki europejskiej w kolejnej prezydencji. Dziękuję bardzo.

**WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI**

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana.

Dla porządku informuję, że senator Aleksander Szwed złożył swoje przemówienie w dyskusji do protokołu.

Zamykam dyskusję.

I pytam, czy pan minister chciałby jeszcze zabrać głos i ustosunkować się do wystąpień senatorów.

Bardzo proszę, Panie Ministrze...

Jednocześnie informuję, że po tym punkcie państwo senatorowie już nie będą mogli komentować ani zadawać pytań panu ministrowi.

Informuję też – bo zostałem o to poproszony – że następnym punktem porządku obrad będzie punkt czwarty, czyli ustawa o zmianie ustawy o Funduszu Medycznym oraz niektórych innych ustaw. To tak dla informacji państwa, którzy czekają na kolejny punkt.

A tymczasem bardzo proszę pana ministra o ustosunkowanie się do głosów w dyskusji.

**MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ
SZYMON SZYŃKOWSKI VEL SĘK**

Bardzo dziękuję.

Panie Marszałku! Szanowni Państwo Senatorowie!

Dyskusja, która zgodnie z punktem porządku obrad w istocie miała koncentrować się na pracach

Polski w Radzie Unii Europejskiej w ramach prezydencji francuskiej, przerodziła się w taką szeroką dyskusję o relacjach Polski z Unią Europejską, dyskusję wielotematyczną, obejmującą różne wątki. Wątkiem, który często się tu pojawiał, była kwestia Krajowego Planu Odbudowy. Pragnę zapewnić, że takie działania, jak te przedstawione przeze mnie z przeszłości i jak obecne intensywne prace nad tym, żeby Krajowy Plan Odbudowy został zaakceptowany, prowadzi jeszcze cały czas wiele krajów. Polska nie jest jedynym krajem, który nie sfinalizował tych działań. Np. jeśli chodzi o kwestie ustaleń operacyjnych – brak złożonego wniosku o płatność – to rozmowy w tej sprawie są toczone jeszcze przez kilka krajów. Ważne jest też to, żeby sprecyzować w taki sposób te warunki i tak przygotować ten wniosek, żebyśmy w momencie złożenia go mieli pewność, że późniejsza jego realizacja – już nie sama akceptacja, lecz także jego realizacja – będzie z punktu widzenia naszego kraju korzystana. Ale to są elementy, które mimo wszystko są trochę obok tematu dotyczącego naszych prac w trakcie prezydencji francuskiej.

Ja pozwolę sobie odnieść się do takiego zasadniczego chyba zarzutu, który był tutaj, można powiedzieć, pewnym wspólnym mianownikiem i odnosił się właśnie do prac Polski w czasie francuskiej prezydencji. Chodzi o sformułowanie takiej tezy, jakoby instytucje Unii Europejskiej wobec największego wyzwania tej prezydencji, czyli agresji rosyjskiej na Ukrainę i konieczności wsparcia Ukrainy, wywiązały się w sposób celujący, jeśli chodzi o sprawność i efektywność działań, ze swoich zobowiązań. Jakoby Polska była krajem, który w tych relacjach jest krajem... Nie wiem, jak rozumieć sformułowanie pana senatora Ujazdowskiego, który mówił o dojrzałych narodach europejskich, zestawiając je, jak rozumiem, z własną ojczyzną. Jest to dla mnie, szczerze powiedziawszy, trudne do przyjęcia – żeby robić takie zestawienie i mówić, co robią dojrzałe narody europejskie, czyniąc w ten sposób sugestie co do własnego kraju. Jest to dla mnie doświadczenie naprawdę dojmujące.

Ja mogę zaś, już nie wchodząc w tę dyskusję, powiedzieć o tym, jak Polska na forum Unii Europejskiej zareagowała w tych najważniejszych sytuacjach. O części spraw już mówiłem, ale jeszcze raz to podkreślę. Mam na myśli wyzwanie, przed jakim stanęliśmy 24 lutego br., czyli rosyjskie bomby spadające na Ukrainę. Szanowni Państwo, 26 lutego ze strony polskiego prezydenta Andrzeja Dudy po raz pierwszy padają słowa o tym,

że status kandydata do Unii Europejskiej powinien zostać przyznany Ukrainie natychmiast, w trybie ekspresowym. To był pierwszy lider państw Unii Europejskiej, który formułował ten postulat. Z kolei później nie tylko pan prezydent, ale także rząd ... Na wielu szczeblach prowadzona była wielopoziomowa aktywność polskiej dyplomacji, której konkluzją było przyznanie tego statusu w czerwcu. Jeżeli państwo prześledzicie europejskie media z lutego, marca i kwietnia, zobaczycie, jak oceniane były wówczas w państwach członkowskich szanse, że ten status kandydata zostanie przyznany. Zauważcie państwo, jaka sytuacja była wtedy i jaka sytuacja była w czerwcu, kiedy okazało się, że działania polskiej dyplomacji przyniosły efekt.

W tym samym dniu, 26 lutego, kiedy pan prezydent Andrzej Duda wypowiedział te słowa, pan premier Mateusz Morawiecki był w Berlinie. Mówił wówczas: jesteśmy w momencie, w którym Niemcy jako pomoc militarną zadeklarowały 5 tysięcy hełmów dla Ukrainy. Mówił wówczas, że te 5 tysięcy hełmów dla Ukrainy to jest żart, że to musi być żart. Mówił, że jeżeli mamy Ukrainie naprawdę pomóc, jeżeli Niemcy, najważniejszy, największy, najbardziej ludny kraj Unii Europejskiej mają mówić o prawdziwej pomocy, a za nimi ma pójść cała Unia Europejska, to musimy podjąć decyzje zmieniające o 180 stopni politykę zarówno Niemiec, jak i całej Unii Europejskiej. W kolejnych dniach po tej wizycie kolejne elementy aktywności polskiej dyplomacji przynoszą rezultaty. Jak państwo wiecie, Niemcy zmieniają decyzję i zaczynają wysyłać broń na Ukrainę – nie te 5 tysięcy hełmów, tylko realną broń. Na początku robią to z oporami, mniej sprawnie, niżbyśmy tego oczekiwali, ale w ślad za Niemcami swoje decyzje podejmują inne kraje Unii Europejskiej. Polska jest tutaj liderem, Polska jest tutaj forpocztą tych wszystkich działań pomocowych dla Ukrainy – nie tylko humanitarnych, ale także tych w wymiarze militarnym. Zapoczątkowujemy te działania i później za nimi lobbujemy, później objeżdżamy stolice. Robi to prezydent, robi to premier, robi to minister spraw zagranicznych, robią to wiceministrowie, tak żeby naszych partnerów zmobilizować, zachęcić do bardziej aktywnych działań. Uświadamiamy, jak ważne to jest i jak bardzo leży to w interesie całej Unii Europejskiej.

Nie wspominałem też, że to Polska jest inicjatorem Trójmorza. To jest inicjatywa Polski i Chorwacji z 2015, 2016 r. Kto w sposób skuteczny zaproponował, aby Ukraina miała specjalny status

państwa uczestniczącego w... Nie jest to status członkowski, tylko coś, można powiedzieć, na zasadzie bliskiego partnerstwa. To państwo de facto współuczestniczy w inicjatywie Trójmorza na zasadzie symbolicznej. No, to również była Polska inicjatywa, to również była inicjatywa prezydencka.

Szanowni Państwo, a decyzje o koszykach sankcyjnych? Jak prowadzona była dyskusja o tych koszykach sankcyjnych, to który kraj formułował jako pierwszy postulat, że należy wprowadzić do koszyków sankcyjnych węgiel, że należy wprowadzić do koszyków sankcyjnych gaz? To jeszcze kwestia niezrealizowana, jak państwo wiecie – mam nadzieję, że zbliżamy się do jej realizacji – ale jeśli chodzi o węgiel, to już w maju podjęto tę decyzję. Embargo na ropę wchodzi za chwilę, na początku grudnia. Decyzję podjęto już kilka miesięcy temu. Odłożono to w czasie, ale już na początku grudnia ropa transportowana drogą morską – a za jakiś czas de facto cała ropa z Rosji – zostanie objęta sankcjami, nie będzie importowana do Unii Europejskiej. Który z krajów formułuje te postulaty tak, że następnie one są realizowane? Tak, to jest Polska, kraj, który stawia najbardziej ambitne postulaty w tej mierze.

Przypomnijcie sobie państwo, czy w połowie marca, kiedy ta bitwa była nierozstrzygnięta... Można powiedzieć, że byliśmy wtedy w trakcie tego czasu, kiedy się rozstrzygało, czy Ukraincy będą w stanie stawiać opór tej rosyjskiej nawałnicy. Którzy liderzy w połowie marca jadą do Kijowa? Czy do Kijowa wybierają się unijni liderzy, czy jadą tam liderzy zachodnich państw członkowskich, tzw. dojrzałych narodów europejskich, jak to określił pan senator Ujazdowski, czy też jedzie tam polski premier, polski wicepremier, czy jedzie tam premier Czech i premier Słowenii? Tak, 15 marca nasi liderzy udają się do Kijowa, a ich śladem w kolejnych tygodniach podążają tam europejscy liderzy, wspierając Ukrainę. To bardzo dobrze, ale to my wytyczamy ten szlak.

Wreszcie wtedy, kiedy trzeba było pomóc uchodźcom z dnia na dzień, kiedy trzeba było szybko postawić centra recepcyjne, kiedy trzeba było zorganizować cały system wsparcia... Czy to Unia tworzyła ten system wsparcia, Szanowni Państwo? Czy to Unia tworzyła pierwszy punkt recepcyjny w 6 godzin po pierwszych bombach, które spadły na Ukrainę? Do końca dnia, w ciągu 24 godzin utworzono 8 punktów recepcyjnych, a później – ponad 30 punktów recepcyjnych. Czy to Unia tworzyła system, w którym każda rodzina przyjmująca uchodźców otrzymuje wsparcie,

w którym każdy uchodźca otrzymuje kartę telefoniczną, żeby mógł się skontaktować z rodziną, otrzymuje miejsce zamieszkania nie w obozie dla uchodźców, tylko u rodziny albo w miejscu o takim standardzie, który nie urąga jego godności? Nie. Unia z pieniędzmi przychodzi znacznie, znacznie później. Dobrze, że przychodzi. Cieszymy się z tego, że instytucje europejskie – zabiegaliśmy o to – takiego wsparcia udzielają. Ale to znowu Polska jest w forpoczcie działań. Mówię o tym wszystkim dlatego, że to działo się w trakcie prezydencji francuskiej. To było to największe wyzwanie. Można powiedzieć, że to był największy sprawdzian dla wszystkich, dla naszego kraju, kraju sąsiadującego z Ukrainą, ale także dla innych krajów Unii Europejskiej oraz dla instytucji europejskich.

Uważam, że w wielu obszarach prezydencja francuska – mówiłem o tym – sprostала tym wyzwaniom, ale na pewno wiele jest jeszcze do zrobienia, wiele do poprawienia. Chcielibyśmy, żeby reakcje ze strony instytucji europejskich i innych państw członkowskich były szybsze i miały większą skalę, żeby działania były bardziej sprawne, żeby za Polską, która ten sprawdzian zdała rzeczywiście celująco – jestem o tym głęboko przekonany – inni podążali szybciej. Nad tym pracujemy, to jest nasza ambicja w trakcie obecnej prezydencji. Taką ambicję będziemy mieć na pewno w czasie kolejnych prezydencji, żeby z największymi wyzwaniami, także tymi, które spadają na nas nieoczekiwanie, geopolitycznymi, mierzyć się solidarnie jako lojalny członek Unii Europejskiej, ambitny członek Unii Europejskiej, który nadaje ton i za którym sprawnie podążają inni. Bardzo dziękuję.

WICEMARSZAŁEK
MICHAŁ KAMIŃSKI

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.

Dziękuję panu za przedstawienie informacji.

Stwierdzam, że Senat zapoznał się z informacją dla Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie styczeń – czerwiec 2022 r. (przewodnictwo Francji w Radzie Unii Europejskiej).

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu czwartego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o Funduszu Medycznym oraz niektórych innych ustaw.

Tekst ustawy zawarty jest w druku nr 859, a sprawozdanie komisji – w druku nr 859 A.

Proszę sprawozdawczynię Komisji Zdrowia, senator Beatę Małecką-Liberę, o przedstawienie sprawozdania komisji.

**SENATOR SPRAWOZDAWCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA**

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Mam zaszczyt przedstawić sprawozdanie Komisji Zdrowia – druk nr 859 A – o uchwalonej przez Sejm w dniu 4 listopada 2022 r. ustawie o zmianie ustawy o Funduszu Medycznym oraz niektórych innych ustaw.

4 listopada ustawa została przegłosowana w Sejmie, a 8 listopada 2022 r. została skierowana do komisji. Posiedzenie komisji odbyło się wczoraj, 15 listopada. Komisja wnosi, aby Wysoki Senat raczył przyjąć załączony projekt uchwały i aby poparł ustawę z przyjętymi na posiedzeniu komisji poprawkami.

Wysoka Izbo, jakie zmiany systemowe ujęte są w nowelizacji? Od razu na początku powiem, że nowelizacja ustawy o Funduszu Medycznym była oczekiwana od dawna. Właściwie od momentu, kiedy został uchwalony Fundusz Medyczny, zawsze mówiło się, że są jakieś braki, które nie pozwalają realizować poszczególnych zapisów. I czekaliśmy na tę nowelizację dość długo. Tak więc to, że ona się pojawiła, jest zarówno dla pacjentów, jak i dla całego środowiska medycznego ogromnie ważne.

Jakie zmiany systemowe są ujęte? Przede wszystkim możliwość sfinansowania zakupu szczepionek do przeprowadzenia zalecanych szczepień ochronnych w ramach programu szczepień ochronnych. Chodzi tutaj przede wszystkim o wprowadzenie finansowania szczepionek przeciwko HPV.

Ustawa przewiduje także dodanie nowej kategorii świadczeń finansowanych ze środków pochodzących z Funduszu Medycznego dla dzieci i młodzieży do ukończenia osiemnastego roku życia, świadczeń gwarantowanych związanych z diagnostyką genetyczną w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej lub leczenia szpitalnego, zwłaszcza wielkoskalowych badań genomowych i innych badań genetycznych u dzieci i młodzieży, które to badania realizowane są w szczególności w związku z leczeniem chorób onkologicznych i chorób rzadkich.

Ustawa przewiduje podwyższenie limitu wydatków na technologie lekowe z 5% do 10%, a w ramach ratunkowego dostępu do technologii lekowych – z 3% do 4%.

Zmiany dotyczą także objęcia finansowaniem w ramach subfunduszu terapeutyczno-innowacyjnego istniejących wyrobów medycznych, sprzętu medycznego wraz z oprogramowaniem, który wykorzystuje technologie informacyjno-komunikacyjne oraz pozwala na usprawnienie procesu diagnostyki i leczenia pacjenta.

Ustawa zakłada także możliwość finansowania innowacyjnej technologii lekowej przez okres 2 lat, czyli łącznie przez 4 lata w przypadku, w którym dotychczasowe dane kliniczne zebrane z procesów leczenia uniemożliwiały prezesowi Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji wydanie opinii dotyczącej skuteczności leczenia lekiem.

I to są najważniejsze punkty, najważniejsze założenia, to, co właśnie poprzez tę nowelizację zmieniamy w Funduszu Medycznym. I to jest część jak gdyby opisująca te zmiany.

Jeżeli zaś chodzi o sam przebieg posiedzenia komisji, to powiem, że dyskusja była dość burzliwa i bardzo szczegółowa. Pytania, które padały, dotyczyły zarówno nowelizacji, jak i w ogóle realizacji całego Funduszu Medycznego. Zresztą przypomnę, że Komisja Zdrowia po raz kolejny miała okazję rozmawiać na temat Funduszu Medycznego, ponieważ już kilkakrotnie były organizowane posiedzenia Komisji Zdrowia, na których senatorowie dopytywali o realizację ustawy o Funduszu Medycznym. Ja tylko przypomnę państwu senatorom, że ustawa o Funduszu Medycznym, ustawa zaproponowana przez kancelarię pana prezydenta, została uchwalona jesienią 2020 r. I to miał być taki fundusz, który gwarantował dodatkowe środki na leczenie, diagnostykę, ale przede wszystkim, co podkreślali bardzo mocno zarówno pan prezydent, jak i pan minister, na profilaktykę, a także poświęcony był chorobom rzadkim. Mieliśmy wtedy wątpliwości, czy to aby na pewno dobry ruch, aby powstawała odrębna ustawa i tworzony był odrębny fundusz, tym bardziej że wszystkie świadczenia, które są realizowane w Funduszu Medycznym, są także realizowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia. A więc wydawało się bardziej logiczne, że skoro są dodatkowe środki, które mają być celowo przeznaczone np. na diagnostykę i leczenie chorób onkologicznych czy też chorób rzadkich, to równie dobrze można by te pieniądze dołożyć do Narodowego Funduszu Zdrowia, który te zadania

mógł realizować. No ale ustawa powstała i fundusz w 2020 r. wszedł w życie.

Założenie ustawowe dotyczące finansowania tegoż funduszu jest takie: w pierwszym roku na konto Funduszu Medycznego mają wpłynąć 2 miliardy, a każdego następnego roku nie mniej niż 4 miliardy. Szanowni Państwo, mówimy o dużych publicznych pieniądzach, o dużych publicznych pieniądzach. Dlatego proszę się nie dziwić, że Komisja Zdrowia jako ta, która zajmuje się przede wszystkim realizacją ustaw związanych ze zdrowiem, ale także śledzi wszystkie zmiany, jakie zachodzą w systemie opieki zdrowotnej, ma obowiązek śledzić, w jaki sposób taka ustawa jest realizowana.

Niestety, było wiele problemów z realizacją tych zapisów ustawowych. Powiem tylko pokrótce, że po 2 latach funkcjonowania ustawy o Funduszu Medycznym doczekaliśmy się nowelizacji, dzięki której dopiero będzie można realizować zadania, jakie w tym funduszu zostały zapisane. Jeżeli chodzi o pieniądze, które są, jak rozumiem, zgromadzone na koncie banku krajowego, to przez te 2 lata mogły one być bardzo dobrze wydatkowane – na leczenie, na świadczenia zdrowotne dla naszych pacjentów. Tym bardziej że po pandemii, jak wszyscy wiemy, jest dług zdrowotny i potrzeba środków finansowych po to, żeby zwiększyć dostępność do świadczeń, jest ogromna. Tak więc to, że te pieniądze zostały zdeponowane na 2 lata i właściwie nie były wydatkowane, wzbudziło nasze ogromne zaniepokojenie. Myślę, że państwa również niepokoi, iż taka sytuacja ma miejsce. Pan minister odpowiadał, że to, iż nie można było realizować tej ustawy, było wynikiem pandemii. Komisja się z tym absolutnie nie zgadza, a to z tego względu, że decyzja o uchwaleniu Funduszu Medycznego zapadała już w czasie epidemii, a poza tym do dnia dzisiejszego mamy epidemię, wprowadzie nieco mniejszą, nie na taką skalę. I wiemy już, jak sobie z nią poradzić – dzięki szczepieniom chociażby. Tak że w dalszym ciągu w trakcie epidemii jesteśmy.

Ważne kwestie, jakie pojawiły się na posiedzeniu komisji w postaci pytań senatorów, można podzielić na 3 zakresy.

Pierwszy zakres dotyczył przede wszystkim planowanych zadań, jakie powinny być uruchomione w ramach Funduszu Medycznego, dotyczących profilaktyki. W ramach programów profilaktycznych... Wiemy, że z tym również jest ogromny kłopot. Realizacja programów profilaktycznych jest na poziomie kilkunastu czy nawet kilku procent

– w zależności od programu. To zadanie jest dużym wyzwaniem, dlatego też przyglądamy się, jak te wszystkie programy profilaktyczne są realizowane. W przypadku Funduszu Medycznego padła konkretna deklaracja, a mianowicie zadeklarowano finansowanie populacyjnych szczepień przeciwko HPV. Do 2028 r., zgodnie z założeniami, ma być wyszczepionych 60% dziewcząt i chłopców w badaniu populacyjnym. Niestety, przez te 2 lata ten program nie został uruchomiony. Dopiero teraz, na podstawie nowelizacji, będzie możliwe rozstrzygnięcie przetargu i zakup szczepionek. Podejrzewam więc, że pierwsze szczepienia populacyjne, jeżeli dobrze pójdzie, rozpoczną się dopiero w 2023 r. Eksperci mówią, że wątpliwe jest, aby do roku 2028 osiągnąć założony cel. Ale nie to jest największym naszym zmartwieniem, aczkolwiek jest, bo na szczepienia przeciwko HPV czekamy od wielu lat i to, że mamy 3,5 tysiąca zgonów rocznie z powodu nowotworów wywołanych brodawczakiem, jest wielką plamą na onkologii polskiej. Dlatego uważamy, że kwestia szczepień już dawno powinna być podjęta jako jedno z ważniejszych działań profilaktycznych. Ale najgorsze, co usłyszeliśmy na posiedzeniu komisji, jest to, że pan minister odpowiedział, że planuje się szczepić tylko populację dziewczynek w wieku 13 lat, a szczepienia chłopców planowane są później. Tak więc założenia tego programu przesiewowego już na początku są zmienione. Oprócz tego pan minister nie potrafił odpowiedzieć nam na pytanie, jakie środki, w jakiej wysokości są planowane na szczepionki na rok 2023, zasłaniając się niejako tajemnicą kontraktową i tajemnicą negocjacyjną przed rozstrzygnięciem zakupu tych szczepionek. Jesteśmy oczywiście to w stanie zrozumieć, jednak kwota, jaka jest desygnowana na zakup tych szczepionek, powinna być nam znana. To są środki publiczne. Wszystko, co państwo będziecie wydatkować, musi być wcześniej zaplanowane i to wszystko są informacje jawne i powinny być według nas transparentne. Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku pytania na temat subfunduszu profilaktyki. Pytaliśmy, jakie zadania będą tutaj realizowane i jakie środki będą na to przeznaczone. Pan minister powiedział, że to również są tematy tajne i niestety tej informacji nie uzyskaliśmy.

Drugi temat, który był wiodący w dyskusji, to nowe zadanie, które jest wprowadzone, dotyczące diagnostyki genetycznej do lat 18. Dyskusja była bardzo merytoryczna, była związana przede wszystkim z podejściem do tego tematu z wiedzą

medyczną. Po konsultacjach eksperckich te zdania oczywiście były różne. Pan minister, pani minister przekonywali nas, że postawienie bariery na granicy osiemnastego roku życia jest dobrym rozwiązaniem, że w przyszłości będzie się rozważać włączenie do tego programu kolejnych grup, starszych roczników. Jednak wiedza medyczna i to, co przedstawiały organizacje pacjenckie, które na bieżąco realizują te zadania, jasno pokazywały, że temat nie jest doprecyzowany. Na samym początku pojawiły się wątpliwości, która grupa w wieku lat 18 będzie liczona jak 18-latek, czy to będzie wtedy, kiedy ktoś dopiero będzie rejestrowany, czy wtedy, kiedy będzie pobór, rozpoczęcie całego procesu diagnostycznego. Takich bardzo szczegółowych pytań było kilka. Było również dużo wątpliwości, na podstawie czego następuje odcięcie dostępu do diagnostyki genetycznej właśnie w wieku lat 18. Mieliliśmy co do tego duże wątpliwości, ale kropkę nad „i” postawił pan mecenas, który powiedział, że jest to zapis niekonstytucyjny. W czasie długiego wywodu przedstawił swoją opinię, którą absolutnie przekonał nas co do tego, że jednak nie wolno zawęzić tej grupy do lat 18. Została w tym zakresie wniesiona stosowna poprawka.

Kolejna rzecz to były leki innowacyjne, wydatki na te leki. Tutaj pan minister przedstawił nam 2 liczby. Mianowicie akurat w grupie leków i leków innowacyjnych zostały wydatkowane pieniądze w wysokości 1 miliarda 400 tysięcy i padła liczba, że 20 tysięcy pacjentów jest pod opieką. Nie umiem się odnieść do tego, czy to jest duża, czy mała liczba, bo nie wiemy, jaka ilość wniosków została złożona, ale to jest jedyny program, który tak naprawdę jest realizowany, bo na wszystkie 3 pozostałe programy nie wydatkowano żadnych pieniędzy, żadnych, zero. Jedyne pieniądze, jakie są wydatkowane, to pieniądze właśnie na innowacje, na leki innowacyjne i na dostęp do leków. Z tym że tutaj z kolei mieliśmy wątpliwości następującej natury. Fundusz Medyczny łączy się także z planem dotyczącym chorób rzadkich, przyjętym przez Ministerstwo Zdrowia, i z informacją, jakie do nas docierają, wynika, że leków innowacyjnych sfinansowano tylko 5, 5 terapii, a reszta jest wynikiem finansowania leczenia chorób rzadkich, m.in. mukowiscydozy. Jak się okazuje, leczenie mukowiscydozy jest obecnie refundowane nie z Funduszu Medycznego, ale bezpośrednio z ustawy refundacyjnej. Reasumując, gdyby te pieniądze bezpośrednio w formie dotacji zostały przekazane do Narodowego Funduszu Zdrowia, to byłyby one wykorzystane dokładnie

na te same zadania, jakie są zapisane w Funduszu Medycznym, one wszystkie mogą być bowiem finansowane z Narodowego Funduszu Zdrowia. To po pierwsze. Po drugie, przez te 2 lata nie leżałyby one w banku, tylko na koncie Narodowego Funduszu Zdrowia i byłyby wykorzystane na leczenie chorych i prowadzenie profilaktyki. Po trzecie, te procesy, które mają się rozpocząć dopiero w 2023 r., jak np. proces szczepienia, cały program populacyjny szczepienia przeciw HPV, już od 2 lat mogłyby być prowadzone.

Oczywiście przyjmujemy nowelizację tej ustawy, bo w dobrej wierze... Rozumiemy, że wreszcie pieniądze, które są pieniędzmi dodatkowymi, będą wykorzystane dla poprawy stanu zdrowia, ale mamy bardzo wiele wątpliwości co do potrzeby tworzenia funduszy w ogóle, różnych funduszy, nie mówimy teraz tylko o Funduszu Medycznym. Kiedy obserwujemy wszelkie tego typu fundusze powoływane na różne celowe wydatki, to widzimy, że nie ma potrzeby tworzenia funduszu, bo z reguły można wydatkować środki z budżetu, w tym przypadku z Narodowego Funduszu Zdrowia, a przynajmniej czytelność wydawanych pieniędzy jest o wiele większa, bo, jak wiemy, pieniądze, które są zdeponowane w funduszu, są pozabudżetowe. To wszystko rodzi nasze wątpliwości.

Reasumując, powiem, że ustawa wraz z poprawkami, które zgłosiliśmy, została na posiedzeniu komisji zaopiniowana pozytywnie. Mamy nadzieję, że w najbliższym czasie ruszą konkursy i jak najszybciej rozpocznie się cały proces związany ze szczepieniami przeciwko HPV, ale mamy dużo wątpliwości co do trybu, co do potrzeby powstania samego funduszu.

Na zakończenie jeszcze dodam, że pan minister zobowiązał się odpowiedzieć Komisji Zdrowia pisemnie na kilka pytań, bo pytaliśmy o to, ile pieniędzy obecnie jest na koncie, ile zostało wydatkowanych, jak wygląda plan wydatków na rok następny, a z informacji, które pan minister podał, wynikało, że nie ma takich danych. Niemniej jednak chciałabym przytoczyć słowa, które padły na posiedzeniu Komisji Zdrowia w Sejmie, gdzie pan minister Miłkowski powiedział: „planowane wykonanie wydatków będzie wynosiło zero, ponieważ nie będziemy mogli zrealizować procesów inwestycyjnych”. Ja tu mówię o tym roku. I dalej: w zakresie subfunduszu profilaktyki również planujemy niewykonanie planu wydatków, ponieważ faktycznie są tam 124 miliony, ale całość planujemy dopiero na rok przyszły. Oczywiście dobrze, że

planujemy na rok przyszły, tylko te 2 lata są absolutnie stracone, a jak państwo wiecie, z profilaktyką jesteśmy bardzo na bakier. A tu mamy potrzeby, mamy pieniądze, tylko że niestety nie są uruchomione. Dziękuję bardzo.

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Bogdan Borusewicz)

**WICEMARZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję, Pani Senator.

Obecnie senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do pani senator sprawozdawcy.

Zgłosiła się pani senator Ewa Matecka.

**SENATOR
EWA MATECKA**

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Pani Senator, jak rozumiem, w komisji zostały omówione zadania, które zostają wprowadzone do Funduszu Medycznego, ale niestety pan minister nie był w stanie określić wysokości środków, które będą z Funduszu Medycznego przeznaczone na realizację tych zadań.

Proszę zatem powiedzieć, czy w Komisji Zdrowia była również poruszana kwestia wizyt Ministerstwa Zdrowia, przedstawicieli ministerstwa w różnych szpitalach na terenie naszego kraju i informowania o przeznaczaniu ponad 3 miliardów zł na szpitale. Czy ta kwestia została wyjaśniona na posiedzeniu Komisji Zdrowia, w obliczu wiedzy, że na to zadanie jest przeznaczone w tym roku bodajże 100 milionów zł? Czy ta kwestia została w końcu wyjaśniona? Bo wątpliwości wokół tematu jest wiele.

**WICEMARZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję, Pani Senator.

Proszę bardzo.

**SENATOR
BEATA MAŁECKA-LIBERA**

Dziękuję bardzo, Pani Senator.

Tak, pytaliśmy również na posiedzeniu komisji o kwestie wydatkowania. To jest subfundusz

inwestycyjny. Subfundusz inwestycyjny, zgodnie z ustawą, opiewał na 100 milionów zł. I tak, były doniesienia medialne, iż kierownictwo Ministerstwa Zdrowia rozdzieliło środki przeznaczone na szpitala pediatryczne, bodajże na 14 takich placówek, w kwocie 3 miliardów. Pytanie było więc proste: na podstawie czego takie deklaracje były złożone, jeżeli w subfunduszu jest tylko i wyłącznie 100 milionów?

**WICEMARZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję.

Pani senator Gorgoń-Komor.

**SENATOR
AGNIESZKA GORGOŃ-KOMOR**

Dziękuję, Panie Marszałku.

Ja mam takie pytanie do pani senator sprawozdawcy. Wiadomo, że wielokrotnie poruszaliśmy temat Funduszu Medycznego i innych funduszy na posiedzeniach senackiej Komisji Zdrowia. One rzeczywiście kojarzą się z dodatkowymi pieniędzmi, ale jednocześnie wiemy, że mogą ukrywać także wydatki z budżetu czy dziurę budżetową. I w obecnej sytuacji, kiedy mówimy o nadmiarowych zgonach, kiedy w pandemii umarło 200 tysięcy osób, nie tylko na COVID, ale i na schorzenia towarzyszące... Po prostu ci ludzie nie byli leczeni, przy bardzo złej profilaktyce... Możemy zaczerpnąć wiedzy od innych państw, jak np. od Australii, która dzięki szczepieniom szczepionką na HPV i dziewczynek, i chłopców całkowicie pozbyła się problemu onkologicznego, a my się nie chcemy uczyć.

Ale interesuje mnie konkretnie to, czy wiemy, jaka jest struktura zatrudnienia w Funduszu Medycznym. Czy była mowa o tym na posiedzeniu komisji? Jakie koszty z tego tytułu ponosi budżet państwa czy Narodowy Fundusz Zdrowia? I właśnie skąd te środki pochodzą? Wydaje mi się, że misja tego Funduszu Medycznego została źle zrealizowana. Dziękuję bardzo.

**WICEMARZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo.

SENATOR
BEATA MAŁECKA-LIBERA

Dziękuję bardzo, Pani Senator.

Tak, to jest ważne pytanie, ponieważ w ogóle dotyka kwestii finansowania ochrony zdrowia. Bo musicie państwo, Wysoka Izbo, wiedzieć, że równocześnie w Sejmie w tej chwili trwa debata. Wczoraj było głosowanie w Komisji Zdrowia w Sejmie. Przesuwa się środki z budżetu ministra zdrowia do Narodowego Funduszu Zdrowia... I nic by może w tym nie było zdroźnego, gdyby za tymi zadaniami szły pieniądze. Ale Narodowy Fundusz Zdrowia dostaje tylko i wyłącznie zadania. Mówiąc ogólnie, zmniejszamy środki finansowe na ochronę zdrowia o kwotę 7 miliardów, tak na początku. I teraz – tu wracam do Funduszu Medycznego – jeżeli zastanowić się logicznie... Na poprzednim posiedzeniu Komisji Zdrowia pytaliśmy właśnie o strukturę zatrudnienia w Funduszu Medycznym. Uzyskaliśmy informację, że planuje się... Jeżeli pomyślę się co do jednej czy 2 osób, to przepraszam, ale jak pamiętam, chyba 32 osoby miały być zatrudnione do obsługi Funduszu Medycznego. Wtedy, kiedy pytaliśmy o to w Komisji Zdrowia, takich osób było 19. Pan minister mówił też wtedy, że trzeba mieć wysokie kwalifikacje, żeby przeprowadzać konkursy, i w związku z tym nabór jest trudny.

A więc gdzie jest tu logika? Jeżeli ograniczamy liczbę osób – bo tak nam powiedziano, również ministerstwo zaopiniowało przesunięcie środków z budżetu do narodowego funduszu, żeby ograniczyć liczbę osób do obsługi, żeby liczba osób do obsługi tych samych zadań była mniejsza – to jaka jest logika w tym, żeby tworzyć odrębny wydział w kancelarii prezydenta, który tylko i wyłącznie obsługuje Fundusz Medyczny? I to obsługuje od 2 lat, nie wydając pieniędzy... wydając 1 milion 400 tysięcy przez 2 lata.

(Wicemarszałek Bogdan Borusewicz: Dziękuję...)

A więc, mówiąc ogólnie, ja nie widzę w tym logiki, nie widzę żadnej zasadności tego i uważam, że to jest mnożenie kompletnie niepotrzebnych etatów. Dziękuję.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję.

I proszę o zadanie pytania panią senator Ewą Matecką.

SENATOR
EWA MATECKA

Dziękuję, Panie Marszałku.

Ja właśnie chciałam spytać o to samo, tj. o to, jak wygląda obsługa Funduszu Medycznego, ale tą odpowiedzią pani senator już wyjaśniła sprawę. Dziękuję bardzo.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję bardzo.

Więcej pytań nie ma.

Dziękuję pani senator sprawozdawcy.

(Senator Beata MałECKA-Libera: Dziękuję.)

Projekt ustawy został wniesiony przez prezydenta. Do prezentowania stanowiska prezydenta w toku prac parlamentarnych została upoważniona pani Małgorzata Paprocka, sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Czy przedstawicielka pana prezydenta pragnie zabrać głos w sprawie rozpatrywanej ustawy?

(Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Paprocka: Tak.)

Proszę uprzejmie.

SEKRETARZ STANU
W KANCELARII PREZYDENTA RP
MAŁGORZATA PAPROCKA

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Ja chciałabym na wstępie swojego wystąpienia uprzejmie podziękować, złożyć na ręce pana marszałka podziękowania za rozszerzenie obecnego posiedzenia o ten punkt, a jednocześnie przeprosić za zamieszanie w porządku. Ono wynikało – nie ukrywam – z mojej prośby, związanej z wczorajszymi wydarzeniami i ze zwołanym dzisiaj przez pana prezydenta posiedzeniem Rady Bezpieczeństwa Narodowego, w którym zresztą uczestniczył również pan marszałek Grodzki. Tak że bardzo przepraszam za zaistniałą sytuację, ale ona wynika oczywiście z sytuacji, która, tak jak mówiłam, miała wczoraj miejsce.

Przechodząc do prezydenckiego projektu... Pani przewodnicząca drobiazgowo odniosła się do meritum ustawy. Ja już na pewno tych kwestii powtarzać nie będę, ale chciałabym na wstępie i rzecz stanowczo zdementować: w Kancelarii Prezydenta

nie ma żadnego wydziału, żadnej jednostki i żadnych etatów do obsługi Funduszu Medycznego. Nie wiem, skąd jest taka informacja. To była inicjatywa ustawodawcza prezydenta, ale fundusz jest odrębną formułą i powiązań z kancelarią prezydenta nie ma – oczywiście z wyjątkiem ustawowego prawa do skierowania do rady funduszu 2 przedstawiciele prezydenta. A więc tę kwestię chciałabym tutaj bardzo wyraźnie sprostować.

Pani senator odnosiła się do kwestii, które w trakcie debaty w komisji senackiej, ale również, nie ukrywam, na etapie debaty sejmowej budziły największe emocje, największe wątpliwości i wiązały się też z poprawkami przedstawionymi zarówno przez posłów, jak i przez państwa senatorów.

Podstawowa kwestia to wprowadzenie ograniczenia wiekowego przy dostępie do terapii genetycznych.

Wczoraj podczas posiedzenia komisji przedstawiona była opinia Biura Legislacyjnego Senatu, w której zostały sformułowane zarzuty co do niezgodności tego zapisu z konstytucją. Chciałabym w tym miejscu przedstawić Wysokiemu Senatowi argumentację przeciwną, uzasadniającą podstawy tej propozycji, jak również przedstawić plany przyszłych zmian przepisów w tym zakresie.

Celem funduszu już dzisiaj wynikającym z ustawy jest finansowanie świadczeń zdrowotnych dla dzieci i młodzieży do lat 18. Tu jest pełne wykonanie zadań funduszu. To już dzisiaj obowiązuje. Konstytucja oczywiście mówi o tym, że każdemu należy się taki sam dostęp... zagwarantowanie takiej samej ochrony zdrowia, jednocześnie wskazując, że pewne szczególne prawa w tym zakresie mają m.in. dzieci, jak również kobiety ciężarne czy osoby niepełnosprawne. Tutaj jest dodatkowa gwarancja ze strony ustawy zasadniczej, ale za wprowadzeniem tego kryterium przemawiają przede wszystkim względy medyczne czy względy merytoryczne. Jak wskazują eksperci, w tym eksperci współpracujący przy tworzeniu projektu, dzisiaj już ustawy, m.in. pan prof. Piotr Czauderna, który jest przewodniczącym prezydenckiej Rady do spraw Ochrony Zdrowia – mówimy tutaj o ok. 2 tysiącach dzieci – ten szczególny rodzaj świadczeń jest tak naprawdę podstawą do prowadzenia prawidłowej diagnostyki i w ogóle umożliwienia prowadzenia prawidłowego leczenia dzieci i młodzieży.

W przypadku osób dorosłych – tutaj mówimy o grupie 180 tysięcy i to pokazuje skalę różnicy – nie ma wskazań medycznych do tego, aby tego typu badania były prowadzone w obrębie całej

grupy. Dlatego na tym etapie propozycja prezydencka mówi o finansowaniu badań genetycznych dla wszystkich osób do osiemnastego roku życia. Prawdą jest również to, że na etapie prac w Sejmie i wczoraj podczas posiedzenia komisji senackiej wskazywano na to – był też taki głos ze strony środowisk pacjenckich, co chciałabym bardzo wyraźnie podkreślić – że jest potrzeba wypracowania takich standardów i kryteriów, aby potem dostęp do badań genetycznych wprowadzić w szerokiej skali również dla osób dorosłych. Ta kwestia została bardzo głęboko przemyślana, przedyskutowana i jest pewien całościowy plan postępowania w tym zakresie. Myślę, że nie będzie nadużyciem z mojej strony wskazanie, że jest tutaj pełne porozumienie pomiędzy Kancelarią Prezydenta, panem prezydentem a Ministerstwem Zdrowia i Funduszem Medycznym co do tego, jak ta kwestia powinna być w przyszłości rozwiązana.

Druga kwestia, która również powracała na kolejnych etapach pracy nad nowelizacją ustawy o Funduszu Medycznym, to kwestia podniesienia limitu wydatków w ramach ratunkowego dostępu do technologii lekowych. Dzisiaj ustawa, tak jak było w pierwotnym przedłożeniu prezydenckim, proponuje wzrost o 1 punkt procentowy, z 3% do 4%, a propozycja poprawki zmierza do zwiększenia tego udziału o kolejny procent, czyli do wysokości 5%. Ta propozycja została dokładnie przedyskutowana i obliczona przez Fundusz Medyczny. Wskazano, że jest to podwyższenie wystarczające do finansowania dostępu do leków w ramach RDTL. Jednocześnie wskazywano na racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi i fakt, że część tych leków już dzisiaj jest finansowana w ramach systemu refundacyjnego, gdzie oczywiście przede wszystkim jest inny stopień ustalania ceny i cała procedura negocjacyjna. Stąd też uprzejmie proszę Wysoki Senat o pozostawienie tego progu na poziomie 4%, tak jak wskazywano w przedłożeniu prezydenckim.

Dziękując jeszcze raz za dotychczasowe prace, uprzejmie proszę Wysoki Senat o rekomendowanie i uchwalenie tej ustawy. Dziękuję uprzejmie.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję, Pani Minister.

Obecnie senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do

przedstawiciela prezydenta związane z omawianym punktem porządku obrad.

Pani senator Barbara Małecka-Libera. Proszę bardzo.

(*Senator Beata Małecka-Libera*: Beata mam na imię, Panie Marszałku.)

Beata. Faktycznie.

Bardzo proszę.

SENATOR

BEATA MAŁECKA-LIBERA

Pani Minister, ja chciałabym sprostować swoje słowa, rzeczywiście zaszła tu mała omyłka. Te etaty, 32 etaty zostały stworzone w Ministerstwie Zdrowia. Tak jest to moje przejęzyczenie, za co przepraszam.

Ale to nie zmienia faktu, że jeżeli te 32 etaty są w Ministerstwie Zdrowia tylko po to, żeby rozstrzygać te poszczególne konkursy i zostaną rzekomo zlikwidowane celem poczynienia oszczędności, bo pieniądze z budżetu ministra zdrowia przejdą do funduszu, to powstaje pytanie, kto w takim razie i w jaki sposób będzie realizował zadania Funduszu Medycznego. Dziękuję.

WICEMARSZAŁEK

BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję.

Proszę bardzo, Pani Minister.

SEKRETARZ STANU

W KANCELARII PREZYDENTA RP

MAŁGORZATA PAPROCKA

Pani Przewodnicząca, to oczywiście nie jest materia ustawowa, tych kwestii projekt ustawy nie dotyczy.

Chciałabym zwrócić uwagę na to, że w projekcie ustawy dochodzi do doprecyzowania art. 6 dzisiejszej ustawy o Funduszu Medycznym, gdzie jasno wskazuje się, w jaki sposób i z jakiego budżetu, z której pozycji pokrywane są koszty związane z obsługą zadań finansowanych z funduszu, a dodatkowo jest też przywoływany limit na poziomie 1% całkowitych kosztów. Tak więc na tym etapie jest to uregulowane, oczywiście ustawowo. A kwestia wykonania przepisów pozostaje już poza Kancelarią Prezydenta.

WICEMARSZAŁEK

BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś pytania?

Pan senator Zdrojewski. Proszę bardzo.

SENATOR

BOGDAN ZDROJEWSKI

Nie wiem, czy 2 pytania, czy 1 pytanie, to zależy od tego, jak pani minister odpowie na pierwsze pytanie.

Odnótowałem w tej ustawie zapis o tym, że ratownicy będą przynależać do samorządu ratowników...

(*Głosy z sali*: Nie, nie...)

(*Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Paprocka*: To nie ta ustawa, Panie Senatorze.)

Okej. Dziękuję bardzo.

WICEMARSZAŁEK

BOGDAN BORUSEWICZ

Czy są jeszcze jakieś pytania dotyczące tej ustawy? Nie ma.

Dziękuję, Pani Minister.

(*Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Paprocka*: Dziękuję uprzejmie, Panie Marszałku. Dziękuję uprzejmie Wysokiemu Senatowi.)

Czy przedstawicielka... Nie. A tak...

(*Głos z sali*: Przedstawiciel rządu...)

Czy przedstawiciel rządu chciałby zabrać głos?

Pan Marcin Martyniak, pan minister. Proszę bardzo.

PODSEKRETARZ STANU

W MINISTERSTWIE ZDROWIA

MARCIN MARTYNIAK

Szanowny Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Ja także chciałbym podziękować, tak samo jak pani minister Paprocka, za sprawne procedowanie tej ustawy również na poziomie senackim, na poziomie komisji senackiej, której posiedzenie odbyło się wczoraj. Chciałbym też podziękować za wszelkie głosy, także te krytyczne, które pojawiły się w trakcie dyskusji nad nowelizacją tej ustawy.

Chciałbym również poprzeć wszystkie wątki, które pani minister Paprocka reprezentująca kancelarię pana prezydenta podniosła, ale chciałbym też dodać jeszcze 2 kwestie. Odnosząc się do etatyzacji, która gdzieś tutaj w naszej dyskusji się pojawiła, powiem, że w istocie rzeczywiście są zalokowane do zarekrutowania 32 etaty w Ministerstwie Zdrowia, w komórce właściwej, która zajmuje się Funduszem Medycznym. Ale chciałbym zwrócić uwagę na taką kwestię, na to, że Fundusz Medyczny jest rachunkiem bankowym, on nikogo nie zatrudnia, te etaty są finansowane z budżetu państwa, ze środków Ministerstwa Finansów i w ramach normalnego funkcjonowania Ministerstwa Zdrowia.

Jeśli chodzi o drugą kwestię dotyczącą HPV i tej tajemniczości, aury tajemniczości, która była podnoszona przez panią przewodniczącą w czasie podsumowywania wczorajszego posiedzenia senackiej Komisji Zdrowia, powiem tak. To jest działanie merytoryczne, Szanowni Państwo. Jeśli ja podałybym w tym momencie alokację, która byłaby przeznaczona na finansowanie szczepionek HPV, przy założeniu, że już wiemy, że będą to 2 roczniki dziewczynek, dziewczynki w wieku lat 13 i 14... Znając populację, w sposób jasny, klarowny można finalną cenę tej szczepionki sobie skalkulować. Również z tego powodu ta informacja do momentu zakończenia procesu negocjacyjnego z producentami pozostaje tajemnicą. Ale oczywiście we właściwym czasie ta informacja zostanie podana opinii publicznej, musimy sobie to tutaj jasno i wyraźnie powiedzieć.

Jeśli chodzi o kwestię związaną z badaniami genetycznymi, pani minister przedstawiła stanowisko, które jest komplementarne względem stanowiska Ministerstwa Zdrowia. Również wnosimy o zachowanie limitu osiemnastego roku życia. Proszę zauważyć tylko, że my tworzymy dodatkowe źródło finansowania do badań, które już są wykonywane.

A jeśli chodzi o kwestię związaną z RDTL, to również potwierdzam, że postulujemy zachowanie tego progu 4%.

Bardzo dziękuję Wysokiemu Senatowi i proszę o sprawne procedowanie tej ustawy. Dziękuję bardzo.

**WICEMARZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Czy są pytania do pana ministra Martyniaka?
(*Głos z sali:* Nie ma.)

Nie ma.

Dziękuję, Panie Ministrze.

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia
Marcin Martyniak: Dziękuję.*)

Otwieram dyskusję.

I proszę o zabranie głosu panią senator Ewę Matecką.

**SENATOR
EWA MATECKA**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

O Funduszu Medycznym wiemy jedno: że powołany w 2020 r. Fundusz Medyczny zrealizował dotychczas tylko niektóre zadania – w 1 subfunduszu, w wysokości ok. 1 miliarda zł czy nieco ponad 1 miliarda zł.

Nieustannie i za każdym razem, kiedy mamy możliwość rozmawiania o Funduszu Medycznym, dopytujemy o stan środków na koncie Funduszu Medycznego, o pełen obraz finansowania Funduszu Medycznego, o wszystkie wydatki, a w szczególności o wszystkie dochody. To są bardzo ważne pytania. To są pytania związane z realizacją zapisów tejże ustawy o Funduszu Medycznym, a szczególnie o jej art. 8 pkt 2, który mówi, że każdego roku przeznaczana się z budżetu państwa na Fundusz Medyczny nie mniej niż 4 miliardy zł, poza rokiem 2020, na który były zapisane w rezerwie budżetowej 2 miliardy zł. A zatem powinniśmy wiedzieć o tym, że na koncie Funduszu Medycznego mamy w dyspozycji 10 miliardów zł – 10 miliardów zł, z których były czynione wydatki, te wydatki, o których mówił również pan minister, na ponad 1 miliard zł. A zatem co się dzieje z Funduszem Medycznym, skoro nie można go realizować w tym rytmie i w tym trybie, jaki był nam obiecany i jaki był zapowiadany w 2020 r.? Wtedy, w październiku 2020 r., mówiliśmy, że fundusz – słuszny i bardzo oczekiwany, szczególnie przez osoby chore na nowotwory i szczególnie przez dzieci do osiemnastego roku życia – ogłaszany na koniec roku na pewno nie ma szans na bycie zrealizowanym w 2020 r. Ale nie sądziliśmy, że tak samo będzie wyglądała jego realizacja w 2021 i w 2022, że to tak opornie pójdzie, mimo szeregu potrzeb, zaspokajania potrzeb zdrowotnych osób chorych na nowotwory w Polsce. A zatem jest pytanie o to, w jaki sposób jest w rzeczywistości realizowana ta ustawa, szczególnie jej zapisy art. 8 pkt 2 i art. 38, w których mówi się o górnych limitach.

Składałam zapytanie o to na posiedzeniu komisji pół roku temu, prosząc o pełen obraz finansów – dochodów i wydatków. Ale do tej pory nie uzyskałam odpowiedzi. Pan minister przyznał, że rzeczywiście tak było, i obiecał, że uzyskam taką odpowiedź w trybie pilnym, o co bardzo proszę – tj. proszę, aby w trybie pilnym została mi ta odpowiedź udzielona, Panie Ministrze. Bo nie chcę mieć w dalszym ciągu takiego przekonania, że są to środki wirtualne, zwłaszcza że dokładnie wiemy, kiedy powstawał Fundusz Medyczny, w jakiej sytuacji. Otóż było to w takiej sytuacji, kiedy zdecydowaliście się państwo przeznaczać 2 miliardy każdego roku do 2024 r. na media publiczne, i ta kwota również stanowi 10 miliardów zł. A zatem 10 miliardów zł na media publiczne to są środki realne, bo one rzeczywiście każdego roku w budżecie są i są przeznaczane na media publiczne, gdy tymczasem środki na leczenie osób chorych na nowotwory oraz dzieci do osiemnastego roku życia chorych na choroby rzadkie to są, niestety, środki wirtualne. Nie jestem w stanie pozbyć się takiego wrażenia. I będzie tak dopóty, dopóki ten fundusz nie zacznie naprawdę funkcjonować i pomagać osobom chorym na nowotwory i dzieciom. Dziękuję bardzo.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję. Czy pani senator wnosi o odpowiedź na piśmie na to pytanie, które pani zadała? Przepraszam, bo tutaj... Pani Senator?

(*Senator Ewa Matecka*: Tak, ja... Ufam, że pan minister spełni swoją obietnicę, którą złożył na posiedzeniu komisji. Proszę o udzielenie tej odpowiedzi na piśmie.)

Rozumiem. Ale teraz pani o to też wnosi, tak?

(*Senator Ewa Matecka*: Tak.)

Pytam ze względów formalnych. Dobrze.

W takim razie poproszę o zabranie głosu panią senator Alicję Chybicką.

SENATOR
ALICJA CHYBICKA

Dziękuję, Panie Marszałku.

Wysoka Izbo!

Na stronie Ministerstwa Zdrowia mamy wymienione 4 grupy działań, które miały być

finansowane w ramach Funduszu Medycznego od 7 października 2020 r. Jest tam fundusz strategiczny, subfundusz modernizacji podmiotów leczniczych, subfundusz rozwoju profilaktyki oraz subfundusz terapeutyczno-innowacyjny. Tak naprawdę to, co odczuliśmy pozytywnie, to są 2 miliardy z tych pieniędzy dla szpitali pediatrycznych, dla wielu oddziałów. Ale żeby te oddziały mogły prawidłowo funkcjonować, jest potrzebne finansowanie tych pozostałych punktów, a zatem wsparcie innowacji medycznych, wsparcie diagnostyki, która jest bardzo kosztowna. W tej trudnej sytuacji, w jakiej są w tej chwili praktycznie wszystkie polskie szpitale – z nielicznymi wyjątkami – jest to bardzo potrzebne.

I odniosę się do 2 kwestii z tej nowelizacji ustawy o Funduszu Medycznym. Kwestia najbardziej bolesna, kwestia, której nie rozumiem i której nie potrafię przyjąć, to jest kwestia tego, że odebrano szansę na życie ludziom powyżej osiemnastego roku życia. Otóż jeśli dziecko ma 18 lat i 15 dni, to już nie będzie mu się należało wsparcie z subfunduszu medycznego w konkretnej sytuacji, która dopuszcza wydanie tych środków do końca osiemnastego roku życia. W pełni zgadzam się z naszym legislatozem, że jest to kompletnie niekonstytucyjne. Nie można odbierać... Pani Minister, ja nawet gdzieś tu sobie zapisałam... Pani powiedziała, że będzie to „potem”. Takiego słowa pani użyła. To „potem” oznacza często wyrok śmierci dla wielkiej grupy ludzi, dlatego że mówimy o świadczeniach, które nie do końca są realizowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Nie możemy mówić, że Fundusz Medyczny wszystko ma zastąpić – nie, ja jestem tego świadoma – ale musi pani wiedzieć, że część chorych dorosłych, młodych dorosłych... Czym się różni dziesiętnastolatek od osiemnastolatka? Od siedemnastolatka? Na Boga, niczym. I serce boli tak samo, jak on opuści ten świat. A opuści, bo nie będzie miał... Nie wszystkie kliniki mają fundacje, które mogą wyłożyć pieniądze w przypadku, kiedy Narodowy Fundusz Zdrowia ich nie ma. I mówię to odpowiedzialnie, bo wiem, na co brakuje i kiedy brakuje pieniędzy, a zawsze na coś brakuje. Naprawdę, wydawało się, że fantastycznie... Dobrze, że dzieci dostaną – ja się cieszę, a jestem onkologiem dziecięcym – ale tak samo powinni to dostawać inni chorzy. A wymagają tego najczęściej chorzy młodzi.

Druga grupa. Bo jedna to są chorzy onkologiczni, a druga, jeszcze gorzej finansowana, dotyczy chorób rzadkich. Chodzi o dzieci, które przychodzą

na ten świat z defektem genetycznym, który w Polsce jest rozpoznawalny skandalicznie późno. A dlaczego? Dlatego, że dostępność do badań genetycznych jest beznadziejna. Tutaj też zaświeciło się światło w tunelu, że ta rozpoznawalność będzie większa. Ale, Pani Minister, efektem tego, że do tej pory było tak beznadziejnie, jest to, co słyszała pani na posiedzeniu komisji. Otóż jest sporo osób dorosłych z chorobami rzadkimi niezdiagnozowanymi. I te osoby też są pozbawione szans na lepszą jakość życia, na przedłużenie tego życia lub na zastosowanie terapii, która pozwoli im żyć i być może umrzeć z innego powodu. I nie ma mojej zgody na to. I to „potem”, Pani Minister... ja gorąco proszę, żeby to było bardzo krótkie „potem”, bo naprawdę każdy dzień może zabrać z tego świata ludzi, którzy w tej grupie by się znaleźli. I to jest jedna rzecz.

I druga, równie fatalna, moim zdaniem, i wielki błąd w tej nowelizacji, to jest to, że zdyskwalifikowano chłopców ze szczepień HPV. Ja zapytałam na posiedzeniu komisji o to. Odpowiedź uzyskałam następującą, zresztą od mojego przyjaciela, pana prof. Piotra Czauderny, że idziemy śladem innych krajów Europy. Śladem? Europa od dawna szczepi chłopców. To czy my musimy iść złym śladem, skoro najpierw szczepili dziewczynki, a potem chłopców? Jeśli jesteśmy spóźnieni we wszystkim, to powinniśmy zacząć szczepienia równocześnie u dziewczynek i u chłopców. Prawda? Zwłaszcza że to nie jest wielka grupa. Rocznie bardzo mało dzieci się rodzi, to jest ok. 360 tysięcy chłopców i dziewczynek do zaszczepienia. I nie będzie tak, że państwo będziecie szczepić... że pieniądze pójdą na pełne 2 roczniki. Nie. Takie miasta jak Wrocław, Poznań i wiele innych – no, nie zapisałam ich wszystkich – szczepią w tej chwili dzieci przeciwko HPV z pieniędzy samorządowych. Stąd ja wiem, ile to kosztuje, i bardzo łatwo to jest przeliczyć. To nie są duże pieniądze. W funduszu jest potąd pieniędzy w porównaniu z tym, ile potrzebują państwo na wyszczepienie populacji jednego rocznika, bo tak się mówi, że powinny być szczepione 12-latk... A na pewno wynegocjujecie niższe pieniądze, aniżeli się to udało Wrocławowi. Nie będę mówił, ile wynegocjował Wrocław, bardzo łatwo jest zapytać w wydziale zdrowia miasta Wrocławia, ile w tym roku się udało wynegocjować. Ja wiem, że ta szczepionka startowała z 1 tysiąca 500 zł za jedno szczepienie, więc proszę sobie to przemnożyć. Nawet gdyby to było całe 360 tysięcy i gdyby to byli chłopcy i dziewczynki.

Dlatego, Pani Minister, bardzo gorąco proszę, żeby wszelkie „potem”... Nie powiedziałam jeszcze, dlaczego dla mnie to jest tak straszne. Dlatego, że już wiadomo, że HPV, tak jak powoduje nowotwór narządów rodnych, przede wszystkim szyjki macicy, u kobiet, to tak samo wywołuje u chłopców częściowo nowotwór narządów płciowych męskich, ale przede wszystkim górnych dróg oddechowych – gardła, krtani, tchawicy. I to jest zagrożenie życia dla tych chłopców, takie samo jak dla dziewczynek. I dlatego świat, który idzie do przodu, szczepi chłopców i dziewczynki. A dlaczego my, skoro jesteśmy spóźnieni, mamy się wlec w ogonie?

Bardzo proszę, żeby to było naprawdę jak najkrócej, bo każde życie jest bezcenne. A nie da się czasu cofnąć, niestety. Choroba nowotworowa zabija. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję, Pani Senator.

Proszę bardzo, pan senator Bogdan Zdrojewski.

SENATOR
BOGDAN ZDROJEWSKI

Ja króciutko i w związku z tym z miejsca. Przysłuchiwałem się dość przypadkowo całej dyskusji i muszę powiedzieć, że z niepokojem odebrałem takie informacje, przekazy w rodzaju „nie akceptuję” albo „nie rozumiem”, i pada to z ust osób reprezentujących środowisko medyczne. Ja nie zajmuję się sprawami medycznymi, ale chciałbym przy tej okazji wygłosić apel, aby wszystkie te procedury miały charakter transparentny, logiczny i nie funkcjonowały przez zaskoczenie, ani w sensie negatywnym, ani w sensie pozytywnym, dlatego że obywatele po prostu tego nie rozumieją. Tak więc przy tej okazji, popierając sam kierunek projektu, apeluję, aby procedury dla wszystkich potencjalnych pacjentów i ich rodzin były, krótko mówiąc, transparentne i bez zbędnych zaskoczeń.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję, Panie Senatorze.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana.

Ustawa o zmianie ustawy o Funduszu Medycznym oraz niektórych innych ustaw
Ustawa o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych

Dla porządku informuję, że pan senator Szwed złożył swoje wystąpienie do protokołu*, a przedstawiciel rządu zobowiązał się do udzielenia 3 odpowiedzi na pytania zadane przez panią senator Ewę Matecką.

Zamykam dyskusję.

Czy przedstawiciel prezydenta lub przedstawiciel rządu chcą jeszcze zabrać głos?

Proszę bardzo, pani minister Małgorzata Paprocka.

SEKRETARZ STANU
W KANCELARII PREZYDENTA RP
MAŁGORZATA PAPROCKA

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Dosłownie jedno zdanie. Ja zdaję sobie sprawę, Pani Senator, i z ogromnego zaangażowania pani senator w te sprawy, i z pewnych trudności, ale są jeszcze 2 rzeczy, które wczoraj wybrzmiały na posiedzeniu komisji i które, myślę, warto podkreślić.

Toczyła się wczoraj przez chwilę dyskusja na temat finansowania, że tak powiem, na granicy 18 lat. Ta sprawa była dyskutowana z narodowym funduszem. Jest zapewniona kontynuacja leczenia, jeżeli zlecenie na badanie czy skierowanie do badań genetycznych nastąpiło przed osiemnastym rokiem życia. Ta kwestia wczoraj budziła wątpliwości. To w ocenie NFZ nie wymaga zmiany obowiązujących przepisów.

Wysoki Senacie, jeszcze jedna informacja, o której też nie powiedziałam. Wczoraj pan prof. Czuderna, który był obecny na posiedzeniu komisji, powołując się na stanowisko konsultanta krajowego i mówiąc o najbliższych projektowanych rozwiązaniach, wskazywał, że... Tak jak pani senator powiedziała, Fundusz Medyczny to jest wąska część środków, które w skali budżetu są przekazywane na ochronę zdrowia. Jeśli dobrze pamiętam, w przyszłorocznym budżecie, który za chwilę trafi pod obrady Wysokiej Izby, Wysokiego Senatu, jest kwota ponad 150 miliardów zł. Faktem jest, że świadczenia związane z badaniami genetycznymi w zakresie chorób rzadkich wejdą do finansowania NFZ-owskiego bez względu na wiek.

W części dotyczącej onkologii... Pani Senator, proszę mi wierzyć, że naprawdę patrzymy na tę sprawę dokładnie w taki sam sposób. Każde życie jest tak samo cenne i każdemu choremu należy się taki

sam dostęp do ochrony zdrowia. To nie budzi żadnych wątpliwości. Ale pani senator doskonale wie, że nie ma na świecie kraju, który jest w stanie sfinansować to dla wszystkich. Sami lekarze mówią, że nie ma takich potrzeb. Wczoraj był przywoływany przykład nowotworu piersi. Tu medycznie zasadne jest badanie na poziomie do 10% populacji. Środowiska pacjentów też mówiły, że tego nie oczekują.

Jedna kwestia, bardzo ważna. To faktycznie było niefortunne. To trzeba zrobić jak najszybciej. Tutaj pani senator ma rację. Jest konieczność opracowania kryteriów, komu w grupie powyżej osiemnastego roku życia należy się to badanie. Do tego rada funduszu się zobowiązała. Jeżeli będzie taka potrzeba – myślę, że mogę mówić również w imieniu pana prezydenta – to stosowna nowelizacja zostanie przedstawiona w możliwie najszybszym czasie.

Dziękuję uprzejmie, Wysoki Senacie.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję, Pani Minister.

Informuję, że głosowanie w sprawie rozpatrywanej ustawy zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu ósmego porządku obrad: ustawa o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych.

Tekst ustawy zawarty jest w druku nr 856, a sprawozdanie komisji – w druku nr 856 A.

Proszę teraz sprawozdawcę Komisji Zdrowia, panią senator Agnieszkę Gorgoń-Komor, o przedstawienie sprawozdania komisji.

SENATOR SPRAWOZDAWCA
AGNIESZKA GORGOŃ-KOMOR

Szanowny Panie Marszałku! Szanowne Panie i Panowie Senatorowie!

Mam zaszczyt przedstawić państwu sprawozdanie z prac legislacyjnych w Senacie w zakresie ustawy o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie medycznym; druk senacki nr 846 A.

Jeśli chodzi o przebieg procesu legislacyjnego, to 28 października ustawa została przekazana do Senatu. Również 28 października pan marszałek skierował ustawę do Komisji Zdrowia, a posiedzenie Komisji Zdrowia w tej sprawie odbyło się 7 listopada 2022 r. Komisja wnosi o przyjęcie

* Przemówienie złożone do protokołu – w załączeniu.

ustawy wraz z poprawkami. Jest to 18 poprawek. Głosowanie komisji za przyjęciem ustawy było jednogłośnie, bez głosów sprzeciwu, nikt się nie wstrzymał.

Szanowni Państwo, na posiedzeniu komisji był obecny minister zdrowia, pan Piotr Bromber, wraz ze współpracownikami, a także dr Jarosław Madowicz, przedstawiciel Polskiego Towarzystwa Ratowników Medycznych.

Ustawa o zawodzie ratownika medycznego oraz o samorządzie ratowników medycznych stanowi kompleksowe uregulowanie kwestii dotyczących zawodu ratownika medycznego, w tym zasad i warunków wykonywania tego zawodu, zasad i organizacji kształcenia i doskonalenia zawodowego oraz odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych.

Ustawa tworzy także samorząd ratowników medycznych, na wzór innych samorządów zaufania publicznego, jak samorząd lekarzy czy samorząd pielęgniarek i położnych, diagnostów, fizjoterapeutów czy farmaceutów.

Ustawa wprowadza także m.in. możliwość kształcenia ratowników medycznych na studiach drugiego stopnia, czyli studiach magisterskich, co do tej pory nie było możliwe.

Z całą pewnością ustawa ta jest długo oczekiwana przez środowisko. Jest ona bardzo potrzebna, o czym też była mowa na naszym posiedzeniu Komisji Zdrowia w dniu 7 listopada.

Na posiedzeniu Komisji Zdrowia przedstawiciel Biura Legislacyjnego Senatu przedstawił kilka zastrzeżeń natury prawno-legislacyjnej do ustawy. To zostało oczywiście uwzględnione w przegłosowanych poprawkach.

Była również przeze mnie poruszona kwestia wątpliwości co do zapisu w rozdziale 3 art. 33, w którym mowa o stwierdzeniu zgonu przez ratownika medycznego podczas wykonywania akcji medycznej. Tutaj dopytywałam pana ministra, co jest rozumiane pod hasłem „akcja medyczna”, jaka jest jej definicja. Zostało doprecyzowane, że chodzi o takie akcje medyczne, w których ratownicy medyczni wykonują czynności ratujące życie czy resuscytację krążeniowo-oddechową. I nie będzie to dotyczyć stwierdzenia zgonów np. w domu pacjenta, kiedy jest konieczna interwencja lekarza.

Ustawa nie budzi kontrowersji, niemniej jednak tryb procedowania ustawy w Sejmie wykazywał pewne nieprawidłowości. To zostało także poruszone na posiedzeniu naszej Komisji Zdrowia w dniu 7 listopada i uwzględnione w poprawkach.

Chodzi oczywiście o zgodność nowelizacji z obowiązującym prawem i z konstytucją.

Ja chcę się jeszcze tutaj odnieść do pewnych kwestii, które porusza się właśnie w tej ustawie. Tak więc ratownicy medyczni, którzy będą mieli swój samorząd, będą musieli do niego należeć obowiązkowo. Mogą się ubiegać o prawo wykonywania zawodu, zgodnie z tą ustawą, do Krajowej Rady Ratowników Medycznych i będą mogli być wpisani, po otrzymaniu prawa wykonywania zawodu, do krajowego rejestru ratowników medycznych.

I oczywiście jest tutaj – to też było podkreślane na posiedzeniu naszej komisji – kwestia odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych. Wiemy, że w 2013 r., bodajże 11 października, w Krakowie, podczas pierwszego Ogólnopolskiego Kongresu Ratowników Medycznych, podjęto prace nad kodeksem etyki, takim na wzór samorządu lekarskiego. W moim rodzinnym mieście w 1991 r. został powołany i opracowany kodeks etyki lekarskiej.

Jeśli chodzi też o pewną innowację, która została złożona w poprawce w czasie posiedzenia sejmowej Komisji Zdrowia przez pana posła Hoka... Chodzi o to, żeby ratownicy medyczni mogli wykonywać swój zawód w ramach jednoosobowej działalności gospodarczej. Dotyczy to podpisywania umów cywilnoprawnych z jednostkami, gdzie mogą wykonywać swój zawód, czy w ratownictwie medycznym, jeśli chodzi o pogotowie ratunkowe, czy np. na SOR.

W zasadzie ja w swoim sprawozdaniu tyle mam do powiedzenia. Jeśli państwo macie pytania, to bardzo proszę.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję.

Obecnie senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do pani senator sprawozdawcy.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

**SENATOR
STANISŁAW GOGACZ**

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Pani Senator Sprawozdawco, ja mam następujące pytanie, odnośnie do orzekania o śmierci. Mianowicie definicja akcji medycznej przywołanej

w ustawie zawarta jest w art. 40. Tam jest napisane, że akcja medyczna rozpoczyna się od momentu powiadomienia, odebrania telefonu, zadysponowania. Niemniej jednak ustawa odsyła do artykułu następnego, art. 41, czyli wskazuje jedynie na czynności ratunkowe. I pani o tym powiedziała.

(*Senator Agnieszka Gorgoń-Komor*: Tak.)

Ale moje pytanie jest następujące. Co będzie w takiej sytuacji, kiedy zadysponowana będzie już karetka, ratownicy już się udadzą na miejsce i w momencie, kiedy dotrą na miejsce – no, różne mogą być sytuacje – okaże się, że nastąpił już zgon? Czy wtedy taki ratownik, któremu dajemy tu, w art. 33, prawo do orzekania o śmierci, no, po prostu będzie musiał odjechać? W sytuacji, kiedy brakuje lekarzy do orzekania o śmierci, koronerów itd.... W tym momencie my niejako nie pozwalamy na to, żeby to prawo, które on otrzymuje w art. 33, było wykorzystane. Dziękuję.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Pytał pan senator Gogacz.

SENATOR
AGNIESZKA GORGOŃ-KOMOR

Dziękuję za to pytanie. Tak daleko nie poruszyliśmy... Pan minister nie odpowiedział na tę wątpliwość. Rzeczywiście środowiska lekarskie zgłaszały swoje wątpliwości co do stwierdzania zgonu, kiedy tej akcji ratunkowej nie będzie. Jeżeli ratownik medyczny zastanie zgon na miejscu, to, jak myślę, zgodnie z tym artykułem do stwierdzenia zgonu będzie musiał zażądać lekarza. Oczywiście tutaj się kłania też sprawa ustawy o koronerach, nad którą jeszcze nie pracujemy. Środowiska medyczne tego oczekują. Ta odpowiedzialność związana ze stwierdzaniem zgonu została, według mojej wiedzy, ukierunkowana na samorządy, a wiadomo, że to w praktyce nie funkcjonuje. Na pewno my jako Senat możemy podjąć inicjatywę dotyczącą ustawy o koronerach. Dzisiaj w praktyce to kuleje.

Być może pan minister doprecyzuje, co w takiej sytuacji, o którą pytał pan senator.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję.

Jeszcze raz pan senator Gogacz. Proszę uprzejmie.

SENATOR
STANISŁAW GOGACZ

Pani senator jest również lekarzem.

(*Senator Agnieszka Gorgoń-Komor*: Tak.)

Proszę mi powiedzieć, czy to prawo, które nadajemy ratownikom medycznym, prawo do orzekania o śmierci, według pani wiedzy, przekonania... Zdajemy sobie sprawę z tego, jak wygląda sytuacja, gdy nie ma lekarza. Ale ja mam pytanie, jak będzie wyglądała sytuacja, kiedy będzie lekarz, tzn. będzie ratownik medyczny, który ma to prawo, nawet pierwszy przyjedzie ratownik medyczny, a nagle okaże się, z różnych powodów, nie powiem jakich, może się tak zdarzyć, że jest również lekarz. Czy w tym momencie ten ratownik, który ma to prawo, powinien jakby ustąpić i dać pierwszeństwo lekarzowi, czy to prawo nadawane ratownikowi medycznemu jest równorzędne? Dziękuję.

SENATOR
AGNIESZKA GORGOŃ-KOMOR

O tym też nie było mowy na posiedzeniu komisji. Mówiliśmy o stwierdzaniu zgonu. I rzeczywistość środowiska ratowników medycznych też mają dużą wątpliwość. Przez wiele lat dyżurowałam w pogotowiu, jeździłam w zespole ratowniczym, kiedy jeszcze ratownicy nie kształcili się na studiach czy w trybie takim magisterskim. W ogóle kształcenie ratowników... Członkami zespołów ratowniczych byli wtedy ludzie przypadkowi, którzy pracowali w pogotowiu. Cieszę się, że moi koledzy ratownicy mogą się kształcić, mogą dać dobrą usługę. Ja myślę, że może ustawa tego dokładnie nie precyzuje, ale jeżeli będziemy mieć stwierdzenie zgonu i będzie zarówno ratownik, jak i lekarz, to ostateczne zdanie co do stwierdzenia zgonu będzie miał lekarz. Mogę się mylić, więc poproszę pana ministra, żeby na podstawie tych regulacji wypowiedział się, czy się nie mylę. Chodzi też o to, że wszystkie te zawody medyczne w stanach zagrożenia życia czy stwierdzenia zgonu muszą ze sobą współpracować. Nie wyobrażam sobie, no, rywalizacji w tym względzie, tym bardziej że sam zgon jest dosyć... stwierdzenie zgonu czy bycie w sytuacjach, gdzie jest zagrożenie życia i zakończy się to zgonem, jest bardzo stresujące. Jako lekarz praktyk, który prowadził wiele akcji reanimacyjnych, zawsze mam dylematy, jeśli chodzi o zakończenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej. Jeżeli

ratownicy medyczni będą prowadzić taką resuscytację... W warunkach szpitalnych, kiedy jest do dyspozycji anestezjolog, a na oddziałach przychodzi lekarz, to... Anestezjolog mówi, że kończymy akcję reanimacyjną. Prawda? Myślę, że w ramach nabywanych kompetencji, w ramach ustawicznego kształcenia ratownicy będą przygotowani do tego, może w jakimś tam czasie, żeby też móc podejmować takie decyzje. Niemniej jednak uważam, że w sytuacji, kiedy jest obecny lekarz, decyzja należy do lekarza.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję.
Więcej pytań nie słyszę.
Dziękuję pani senator.
(*Senator Agnieszka Gorgoń-Komor: Dziękuję.*)
Projekt ustawy został wniesiony przez rząd.

Do prezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister zdrowia.

Czy pan minister Piotr Bromber pragnie zabrać głos w sprawie rozpatrywanej ustawy?

Proszę uprzejmie.

**PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ZDROWIA
PIOTR BROMBER**

Panie Marszałku! Panie Senator i Panowie Senatorowie!

Bardzo dziękuję pani senator za tak szczegółowe sprawozdanie z prac komisji senackiej. Bardzo dziękuję paniom i panom senatorom za tak sprawny przebieg posiedzenia komisji, na którym przedmiotem obrad, prac był projekt ustawy o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych.

Ustawa o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych ma właśnie na celu uregulowanie w sposób kompleksowy zasad wykonywania zawodu ratownika medycznego oraz ustanowienie samorządu ratowników medycznych, a także uregulowanie odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych, o czym już wspominała pani senator. Dotychczasowe doświadczenia, wynikające z obowiązujących dotąd regulacji, doprowadziły do wniosku, że dla lepszego, prawidłowego funkcjonowania rozwoju zawodu

ratownika medycznego konieczne jest stworzenie nowych rozwiązań formalnoprawnych, ale też zdefiniowanie w ten sposób jasnej i precyzyjnej perspektywy rozwoju tego zawodu.

Na pewno należy podkreślić to, że zawód ratownika medycznego bezspornie należy do zawodów zaufania publicznego. Szczególny charakter zawodu ratownika medycznego wynika ze znacznego udziału w procesie jego wykonywania podejmowania kwalifikowanych medycznych czynności ratunkowych wobec osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, o czym dzisiaj już państwo senatorowie wspominali.

Mowa była też o powołaniu samorządu ratowników medycznych. Myślę, że to jest bardzo istotne w kontekście rozwoju samego zawodu. Ustawa reguluje także kwestie związane z utratą prawa wykonywania zawodu, reguluje zakres, to, na czym polega wykonywanie zawodu ratownika medycznego... tzn. reguluje dokładnie, na czym polega wykonywanie tego zawodu, ponadto reguluje kwestie dodatkowego urlopu szkoleniowego. W ten sposób znacznie, tak jak powiedziałem, wzmacnia ten zawód. I tak jak już wspominałem, reguluje kwestie samorządu, szczególnie definiując zadania tego samorządu.

Kończąc, zaznaczę, że, tak jak powiedziałem, zwiększamy kompetencje ratowników, dajemy nową perspektywę, plus są te wcześniejsze rozwiązania, które dedykowane były wszystkim zawodom medycznym, polegające na wdrożeniu wynagrodzenia minimalnego. To daje z jednej strony jasną perspektywę dotyczącą rozwoju zawodu, ale też, z drugiej strony, perspektywę dla ludzi młodych. W ten sposób zachęcamy ludzi młodych do studiowania i kształcenia się na tym kierunku. Tu jeszcze jedna sprawa: przypomnę, że na mocy tej ustawy będzie możliwość kształcenia na poziomie studiów magisterskich. Dziękuję bardzo.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję bardzo.
Czy są pytania do pana ministra?
Pan senator Bogdan Zdrojewski. Proszę bardzo.

**SENATOR
BOGDAN ZDROJEWSKI**

Ja miałem 3 pytania, ale pierwsza wątpliwość została rozstrzygnięta przez panią senator

sprawozdawcę, tzn. już wiem, że mamy obligatoryjność przynależenia ratowników do samorządu. Ale w tym pierwszym pytaniu chciałem zapytać też o to, czy były wątpliwości w tej materii, czy był o to wniosek samych ratowników, czy w czasie konsultacji nie pojawiły się, krótko mówiąc, głosy sprzeciwu w kwestii tego, aby samorząd ten, przynajmniej na początku, nie powstawał w sposób fakultatywny. Dodam, że ja nie mam nic przeciwko obligatoryjności, ale bardzo interesuje mnie to, jak wyglądały konsultacje i ewentualna zgoda środowiskowa na tę właśnie formułę.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję bardzo.
Proszę bardzo, Panie Ministrze.

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ZDROWIA
PIOTR BROMBER

Panie Senatorze, jeżeli chodzi o samorząd, to przede wszystkim zaznaczę, że taka obligatoryjność jest w przypadku każdego zawodu medycznego, oczywiście takiego, dla którego mamy wprowadzony samorząd zawodowy. Jest więc tak w przypadku lekarzy, lekarzy dentyków, fizjoterapeutów, pielęgniarek, położnych, diagnostów laboratoryjnych. Tak że ta obligatoryjność to nie jest element charakterystyczny wyłącznie dla rozwiązań dotyczących zawodu ratownika medycznego. Oczywiście ta kwestia, o której wspomina pan senator, budzi... Tzn. ten temat co pewien czas odżywa, ale nie jest on, tak jak powiedziałem, charakterystyczny tylko i wyłącznie dla tego zawodu. Pojawia się dyskusja, czy samorząd powinien być fakultatywny, czy obowiązkowy, pojawia się też dyskusja co do wysokości składek. Ale my, patrząc na to z perspektywy rozwoju zawodu medycznego i dając tę perspektywę, uznaliśmy, że zdecydujemy się na zapisy analogiczne do rozwiązań dotyczących innych zawodów, czyli wprowadzające obligatoryjność przynależności ratowników medycznych do tego samorządu zawodowego.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję bardzo.
(*Senator Bogdan Zdrojewski: Jeszcze...*)

Moment, Panie Senatorze, już pana zapisuję jako kolejnego. Ale teraz zadaje pytanie pan senator Gogacz, potem będzie pan senator Mróz. A potem wracamy do pana senatora Zdrojewskiego.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

SENATOR
STANISŁAW GOGACZ

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Panie Ministrze, jeżeli chodzi o orzekanie w kwestii stwierdzenia zgonu i jego przyczyny, to aktualne jest obowiązujące rozporządzenie ministra zdrowia i opieki społecznej z 3 sierpnia 1961 r. Jak rozumiem, po uchwaleniu tej ustawy to rozporządzenie będzie jednak adekwatnie dopasowane do nowej ustawy.

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ZDROWIA
PIOTR BROMBER

Chciałbym zwrócić uwagę, Panie Senatorze, że tam jest przepis, który doprecyzowuje, że tylko i wyłącznie w trakcie czynności ratujących życie... Czyli w trakcie czynności, które są podejmowane przez ratowników medycznych. To nie jest prawo, które ekstrapoluje na każdą sytuację, tak że ono nie stoi w sprzeczności z zapisem rozporządzenia, które zostało wydane – prawdopodobnie o tym pan mówi – na gruncie ustawy o cmentarzach, o zawodzie koronera. Przypomnę też, że de facto jest już procedowany projekt ustawy o cmentarzach, który w sposób kompleksowy na nowo ureguluje, po kilkudziesięciu latach, instytucję koronera.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.
Pan senator Mróz. Proszę bardzo.

SENATOR
KRZYSZTOF MRÓZ

Panie Ministrze, pytanie w kontekście tej ustawy nadającej samorząd zawodowy i regulującej wszystkie uprawnienia ratowników medycznych. Proszę mi odpowiedzieć na to pytanie. Dzisiaj są

różne sytuacje i niedobory personalne w służbie zdrowia, tak że na niektórych oddziałach w szpitalach zatrudnia się ratowników medycznych, bo brakuje tam pielęgniarek. To budzi różnego rodzaju kontrowersje, jedni dyrektorzy boją się zatrudniać ratowników medycznych na tych oddziałach, inni zatrudniają, no bo taka jest sytuacja. Jak pan minister to widzi? To jest pierwsze pytanie.

I drugie pytanie. Jeżeli odpowiedź na poprzednie pytanie wskazywałaby na jakieś kontrowersje czy jakieś niejasności, to czy nie warto by było zrobić np. jakichś studiów pomostowych, takich, jakie kiedyś były dla pielęgniarek, żeby w takich sytuacjach była w większym stopniu zastępowalność? Bo dzisiaj pielęgniarki pracują na SOR, ratownicy medyczni pracują na SOR, ale już w drugą stronę... No, to budzi jakieś kontrowersje. Ponadto pielęgniarki mówią: ratownicy powinni ratować, my jesteśmy od pracy na oddziałach. Zresztą teraz są też wprowadzone pewne minima kadrowe dla pielęgniarek. Niemniej jednak w niektórych szpitalach wrocławskich dyrektorzy z braku pielęgniarek już zatrudniają ratowników medycznych. Dziękuję.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję.
Proszę.

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ZDROWIA
PIOTR BROMBER

Panie Senatorze, dyrektorzy zatrudniają ratowników medycznych na oddziałach, gdyż pozwalają na to przepisy formalnoprawne, czyli jest to wszystko doregulowane. Oczywiście, że co do zasady, jeśli patrzeć na to całościowo, to jest tak, że podstawowym miejscem pracy dla ratowników medycznych są... No, jest to wszystko, co związane jest z Państwowym Ratownictwem Medycznym, ale jest to również szpitalny oddział ratunkowy i izba przyjęć. Jest też formalnie możliwe zatrudnianie ratowników również do pracy na oddziałach szpitalnych.

Co do kwalifikacji, to ustawa właśnie daje zupełnie inną perspektywę, bo daje możliwość realizowania studiów na kierunku magisterskim. Środowisko ratowników medycznych często podkreślało, że ratownicy medyczni, chcąc zdobywać nowe kwalifikacje, studiują

np. na kierunku zdrowie publiczne. Oczywiście nic nie ujmuję zdrowiu publicznemu, bo to jest bardzo ważny kierunek, ale w tej chwili dajemy jasną perspektywę rozwoju: ratownik medyczny kończący studia licencjackie może kontynuować kształcenie również na poziomie studiów magisterskich.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję.
Pan senator Zdrojewski. Proszę przejść.

SENATOR
BOGDAN ZDROJEWSKI

Panie Ministrze, moje pierwsze pytanie nie było przypadkowe i spodziewałem się takiej odpowiedzi, jaka padła. A wynikało ono z obserwowania tego, jak powstawały izby lekarskie w 1989 i 1990 r., właśnie obligatoryjne. Pamiętam też, jak były one wyposażane majątkowo. W moim mieście, we Wrocławiu, izba lekarska otrzymała budynek po likwidowanej wówczas dzielnicowej organizacji PZPR.

Dlatego mam takie pytanie: jak w chwili obecnej będzie wyglądała organizacja samorządu ratowników? Czy oni uzyskają jakieś wsparcie od państwa? Czy będzie podział w kosztach i inicjowanie ich aktywności? Czy, krótko mówiąc, dostaną oni pomoc materialną, czy raczej wszystko będzie opłacane ze składek?

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ZDROWIA
PIOTR BROMBER

Zasady, jeżeli chodzi o pobór składki w tym czasie, kiedy nie będzie samorządu, są uregulowane w ustawie. Także jeżeli chodzi o tworzenie tego samorządu, to zasady są doprecyzowane w ustawie. Jeżeli będzie taka potrzeba, to oczywiście deklaruje doprecyzowanie mojej odpowiedzi na piśmie, Panie Marszałku.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję.
Pan senator Czerwiński.

**SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze!
Jak to jest z tymi pracownikami... z ratownikami medycznymi, którzy w tej chwili wykonują swój zawód? Czy oni wszyscy ukończyli studia wyższe? Czy też jest tak, jak to w ramach takich nowych, wprowadzanych przepisów na ogół się praktykuje, że następuje uznanie ich za ratowników medycznych na zasadzie ciągłości?

Wracam do tej problematyki stwierdzania zgonu, przynajmniej raz każdy z nas będzie w tym uczestniczył. Pytanie jest takie: właściwie kto był pomysłodawcą rozszerzenia kompetencji? Czemu ma to służyć, skoro i tak kartę zgonu musi wystawić lekarz?

No i kwestia tych, którzy jak gdyby nie kończyli odpowiednich studiów, nie uczyli się tego, jak to się robi.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję.
Proszę bardzo, Panie Ministrze.

**PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ZDROWIA
PIOTR BROMBER**

Panie Senatorze! Szanowni Państwo!

Myślę, że ratownicy medyczni szczególnie w okresie COVID potwierdzili swoje wysokie kompetencje i umiejętności. Myślę, że nikt na sali nie ma co do tego wątpliwości. W posiedzeniu komisji brali udział również przedstawiciele towarzystwa i oni też to potwierdzali. Tak że wychodząc jak gdyby naprzeciw tej postawie, pokazaniu kompetencji, umiejętności... Gdy to połączymy z tą perspektywą, którą my dajemy, poprzez nowe regulacje formalnoprawne, okaże się, że tylko i wyłącznie, jak myślę, wzmacniamy kompetencje i umiejętności. Bazujemy oczywiście na dużym doświadczeniu. Bo to, że ratownicy medyczni nie mieli swojego samorządu, nie oznacza, że są źle wykształceni. Oni od lat kończyli studia na poziomie licencjackim. Dzisiaj otwieramy im perspektywę kształcenia na poziomie studiów magisterskich. Wspominałem, że też gros ratowników kończyło studia magisterskie na innych kierunkach, jak chociażby zdrowie publiczne, a to bardzo istotny kierunek.

W związku z tym, o czym pan wspomniał, Panie Senatorze, przypomnę, że w głównej mierze mamy podział na karetki P i karetki S. W karetkach P pracują ratownicy medyczni. Przypomnę, że przepis mówiący o stwierdzaniu zgonu jest tylko i wyłącznie ograniczony do tych konkretnych czynności ratunkowych, w których ratownik w danej chwili uczestniczy. Ja nie mam wątpliwości co do kompetencji i umiejętności ratowników medycznych. Dziękuję bardzo.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję, Panie Ministrze.
Poproszę pana senatora Mroza.

**SENATOR
KRZYSZTOF MRÓZ**

Ja rozumiem, Panie Ministrze, tę pana odpowiedź, że jest pełna „wymienialność”, że na pewnych stanowiskach, na których pracują pielęgniarki, mogą też pracować ratownicy, i odwrotnie. Chociaż mam świadomość, że są pewne dedykowane obszary, w których powinno się pracować. Tylko jedno pytanie uzupełniające w nawiązaniu do odpowiedzi, której pan udzielił. Ja rozumiem, że jeżeli ratownik medyczny pracuje na oddziale i został tam zatrudniony, to przepisy odnośnie do przelicznika – przepraszam za takie może potoczne określenie – liczby personelu pielęgniarskiego na łóżka, a w poszczególnych oddziałach ten przelicznik jest różny, będą też dotyczyły ratowników medycznych, jeżeli tam pracują. Tak?

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Piotr Bromber: Nie. To normy zatrudnienia...*)

No, normy zatrudnienia, przepraszam.

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Piotr Bromber: Normy zatrudnienia dotyczą pielęgniarek.*)

Tak. Czyli jeżeli ratownik tam pracuje, to znaczy, że nie będzie wypełniał tych norm zatrudnienia?

**PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ZDROWIA
PIOTR BROMBER**

Panie Senatorze, ja mimo wszystko uważam, że nie można stawiać znaku równości pomiędzy

tymi zawodami, niczego nie ujmując ratownikom medycznym. Też historia tych zawodów jest jednak zupełnie inna. Powiedziałem, że docelowo miejscem pracy dla ratowników medycznych, patrząc na to systemowo, powinno być Państwowe Ratownictwo Medyczne, czyli karetki S, karetki P, szpitalne oddziały ratunkowe i izby przyjęć. Oczywiście, że swego czasu stworzono przestrzeń formalnoprawną do zatrudniania ratowników na oddziałach, ale docelowo, tak jak powiedziałem, powinniśmy zmierzać w tym kierunku, żeby stwarzać możliwość rozwoju ratownikom medycznym właśnie w tych obszarach, o których wspominałem. Jednak byłbym daleki od takiego z jednej strony różnicowania, a z drugiej stawiania znaku równości.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję, Panie Ministrze.

Więcej pytań nie ma.

*(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia
Piotr Bromber: Dziękuję.)*

Informuję, że przedstawiciel rządu zobowiązał się do udzielenia pisemnej odpowiedzi na pytanie zadane przez pana senatora Bogdana Zdrojewskiego.

Otwieram dyskusję.

Proszę o zabranie głosu panią senator Alicję Chybicką.

**SENATOR
ALICJA CHYBICKA**

Dziękuję, Panie Marszałku.

Wysoka Izbo! Szanowni Państwo!

Ratownictwo medyczne jest dziedziną, która od zawsze była bardzo potrzebna. Wiele lat temu, kiedy praca w ratownictwie należała do rzadkości, m.in. tacy jak ja musieli siadać do karet i udzielać pierwszej pomocy w różnych sytuacjach. Ratownicy są – tutaj panowie senatorowie mają wątpliwości – bardzo dobrze wykształceni, są kształceni na uczelniach wyższych. Ja miałam zaszczyt prowadzić zajęcia np. z hematologii dla grupy ratowników medycznych. To są osoby, które są bardzo zainteresowane, bardzo pracowite i naprawdę są bardzo dobre. I z tego powodu też gratuluję im tego, że doczekali się ustawy, w której

mają zagwarantowany swój własny samorząd, który może stanowić o tym, co oni będą robili, który będzie bronił ich w odpowiednich sytuacjach.

Pytanie, które zadałam, zadam panu po raz kolejny, Panie Ministrze, bo na posiedzeniu Komisji Zdrowia nie odpowiedział mi pan na nie. Dlatego uprzejmie proszę o odpowiedź na piśmie. Mianowicie ma powstać 20 SOR-ów w różnych lokalizacjach. Zadałam pytanie, czy ratownicy... Nie, chyba że ja, przepraszam, może nie dosłyszałam... Czy ratownicy medyczni będą mieli wpływ na to, gdzie te SOR-y powstaną? To było jedno pytanie.

I pytanie drugie. Jeśli powstanie większa liczba SOR-ów – a jest projekt przeniesienia wieczorowej, nocnej oraz świątecznej opieki na SOR-y, co będzie oznaczało powrót do sytuacji, kiedy to w naszym szpitalu na podjeździe stało np. 100 karet – to czy ratownik medyczny będzie miał prawo do segregacji, a jeśli tak, to który ratownik medyczny: ten, który jest na SOR, czy ten, który siedzi w danej karetce i wie, jakiego ma chorego? Ja zadałam to pytanie na posiedzeniu Komisji Zdrowia i nie otrzymałam na nie odpowiedzi.

Chciałabym powiedzieć jeszcze jedno. Można postawić, Panie Ministrze, znak równości między ratownikiem medycznym a pielęgniarką. Mówię to odpowiedzialnie. W maju bodajże 2012 r. brakło pielęgniarek na oddziale hematologii. Po apelu mediów zgłosili się ratownicy medyczni, którzy weszli na miejsce pielęgniarek, pełniąc ich funkcję, i byli traktowani – bo o to któryś z panów senatorów pytał – dokładnie tak samo jak pielęgniarki w momencie, kiedy weszli do pracy na oddział. Ja życzę im naprawdę wszystkiego najlepszego. Cieszę się, że ta ustawa powstała. Pana ministra proszę o odpowiedź na te pytania. Dziękuję.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję, Pani Senator.

Proszę o zabranie głosu panią senator Agnieszkę Gorgoń-Komor.

**SENATOR
AGNIESZKA GORGOŃ-KOMOR**

Panie Marszałku! Szanowne Panie i Szanowni Panowie Senatorowie!

Ja z tego miejsca pragnę pogratulować koleżankom i kolegom, ratowniczkom i ratownikom

medycznym, bo to jest zawód, w którym też pracują panie. Oto 22 tysiące 481 przedstawicieli tego zawodu będzie miało swój samorząd. Proszę państwa, tutaj pan senator Zdrojewski poruszył taki problem, czy przynależność do samorządu będzie fakultatywna czy obowiązkowa. Rzeczywiście jest tak, jak pan minister powiedział, że mamy obowiązek należeć do samorządu. Kiedy ratownicy medyczni jeszcze nie mieli swojego samorządu, przychodzili do nas i mówili, że też by chcieli mieć. To był taki poryw serca, który mówił nam o bogactwie tego, co mogliśmy odzyskać w wolnej Polsce w 1989 r. Pragnę przywołać tutaj postać pana prof. Mieczysława Michałowicza, lekarza, który przeżył wojnę, po wojnie był prezesem Naczelnej Izby Lekarskiej, a w 1949 r. komuniści zlikwidowali nasze izby lekarskie. I pod tym względem, kiedy to my jako przedstawiciele zawodów medycznych możemy prowadzić ustawiczne kształcenie, prowadzić nadzór nad wykonywaniem zawodu, tak by było ono na jak najwyższym poziomie, tak samo panie pielęgniarki i położne... Uważam to za duży krok do przodu.

A do pana ministra mam taki apel, także w imieniu swojego samorządu, samorządu zawodowego lekarzy. Jeżeli państwo nałożycie zadania administracyjne na tych ratowników... Chodzi o to, żeby oni nie musieli ubiegać się w sądach o refundację kosztów tych zadań od państwa, od ministerstwa, tylko w 100% mieli za nie wypłacone należne zobowiązania. My jak do tej pory ciągle musimy... Jak przejmujemy od administracji publicznej zadania, to refundacja finansowa za te zadania jest na poziomie czterdziestu kilku procent. Dziękuję bardzo.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję, Pani Senator.
I proszę o zabranie głosu panią senator Beatę Małecką-Liberę.

**SENATOR
BEATA MAŁECKA-LIBERA**

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.
Wysoka Izbo!
Występuję tutaj jako przewodnicząca senackiej Komisji Zdrowia. Chciałabym wszystkim

ratownikom medycznym serdecznie pogratulować. To jest ustawa, na którą środowisko ratownicze czekało od wielu lat. Wielokrotnie spotykaliśmy się w komisji jeszcze w Sejmie, teraz w Senacie... Cieszę się bardzo, że ta część przedstawicieli zawodów medycznych ma teraz swoją ustawę – ustawę, na którą wiele lat czekali i która, jak myślę, w zupełności ich satysfakcjonuje. Ustawa reguluje nie tylko kształcenie, ale także zasady wykonywania zawodu – wszystko to, co jest dla tego zawodu ogromnie istotne.

Ja tylko chcę powiedzieć wam, Drodzy Ratownicy, że ustawiczne podnoszenie własnych kwalifikacji jest ogromnie ważne. Mam nadzieję, że sobie zdajecie z tego sprawę, ponieważ bardzo często jako pierwsi przyjeżdżacie do pacjenta i ratujecie jego życie. Dlatego też umiejętności i wiedza są tutaj naprawdę bardzo ważne. Życzę wam satysfakcji z wykonywanego zawodu, możliwości rozwoju, ustawicznego kształcenia, a także empatii. Życzę wam wszystkiego co najlepsze, tak abyście zawód, który wykonujecie tak znakomicie, mogli wykonywać cały czas w przekonaniu, że jest on waszą misją. Myślę, że okres epidemii był czasem, w którym potwierdziliście swoje oddanie. Wszystkiego dobrego.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję bardzo, Pani Senator.
Chyba wszyscy się dołączamy do tych życzeń.
(*Głos z sali:* Raczej na pewno.)
No, nie mogę mówić za wszystkich, więc mówię za siebie i za tych, którzy się dołączają.
Proszę o zabranie głosu pana senatora Stanisława Gogacza.

**SENATOR
STANISŁAW GOGACZ**

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.
Panie i Panowie Senatorowie! Panie Ministrze! Szanowni Państwo!
Występując na tej mównicy, chcę przede wszystkim pogratulować ratownikom medycznym statusu, jaki otrzymują w ramach tej ustawy, przedmiotowej ustawy, nad którą dyskutujemy, ustawy o zawodzie ratownika i samorządzie ratowników medycznych.

Szanowni Państwo, samorząd ratowników medycznych to samorząd zawodu zaufania publicznego, który ma bardzo mocne umocowanie w konstytucji. Art. 17 mówi o zawodach zaufania publicznego, a zawód ratownika medycznego do takich zawodów się zalicza. Jest to szczególna sytuacja, gdyż to nie jest tak, że my oto dajemy możliwość organizowania się w ramach tego samorządu a priori, z góry – my robimy to po 16 latach, odkąd ten zawód medyczny został ustanowiony. Przypomnę, że 9 września 2006 r. ustawa z tym związana została przyjęta. Wiele wtedy było dyskusji nad tym, czy karetka pogotowia, w której... Oczywiście różne mamy rodzaje karetek, są też karetki, w których jeżdżą sami ratownicy. I dyskutowano o tym, czy oni bez lekarza sobie poradzą. No, tu już było mówione, że ratownicy są bardzo dobrze przygotowani, bardzo dobrze odnajdują się w tej roli. Tak że możemy teraz powiedzieć, że przez tych 16 lat ratownicy medyczni pokazali, że jednak mają prawo do tego, żeby stworzyć samorząd, żeby się zorganizować w ramach samorządu zawodowego. Jeśli chodzi o te 16 lat, to oczywiście na pierwszy rzut oka... Na pierwszy plan wysuwa się pandemia koronawirusa, ale to nie wszystko. To były oczywiście sytuacje nadzwyczajne. Ratownicy medyczni bardzo dobrze się wtedy sprawdzili, ale te 16 lat to też zwyczajne sytuacje, w których ratownicy medyczni wyjeżdżali ratować życie, ratować zdrowie. My jako politycy uczestniczymy w wielu akcjach, w wielu uroczystościach patriotycznych, w wielu uroczystościach lokalnych, no i zawsze widzimy tam właśnie karetkę, która jest obecna, karetkę z ratownikami medycznymi. Możemy z nimi porozmawiać, podyskutować, oni zawsze są po prostu odpowiedzialni za to, co się dzieje.

Ja zadałem pytanie odnośnie do jednego z tych praw, które w ustawie o ratownikach medycznych, o ich samorządzie, się znalazło. Chodzi mianowicie o prawo do orzekania o śmierci. To prawo zostało nadane w kontekście tego, że brakuje lekarzy, nie mamy koronerów, którzy mogliby orzekać. Przedmiotowa ustawa, definiując akcję medyczną, przywołuje wyłącznie art. 41 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym, mimo że w ustawie o Państwowym Ratownictwie Medycznym definicję akcji medycznej zawarto w art. 40. W tymże art. 40 jest mowa o tym, że akcja medyczna obejmuje po prostu całe działanie, począwszy od poinformowania o zdarzeniu, o incydencie, począwszy od pierwszego telefonu, a skończywszy na czynnościach medycznych. Z kolei

art. 41 mówi tylko o czynnościach medycznych. Ja, pytając właśnie o tę sytuację, zwróciłem uwagę na to, że może być tak, że załoga złożona z ratowników udaje się na miejsce zdarzenia, by ratować życie, ratować zdrowie, no ale następuje tragiczna sytuacja i ktoś po prostu wcześniej umiera. I teraz ci ratownicy, którzy są w trakcie akcji medycznej, uczestniczą w tej akcji medycznej... Nagle się okazuje, że skoro nie dojechali przed śmiercią, to znaczy, że nie mają już prawa do stwierdzenia śmierci, do orzekania o tym, że nastąpiła śmierć. Wydaje mi się, że ratownicy medyczni, którzy już są w trakcie akcji medycznej, o której mówi art. 40, nawet jeżeli dojadą do wypadku czy do miejsca zdarzenia po tym, jak nastąpił zgon, powinni jednak zachować to prawo do orzekania o zgonie. A w zapisach tej ustawy jest właśnie art. 33, który sprowadza działalność ratowników jedynie – jedynie i aż – do czynności medycznych z art. 41. No, oczywiście można... Pewnie życie pokaże, jak to się wszystko sprawdzi. W każdym razie takie pytanie zadałem.

Powracając do samorządu zawodowego ratowników medycznych, chcę powiedzieć, że jest to bardzo radosny moment. Cieszymy się bardzo, że ratownicy ten samorząd otrzymują, że ratownicy będą mogli sami się rządzić, że sami będą mogli ustanawiać te ciała statutowe, o których mowa jest w przedmiotowej ustawie. W Sejmie nie było problemu z tą ustawą, 446 posłów głosowało za. Tak że te bezkompromisowe działania... A jeżeli chodzi o zawód ratownika, to cieszymy się bardzo, że są tu nowe możliwości. Według ustawy – zwracam na to uwagę – ratownicy będą mieli większe możliwości dokształcania się, otrzymają 6 dni dodatkowego urlopu przeznaczonych na kształcenie. Jest też bardzo ważna informacja, że zawód ratownika – i to jest właśnie to, o czym mówi przedmiotowa ustawa – będzie uznawany w całej Unii Europejskiej, we wszystkich krajach Unii Europejskiej, i chyba w Wielkiej Brytanii też, o ile pamiętam. Dziękuję bardzo.

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Marek Pęk)

**WICEMARSZAŁEK
MAREK PĘK**

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana.

Dla porządku informuję, że senatorowie Gromko, Szwed, Godyła, Gromek, Pęcherz,

Ustawa o zmianie ustawy o emeryturach i rentach
z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw

Jazłowiecka, Dunin, Łuczak, Czelej, Tyszkiewicz i Durlak złożyli swoje przemówienia w dyskusji do protokołu.*

Zamykam dyskusję.

Informuję, że głosowanie w sprawie rozpatrywanej ustawy zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu dziwiątego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw.

Tekst ustawy zawarty jest w druku nr 851, a sprawozdanie komisji – w druku nr 851 A.

Proszę sprawozdawcę Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, senatora Józefa Łyczaka, o przedstawienie sprawozdania komisji.

**SENATOR SPRAWOZDAWCA
JÓZEF ŁYCZAK**

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pani Minister!

Mam zaszczyt przedstawić w imieniu Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej sprawozdanie z prac nad ustawą o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw.

Jest to bardzo ważna ustawa, ponieważ niejako wychodzi ona naprzeciw emerytom i rencistom, którym przyszło żyć w tych bardzo trudnych czasach. Ustawa reguluje zasady waloryzacji rent i emerytur na rok 2023. Ze względu na zwiększające się koszty utrzymania dokonuje się modyfikacji przepisów dotyczących wysokości tych świadczeń, zmierzając do zapewnienia ochrony poziomu świadczeń najniższych.

Przyjęta przez Sejm w dniu 27 października 2022 r. ustawa o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw wprowadza waloryzację świadczeń emerytalno-rentowych, którą ogólnie można określić jako procentowo-kwotową, tj. z zachowaniem reguły procentowego podwyższania świadczeń wskaźnikiem waloryzacji, z określeniem gwarantowanej kwoty podwyżki ustalonej na poziomie nie mniejszym niż 250 zł – art. 6 ust. 1. Podobnie jak w latach ubiegłych,

w nadchodzącym roku zostają podwyższone najniższe świadczenia: najniższa emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i renta rodzinna – do kwoty 1 tysiąca 588 zł 44 gr; wzrośnie jednocześnie renta socjalna, która odpowiada wysokości renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy – oraz najniższa renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy, do kwoty 1 tysiąca 191 zł 33 gr, zgodnie z art. 1. Waloryzacji podlegać również będzie podstawa wymiaru świadczeń z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – art. 6 ust. 2.

Świadczenia niepodlegające ustawowemu podwyższeniu do kwoty świadczeń najniższych i świadczenia niższe od najniższej emerytury będą podlegały waloryzacji poprzez podwyższenie kwoty tego świadczenia wskaźnikiem waloryzacji – art. 6 ust. 4. Renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy i renta inwalidzka III grupy po waloryzacji wzrosną nie mniej niż 187 zł 50 gr, a dla pobierających emeryturę częściową kwota z tytułu waloryzacji nie będzie mogła być niższa niż 125 zł – art. 6 ust. 5 i 6.

Powyższe zasady waloryzacji będą stosowane także do emerytur i rent z ubezpieczenia społecznego rolników, tzw. służb mundurowych, emerytur pomostowych, nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych. W katalogu świadczeń podlegających ww. zasadom waloryzacji uwzględniono rodzicielskie świadczenie uzupełniające, przysługujące na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym. Kwota podwyżki świadczenia z systemu ubezpieczeniowego rolników w roku 2023 będzie nie niższa niż 250 zł.

To jest, proszę Wysokiej Izby, bardzo ważne, bo do tej pory, przez 30 lat wolnej Polski, w zasadzie żaden rząd nie pochylił się nad wysokością emerytur tych, którzy nas żywią i, wtedy, kiedy trzeba, bronią, czyli rolników. W tej ustawie po raz pierwszy następuje ta istotna zmiana. I dodam jeszcze, że – takie są obietnice – również kolejna ustawa jest przygotowywana, będziemy ją procedować, przygotowuje ją pan premier Kowalczyk i będzie ona dotyczyła rolników. Wyrówna ona waloryzację z ubiegłego roku, ale też wprowadzi daleko idące zmiany, jeśli chodzi o naliczenie emerytur rolniczych, te kwestie też będą porządkowane. Myślę, że jeśli chodzi o emerytury rolnicze, to będzie to duża zmiana, oczywiście na korzyść rolników, żeby podnieść ich najniższe świadczenie. Wreszcie sprawiedliwości stało się zadość.

* Przemówienia złożone do protokołu – w załączeniu.

Ustawa o zmianie ustawy o emeryturach i rentach
z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw

Wysoka Izbo, obie komisje w zasadzie jednogłośnie przyjęły ustawę, nie wnosząc żadnych poprawek, i o to również wnoszę i proszę Wysoką Izbę. Dziękuję bardzo.

**WICEMARSZAŁEK
MAREK PĘK**

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.
Obecnie senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senatora sprawozdawcy.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie?

Pan senator Zdrojewski. Bardzo proszę.

**SENATOR
BOGDAN ZDROJEWSKI**

Jak rozumiem czy wiem, ustawa powstała jeszcze przed raportem Narodowego Banku Polskiego à propos prognoz inflacyjnych na rok 2023 i 2024. Jak wiemy, te prognozy się bardzo zmieniły, niestety na niekorzyść, czyli są takie, że inflacja pozostanie z nami na dłużej, i to bardzo wysoka.

Mam pytanie do pana przewodniczącego i jednocześnie sprawozdawcy, pana senatora: czy nie rozważano tego, aby jednak wprowadzić dwukrotną rewaloryzację w ciągu roku, tak aby tym emerytom, rencistom, wszystkim tym, którzy się znajdują w obszarze tej ustawy, ułatwić, krótko mówiąc, życie, reagując na inflację już prognozowaną szybciej i adekwatniej do sytuacji?

**SENATOR
JÓZEF ŁYCZAK**

Panie Senatorze, dziękuję za to pytanie i poruszenie tego problemu, ale na posiedzeniu komisji na ten temat nie było mowy. Ja osobiście zgadzam się z panem senatorem.

**WICEMARSZAŁEK
MAREK PĘK**

Dziękuję bardzo.
Czy są jeszcze jakieś pytania? Nie ma.
Bardzo dziękuję panu senatorowi.

Projekt ustawy został wniesiony przez rząd. Do prezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister rodziny i polityki społecznej.

Czy przedstawiciel rządu pragnie zabrać głos w sprawie rozpatrywanej ustawy i przedstawić stanowisko rządu?

Widzę, że do mównicy zmierza już pan minister Stanisław Szwed, sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej.

Witam, Panie Ministrze.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
STANISŁAW SZWED**

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Pan senator sprawozdawca dosyć szczegółowo omówił ustawę, ale warto jeszcze raz zwrócić uwagę na kilka kwestii związanych z waloryzacją. Jak wiemy, waloryzacja jest coroczna. Tym razem zaproponowaliśmy waloryzację kwotowo-procentową, m.in. mając na względzie to, o co też tutaj już pytano, czyli inflację. Zapadła decyzja, że wprowadzamy waloryzację kwotowo-procentową, czyli dajemy to świadczenie dotyczące najniższej emerytury wyższe, niż wynikałoby to z inflacji. Wprowadziliśmy kwotową waloryzację na poziomie 250 zł i to obejmie wszystkie świadczenia. Gdybyśmy tego nie wprowadzili, to dzisiejsza minimalna emerytura, która wynosi 1 tysiąc 338 zł 44 gr, wzrosłaby tylko o 180 zł. W tym przypadku, przy waloryzacji kwotowej, wzrośnie o co najmniej 250 zł.

Teraz jeśli chodzi o prognozowany wskaźnik inflacji. My przyjęliśmy do waloryzacji taki wskaźnik inflacji, jaki jest w ustawie budżetowej przewidziany na 2023 r. To jest 113,8% i taki wskaźnik waloryzacji jest przyjęty w ustawie. Oczywiście ostateczny wskaźnik inflacji średniorocznej za ten rok będzie znany, jak Główny Urząd Statystyczny ogłosi poziom inflacji. To jest zazwyczaj koniec stycznia, początek lutego. I wtedy, gdyby się okazało, że nasz wskaźnik jest niedoszacowany, to oczywiście będzie zgodnie z tym, co ogłosi Główny Urząd Statystyczny, czyli będzie wtedy... no, nie może być niższy, to jest już zapewnione. Mogłoby być ewentualnie tak, że gdyby była wyższa średnioroczna inflacja, to byłby wyższy wskaźnik, ale kwota gwarantowana 250 zł jest pewna.

Ustawa o zmianie ustawy o emeryturach i rentach
z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw

Tutaj trzeba zwrócić uwagę na to, że uzupełnieniem tych świadczeń, które wynikają z waloryzacji, jest tzw. trzynasta emerytura, czyli dodatkowe świadczenie. Ono przysługuje każdemu uprawnionemu do świadczenia, czyli ponad 9 milionom 600 tysiącom uprawnionych. Zarówno waloryzacja, jak i trzynasta emerytura dotyczą wszystkich, zarówno emerytów, którzy są ubezpieczeni w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jak i emerytur z KRUS, emerytur mundurowych, świadczeń przedemerytalnych, tych wszystkich ubezpieczonych. Ta trzynasta emerytura jest dodatkowym świadczeniem. Dodatkowym świadczeniem jest również tzw. czternasta emerytura, czyli kolejne świadczenie – świadczenie, które również powoduje, że te świadczenia kierowane do emerytów i rencistów są wyższe. Tu wprawdzie jest limit – w tym roku to był limit na poziomie 2 tysięcy 900 zł – a powyżej tego limitu jest zastosowany mechanizm „złotówka za złotówkę”. Z tej grupy 9 milionów 600 tysięcy 9 milionów osób korzysta z tego uprawnienia. Czternastą emeryturę wypłacaliśmy w sierpniu i we wrześniu, trzynastą emeryturę w styczniu. W ustawie jest już zapisana trzynasta emerytura, czyli ona będzie obowiązywać również w 2023 r., jak również zapowiedziana jest przez nas, przez rząd czternasta emerytura, którą będziemy uchylać na początku przyszłego roku. Czyli te dodatkowe świadczenia też będą wskazywane.

Bardzo ważna rzecz, którą przyjęliśmy, to jest rozwiązanie dotyczące rolników. W ubiegłym roku była taka sytuacja, że ze względu na inne wskaźniki dotyczące waloryzacji rolnicy mieli mniejszą waloryzację niż ta, która była w systemie powszechnym. Teraz ta kwota gwarantowana na poziomie 250 zł dotyczy również rolników, czyli wszyscy rolnicy również otrzymają tę najniższą emeryturę. Jak mówił pan senator sprawozdawca, na posiedzeniu komisji przedstawiliśmy informację, że przez pana premiera Henryka Kowalczyka jest przygotowywana zmiana ustawy dotyczącej ubezpieczenia rolników, w której będzie również kwestia innego naliczenia przyszłej waloryzacji emerytur i rent – ona będzie obowiązywała już w 2023 r. – jak również będzie kwestia wyrównania zaległości z ubiegłego roku. Ale jak już będzie projekt ustawy, to wtedy państwo będą mogli się do niego odnieść.

Jeśli chodzi o środki, które przeznaczymy w przyszłym roku łącznie na waloryzację, to obecnie są zaplanowane prawie 42 miliardy zł. Jeżelibyśmy mieli tylko tę kwotę procentową, to

skutki finansowe byłyby mniejsze o kwotę ponad 2 miliardów 300 milionów zł.

I ostatnie informacje. W tym roku na waloryzację przeznaczyliśmy 18 miliardów 400 milionów zł. Przypomnę, że tegoroczna waloryzacja też była większa, bo podnieśliśmy, co się zdarzyło pierwszy raz w historii, wskaźnik wynagrodzeń z 20% do 63%. Stąd też była ta większa waloryzacja. Trzynasta emerytura to było 13 miliardów 100 milionów, a czternasta emerytura – 11 miliardów 400 milionów, łącznie 43 miliardy zł. W tym roku waloryzacja, trzynasta i czternasta emerytura trafiły do naszych seniorów. W przyszłym roku te kwoty będą o wiele wyższe ze względu na inflację, czyli 42 miliardy to będzie kwestia waloryzacji, co najmniej, plus trzynasta i czternasta emerytura. Dziękuję.

**WICEMARSZAŁEK
MAREK PĘK**

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.

Obecnie senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do przedstawiciela rządu związane z omawianym punktem porządku obrad.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie?

Pan senator Zdrojewski.

**SENATOR
BOGDAN ZDROJEWSKI**

Panie Ministrze, ja do tej pory nigdy nie miałem takich sytuacji, aby do mojego biura zgłaszała się mundurowi emeryci z jakimiś specjalnymi postulatami, ale teraz tak jest. Oni wskazują na następującą sytuację... Od razu dodam, że chodzi o emerytów, którzy dawno przeszli na emerytury, przede wszystkim w latach dziewięćdziesiątych lub wcześniej. Oni mieli emerytury ustanowione procentowo co do miejsca, do czasu, kiedy odchodzili, do tych stanowisk, które zajmowali. Ta inflacja, która była na samym początku lat dziewięćdziesiątych, była dla nich druzgocąca, potem oni pogodzili się z sytuacją, że mają wynagrodzenia, mają emerytury takie, jakie mają. Ale teraz wskazują jednoznacznie, że jednorazowa rewaloryzacja w ciągu roku powoduje, że rozpiętość pomiędzy warunkami, w jakich oni przechodzili na emerytury

Ustawa o zmianie ustawy o emeryturach i rentach
z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw

– chodzi o wysokość emerytury – a tymi dzisiaj zaczyna rosnąć i niepokoją się, że za moment będą w trudnej sytuacji pomimo tego, że kończyli służbę zawodową, wypełniwszy określony limit. Czy rząd naprawdę nie rozważa możliwości dwukrotnej rewaloryzacji w ciągu roku?

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
STANISŁAW SZWED**

Nie ma takich planów, żebyśmy waloryzowali dwukrotnie. Zgodnie z ustawą jest jednorazowa waloryzacja, ona zawsze jest 1 marca. Tak jak mówię, rekompensatą w takim sensie... Mówimy w tej chwili o inflacji. Dodatkowe świadczenia, trzynasta i czternasta emerytura, łagodzą skutki inflacji. Oczywiście zawsze jest tak przyjmowane i tak było od samego początku, jeśli chodzi o waloryzację, że poziom inflacji dotyczy roku poprzedniego. Jest przyjęty taki mechanizm i ten mechanizm stosujemy też w tym przypadku. Jeżeli państwo zwróci uwagę na środki, które przeznaczamy na waloryzację, to zobaczycie, że one są znaczne. To jest w tej chwili kwota, tak jak już powiedziałem, 42 miliardów zł. Ostatecznie wysokość inflacji będziemy znali na koniec stycznia czy na początku lutego.

**WICEMARSZAŁEK
MAREK PĘK**

Dziękuję bardzo.
Pan senator Chrościkowski.

**SENATOR
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI**

Panie Ministrze, mam podobne pytanie. Do mnie też zwracali się mundurowi, a szczególnie wojskowi. Chyba na początku lat dziewięćdziesiątych była taka sytuacja, że część wojskowych przechodziła na wcześniejszą emeryturę, jak mieli możliwość. I oni pracowali. Wypracowali przeszło 20 lat i teraz mówią, że nie mają prawa do emerytury z ZUS, mimo że płacili składki. Pracowali 20 lat i nie należy im się emerytura. Twierdzą, że należy się tylko wojskowa, ta, którą mieli z tamtych lat, kiedy przechodzili... I jedne sądy przyznają

im prawo do emerytury, a drugie – nie przyznają. Może by jakoś rozwiązać ten problem, żeby ci mundurowi, którzy... Jedne sądy dają, drugie – nie dają. Jeżeli ktoś pracował ponad 20 lat i miał płacone składki, to dlaczego nie ma prawa do korzystania z emerytury, na którą tyle lat płacił?

(*Senator Magdalena Kochan: Dezubekizacja...*)

Ale to nie jest system dezubekizacji. To jest system, który wtedy, jeszcze w latach dziewięćdziesiątych zablokował możliwość pobierania 2 emerytur. To nie dezubekizacja.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
STANISŁAW SZWED**

Ustawa stanowi, że można brać emeryturę i rentę z jednego źródła, stąd jest wybór: albo mundurowa, albo z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Takie wnioski do nas wpływają. Nie ma w tej chwili zmiany, jeśli chodzi o ustawę. Emerytury wojskowe... Przepraszam, nie wojskowe, a mundurowe są wypłacane na innych zasadach. One są finansowane z budżetu państwa i na innych warunkach są przyznawane. W tym zakresie nie przewidujemy w tej chwili zmian, ale problem, o którym pan senator mówi, jest nam znany.

**WICEMARSZAŁEK
MAREK PĘK**

Bardzo dziękuję.
To było ostatnie pytanie.
Dziękuję, Panie Ministrze.
Otwieram dyskusję.
Pan senator Bogdan Zdrojewski się zapisał.
Bardzo proszę.

**SENATOR
BOGDAN ZDROJEWSKI**

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Powiem bardzo krótko, kontynuując temat pytania senatora Chrościkowskiego. Problem jest oczywiście ważny. Do mnie zwracają się ci sami żołnierze, mundurowi, przede wszystkim emeryci z lat dziewięćdziesiątych. Problem tej luki musi być rozwiązany. On musi być rozwiązany w dwojaki sposób, ale

musi być rozwiązany. Rzeczywiście mamy do czynienia z dużą grupą, niemałą grupą osób, które przeszły na emeryturę i po przejściu na emeryturę, pobierając tę emeryturę wojskową czy generalnie mundurową, rozpoczęły pracę i często przez kilkanaście lat płaciły składki na ZUS. I nagle okazuje się, że one dalej mają prawo do emerytury mundurowej, pobierają ją, ale nie mogą pobierać tej drugiej emerytury, z ZUS, pomimo że płaciły składki.

Generalnie rzecz biorąc, według mojej oceny, powinno być tak: albo nie powinni płacić tych składek, powinni pracować i pobierać tę jedną emeryturę, albo też trzeba byłoby doprowadzić do tego, aby te emerytury uwspólnić i aby ta składka w jakimś sensie została uwzględniona. Jest możliwe jeszcze takie rozwiązanie, że im się rewaloryzuje te składki i, krótko mówiąc, zwraca, żeby w tej materii była jakaś sprawiedliwość. Jeżeli system nie zostanie skorygowany w tym elemencie, to będziemy mieli do czynienia z sytuacją braku zachęt dla mundurowych do tego, aby po przejściu na emeryturę dalej pracowali, na czym państwu, generalnie rzecz biorąc, ponoć zależy. W związku z tym jest mój apel, być może wspólnie z panem senatorem, aby ten problem, krótko mówiąc, rozwiązać. Dziękuję bardzo.

**WICEMARSZAŁEK
 MAREK PĘK**

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana.

Dla porządku informuję, że senatorowie Szwed, Godyla, Pęcherz, Łuczak, Czelej, Szejnfeld, Tyszkiewicz i Gorgoń-Komor złożyli swoje przemówienia w dyskusji do protokołu.*

Zamykam dyskusję.

Informuję, że głosowanie w sprawie rozpatrywanej ustawy zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu dziesiątego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw.

Tekst ustawy zawarty jest w druku nr 852, a sprawozdanie komisji – w druku nr 852 A.

Proszę sprawozdawcę Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej, senatora Jana Filipa Libickiego, o przedstawienie sprawozdania komisji.

**SENATOR SPRAWOZDAWCA
 JAN FILIP LIBICKI**

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.
 Wysoka Izbo!

Myślę, że moje sprawozdanie nie będzie długie, ponieważ w dniu wczorajszym Komisja Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej, obradująca nad ustawą o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw – druk senacki nr 852 – obradowała nad tym punktem niecałe 8 minut. W związku z tym wydaje mi się, że będę tutaj dość krótko mówił.

To są zmiany, które na posiedzeniu komisji nie wywoływały kontrowersji. Jest kilka zmian technicznych usprawniających funkcjonowanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz 1 zmiana merytoryczna.

Pierwsza zmiana techniczna to jest możliwość zastąpienia własnoręcznego podpisu pracownika ZUS na wydawanych decyzjach nadrukiem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego. To będzie dotyczyło także sytuacji związanych z wypłacaniem emerytur mundurowych. To zdecydowanie przyspieszy podejmowanie i rozsyłanie decyzji przez ZUS.

Druga sprawa. Dłużnicy wobec ZUS, którzy mają odroczone płatności, zaległości albo mają je rozłożone na raty, będą traktowani jako tacy, którzy wobec ZUS nie mają zadłużenia. To też będzie sporym ułatwieniem, zwłaszcza w prowadzeniu działalności gospodarczej.

Kwestia trzecia: ujednoczenie zasad doręczeń elektronicznych. To także przyspieszy proces podejmowania decyzji oraz możliwość rozkładania na raty zwrotu nienależnie przyznanych świadczeń.

To są zmiany techniczne, o których rozmawialiśmy.

Zmiana merytoryczna zaś jest 1, a mianowicie jest to możliwość zmiany renty uczniowskiej na rentę socjalną. Dzięki temu renta uczniowska, która jest pewną pozostałością z dawnych lat, będzie wygasać, a posiadacz renty socjalnej będzie miał równocześnie możliwość, jeśli będzie miał do tego uprawnienia, pobierania renty rodzinnej, której to możliwości w związku z rentą uczniowską do tej pory nie miał.

W dyskusji tylko ja pozwoliłem sobie zabrać głos, zwracając uwagę na to, że wobec wielości zadań i coraz większych zadań ZUS oraz słabo wynagradzanych pracowników warte podkreślenia i uznania jest to, że próbuje się te procesy

* Przemówienia złożone do protokołu – w załączeniu.

elektronizować w daleko idący sposób. Jeśli są zmiany, które pozwalają na to, aby to wszystko robić elektronicznie i unowocześniać, to należy je poprzeć.

Ja też złożyłem wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek i taka uchwała o przyjęciu ustawy bez poprawek jednogłośnie, czyli 5 głosami za, została przez Komisję Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej na wczorajszym posiedzeniu podjęta. Bardzo dziękuję.

**WICEMARSZAŁEK
MAREK PĘK**

Bardzo dziękuję, Panie Senatorze.

Obecnie senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senatora sprawozdawcy.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie? Nie widzę chętnych.

Zatem bardzo dziękuję panu senatorowi.

(Senator Jan Filip Libicki: Dziękuję bardzo.)

Projekt ustawy został wniesiony przez rząd. Do prezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister rodziny i polityki społecznej.

Czy przedstawiciel rządu pragnie zabrać głos w sprawie rozpatrywanej ustawy i przedstawić stanowisko rządu?

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Stanisław Szwed: Panie Ministrze.)

Przepraszam, Panie Ministrze.

Ponownie zapraszam pana ministra. Już wiem, dlaczego się pomyliłem: przecież mamy kolegę, senatora Szweda.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Stanisław Szwed: A, tak. Pan Aleksander.)

Witam pana ministra Stanisława Szweda.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
STANISŁAW SZWED**

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Pan przewodniczący Filip Libicki dokładnie przedstawił rządowy projekt dotyczący

systemu ubezpieczeń społecznych. To jest kolejny etap informatyzacji całych procesów związanych z Funduszem Ubezpieczeń Społecznych, z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. I to są dobre rozwiązania.

Ja tu zwrócę uwagę na to, co jest istotne. No, wyniknął problem dotyczący właśnie tych płatników składek, którzy zawarli umowy o rozłożenie należności na raty lub odroczenie terminu płatności. To rozwiązanie funkcjonowało prawidłowo, jeśli chodzi o wszystkie zaległe składki, ale nie dotyczyło to tak naprawdę kwestii zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego. Okazało się, że jeżeli ktoś miał taką zaległość, to nie był traktowany jak ktoś, kto zawarł układ ratalny. Doprecyzowaliśmy to rozwiązanie, dotyczyło to ok. 1 tysiąca osób. To ma działać również wstecznie, tak żeby te kwestie były jednoznacznie uregulowane. Jeżeli te osoby będą miały zawartą z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych umowę o rozłożeniu na raty, to również będą traktowane jako nieposiadające zadłużenia, będą mogły ze wszystkich formalności korzystać.

I druga zmiana – myślę, że też ważna – dotycząca możliwości przekształcenia renty uczniowskiej w rentę socjalną. Renta uczniowska pochodzi jeszcze z roku 1982. W tej chwili będzie można ją przekształcić w rentę socjalną, co też pozwoli tym osobom, które przekształcą ją w rentę socjalną, korzystać równoległe z renty rodzinnej. To takie dodatkowe usprawnienie, które poprawi sytuację rencistów, którzy korzystali do tej chwili z renty uczniowskich. Teraz będą mogli korzystać z renty socjalnej. A przypomnę, że podnieśliśmy ją do poziomu najniższej emerytury i renty, ona jest na tym samym poziomie co inne najniższe świadczenia. Dziękuję, Panie Marszałku.

**WICEMARSZAŁEK
MAREK PĘK**

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

Obecnie senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do przedstawiciela rządu, związane z omawianym punktem porządku obrad.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie? Nie.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Stanisław Szwed: Dziękuję bardzo.)

Zatem ponownie dziękuję bardzo panu senatorowi... panu ministrowi.

(Wesołość na sali)

Otwieram dyskusję.

Informuję, że nikt z państwa senatorów nie zapisał się do głosu.

Dla porządku informuję, że senatorowie Szwed, Świlski, Pęcherz i Czelej złożyli swoje przemówienia do protokołu.*

Zamykam dyskusję.

Informuję, że głosowanie w sprawie rozpatrywanej ustawy zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu jedynastego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o kuratorach sądowych.

Tekst ustawy zawarty jest w druku nr 853, a sprawozdanie komisji – w druku nr 853 A.

Proszę sprawozdawcę Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, senator Halinę Biedę, o przedstawienie sprawozdania komisji.

**SENATOR SPRAWOZDAWCA
HALINA BIEDA**

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Chciałabym przedstawić sprawozdanie Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji z posiedzenia w dniu 15 listopada w sprawie ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych.

Jeśli chodzi o przebieg posiedzenia komisji, to pozwolę sobie przedstawić kilka spraw, o których strona społeczna mówiła. Otóż jest to częściowe spełnienie postulatów kuratorów. Ustawa jednak w jakiś sposób ingeruje w samorządność kuratorów, szczególnie w przypadku wyboru kuratora okręgowego. Termin wejścia w życie tych zmian jest zbyt krótki, stąd też potem została zgłoszona poprawka, aby to *vacatio legis* było troszkę dłuższe. Podkreślano, że jest to też praca o szczególnym charakterze. Kuratorzy wykazywali gotowość do rozmów, dostrzegali też poprawę, jeśli chodzi o tę ustawę. Wiele z ich postulatów zostało spełnionych, jednak nie wszystkie, więc w dalszym ciągu podtrzymują oni chęć rozmowy, tak aby rzeczywiście dojść do porozumienia i wypracować najlepszy model, jeśli chodzi o tę ustawę. Nie do końca zgodzili się z tym, że ta ustawa przedstawia wizję

* Przemówienia złożone do protokołu – w załączeniu.

rozwoju kurateli sądowej. Chodziło też o szkolenie adeptów zawodu kuratora.

Jeśli chodzi o odpowiedzi pana ministra, to nie do końca się zgodził z kilkoma opiniami prezentowanymi przez państwa kuratorów. Obiecał również dalszą pracę nad ustawą. Myślę, że to tyle, jeśli chodzi o przebieg posiedzenia.

Podczas posiedzenia komisji były również przedstawione poprawki legislacyjne. Było ich 39. Do 33 poprawek rząd odniósł się pozytywnie, do 6 poprawek – nie. Zgłoszone zostały również poprawki przez senatorów. W dużej części zostały one przez komisję przyjęte.

Pozwolę sobie w tym momencie złożyć na ręce pana marszałka kolejne poprawki do ustawy. Mamy tutaj zwłaszcza te, które dotyczą wyboru kuratora okręgowego, jak również wyboru kandydatów ze zgromadzenia kuratorów i te dotyczące ryczałtu za sprawowanie dozoru lub nadzoru kuratorskiego.

Ostatecznie komisja jednogłośnie przyjęła ustawę ze wszystkimi poprawkami. Dziękuję bardzo.

**WICEMARSZAŁEK
MAREK PĘK**

Bardzo dziękuję, Pani Senator.

Obecnie senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senatora sprawozdawcy.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie? Nie widzę zgłoszeń.

Zatem bardzo dziękuję, Pani Senator.

(Senator Halina Bieda: Dziękuję bardzo.)

Projekt ustawy został wniesiony przez rząd, ale nie widzę przedstawiciela rządu. I teraz pytanie, czy...

(Rozmowy na sali)

Rozumiem. Został poinformowany, ale nie przyszedł, a więc myślę, że procedujemy ustawę dalej.

Zatem otwieram dyskusję.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego.

**SENATOR
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Dzisiaj pracujemy nad ustawą, która z punktu widzenia środowiska kuratorów jest wyjątkowo

istotna. Kuratorów, o których, jak mogliśmy się przekonać także na posiedzeniu komisji senackiej, jakże często mało wiemy.

Zacznę, może górnolotnie, od cytatu z Winstona Churchilla: nigdy tak wielu nie zawdzięczało tak wiele tak nielicznym. To jest ważna grupa w funkcjonowaniu wymiaru sprawiedliwości, o której często zapominamy. Pamiętamy o sądach, o prokuraturze, pamiętamy oczywiście o zakończeniu wymiaru sprawiedliwości w sensie odbywania kary, czyli o systemie penitencjarnym, ale jakże często zapominamy o kuratorach. O kuratorach, których służba – polska kuratela – powołana została ponad 100 lat temu, bo już 7 lutego 1919 r. naczelnik państwa polskiego i twórca II Rzeczypospolitej Józef Piłsudski podpisał dekret o utworzeniu sądów dla nieletnich, a przy tych sądach, urzędach stałego opiekuna sądowego. To był pierwowzór polskiej kurateli. Jednym z najważniejszych wydarzeń w historii kurateli było uchwalenie w lipcu 2001 r. ustawy o kuratorach sądowych, tej ustawy, którą się dzisiaj zajmujemy. I to ona, a także ustawa o ustroju sądów powszechnych, reguluje prace tego środowiska zawodowego.

Specyfika tego środowiska jest taka, że w jego skład wchodzi zarówno kuratorzy zawodowi – ponad 2 tysiące kuratorów rodzinnych, ponad 3 tysiące kuratorów dla dorosłych – jak i liczna grupa osób wykonujących obowiązki kuratorów społecznych. Status prawny kuratorów regulują ustawy o kuratorach sądowych. Tak jak powiedziałem, ta ustawa reguluje działalność stałej kuratorskiej służby. I było dla mnie rzeczą wyjątkowo smutną i zaskakującą, kiedy okazało się, że na posiedzeniu komisji senackiej przedstawiciele wszystkich środowisk, wszystkich organizacji kuratorskich, niestety, mówili to samo, tj. to, że ich głos Ministerstwo Sprawiedliwości nie wysłuchało w należyty sposób w czasie prac nad tą ustawą. Naprawiamy to. Zgłaszamy całą grupę poprawek, które zostały skonsultowane ze środowiskami kuratorskimi. Te poprawki są już złożone. Cieszę się, że mogłem być również zaangażowany w ich przygotowanie.

Szanowni Państwo, kuratorska służba to osoby, które mają status funkcjonariusza publicznego. To świadczy o ich randze. O randze świadczy to, że mają status organu postępowania wykonawczego sądu w zakresie kurateli karnej, a w obecnym stanie prawnym kurator rodzinny ma status organu pomocniczego sądu rodzinnego. Mamy

oczywiście, tak jak powiedziałem, kuratorów społecznych i zawodowych.

Co jest istotą tej wyjątkowości służby kuratorskiej, o której mówiłem? Liczba czynności, które ona wykonuje. Kuratorzy dla dorosłych przeprowadzają wywiady środowiskowe, wywiady kontrolne kuratora zawodowego w dozorach powierzonych kuratorom społecznym, uczestniczą w posiedzeniach wykonawczych sądu, posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych, spotkaniach grup roboczych, rozpatrują wnioski o udzielenie pomocy postpenitencjarnej czy też wnioski o wszczęcie postępowań incydentalnych. Ale specyfiką tego zawodu jest co innego. O specyfice i wyjątkowości tego zawodu, za co będziemy tej grupie zawodowej dziękować, przynajmniej ja osobiście zawsze będę dziękował, decyduje zakres wykonywanych zadań, ich przedmiot, charakter oraz miejsce realizacji. Wyobraźmy sobie, że kuratorzy, np. kuratorzy dla dorosłych, sprawują dozory nad skazanymi, których karę warunkowo zawieszono, dozory w związku z warunkowym umorzeniem postępowania czy warunkowym zwolnieniem z odbycia reszty kary pozbawienia wolności, dozory w związku z leczniczymi środkami zabezpieczającymi czy nadzory nad orzeczonymi środkami karnymi. Pomyślmy sobie, Szanowni Państwo, że inni funkcjonariusze publiczni, np. policjanci, mogą korzystać ze środków przymusu bezpośredniego, na ogół swoje czynności wykonują w zespołach, choćby 2-osobowych. Kurator często wchodzi do mieszkania osoby, którą ma pod dozorem, sam. Osoby, które są pod dozorem kuratorów, tak jak powiedziałem, często są to osoby, które weszły na drogę przestępstwa, wcześniej były skazane. Kurator nie zawsze, a nawet, nazwijmy rzecz po imieniu, często jest osobą nieoczekiwaną w miejscu zamieszkania osoby, nad którą sprawuje dozór. Kurator to osoba, która swoje obowiązki wykonuje w terenie, dlatego dla mnie zawstydzające było to, że ministerstwo nie potrafiło znaleźć porozumienia z kuratorami co do sposobu wynagradzania, regulowania spraw związanych z używaniem samochodu prywatnego do celów służbowych. Poprawiamy to. Stosowna poprawka oczywiście została zgłoszona.

Jeżeli państwo korzysta z pracy funkcjonariusza publicznego, który do wykonywania swoich obowiązków zawodowych musi korzystać z samochodu prywatnego, to państwo powinno na odpowiednich zasadach umieć znaleźć ekwiwalent finansowy za wykonywanie w taki sposób tych obowiązków. Formuła, która odwołuje się do wynagrodzenia

finansowego przy wyjątkowym zakresie wykonywania tych obowiązków, to nie jest formuła właściwa do uregulowania tej sprawy. Musimy o tym pamiętać. Oczywiście zapis o ponadprzeciętnym wykorzystaniu samochodu to zapis, który w praktyce by sprowadzał te przepisy do bycia przepisami dla zdecydowanej większości, jeśli nie dla niemal wszystkich kuratorów, martwymi.

My nie możemy zapominać o tym, że kuratorzy często współpracują nie tylko ze swoimi podopiecznymi, ich rodzinami, ale są także tą wyjątkową służbą, która współpracuje z organizacjami samorządowymi, pozarządowymi, władzami lokalnymi, placówkami i instytucjami państwowymi, które zajmują się opieką, wychowaniem, resocjalizacją, leczeniem, świadczeniem pomocy społecznej w środowisku otwartym. W przypadku kuratorów dla dorosłych pamiętajmy, że wykonują oni te obowiązki w stosunku do osób oskarżonych, skazanych sprawców przestępstw, wobec których warunkowo umorzono postępowania karne czy wobec sprawców, co do których umorzono postępowanie karne i orzeczono środek zabezpieczający. W przypadku kuratorów rodzinnych do podopiecznych możemy zaliczyć nieletnich, małoletnich, ich dzieci, ale także osoby całkowicie ubezwłasnowolnione. I pamiętajmy także o tym, że o tej wyjątkowej służbie... Ona jest opisana w takich dokumentach jak np. rekomendacje Rady Europy, w których to zapisach, w części dotyczącej środków nieizolacyjnych zaznaczono, że należy okresowo przeprowadzać analizę ilościową i jakościową pracy personelu związaną z poszczególnymi zadaniami realizowanymi przez takie służby celem osiągnięcia lepszej efektywności ich pracy. I taką analizę przeprowadziliśmy także na posiedzeniu komisji, rozmawiając z osobami, które wspomniany zawód wykonują. I nie możemy zapomnieć o tym, że to są dziesiątki tysięcy wywiadów dokonywanych przez kuratorów. Jak wyliczył Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, jednostka podlegała ministrowi sprawiedliwości... W jej dokumentach możemy przeczytać, że kuratorzy sądowi rocznie kontaktują się z ponad 1 milionem polskich obywateli, z reguły w ich środowisku zamieszkania. I musimy pamiętać, jakie to jest środowisko. Jest to często środowisko skrajnie ubogie, kuratorzy wśród swoich podopiecznych mają często osoby niewykształcone, bierne zawodowo, czasami z wielopokoleniowych rodzin, gdzie mamy do czynienia z bezrobociem, czasami z różnymi uzależnieniami, czasami z przemocą, czasami z różnymi sytuacjami, gdy dochodzi do agresji wobec podopiecznych.

Podsumowując: Szanowni Państwo, my musimy wspierać tę wyjątkową grupę zawodową, która w tak ciężkich warunkach wykonuje swoje obowiązki. I przed tą odpowiedzialności nie uciekamy. I Senat zgłasza poprawki do ustawy, które są uzgodnione ze środowiskiem kuratorów, tak żeby ta ustawa rzeczywiście w sposób kompletny, w sposób dobry i wiarygodny regulowała zarówno pracę wspomnianego środowiska, jak i zasady wynagrodzenia za ten wyjątkowy wysiłek i trud tego środowiska zawodowego, któremu w tym momencie bardzo ciepło i bardzo serdecznie dziękuję za misję, którą wykonuje.

WICEMARZAŁEK
MAREK PĘK

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.
I proszę o zabranie głosu panią senator Halinę Biedę.

SENATOR
HALINA BIEDA

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!
Wziąwszy pod uwagę moje sprawozdanie, w którym poruszałam też kwestie uwag kuratorów o braku kształcenia adeptów, chciałabym jeszcze złożyć dodatkowe poprawki w imieniu senatora Borusewicza i swoim, dotyczące właśnie możliwości poprawienia tego kształcenia. Dziękuję bardzo.

WICEMARZAŁEK
MAREK PĘK

Bardzo dziękuję, Pani Senator.
Informuję, że lista mówców została wyczerpana.
Dla porządku informuję, że senatorowie Gorgoń-Komor, Gromko, Szwed, Świlski i Sekuła złożyli swoje przemówienia w dyskusji do protokołu.*

Informuję, że wnioski o charakterze legislacyjnym na piśmie złożyli pani senator Halina Bieda i pan marszałek Borusewicz. Tak?

(*Głos z sali:* Tak, tak.)

(*Senator Halina Bieda:* Wcześniej też jeszcze były złożone...)

* Przemówienia złożone do protokołu – w załączeniu.

(*Głos z sali*: No, tak, tak. Ale też pani...)

Tak, tak.

(*Głos z sali*: I senator Kwiatkowski.)

Pan senator Kwiatkowski też. Dobrze, już, momecik, uzupełniam protokół.

(*Głos z sali*: Wcześniej...)

(*Głos z sali*: A, były podpisane, przepraszam.)

Dobrze.

Czy przedstawiciel rządu chciałby się odnieść do wniosków legislacyjnych?

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Stanisław Szwed*: Dziękuję, Panie Marszałku.)

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

Ponieważ zostały zgłoszone wnioski o charakterze legislacyjnym, proszę Komisję Praw Człowieka, Praworządności i Petycji o ustosunkowanie się do przedstawionych wniosków i przygotowanie sprawozdania.

Informuję, że głosowanie w sprawie rozpatrywanej ustawy zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu dwunastego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Prawo o prokuraturze.

Tekst ustawy zawarty jest w druku nr 857 a sprawozdanie komisji – w druku nr 857 A.

Proszę sprawozdawcę Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, senator Ewę Matecką, o przedstawienie sprawozdania komisji.

SENATOR SPRAWOZDAWCA EWA MATECKA

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Przedstawiam sprawozdanie Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji o uchwalonej przez Sejm w dniu 27 października 2022 r. ustawie o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Prawo o prokuraturze.

Marszałek Senatu dnia 28 października 2022 r. skierował ustawę do komisji. Po rozpatrzeniu ustawy na posiedzeniu w dniu 15 listopada 2022 r. komisje wnoszą: Wysoki Senat uchwalić raczy załączony projekt uchwały.

„Uchwała Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Prawo o prokuraturze.

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 27 października 2022 r. ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Prawo o prokuraturze, odrzuca tę ustawę”.

Wysoka Izba, Panie Marszałku, przedmiotem prac połączonych komisji, tj. Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, była ustawa o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Prawo o prokuraturze. Ustawa ta reguluje 2 odrębne kwestie. W art. 1 zmienia się kodeks postępowania karnego poprzez dodanie przepisu ustanawiającego ramy współpracy z Prokuraturą Europejską, zaś w art. 2 zmienia się ustawę – Prawo o prokuraturze, a dodawany przepis stanowi, że wyłącznie prokurator krajowy jest uprawniony do powoływania i odwoływania dyrektorów, zastępców dyrektorów i naczelników jednostek organizacyjnych Prokuratury Krajowej.

W trakcie dyskusji na posiedzeniu połączonych komisji podnoszono wiele kwestii. Strona społeczna uznała w swoich wypowiedziach, że ustawa ta realizuje wyłącznie cele polityczne, a szczególnie że art. 1 tej ustawy jest efektem działań polskich władz, które zdecydowały, że Polska nie notyfikowała zamiaru przyłączenia się do wzmocnionej współpracy w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej. Jako argument co do nieprzystąpienia przez Polskę do mechanizmu wzmocnionej współpracy podnoszono wówczas zbyt szeroki, zdaniem strony polskiej, zakres kompetencji Prokuratury Europejskiej. Strona rządowa przedstawiała swoje argumenty, mówiąc, że konieczność współpracy w Prokuraturą Europejską wynika przecież z art. 4 Traktatu o Unii Europejskiej i art. 325 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, dlatego po niniejszej zmianie kodeksu postępowania karnego zasady współpracy będą doprecyzowane w porozumieniu roboczym, co zakończy trwające w tej sprawie negocjacje pomiędzy Polską a Prokuraturą Europejską.

Najwięcej kontrowersji na posiedzeniu zbudził art. 2 ustawy. Źródłem tych kontrowersji było wskazanie, że odwołanie prokuratora krajowego może być dokonane jedynie za zgodą prezydenta Rzeczypospolitej. Wskazano przy tym, że ewentualna zmiana na stanowisku prokuratora generalnego nie będzie miała wpływu na pozycję powołanego wcześniej prokuratora krajowego i pozycję powołanych przez niego dyrektorów i naczelników prokuratury krajowej, a prowadzić to będzie do niemożności

wprowadzenia zmian kadrowych w Prokuraturze Krajowej bez zgody prezydenta Rzeczypospolitej, nawet po zmianie na stanowisku ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego.

Podnoszono w dyskusji również negatywne skutki nierozdzielenia stanowisk ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego. Za rozwiązaniem takim opowiadały się wielokrotnie – i to wybrzmiało również w dyskusji – autorytety prawne. Na posiedzeniu komisji wskazano np. poglądy w tej kwestii pana prof. Andrzeja Zolla. Przywoływano też opinie autorytetów, które jednoznacznie określają, że prokuratura powinna być niezależna od bieżącej polityki, a minister sprawiedliwości jest politykiem i przedstawicielem władzy wykonawczej.

W czasie posiedzenia komisji podnoszono również, że niewłaściwe jest uniemożliwienie bezpośredniej współpracy prokuratorów z Prokuraturą Europejską i dokonywanie tej współpracy wyłącznie za pośrednictwem Prokuratury Krajowej, która każdorazowo będzie uzależniać zgodę na dokonanie czynności albo udzielenie informacji od spełnienia warunków zgodności z zasadami porządku prawnego lub nienaruszania suwerenności Rzeczypospolitej, że wpłynie to znacznie na wydłużenie postępowań karnych i że możliwe będzie upolitycznienie tej współpracy.

Po zarysowaniu się wyraźnej różnicy w stanowiskach przedstawicieli rządu, strony społecznej oraz przedstawicieli obu połączonych komisji na zakończenie posiedzenia przegłosowano wniosek o odrzucenie ustawy, o czym mówiłam wcześniej. Dziękuję bardzo.

**WICEMARZAŁEK
MAREK PĘK**

Bardzo dziękuję, Pani Senator.

Obecnie senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senator sprawozdawcy.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie?

Pan senator Jerzy Czerwiński. Bardzo proszę.

**SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Pani Senator, z tego, co ja pamiętam, wynika, że na posiedzeniu komisji z ust przedstawicieli resortu,

przedstawicieli rządu padło wyraźne stwierdzenie, że odrzucenie tego projektu po prostu uniemożliwi efektywną współpracę, kontakty z Prokuraturą Europejską. Wobec tego prosiłbym o wytłumaczenie, dlaczego tak naprawdę chcecie państwo odrzucić ten projekt... przepraszam, ustawę.

**SENATOR
EWA MATECKA**

Na posiedzeniu połączonych komisji mówiono też o tym, że również bez tej ustawy jest możliwa współpraca z Prokuraturą Europejską. Dziś taka współpraca jest jak najbardziej realizowana i jest realizowana szybko, sprawnie i w sposób zdecentralizowany; realizowane są np. takie regulacje jak europejski nakaz dochodzeniowy czy europejski nakaz aresztowania. Senatorowie wskazywali z kolei wcześniejsze stanowisko polskiego rządu, który nie zgadzał się na podjęcie współpracy z Prokuraturą Europejską w tymże zakresie. W dyskusji wyrażano również takie stanowisko, że regulowanie tej kwestii w ten sposób, w tejże ustawie nie jest konieczne, ponieważ wystarczyło przeprowadzić notyfikację rozporządzenia unijnego, które zostało wydane w roku 2017, a wówczas Polska byłaby włączona do tego mechanizmu ścisłej współpracy. Wskazano również, że trudno oprzeć się wrażeniu, że istotą i jakby głównym ostrzem tej ustawy jest właśnie art. 2, który reguluje kwestie kadrowe w prokuraturze, a wszystkie treści zawarte w art. 1 należało rozwiązać znacznie wcześniej, przystępując do notyfikacji rozporządzenia unijnego. Uznano więc, że próbuje się w taki oto, nieco zakamuflowany sposób uregulować te sprawy. A współpraca w dalszym ciągu jest możliwa. Należy podjąć decyzję o notyfikacji rozporządzenia unijnego.

**WICEMARZAŁEK
MAREK PĘK**

Bardzo dziękuję.

(*Senator Jerzy Czerwiński*: Czy można, Panie Marszałku?)

Bardzo proszę.

**SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI**

Pytanie dodatkowe.

Ja tak rozumiem tę odpowiedź, że po prostu, według państwa, jeśli chodzi o kwestie zawarte

w art. 1, ta ustawa jest niepotrzebna, można to zrobić w inny sposób. Tak? Ja tego nie usłyszałem na posiedzeniu komisji, ale to jest jakby pani sformułowanie. Zaraz dopytamy pana ministra. Dobrze, że jest.

Mam pytanie drugie. W swoim wystąpieniu raczyła pani powiedzieć, że ta ustawa wprowadza nadzór – w cudzysłowie nadzór – czy też zgodę prezydenta na powoływanie niektórych osób funkcyjnych w Prokuraturze Krajowej. Proszę mi wytłumaczyć, w którym to jest miejscu. Gdzie jest ten przepis?

(*Senator Ewa Matecka: Art. 2.*)

No świetnie, ale proszę go przeczytać. Gdzie tam jest ten prezydent?

**SENATOR
EWA MATECKA**

Art. 2. Autorem projektu jest rząd, więc może pan minister będzie łaskaw dokładnie to wyjaśnić.

(*Senator Jerzy Czerwiński: Przepraszam, Panie Marszałku. Jeszcze raz.*)

(*Wicemarszałek Marek Pęk: Panie Senatorze, pani senator odpowiada tak, jak umie, w związku z tym...*)

Ja relacjonuję posiedzenie.

(*Senator Jerzy Czerwiński: Dobrze. Nie męczymy pani senator.*)

Jak była uprzejma powiedzieć mi pani legislator, to jest art. 18 ustawy o prokuraturze. Literalnie...

(*Senator Jerzy Czerwiński: Ale on nie jest tu zmieniany, przepraszam.*)

Literalnie, dosłownie... W ten sposób nie było prowadzonej dyskusji na posiedzeniu komisji.

**WICEMARSZAŁEK
MAREK PĘK**

Dziękuję bardzo, Pani Senator.

(*Senator Ewa Matecka: Dziękuję bardzo.*)

Pan senator Krzysztof Kwiatkowski chciałby zadać pytanie. Tak?

**SENATOR
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Tak.

Panie Marszałku! Pani Przewodnicząca!

Czy na posiedzeniu komisji ci, którzy w praktyce realizują tę współpracę – mieliśmy na sali liniowych prokuratorów ze stowarzyszenia prokuratorskiego – mówili, że dzisiaj nie ma przeszkód w formalnej realizacji wniosków Prokuratury Europejskiej i że w ocenie środowiska ustawa służy wyłącznie temu, tu zacytuję, żeby na każdym stanowisku pozostały osoby lojalne wobec prokuratora generalnego, także po wyborach, a nie wobec prokuratury jako instytucji? To jest pierwsze pytanie. Czy takie było stanowisko praktyków, którzy byli obecni na posiedzeniu komisji? Dziękuję bardzo.

**SENATOR
EWA MATECKA**

Odpowiadając na pytanie pana senatora, powiem „tak”. Takie stanowisko wyrazili na posiedzeniu komisji obecni na tym posiedzeniu przedstawiciele stowarzyszenia „Lex super omnia”.

**WICEMARSZAŁEK
MAREK PĘK**

Bardzo dziękuję, Pani Senator.

Czy są jeszcze jakieś pytania? Nie.

Bardzo dziękuję, Pani Senator.

(*Senator Ewa Matecka: Dziękuję.*)

Projekt ustawy został wniesiony przez rząd. Do prezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister sprawiedliwości.

Czy przedstawiciel rządu pragnie zabrać głos w sprawie rozpatrywanej ustawy i przedstawić stanowisko rządu?

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Michał Woś: Panie Marszałku, myślę, że nie ma potrzeby. Jestem do dyspozycji.*)

Bardzo dziękuję.

Jest z nami pan Michał Woś, sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości.

Obecnie senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do przedstawiciela rządu związane z omawianym punktem porządku obrad.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie?

Pan senator Jerzy Czerwiński. Bardzo proszę.

Panie Ministrze, czy pan woli być tam, czy tu? Myślę, że lepiej będzie podejść do mównicy. Zapraszam.

**SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! To jest właściwie ciąg dalszy pytania, które zadałem pani senator sprawozdawcy. Mianowicie usłyszałem od jednej z pań dyrektor, że ta ustawa, jeśli nie zostanie wprowadzona nowelizacją, znacznie utrudni efektywną współpracę polskich prokuratorów z Prokuraturą Europejską. Pośrednio oczywiście, poprzez Prokuraturę Krajową. Czy tak rzeczywiście jest?

I druga kwestia, à propos tego nadzoru prezydenta nad – nie wiem, jak to nazwać – strukturą prokuratury. Czy rzeczywiście §5 dodawany w ustawie – Prawo o prokuraturze powoduje bezpośredni nadzór prezydenta nad strukturą prokuratury krajowej?

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
MICHAŁ WOŚ**

Bardzo dziękuję.

Panie Marszałku! Wysoki Senacie! Panie Senatorze!

Pan senator pyta w istocie o to, dlaczego Polska nie uczestniczy w Prokuraturze Europejskiej. A mianowicie Polska nie uczestniczy – podobnie jak Dania czy Irlandia – z uwagi na to, że były poważne wątpliwości, zwłaszcza w zakresie spraw fiskalnych i działań związanych z Prokuraturą Europejską. Bo chociażby przy zwalczaniu przestępstw VAT-owskich powstałyby wówczas wątpliwości, co z tymi należnościami i czy aby na pewno one by trafiały do budżetu Rzeczypospolitej, czy może czasem do jakiegoś innego miejsca. Stąd została podjęta decyzja zarówno przez Rzeczpospolitą, jak i przez kilka innych krajów, o których wspominałem – Dania, Irlandia, Węgry – a które postanowiły nie uczestniczyć w tej pogłębionej współpracy, można powiedzieć, w ramach Prokuratury Europejskiej. A w związku z tym, że została podjęta taka decyzja, to polski kodeks karny, nie przewidując możliwości współpracy z organem, który powstał w ramach Unii Europejskiej,

możliwości tej pogłębionej współpracy, uniemożliwia... Inaczej: jego obecna treść normatywna powodowałaby, że ta współpraca nie byłaby taka, jakiej byśmy sobie życzyli. Są oczywiście sprawy, w których Polska chce współpracować i warto, żeby współpracowała. Ale żeby mogła współpracować, to oczywiście jest, że ten przepis, proponowany w ustawie będącej przedmiotem obrad Wysokiego Senatu, winien się znaleźć w porządku prawnym.

A w zakresie uprawnień pana prezydenta... W sposób oczywisty to uprawnienie w odniesieniu do prokuratora generalnego czy prokuratorów krajowych zostaje zachowane. Ale zmiany wynikające z lat funkcjonowania prokuratury wskazują, że w tym zakresie tak szeroka kompetencja w istocie nie jest wskazana. I to jest pewne usprawnienie związane z bieżącą praktyką działania polskiej prokuratury. Dziękuję.

**WICEMARSZAŁEK
MAREK PĘK**

Bardzo dziękuję.

Jeszcze pan senator chce dopytać, tak?

**SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI**

Tak.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Bo ten wątek związany ze ściganiem przestępstw, nazwałbym to, VAT-owskich jest bardzo ciekawy. Panie Ministrze, czy mógłby pan to rozwinąć? Czy rzeczywiście mogłoby być tak, że niejako zawłaszczenie ścigania tych przestępstw przez Prokuraturę Europejską mogłoby powodować, że my byśmy na tym tracili jako państwo, a nie zyskiwali?

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
MICHAŁ WOŚ**

Panie Senatorze! Wysoki Senacie!

Powstała duża wątpliwość właśnie co do tego zakresu nie tylko, jak mówiłem, w Polsce, ale także w innych krajach. Stąd została podjęta decyzja, żeby minimalizować ryzyka i w tym zakresie – zwłaszcza że polska prokuratura ma świetne

wyniki i świetnie sobie radzi ze zwalczaniem mafii VAT-owskich – pozostawić tę kompetencję przede wszystkim w rękach Rzeczypospolitej, po to żeby w przypadku odzyskiwanych majątków, w przypadku odpowiednich procedur, nie było tutaj mowy o jakichkolwiek wątpliwościach interpretacyjnych. Skoro takie pojawiły się na etapie procedowania, to już nie były uwzględniane w trakcie europejskich prac legislacyjnych i koniec końców zostało takie, a nie inne prawo europejskie przyjęte, w takim kształcie. A nie widać na horyzoncie inicjatyw zmierzających do zmiany tego prawa, co wyeliminowałoby te wątpliwości. Polska podjęła taką właśnie decyzję, żeby pełne władztwo i suwerenność w tym zakresie pozostawić w rękach Rzeczypospolitej i polskiej prokuratury.

**WICEMARSZAŁEK
MAREK PĘK**

Bardzo dziękuję.
Pytanie zadaje pani senator Danuta Jazłowiecka;

**SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA**

Dziękuję.
Panie Ministrze, powiedział pan, że nie przystąpiliśmy do Prokuratury Europejskiej z uwagi na problemy fiskalne, że obawiacie się państwo, że ten VAT nie docierałby do polskiego budżetu.

Chciałabym zapytać, jak sobie wobec tego z takim problemem radzi 25 pozostałych państw członkowskich, które przystąpiły do Prokuratury Europejskiej? I na jakie to tak strasznie poważne problemy państwo natrafiliście, że nie potraficie ich rozwiązać?

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
MICHAŁ WOŚ**

Wysoki Senacie! Pani Senator!
Oczywiście że potrafimy je rozwiązać, jednak ta wątpliwość interpretacyjna nie jest wyłącznie wątpliwością Rzeczypospolitej, ale także Królestwa Danii i kolejnych państw – Irlandii, a także Węgier. Skoro powstają... I Polski też, Pani Senator. Skoro jest taka wątpliwość, to należy tę wątpliwość

uszanować. Po co zwiększać ryzyka? I takie jest stanowisko rządu Rzeczypospolitej, żeby nie oddawać na klęczkach wszystkich kompetencji – nawet wtedy, kiedy pojawiają się znaki zapytania – Brukseli, tylko żeby możliwie wiele suwerenności pozostało w rękach Polski i żeby decyzje były podejmowane w Warszawie. Dziękuję bardzo.

**WICEMARSZAŁEK
MAREK PĘK**

Bardzo dziękuję.
Czy ktoś z państwa chce jeszcze zadać pytanie? Nie.

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.
(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Michał Woś: Dziękuję bardzo.*)

Otwieram dyskusję.
Bardzo proszę o zabranie głosu panią senator Magdalenę Kochan.

**SENATOR
MAGDALENA KOCHAN**

Dziękuję bardzo.
Panie Marszałku! Wysoki Senacie!
Komisja Wenecka, oceniając nowe polskie prawo o prokuraturze, użyła takiego słowa „patologiczne”. Myślę, że niestety nie zmieni tego zdania po przyjęciu tych nowych, proponowanych rozwiązań. I tu podpisuję się pod słowami pana senatora Borowskiego, który podczas obrad komisji użył innego słowa – powiedział o bezczelnym przedłożeniu, które właśnie omawiamy. Bezczelnym, bo zapewniającym tak naprawdę trwałość na stanowisku nie ministra, tylko Zbigniewa Ziobry. I o to w tej ustawie chodzi. A Zbigniew Ziobro ma w tej chwili w prokuraturze władzę właściwie nieograniczoną. On decyduje o każdym przystąpieniu do każdego śledztwa, o zmianach decyzji procesowych, o awansach i zesłaniach na delegacje lub degradacjach prokuratorów. On, jednoosobowo. I niepokornych prokuratorów karze.

A niepokornym można się stać nawet wtedy, kiedy, pracując w 4-osobowym składzie w prokuraturze, w której jest przewidzianych 8 etatów, melduje się swojemu przełożonemu, że 190 spraw, które się prowadzi, nie można prowadzić w tempie, jakie każdy by sobie wyobrażał – bo prokuratura, tak jak prawo, powinna działać szybko. Wystarczyła

taka informacja, żeby wszystkich 4 prokuratorów z 8-osobowej, przewidzianej prawem załogi z Prokuratury Rejonowej w Świnoujściu, odesłać w różne inne miejsca, a w ich miejsce powołać zupełnie innych prokuratorów, tamtych, którzy przyszli, właściwie pozbawiając – czy inne prokuratury – spraw, które oni prowadzili. Wystarczyła informacja, że 4 prokuratorów nie może pracować za 8. To niepokorni prokuratorzy.

Niepokorną prokuratorką była czy jest pani prokurator Ewa Wrzosek. Ośmieliła się – zgodnie z decyzjami prokuratora krajowego: bezzasadnie – wszcząć śledztwo w sprawie wyborów kopertowych. To było bardzo krótkie śledztwo, jedno z krótszych w Polsce, kilkugodzinne, bo je szybko zamknięto decyzją władz wyższych pani prokurator. Ona ma zarzuty, jest podsłuchiwana Pegasusem, nikt w jej obronie nie staje.

Niepokorny jest także były przewodniczący stowarzyszenia „Lex super omnia” pan Krzysztof Parchimowicz, który ma 14 postępowań dyscyplinarnych i 3 sprawy karne. Niepokorna jest także obecna przewodnicząca stowarzyszenia „Lex super omnia”, pani prokurator Katarzyna Kwiatkowska, która miała odwagę powiedzieć, co myśli o takim sposobie zarządzania prokuraturą, jaki państwo prezentujecie. Ona ma postawione zarzuty dyscyplinarne, prokurator krajowy strasznie się oburza i żąda od tej pani prokurator zadośćuczynienia w wysokości 250 tysięcy zł i przeproszenia prokuratura generalnego, Prokuratury Krajowej czy prokuratury we wszystkich możliwych mediach, co, jak obliczono, będzie ją kosztować ok. 2 milionów zł. To jest działanie pana i władcy, jakim stał się w prokuraturze dzisiejszy minister sprawiedliwości. Z trudnością mi to słowo przechodzi przez usta.

Zupełnie bezkarni mogą się czuć ci, którzy odpowiadają za zakup niedobrych maseczek, fałszywych respiratorów, ale nie może się czuć bezkarny 14-latek z Krapkowic, który na swoim Facebooku umieścił błyskawicę – symbol kobiet walczących o swoje prawa w obliczu stosowanego wobec nich prawa nieludzkiego. Bezkarne może się czuć ten, kto wręczał 50 tysięcy łapówki księdzu, który się zdematerializował, i wszyscy, którzy są zamieszani w aferę dwóch wież. Bezkarne jest też afery hejterska, na czele której stał wiceminister sprawiedliwości. Państwo tak świetnie prowadzicie śledztwo, że on się może czuć absolutnie bezkarne, zdaje się, że awansuje w kolejnych miejscach, w których pracuje. Bezkarne może się czuć ten, wobec którego

ślimaczy się śledztwo w aferze „bank za złotówkę”. Za to już bezkarne nie może być i nie jest pan Wojciech Kwaśniak, który w nadzorze bankowym wykrył całą aferę związaną ze SKOK-ami, który został prawie na śmierć pobity i któremu potem prokuratura, pod wodzą pana ministra Ziobry, zarzuciła beczynność urzędniczą. Z Warszawy do Szczecina wieziono tego wspaniałego człowieka, fantastycznego urzędnika, tam go tak naprawdę znieważano, bo w sposób ubliżający jego godności przesłuchiowano, łącznie z rewizjami osobistymi. Sąd uznał zatrzymanie go za absolutnie bezzasadne. Ale to zrobiliście. Bezkarne jest ten, który mienił się księdzem, Międlar, ale pani prokurator Justyna Trzcińska, która zarządziła rewizję jego mieszkania, już nie, bo ona ma zarzuty.

I myślę sobie tak: jeżeli ks. Międlar, jeżeli pan Piebiak mogą się czuć bezkarne, to kto może się czuć bezpiecznie pod tak zarządzaną prokuraturą? I ja podziwiam tych wszystkich prokuratorów, którzy mają odwagę w tym waszym zhierarchizowanym świecie powiedzieć: nie, praworządność jest ważniejsza niż hierarchia i kariery.

Myślę sobie także, że jeśli na czele marszu, nie wiedzieć czemu zwanego Marszem Niepodległości, wśród kiboli znajduje się minister sprawiedliwości, to kto się ma czuć bezpiecznie? Kibole się tak czują. Ale czy mogą się czuć bezpieczne kobiety, które siedzą i protestują, bo nie chcą faszystów w Warszawie? Czy ci, którzy mają odwagę mówić „nie” faszyzmowi, mogą się czuć bezpieczni? Nie. Ich wywozimy, ich skarżymy, tak jak tego 14-latka.

Słowem, proszę państwa, to jest bezczelna sprawa. Tym bardziej że przychodzicie do nas z prośbą o umocnienie Ziobry w miejscu Ziobry, mówiąc, że potrzebne są wam rozwiązania, które usprawnią prokuraturę, a tymczasem rośnie liczba skarg na przewlekłość postępowań prokuratorów. W 2016 r. było ich 634, w 2020 r. – 837. Coś na ten temat wiedzą gen. Nosek, gen. Pytel, płk Dusza. Oni mają strasznie ciężkie zarzuty i nic się w tych śledztwach nie dzieje. Bo nie chodzi o to, żeby ich złapać, tylko żeby ich gonić. To potraficie: upadlać ludzi.

Przychodzicie do nas po umocnienie i jeszcze większe scentralizowanie tej prokuratury wtedy, kiedy śledztw trwających powyżej 12 miesięcy w roku 2021 było 8,5 tysiąca, a w 2010 r. było ich 1 tysiąc 300. Prokuratura podejmuje coraz mniej spraw, nie widzi powodów. W 2015 r. postępowania przygotowawcze wszczęto w odniesieniu do 62% spraw, a w 2020 r. – 53%. Tymczasem nakłady na

tak działającą prokuraturę zwiększamy. W 2015 r. to były niecałe 2 miliardy zł, w tym... przepraszam, w 2020 r. – 3 miliardy 290 milionów zł. Ośmielacie się przyjąć po to, będąc w sytuacji, w której zastrzeżenia, duże zastrzeżenia budzi sposób wydatkowania środków Funduszu Sprawiedliwości. To, przypomnę za Najwyższą Izbą Kontroli, finansowanie Pegasusa, broni, która nie ma prawa, bo nie ma umocowania prawnego, zaistnieć w Polsce. Ośmielacie się przyjąć po umocnienie ministra Ziobry w momencie, kiedy macie zarzuty dotyczące nieprawidłowego wydatkowania pieniędzy unijnych i prowadzenia kampanii swojej partii za te pieniądze. Nie możemy na to pozwolić. Powiem tak: odrzucenie tego projektu to jedno, a bezczelność przedkładania tego rodzaju rozwiązań to drugie. O praworządności pojęcia nie macie. Kosztujecie nas: to są wszystkie pieniądze z KPO, ogromne miliardy, i prawie 280 milionów euro za każdy dzień niewykonywania wyroków TSUE. Ośmielacie się przychodzić po jeszcze więcej. Jakim prawem? *(Oklaski)*

WICEMARSZAŁEK
MAREK PĘK

Proszę o zabranie głosu senatora Rafała Ślusarza.

SENATOR
RAFAŁ ŚLUSARZ

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Prawdę mówiąc, jak słyszę zarzut faszyzmu, to zawsze patrzę, czy tego nie robi bolszewik, ponieważ faszystami nazywano żołnierzy Armii Krajowej, faszystą nazywano kardynała Stefana Wyszyńskiego. Bardzo proszę oszczędzać tego typu inwektywy. Faszyzm już dawno się skończył i to, co państwo robią, to są tylko nieuprawnione inwektywy. *(Oklaski)*

Pojawił się wątek... Oczywiście do poprzedniego wystąpienia trudno się odnieść, bo ono się pojawiło jakby zniemacka i było taką luźną reminiscencją na temat tej ustawy. Ale pojawił się wątek Prokuratury Europejskiej. Proszę państwa, Unia Europejska, Komisja Europejska przestrzega tzw. zasady pomocniczości, przynajmniej tak mówi. Otóż przyznała prawo parlamentom państw członkowskich do tego, że jeżeli zauważają naruszenie zasady pomocniczości, to mogą wystąpić w ciągu 8 tygodni

po pojawieniu się projektu z tzw. mechanizmem żółtej kartki i jeżeli się zbierze kwalifikowana większość parlamentów, to dany projekt powinien być przez Komisję ponownie rozpatrzony. Taka sytuacja miała miejsce w 2013 r. właśnie w odniesieniu do Prokuratury Europejskiej. Zebrała się kwalifikowana większość parlamentów, która zakwestionowała ten projekt, a Komisja Europejska bezczelnie i niepraworządnie zignorowała głosy parlamentów europejskich i przeforsowała ten projekt. Myślę, że mamy prawo w związku z tym czuć rozczarowanie stanowiskiem Komisji Europejskiej i mieć wątpliwości co do tego, czy praworządnie z nami postępuje. Dziękuję. *(Oklaski)*

WICEMARSZAŁEK
MAREK PĘK

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.
Pani senator Danuta Jazłowiecka. Bardzo proszę.

SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Pan senator Ślusarz sprowokował mnie do tego, żebym wystąpiła. Otóż muszę panu powiedzieć, że to, co pan przed chwilą przekazał, jest nieprawdą. Zasada żółtej kartki – zachęcam do tego, żeby pan sobie poczytał, ja pracowałam w parlamencie i ja wykorzystałam żółtą kartkę – polega na tym, że Komisja Europejska ma 3 rodzaje decyzji do podjęcia: odrzucić, poprawić prawo bądź w ogóle nie zareagować. Tak, ma takie prawo. Takie ma prawo i to prawo może wykorzystać. Wcale nie oznacza to lekceważenia, to jest po prostu wykorzystanie przepisów. A brak reakcji jest spowodowany tym, że rekomendacje w zakresie żółtej kartki nie są merytorycznie przygotowane. Komisja Europejska w takiej sytuacji nawet nie ma jak się wypowiedzieć, dlatego tej żółtej kartki nie przyjęła. Dziękuję.

WICEMARSZAŁEK
MAREK PĘK

Bardzo dziękuję.
Do dyskusji?
Bardzo proszę, pan senator Kwiatkowski.

SENATOR
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Panie i Panowie Senatorowie! Szanowni Państwo!

Co to w ogóle jest Prokuratura Europejska? Prokuratura Europejska, działająca od czerwca 2021 r., zajmuje się ściganiem przestępstw, które zagrażają budżetowi Unii Europejskiej, w tym malwersacji dotyczących unijnych funduszy czy międzynarodowych oszustw na podatku VAT. Ja bym nie miał odwagi mówić, że bardzo źle się stało, że wprowadzono taką instytucję, i to wbrew niektórym parlamentom narodowym. Jeżeli parlament narodowy jest przeciwny, to kraj po prostu nie przystępuje do Prokuratury Europejskiej – ma do tego prawo. Ale głosy dezawuuujące Prokuraturę Europejską, do której przystąpienie – powiem jeszcze raz – jest dobrowolne, a która to ściga malwersacje dotyczące funduszy europejskich, tych funduszy, do których my również się dokładamy, płacąc składkę członkowską, budzą moje najwyższe zdumienie, zaskoczenie, a także prowokują pytania o podłoże takich wątpliwości.

Szanowni Państwo, czy Prokuratura Europejska może prowadzić postępowania? Tak, może prowadzić postępowania, jeżeli dotyczą one obywateli polskich, w przypadku których są podejrzenia co do popełnienia takiego przestępstwa. Co więcej, Prokuratura Europejska wyraziła wątpliwości co do tej ustawy ustami osoby, która odpowiada za tzw. dział komunikacji w Prokuraturze Europejskiej. Ta osoba na pytania dotyczące polskiej ustawy odpowiedziała tak: „Polska ustawa przewiduje centralizację administracyjną. Współpraca między organami sądowymi w UE w dużym stopniu opiera się na bezpośrednich kontaktach między osobami prowadzącymi dochodzenie a osobami w innym państwie członkowskim, które mogą bezpośrednio pomóc w zabezpieczeniu dowodów lub wykonaniu decyzji. Dla nas istotne jest, by wnioski przesyłane przez naszych europejskich prokuratorów delegowanych były traktowane w taki sam sposób jak wnioski prokuratorów krajowych państw uczestniczących w EPPO, a więc jak najbardziej efektywnie i bezpośrednio. Nie powinny być traktowane mniej korzystnie. Bez względu na wybrany model realizacji tej współpracy w danym państwie członkowskim naczelną zasadą powinna być skuteczność. Powinniśmy unikać wybiórczego podejścia do wniosków o współpracę”. Oczywiście oczywistość. A czy w tej sali są osoby, które uważają, że tych,

którzy dokonali przestępstwa na szkodę interesów finansowych Unii Europejskiej – czyli także Polski, bo to są nasze pieniądze – mamy ścigać mniej skutecznie? Bardzo ryzykowna teza. Ja bym nie miał odwagi takiej tezy wygłaszać.

Co dalej z tą ustawą? My możemy się zastanawiać nad czym innym. Czy ta ustawa, o czym już dyskutowaliśmy, jest niezbędna do realizacji tej współpracy, czy nie? Ta współpraca się dokonuje, dokonuje się na poziomie zdecentralizowanym. Ja nie jestem prokuratorem, dlatego tak uważnie słuchałem prokuratorów liniowych, którzy byli na posiedzeniu komisji. Oni wprost powiedzieli, że w ich ocenie te zmiany wydłużą tę procedurę, utrudnią tę współpracę. Skoro w tym stanowisku przedstawiciele Prokuratury Europejskiej, które także w części przytoczyłem, słychać obawę, że ta współpraca będzie utrudniona, to oczywiście rodzi się pytanie: po co te zmiany? Dzisiaj i tak mamy obowiązek współpracy z Prokuraturą Europejską, nawet jak nie jesteśmy jej członkiem. Z czego on wynika? Z przepisów unijnych, z zasady lojalnej współpracy opisanej w art. 3 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej, z obowiązku zapewnienia właściwej ochrony interesów finansowych Unii, czyli art. 325 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, z art. 105 ust. 3 rozporządzenia ustanawiającego Europejską Prokuraturę. Ja już pomijam to, że są także artykuły, które regulują sprawy europejskich nakazów dochodzeniowych, europejskich nakazów aresztowania. W czym to jest interesie? Polskim. To my też chcemy skutecznie ścigać osoby, które popełniły przestępstwa na terenie naszego kraju, a które później z naszego kraju wyjechały do innych państw unijnych.

Szanowni Państwo, w mojej ocenie w naszym interesie jest to, żeby Polska jak najlepiej, jak najefektywniej uczestniczyła w tej międzynarodowej współpracy prawnej. A dlaczego? Dlatego że ta międzynarodowa współpraca prawna ma służyć temu, żebyśmy lepiej, efektywniej, skuteczniej ścigali przestępczość finansową, oczywiście także związaną z tym, że przestępca czy osoba podejrzana o popełnienie przestępstwa, żeby być precyzyjnym, ucieka z naszego kraju. Dlatego jeżeli są wątpliwości co do tego, że ta ustawa nie ułatwia, a utrudnia tę współpracę... Stąd była taka decyzja połączonych komisji. Takimi intencjami, nie mam żadnej wątpliwości, kierowali się ci, którzy ten wniosek połączonych komisji przyjęli. Dziękuję bardzo. (Oklaski)

WICEMARSZAŁEK
MAREK PĘK

Dziękuję bardzo.
Pan senator Krzysztof Mróz. Bardzo proszę.

SENATOR
KRZYSZTOF MRÓZ

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!
Ja nie chciałem zabierać głosu, ale spowodowali mnie pani senator Kochan i pan senator Krzysztof Kwiatkowski.

Pani Senator, proszę nie mówić o uczestnikach...
(*Senator Magdalena Kochan:* Będę mówić to, co uznaję za słuszne.)

Proszę nie mówić o uczestnikach Marszu Niepodległości, że to są jacyś faszyci, bo potem ktoś panią pozwie i będzie pani chciała, żeby pani bronić przed zdjęciem immunitetu. Tam były tysiące ludzi, którzy maszerowali, nie było żadnych ekscesów. Tak in gremio mówienie, że to są faszyci, to jest po prostu olbrzymie kłamstwo. Ja przypomnę pani senator, że wasz prezydent, Rafał Trzaskowski, gdy były wybory, chciał w tym marszu uczestniczyć, pomagać i nie wiadomo, co tam jeszcze robić. Bo były wybory.

Ludzie mają prawo legalnie protestować, mają prawo protestować, jeżeli stosują się do przepisów prawa. Marsz był legalny, uczestniczyło w nim wielu parlamentarzystów z różnych opcji politycznych, ale przede wszystkim uczestniczyli w nim Polacy z całego kraju. I teraz in gremio powiedzieć, że tam jacyś faszyci byli... Jeżeli pani uważa, że gdzieś ktoś jest faszystą, to jako funkcjonariusz publiczny powinna pani złożyć zawiadomienie do prokuratury, bo gdzieś tam były osoby, które łamały prawo.

Na razie z tego, co wiem z przekazów medialnych, bo ja uczestniczyłem 11 listopada w obchodach w swoim okręgu wyborczym, wynika, że były próby zakłócenia legalnego marszu. A obrażanie ludzi, którzy tam byli z dziećmi, mówienie, że to są faszyci... Jak pani nie wstyd w ogóle coś takiego mówić i jeszcze teraz w kularach mówić, że będzie pani mówiła to, co pani może...

(*Senator Magdalena Kochan:* Proszę mnie nie wychowywać. Ja jeszcze mogę z tej mównicy...)

Proszę pani, żyjemy w wolnym i demokratycznym kraju, może pani mówić, co pani chce, tylko proszę nie obrażać ludzi. Trzeba brać

odpowiedzialność za to, co się mówi. To jest pierwsza sprawa. I może na tym zakończyłbym ten wątek.

A jeżeli chodzi o wypowiedź pana senatora Kwiatkowskiego... Oczywiście, chcemy, żeby walka z tymi, którzy łamią prawo, także w tym wymiarze europejskim, przy otwartych granicach, była efektywna i – tak jak pan senator słusznie zauważył – ta współpraca jest. Ta ustawa w żaden sposób nie ogranicza tej współpracy, ona wprowadza pewne mechanizmy koordynacji – centralizacji, pan powie – oczywiście z poziomu centralnych organów prokuratury w Polsce. Ale pamiętajmy o tym, zresztą powiedział to minister na posiedzeniu komisji, na którym pan przecież był, bo pan to posiedzenie prowadził, że także Prokuratura Europejska jest scentralizowana. Można powiedzieć, że ona jest na tych 2 szczeblach: są ci prokuratorzy w Brukseli i ci prokuratorzy, którzy pracują w poszczególnych krajach i mają status prokuratorów danego kraju i prokuratorów europejskich. I tu nic się nie zmienia, ta ustawa w żaden sposób niczego nie ogranicza. Ale państwo polskie ma prawo mieć wpływ i prowadzić pewną koordynację. I tylko temu służy ta ustawa.

My dzisiaj mamy inny problem, taki, że nie zawsze ta współpraca, nie z naszej winy, się układa. W jednym z państw sąd nie chciał wydać Polsce osoby, która handlowała narkotykami, pod jakimś pozorem braku praworządności w Polsce. To raczej z drugiej strony nie jest przestrzegane prawo, choćby przepisy o europejskim nakazie aresztowania. Ja nie przypominam sobie, może gdzieś był jakiś incydentalny przypadek, żeby Polska kogoś nie chciała wydać, choćby w oparciu o europejski nakaz aresztowania.

Ta ustawa poza pewnymi rzeczami technicznymi nie zmienia nic. Tak jak prokuratorzy współpracują, tak będą współpracowali i będą ścigali tych, którzy łamią prawo.

Jest oczywiście pewne niebezpieczeństwo związane z tym, w jakim kierunku ta Prokuratura Europejska gdzieś tam w przyszłości będzie próbowała poszerzyć swoje kompetencje. No, my mamy doświadczenie, niestety słabe, że Komisja Europejska, TSUE... Coś im dano, a po kilku latach cały czas następuje rozszerzanie tych uprawnień. Stąd ustawa, która służy zapewnieniu bezpieczeństwa. Jeżeli przekazujemy jakiś obszar do odpowiedzialności, czy to Unii Europejskiej, czy różnym organom... No, doświadczenia są różne i raczej negatywne dla Polski, zresztą nie tylko dla Polski.

Tak jak pan minister, pan senator Kwiatkowski zauważył – o tym w ustawie może nie jest napisane, ale o tym pan minister też mówił – są kraje, które w ogóle, tak jak Polska, nie przystąpiły, bo wszyscy mamy wątpliwość co do tego, w którym kierunku te rozszerzające się kompetencje różnych organów Unii Europejskiej pójdą. Tak więc to jest niejako bezpiecznik, żeby Prokuratura Europejska nie rozszerzała coraz to bardziej swoich kompetencji. Jednocześnie nikt w Polsce, ani w Ministerstwie Sprawiedliwości, ani w rządach, nieważne jakich rządach, nie chronił, nie chroni i – mam nadzieję – nie będzie chronił w przyszłości żadnych przestępców. Ta ustawa w żaden sposób tej współpracy nie utrudnia. Ona ma, można powiedzieć, wymiar techniczny. Dziękuję. *(Oklaski)*

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Bogdan Borusewicz)

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję, Panie Senatorze.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Jerzego Czerwińskiego.

**SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze!

Ja będę się starał mówić w większości o tym projekcie, którym mamy się zająć, który mamy opiniować, ale powrócę też do posiedzenia połączonych komisji, Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, ono było wczoraj, i tym osobom, które są zainteresowane tematyką, polecam, bo jest to możliwe odtworzenie posiedzenia tej komisji.

Proszę państwa, ja po raz pierwszy spotkałem się z czymś takim, żeby nad ustawą, która ma w sumie, tak jak tu powiedział kolega senator, charakter techniczny, bardziej organizacyjny, w ten sposób debatowano. Ci tzw. prokuratorzy szeregowi czy też liniowi, o których mówił jeden z moich przedmówców, zamilczę, z jakiej organizacji, z jakiego stowarzyszenia reprezentującego prokuratorów... Ich wystąpienie było jednym wielkim manifestem politycznym. Ja czegoś takiego w życiu nie słyszałem. W tej Izbie i na posiedzeniach komisji ja już wiele rzeczy słyszałem, ale takiego

języka w wystąpieniach to nawet w programach publicystycznych się nie używa. Padało np. „prokuratura postsowiecka”, „koryto plus”, „kukułcze jaja”. Tak się wypowiada prawnik? Prokurator, prawnik? No, może w rozmowie prywatnej, ale nie w oficjalnym wystąpieniu w organie senackim. Jak mówię, byłem zbulwersowany, a tu to jakby przechodziło i było czymś oczywistym, że w tym zakresie działalności państwa można używać takiego języka, że można posługiwać się kompletnie niemerytorycznymi argumentami – zresztą trudno to nazwać argumentami, bo to były inwektywy. Dlaczego? Zwłaszcza że, tak jak powiedziałem, ta ustawa w gruncie rzeczy ma charakter techniczny.

Nawiasem mówiąc, jedna z obecnych na posiedzeniu komisji pań, bodajże dyrektor biura do spraw międzynarodowych, wyraźnie stwierdziła, że nieprzyjęcie tej ustawy spowoduje, że choć oczywiście będzie dalsza współpraca z Prokuraturą Europejską, to będzie ona miała charakter w pewnym sensie kadłubowy, tzn. niektórych czynności nie da się przeprowadzić. Więc o co tu chodzi? Czy chcemy polepszyć tę współpracę, czy też ją pogorszyć? Jeśli odrzucimy tę ustawę, to pogorszymy tę współpracę. A przecież tyle tu było peanów i wieńców laurowych dla Prokuratury Europejskiej! My chcemy z nią współpracować. Nawiasem mówiąc – i tu odsyłam znowu do wystąpienia na posiedzeniu komisji – Prokuratura Europejska zastrzegła, że wystąpienia do niej mają być kierowane poprzez centralę w Luksemburgu. Sama więc ma charakter scentralizowany. A tutaj mało, że się tego odmawia, to jeszcze tak naprawdę odmawia się skuteczności współpracy.

Ostatnia kwestia to jest kwestia suwerenności. Była tu już wcześniej o tym mowa, ale trzeba to podkreślić wyraźnie: mamy prawo przystąpić do tego projektu dotyczącego Prokuratury Europejskiej, ale mamy też prawo do niego nie przystępować. To jest nasz wybór, wybór naszego państwa. Nasze państwo, poprzez wybrane prawomocnie władze, wybrało nieprzystępowanie, co wcale nie oznacza braku współpracy. Dlaczego? Bo nasze państwo jest nauczone smutnymi doświadczeniami, że instytucje europejskie wychodzą poza traktaty, wprost łamią te traktaty, łamią prawo międzynarodowe po to, żeby... No, to było pokazane wprost, ale ja rozumiem, że część z państwa ogląda różnego rodzaju dzienniki. Otóż te instytucje, te organy czy te osoby łamią traktaty europejskie poprzez wprowadzanie polityki tam, gdzie jej być nie powinno. Jest to działanie polityczne w celu

tylko i wyłącznie zmiany władzy w Polsce. Tak po prostu nie da się współpracować. Teraz już nie mówimy o tej ustawie prokuratorskiej, ale o ogólnych kwestiach. Jedna strona przestrzega prawa, stara się być rzetelna, lojalna, np. jeśli chodzi o kwestię kompromisu, a druga strona kompromis łamie i wprowadza politykę do instytucji prawnych. Ja nie zapomnę tego, jak to akurat przed wyborami samorządowymi wypowiedział się jeden z urzędników Trybunału w Luksemburgu i zasugerował, jaki może być wyrok w jednej ze spraw, w których Polska jako państwo było oskarżona. Stało się to „zupełnie przypadkiem” bodajże na 6 godzin przed nastąpieniem ciszy wyborczej. I to oczywiście nie była polityka? No tak, kompletny przypadek. Przypadki to są w gramatyce, a w takiej działalności nie powinno ich być. To jest nadużywanie stanowisk europejskich do działalności politycznej. Nawiasem mówiąc, żadne z tych stanowisk – ja nie mówię tu o Parlamencie Europejskim, Komisji Europejskiej, a tym bardziej o trybunale luksemburskim – nie pochodzi z wyboru. Nie ma żadnego umocowania demokratycznego. To są osoby mianowane czy też powoływane na swoje funkcje. (Oklaski)

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.
Proszę o zabranie głosu pana senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego.

SENATOR
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

Panie Marszałku! Szanowni Państwo!
Ja uspokajam tych, którzy nas oglądają, którym może się wydawać, że część osób w tej sali broni suwerenności, a pozostała część tę suwerenność wyprzedaje.

Szanowni Państwo, w polskich przepisach prawnych jest obowiązujący art. 588 kodeksu postępowania karnego. Jeżeli wykonanie żądanej czynności lub udzielenie informacji byłoby sprzeczne z zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej lub naruszałoby jej suwerenność, to już dzisiaj sąd lub prokurator odmawia przeprowadzenia takiego wniosku. Konkretnie przepis ten stanowi: „Sądy i prokuratorzy udzielają pomocy prawnej

na wnioski sądów i prokuratorów państw obcych”. Uwaga: „Sąd i prokurator odmawiają udzielenia pomocy prawnej i przekazują odmowę właściwym organom obcego państwa, jeżeli żądana czynność byłaby sprzeczna z zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej albo naruszałaby jej suwerenność”. Przepisy trzeba znać, kiedy się o nich wypowiada.

Co mówi §3 tego artykułu? „Sąd i prokurator mogą odmówić udzielenia pomocy prawnej, jeżeli: wykonanie żądanej czynności nie należy do zakresu działania sądu lub prokuratora według prawa polskiego; państwo, od którego wniosek o udzielenie pomocy prawnej pochodzi, nie zapewnia w tym zakresie wzajemności”...

Szanowni Państwo, dzisiaj absolutnie jest taka możliwość. Jest fałszywą tezą – powtórzę: fałszywą tezą – zapis w tej ustawie, który sugeruje, że bez tych regulacji możemy realizować wnioski, które godziłyby w suwerenność państwową. Absolutnie... Dzisiaj każdy sąd czy prokurator, wykonując określone czynności, musi kierować się art. 588 kodeksu postępowania karnego. Nie ma żadnej wątpliwości, że ten przepis obowiązuje w polskim porządku prawnym, i przed realizacją jakiegokolwiek wniosku czy to sąd, czy prokurator musi się nim kierować. Dziękuję bardzo.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję, Panie Senatorze.
Informuję, że lista mówców została wyczerpana.
Dla porządku informuję, że państwo senatorowie Gromko, Szwed, Małecka-Libera, Tyszkiewicz złożyli swoje przemówienia w dyskusji do protokołu.*

Zamykam dyskusję.
Czy przedstawiciel rządu chce jeszcze zabrać głos i ustosunkować się do wypowiedzi?

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Michał Woś: Nie, dziękuję bardzo.)

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.
Przystępujemy do rozpatrzenia punktu trzynastego porządku obrad: drugie czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy.

Przypominam, że projekt ten został wniesiony przez Komisję Ustawodawczą oraz Komisję

* Przemówienia złożone do protokołu – w załączeniu.

Budżetu i Finansów Publicznych i zawarty jest w druku nr 824, a sprawozdanie komisji – w druku nr 824 S.

Proszę zatem sprawozdawcę Komisji Ustawodawczej, Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz Komisji Budżetu i Finansów Publicznych, pana senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego, o przedstawienie wspólnego sprawozdania komisji o projekcie ustawy.

**SENATOR SPRAWOZDAWCA
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Panie i Panowie Senatorowie!

Komisja Ustawodawcza, Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz Komisja Budżetu i Finansów Publicznych na swoim wspólnym posiedzeniu w dniu 26 października br. rozpatrzyły, w pierwszym czytaniu, przedstawiony przez wnioskodawców projekt ustawy dotyczący zmiany ustawy – Kodeks karny wykonawczy, zawarty w druku nr 824.

Co zakłada projekt? Projekt ustawy zakłada objęcie finansowaniem ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej również pomocy, zwłaszcza pomocy medycznej, psychologicznej, rehabilitacyjnej, prawnej oraz materialnej, osobom poszkodowanym działalnością podmiotów rynku finansowego podlegających nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

Projekt miałem zaszczyt przedstawiać w imieniu wnioskodawców. Przedstawicielka Biura Legislacyjnego, pani mecenas Beata Mandylis, zaproponowała wprowadzenie do projektu poprawek. Przeprowadziliśmy dyskusję nad tymi proponowanymi poprawkami, zgłaszałem także poprawki wspólnie z panem przewodniczącym Aleksandrem Pocijem oraz zgłosiliśmy także część poprawek zaproponowanych w opiniach poszczególnych podmiotów, w tym także Ministerstwa Sprawiedliwości, które uczestniczyły w posiedzeniu komisji. Poprawki te zostały przyjęte.

Komisje rozpatrzyły w pierwszym czytaniu projekt ustawy, tak jak już powiedziałem, wprowadzając do niego poprawki i wnosząc o przyjęcie jednolitego projektu ustawy oraz uchwały w sprawie wniesienia do Sejmu tego projektu.

W sposób szczególny także mieliśmy na względzie sytuację związaną z poszkodowanymi w tzw. aferze GetBack, gdzie raport Najwyższej

Izby Kontroli wskazywał, że doszło do takiej skali nieprawidłowości w kontekście prawie 10 tysięcy poszkodowanych i ponad 2 miliardów zł strat tych osób z uwagi na to, co jest zapisane w raporcie NIK: że niektóre organy publiczne, takie jak Komisja Nadzoru Finansowego, nie wykonywały obowiązków – lub wykonywały je w sposób wadliwy – które zgodnie z ustawami na tych podmiotach ciążyły. Mając to na uwadze, przedkładamy ten projekt, biorąc także pod uwagę cele działalności Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, czyli tzw. funduszu solidarności, który dokładnie wpisuje się w pomoc ofiarom, w tym oczywiście poszkodowanym w wyniku przestępstw na rynku finansowym. Dziękuję bardzo.

**WICEMARZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję.

Panie Senatorze, moment jeszcze, może będą pytania.

Czy są pytania do pana ministra... Oczywiście do pana senatora, byłego ministra.

Pan senator się zgłasza tak?

(*Senator Aleksander Szwed: Tak, tak.*)

Proszę uprzejmie.

**SENATOR
ALEKSANDER SZWED**

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Senatorze, mam pytanie. Bo tak jakoś nie zauważyłem w sprawozdaniu... Do przedłożonego projektu zostały przedstawione opinie, m.in. opinia ministra sprawiedliwości i Sądu Najwyższego. Jakie były te opinie?

**WICEMARZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Pan senator Szwed zgłaszał pytanie. Proszę bardzo.

**SENATOR
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Rzeczywiście. Do projektu wpłynęło nawet więcej opinii, bo wpłynęły opinie ministra sprawiedliwości, Komisji Nadzoru Finansowego,

Naczelnego Sądu Administracyjnego, rzecznika finansowego, rzecznika praw obywatelskich oraz Sądu Najwyższego. Przedstawię w kolejności odpowiedzi, które wpływały do komisji.

Naczelną Sąd Administracyjny nie zgłosił uwag do projektu.

Rzecznik praw obywatelskich także nie zgłosił żadnych uwag do projektu.

Ministerstwo Sprawiedliwości w swojej opinii stwierdziło, że projektowane rozwiązanie budzi liczne wątpliwości – tu cytuję – „w istotny sposób zmienia podstawowy cel i zakres działalności Funduszu Sprawiedliwości w postaci pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem” i że wątpliwości interpretacyjne budzi także użycie w projekcie ustawy pojęć osoby poszkodowanej oraz podmiotów rynku finansowego nadzorowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego. W ocenie ministerstwa mamy do czynienia ze zbyt szeroką definicją w tym zakresie. Jeżeli jeszcze jest coś szerszej powiedziane w opinii – nie mam tej opinii w całości teraz przed sobą – to zapewne przedstawiciel resortu nam to wskaże.

Komisja Nadzoru Finansowego poinformowała, że nie dysponuje danymi w zakresie liczby osób poszkodowanych przez podmioty rynku finansowego podlegające nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego. Bo wystąpiliśmy oczywiście jeszcze o takie dane w układzie ostatnich 10 lat.

Rzecznik w swojej opinii także zasugerował wprowadzenie do projektu poprawek natury legislacyjnej w zakresie stosowanej w projektowanej ustawie terminologii, m.in. pojęcia osoby poszkodowanej, poszkodowanego i podmiotów rynku finansowego.

Sąd Najwyższy... Tutaj też przytoczę opinię. Projektowane rozwiązanie, w jego ocenie, nie zasługuje na aprobatę. Zdaniem Sądu Najwyższego udzielanie pomocy osobom poszkodowanym działalnością podmiotów rynku finansowego w ramach zadań finansowanych ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej nie wydaje się zasadne.

Całkiem inną opinię w tym zakresie mieli licznie obecni na posiedzeniu komisji przedstawiciele stowarzyszeń osób reprezentujących poszkodowanych w wyniku przestępstw na rynku finansowym.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję, Panie Senatorze.
Proszę bardzo, pan senator Szwed.

**SENATOR
ALEKSANDER SZWED**

Z tego, co pan tutaj przedstawił, Panie Senatorze, wynika, że nie było żadnej pozytywnej opinii w sprawie tego projektu.

(*Senator Krzysztof Kwiatkowski: Nie, Panie Senatorze.*)

Poza tym, że nie było uwag, nie było opinii pozytywnie oceniającej ten projekt.

(*Senator Krzysztof Kwiatkowski: Nie zgadzam się z panem. Nie zgadzam się z panem senatorem.*)

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Było pytanie, proszę o odpowiedź.

**SENATOR
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Absolutnie nie zgadzam się z panem senatorem. Informacja, że nikt nie zgłasza uwag, oznacza, że nie ma uwag, opinii negatywnych. Gdyby podmiot opiniujący takie miał, toby je wyraźnie wskazał. Mamy inny poziom interpretacji. Taki jest zapis.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Pan senator Czerwiński. Proszę bardzo.

**SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Senatorze!

Ja chciałbym zapytać nie o motywację, bo oczywiście chcemy pomóc wszystkim tym, którzy zostali oszukani, ale o skuteczność tej ustawy. Z tego zestawienia wynika, że roszczenia pokrzywdzonych przez GetBack to ok. 2,5 miliarda zł. Tak? Dobrze przeczytałem. A jaki jest budżet roczny, którym dysponuje w tej chwili fundusz pomocy pokrzywdzonym? Ile czasu trzeba by było, gdyby on przestał pomagać ofiarom wypadków

samochodowych itd., a zaspokajał tylko roszczenia dotyczące GetBacku? Czy mógłby pan przedstawić te liczby?

**SENATOR
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Stan funduszu na początku roku w okresie objętym analizą – tu cytuję, ale macie państwo ten dokument – wynosił ok. 608 milionów w 2018 r., 567 milionów w 2019 r., 480 milionów w 2020 r. i 445 milionów w 2021 r.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję.

Czy są jeszcze jakieś pytania? Nie ma.

Dziękuję, Panie Senatorze Sprawozdawco.

Czy przedstawiciel rządu chce zabrać głos w sprawie przedstawionego projektu ustawy? Pytam pana ministra Michała Wosia.

Proszę uprzejmie.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
MICHAŁ WOŚ**

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Oczywiście pomoc ofiarom przestępstw i pokrzywdzonym zawsze zasługuje na pochwałę i uznanie. W tym przypadku ja bardzo krótko chcę powiedzieć, iż nie ma stanowiska rządu do niniejszego projektu, ale wpłynęło do niego szereg uwag. Rzeczywiście żadna z instytucji nie przedstawiła opinii pozytywnej. Mianowicie: Krajowa Rada Sądownictwa przedstawiła opinię negatywną, a rzecznik finansowy, rzecznik praw obywatelskich, NSA wstrzymali się od uwag, nie przysłali uwag. Sąd Najwyższy – to jest niepokojące i myślę, że dla nas w Ministerstwie Sprawiedliwości niezwykle istotne – wskazuje... Przedstawiono oczywiście bardzo szeroką opinię, ale podsumowanie zaczęto od tego, że „powyższe uwagi krytyczne sprawiają, że oceniany projekt nie powinien stać się przedmiotem dalszych prac legislacyjnych”. Przyzna Wysoki Senat, że rzadko kiedy Sąd Najwyższy przedstawia tak kategoryczne uwagi. Myślę, że jest to ważne, istotne dla Wysokiego Senatu, aby tę wiedzę mieć.

Co do stanu funduszu to wielokrotnie było podkreślane w przestrzeni medialnej, także do Wysokiego Senatu trafiały wiadomości, że księgowy stan funduszu to jest coś zupełnie innego niż środki, które w funduszu się znajdują. Podobnie jest chociażby w przypadku funduszu alimentacyjnego. Stan funduszu wygląda zupełnie inaczej niż ściągalność. My radykalnie poprawiliśmy ściągalność zarówno do funduszu alimentacyjnego, jak i do Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, ale przychody tej żywej gotówki, można powiedzieć, środków pieniężnych... Tam rocznie wpływa ok. 250 milionów, a nie 600 milionów, o czym mowa pod kątem księgowym. Stan funduszu – jeszcze raz podkreślę – to coś innego niż to, czym rzeczywiście dysponent funduszu jest w stanie dysponować, realizując zadania ustawowe, w tym przypadku przewidziane w kodeksie karnym wykonawczym. Dziękuję bardzo.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Moment, Panie Ministrze, bo mogą być pytania. Nikt się nie zgłasza. To ja mam do pana ministra pytanie.

Panie Ministrze, czy może pan przypomnieć, jaką sumę wydatków z Funduszu Sprawiedliwości zakwestionowała kontrola NIK?

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
MICHAŁ WOŚ**

Najwyższa Izba Kontroli wielokrotnie sprawdzała Fundusz Sprawiedliwości i to, co stwierdziła Najwyższa Izba Kontroli pod prezesurą pana senatora... Przepraszam, czy pan senator coś do mnie krzyczał, bo nie dosłyszałem...

(*Wicemarszałek Bogdan Borusewicz*: Nie, proszę kontynuować. Nie krzyczał.)

Stwierdziła, iż uważa, że ustawodawca postąpił w sposób nie taki, jak Najwyższa Izba Kontroli by sobie życzyła, przekazując środki na wyznaczone takie, a nie inne zadania funduszu w ramach uprawnień ministra sprawiedliwości, w związku z czym zgłosiła swoje wątpliwości. Fundusz Sprawiedliwości, Wysoki Senacie, dzieli się na 3 podstawowe zadania, można powiedzieć – wśród szeregu ustawowych 3 są podstawowe: pomoc

ofiaram przestępstw, pomoc postpenitencjarna, czyli dla osób, które kończą wykonywanie, odbywanie kary, oraz przeciwdziałanie przyczynom przestępczości, czyli nie tylko przeciwdziałanie przestępczości, ale przeciwdziałanie przyczynom przestępczości – wskazując bardzo szeroki katalog możliwych działań dla ministra sprawiedliwości realizującego zadania wyznaczone przez Fundusz Sprawiedliwości. I każda złotówka z Funduszu Sprawiedliwości, chociażby dla ochotniczych straży pożarnych, z czego minister sprawiedliwości, Ministerstwo Sprawiedliwości jest dumne, została właściwie spożytkowana, trafiła na sprzęt, trafiła do strażaków ochotników, bo to oni, według statystyk, są najczęściej na miejscu wypadków. A jeśli pan senator pragnie poznać dokładną, co do złotówki kwotę, to oczywiście nic nie stoi na przeszkodzie, by na piśmie stosowne kwoty panu marszałkowi przedłożyć.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Panie Ministrze, w tym przypadku nie chodzi mi o dokładne kwoty. Ja pytałem, na jaką sumę były te kwestionowane wydatki. No, wiem, za jaką mniej więcej sumę Pegasus był zakupiony, to mniej więcej wiem. Ale czy pan może powiedzieć, na jaką sumę zakwestionowano te wydatki?

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
MICHAŁ WOŚ**

Panie Marszałku, ja mogę powtórzyć, że Najwyższa Izba Kontroli dokonała oceny działań prawodawcy, mianowicie dokonała oceny ustawy. Nie funkcjonowania, działania funduszu, realizacji zadań. Najwyższa Izba Kontroli uznała, że te zadania, które ustawodawca określił w kodeksie karnym wykonawczym w art. 43, są w ocenie Najwyższej Izby Kontroli wskazane w sposób nazbyt szeroki. Ocena ustawodawcy była inna, ocena osoby wykonującej prawo była inna...

(*Wicemarszałek Bogdan Borusewicz: Rozumiem. Rozumiem, pana ocena jest...*)

...w związku z czym, odpowiadając na pytanie...

(*Wicemarszałek Bogdan Borusewicz: Na jaką sumę?*)

...jeśli pan marszałek... Mam 20 sekund, Panie Marszałku, zechce pan mi pozwolić jednak...

(*Wicemarszałek Bogdan Borusewicz: Ale po raz trzeci pana pytam.*)

I próbuję, usiłuję panu marszałkowi odpowiedzieć...

(*Wicemarszałek Bogdan Borusewicz: No to proszę bardzo.*)

...że żadna z kwot, we właściwej interpretacji, nie jest kwotą, którą można określić jako taką, która by miała być zakwestionowana.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Proszę odpowiedzieć na piśmie i proszę odpowiedzieć mi, czy z funduszu sfinansowano zakup systemu Pegasus. Dziękuję bardzo.

Są jeszcze pytania?

(*Głos z sali: Tak.*)

Pan senator Czerwiński. Proszę bardzo.

**SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI**

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Ministrze, 2 pytania. Pierwsze: jak pan ocenia realność zaspokojenia roszczeń pokrzywdzonych przez GetBack z funduszu pomocy pokrzywdzonym ze względu na różnicę...

(*Głos z sali: Kwotową.*)

...tak, kwotową. To po pierwsze.

Po drugie, w projekcie ustawy proponuje się rozszerzenie, także w nazwie, jakby grupy beneficjentów funduszu na poszkodowanych. Czym to skutkuje? Czy to oznacza, że to będą osoby nie tylko z GetBacku, ale także jakieś inne? Mógłby pan może nie zasugerować, ale mniej więcej wymienić czy wskazać, jakie to mogą być osoby?

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
MICHAŁ WOŚ**

W ocenie Ministerstwa Sprawiedliwości rzeczywiście fundusz z pewnością nie pokryje tych

możliwych roszczeń, które się objawiają, ale na pewno działania systemowe skierowane na pomoc pokrzywdzonym zawsze zasługują na uwzględnienie i warto znaleźć takie mechanizmy, które skutecznie pomogą ofiarom przestępstw i którym... No, fundusze będą zasilone taką kwotą, która z pewnością wystarczy na pomoc tym, którzy są poszkodowani przez różnego rodzaju afery, w tym przypadku zdarzenia związane z GetBackiem.

Natomiast w zakresie zmian co do pokrzywdzonych, definicji poszkodowanych... Ale ona też dotyczy pokrzywdzonych jako takich. W tej chwili Fundusz Sprawiedliwości, Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej udziela wsparcia pokrzywdzonym. Jest to definiowane w ten sposób, że ci, którzy czują się pokrzywdzeni... To nie jest ten etap, że ktoś przychodzi po pomoc do funduszu i on ma postanowienie, nie wiem, o przedstawieniu zarzutów wobec osoby albo musi być, nie wiem, oskarżycielem posiłkowym itd.... To nie jest sformalizowane pokrzywdzenie. Często jest tak, że trafiają do funduszu pomocy osoby, które czują się ofiarami przestępstw i którym się udziela tej pierwszej fachowej porady po to, żeby rozstrzygnąć jednoznacznie, czy mamy do czynienia z osobą, która wymaga pomocy i jest pokrzywdzona przestępstwem, czy ta przesłanka nie zachodzi.

Co do tego rozszerzenia, o którym pan senator... Skala by była na tyle duża, jak wynika z analiz ministerstwa, że mogłoby to rodzić duże wątpliwości, znaki zapytania co do możliwości realizacji skutecznej pomocy. Dziękuję.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję.
Pan senator Tyszkiewicz. Proszę bardzo.

**SENATOR
WADIM TYSZKIEWICZ**

Panie Marszałku! Panie Ministrze!

Nie wiem, czy my się dobrze rozumiemy. Albo ja nie do końca zrozumiałem projekt tej ustawy, albo pan go nie przeczytał. Tu chodzi o objęcie udzieleniem pomocy osób poszkodowanych działalnością podmiotów rynku finansowego podlegających nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

Ja nie wiem, po co rozróżniać ludzi okradzionych w ten czy w inny sposób. Chodzi mi o to, że... Tu jest też jakieś nieporozumienie, jeśli chodzi o wypowiedź pana senatora Czerwińskiego. Nie chodzi o to, żeby zaspokoić roszczenia ludzi, którzy utracili swoje majątki... To jest chyba ok. 2,5 miliarda zł. Chodzi o pomoc medyczną, psychologiczną, rehabilitacyjną, prawną. I tyle. Tak? Chodzi o taką pomoc ludziom. Ja byłem na posiedzeniach komisji, spotykałem się z tymi ludźmi. To są często ludzie starsi, schorowani, którzy zostali po prostu okradzeni. Ja nie wiem, czemu państwo bronicie się przed tym, żeby tym ludziom udzielić jakiegokolwiek pomocy, w tym, jeszcze raz powtórzę, medycznej, psychologicznej, rehabilitacyjnej. Dlaczego to budzi taki opór? To nie chodzi o oddanie 2,5 miliarda zł ukradzionych tym ludziom, tylko o to, żeby tym najbardziej potrzebującym, schorowanym, starszym ludziom udzielić pomocy, o której mówiłem. Dlaczego państwo się przed tym bronicie?

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję.
Proszę bardzo.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
MICHAŁ WOŚ**

Panie Senatorze, to są oczywiście szlachetne intencje i tu nie ma sporu między nami...

(*Senator Wadim Tyszkiewicz: No to czemu...*)

Tu nie ma sporu między nami co do tego, że te działania trzeba natychmiast zrealizować. Wątpliwości budzi propozycja, żeby mechanizm, który funkcjonuje w stosunku do osób pokrzywdzonych przestępstwem karnym, zastosować wobec osób, które są czy będą co do zasady stronami także postępowań cywilnych. To jest dosyć fundamentalna różnica, którą trzeba uwzględnić. I stąd, jak mówię, stanowiska rządu w tej sprawie nie ma. Dla nas jest oczywiste, że trzeba pomóc ludziom jak najszybciej, jak najszerzej, jak najlepiej, natomiast pomoc powinna być skuteczna, mądra, szybka, sprawna i bez zbędnej zwłoki. A tego nie zapewni, chociażby w świetle krytycznych uwag Sądu Najwyższego, propozycja przedkładanego i diskutowanego projektu.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Pan senator Czerwiński. Proszę bardzo.

SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI

Już ostatnie pytanie, Panie Marszałku.

Wysoka Izbo! Panie Ministrze!

Myślę, że... Część osób pokrzywdzonych przez GetBack może nas oglądać. Czy rząd zamierza w jakiś sposób – nie jako rząd bezpośrednio, tylko poprzez zmianę prawa – doprowadzić do powstania narzędzia, które będzie mogło im po prostu pomóc? Bo to narzędzie – zgadzam się – jest nie do zastosowania w tym wypadku ze względu na roszczenia itd. Czy jako państwo będziemy w jakiś sposób się starali pomóc tym osobom? Czy w przyszłości będą przyjmowane – lub już zostały wdrożone – narzędzia, które uniemożliwią tego typu, mówmy wprost, przekręty?

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję.

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
MICHAŁ WOŚ

Najlepszym narzędziem uniemożliwiającym przekręty jest skuteczna prokuratura. Ostatnie lata pokazały, że prokuratura rzeczywiście działa skutecznie i zwalcza różne afery finansowe, zwalcza mafie VAT-owskie. Pod tym względem specjalne zespoły i wysoki poziom profesjonalizmu przyniosą owoce, przynoszą dobre efekty.

A co do działań bezpośrednio związanych z aferą GetBack, o którą pan senator pyta, to w tym przypadku działania podejmuje rzecznik finansowy. Według mojej wiedzy – oczywiście mówię jako przedstawiciel rządu, a to jest innego rodzaju organ – takie działania są podejmowane. Chcielibyśmy, żeby to było jak najszybciej wdrożone. Z kolei co do szczegółów tych rozwiązań, to one nie są w tej chwili przedmiotem konsultacji międzyresortowych i minister sprawiedliwości nie dysponuje tą wiedzą.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Pan senator Szwed.

SENATOR
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Ministrze, na początek chciałbym podziękować za to, że pan się odniósł do mojego pierwszego pytania. No, rzeczywiście w przypadku tego projektu nie ma żadnej pozytywnej opinii.

Dziękuję również za to wsparcie, które otrzymują ochotnicze straże pożarne w całym kraju. Również w moim regionie wiele straży skorzystało. Tak że jako senator, jako wiceprzewodniczący Senackiego Zespołu Strażaków, bardzo dziękuję.

Mam pytanie. W opinii, którą państwo przedstawili na temat tego projektu, znajdujemy informację, że w okresie od stycznia do sierpnia 2022 r. z pomocy w placówkach finansowanych ze środków Funduszu Sprawiedliwości skorzystały 1 tysiąc 624 osoby pokrzywdzone przestępstwem oszustwa. Chciałbym zapytać, jak to było w poprzednich latach. Jeżeli pan minister nie ma tutaj takich szczegółowych danych, to ewentualnie poproszę o odpowiedź na piśmie. Może być od 2016 r. Ile osób rocznie korzystało z państwa pomocy w ministerstwie?

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję.

*(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
Michał Woś: Chciałbym odpowiedzieć.)*

Proszę uprzejmie.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
MICHAŁ WOŚ

Bardzo dziękuję.

Co do konkretnego skatalogowania osób pokrzywdzonych przestępstwem oszustwa, to ja oczywiście te dane przedstawię. Teraz mogę powiedzieć, jak sprawa finansowania pomocy pokrzywdzonym wyglądała w roku 2012, 2013, 2014. Było to ok.

10 milionów zł. W tej chwili jest to blisko 100 milionów zł. Jestem dumny z tego, że Ministerstwo Sprawiedliwości doprowadziło do sytuacji, w której w całej Polsce funkcjonuje sieć pomocy pokrzywdzonym. W każdym powiecie jest punkt udzielania porad prawnych, porad psychologicznych, punkt pomocy pokrzywdzonym. Te środki trafiają do pokrzywdzonych, trafiają do poszkodowanych.

Jest to bardzo skuteczna sieć wsparcia pokrzywdzonych, zresztą nie tylko przestępstwem oszustwa. Jest szeroki katalog takich przestępstw, dotyczących różnych tragicznych sytuacji. Policja bardzo często korzysta z tej możliwości chociażby po gwałtach, po różnych brutalnych zdarzeniach, ale i po różnych przestępstwach, powiedziałbym, drobniejszego kalibru. Dziękuję.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Po kolei. Teraz ja chcę nawiązać do pytania pana senatora Szweda – w tej części, w której to było pytanie, a nie opinia.

Panie Ministrze, czy ministerstwo zmieni swoje zdanie w sytuacji, kiedy prokuratura uzna, że jeżeli chodzi o GetBack, to było to oszustwo? Bo rozumiem, że w tej chwili nie ma takiej oceny, w związku z czym prokuratura uważa, że nie nastąpiło tutaj przestępstwo, przestępstwo typu karnego. Tak? A jeżeli prokuratura uzna... A czy w ogóle w prokuraturze są prowadzone jakieś postępowania dotyczące tego paragrafu, czyli oszustwa?

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
MICHAŁ WOŚ**

Panie Marszałku, podejrzewam, że w prokuraturze są setki postępowań dotyczących oszustwa. No, są tysiące tego rodzaju postępowań. Nie mam najmniejszej wątpliwości, że w tej chwili o takiej liczbie mówimy, oczywiście w skali Polski.

A co do działań prokuratury, to ja oczywiście jestem gotowy udzielić panu marszałkowi wszelkich informacji na piśmie. Ale przypomnę, że Ministerstwo Sprawiedliwości to jednak inny urząd niż urząd obsługujący prokuratora generalnego, którym to urzędem jest Prokuratura Krajowa. No, w tym zakresie oczywiście prokuratura może panu marszałkowi te dane dostarczyć.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

To poproszę o informację, czy są jakieś postępowania prokuratorskie dotyczące oszustwa w stosunku do tych, którzy włożyli swoje pieniądze do GetBacku. Wiadomo, o co chodzi. Proszę o taką informację.

Teraz pan senator Tyszkiewicz, potem pan senator Kwiatkowski, a potem pan senator.

**SENATOR
WADIM TYSZKIEWICZ**

Panie Ministrze, krótkie pytanie. Nie będę się chwalił, ile straże pożarne w moim województwie dostały wozów strażackich, ale zapytam pana, czy w 2007 r. funkcjonował Fundusz Sprawiedliwości, czy nie funkcjonował. Od którego roku funkcjonuje Fundusz Sprawiedliwości?

Drugie pytanie. Skoro pan mówi, że prokuratura tak świetnie funkcjonuje i tak świetnie działa, jest taka skuteczna, to proszę powiedzieć, w którym roku doszło do afery GetBack i jak się wtedy zachowała prokuratura. Wie pan, w którym roku wybuchła afera GetBack?

(*Wicemarszałek Bogdan Borusewicz: Jest pytanie, Panie Senatorze.*)

Jest pytanie, 3 pytania tak naprawdę. Czy w 2007 r. działał Fundusz Sprawiedliwości? Na jaką pomoc powinni liczyć poszkodowani? To w kontekście nawiązywania cały czas do lat ubiegłych. I kolejne pytanie. W którym roku wybuchła afera GetBack?

(*Wicemarszałek Bogdan Borusewicz: Dziękuję.*)

W 2018. I dlaczego prokuratura zadziałała tak źle? Dlaczego doprowadziła do wybuchu takiej afery, skoro, jak pan mówi, działała tak świetnie?

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję bardzo.
Pan minister zrozumiał pytanie.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
MICHAŁ WOŚ**

Fundusz Sprawiedliwości funkcjonuje pod tą nazwą od 2017 r., Panie Senatorze, ale w 2007 r.

sądy w całej Polsce nakazywały sprawcom przestępstw wpłacać nawiązki na rzecz konkretnych organizacji. Decyzją ówczesnych władz w 2010 r. – podejrzewam, że była to ustawa ministra sprawiedliwości – tę kompetencję zabrano sądom. Z różnych lokalnych stowarzyszeń, które przekazywały środki, chociażby stowarzyszeń pomocy ofiarom przestępstw i szeregu innych...

(*Senator Wadim Tyszkiewicz: Ale pan...*)

Panie Senatorze, chciałbym odpowiedzieć.

(*Wicemarszałek Bogdan Borusewicz: Panie Senatorze...*)

Jeżeli pan nie jest zainteresowany, to nie muszę, Panie Senatorze. Nie czuję się tutaj...

(*Senator Wadim Tyszkiewicz: Nie odpowiedział pan na pytanie.*)

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Panie Ministrze, przepraszam bardzo, ja prowadzę obrady.

(*Senator Wadim Tyszkiewicz: 4 lata.*)

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Michał Woś: To prawda, Panie Marszałku.*)

I ja tutaj czuwać nad...

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Michał Woś: Bardzo za to dziękuję.*)

Niech pan tego typu uwagi...

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Michał Woś: Postaram się powstrzymać.*)

Dziękuję bardzo.

**SENATOR
WADIM TYSZKIEWICZ**

Nie odpowiedział pan na pytanie, w którym roku wybuchła afera GetBack.

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Michał Woś: Pan odpowiedział, Panie Senatorze.*)

Dobrze. To dlaczego tak źle...

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Michał Woś: Pan spytał i sam odpowiedział.*)

Dobrze. To ja powtórzę pytanie. Dlaczego tak źle funkcjonowała prokuratura w roku 2018, że doszło do afery GetBack?

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Proszę bardzo.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
MICHAŁ WOŚ**

Panie Senatorze, prokuratura wykrywa i zabezpiecza, chociażby zwalczając różnego rodzaju przestępczość finansową... Prokuratura dokonuje różnych zabezpieczeń na miliardy złotych tak naprawdę. Co do afery GetBack to jest ona dokładnie wyjaśniana. Skuteczność prokuratury jest mierzona tym, jak podchodzi do przestępstw i jak są wyjaśniane afery. W tym przypadku podejmuje takie działania, które są najsensowniejsze i najlepsze w zakresie zabezpieczenia interesów pokrzywdzonych i oczywiście pociągnięcia do odpowiedzialności sprawców przestępstwa. Gdyby prokuratura działała tak skutecznie w przypadku innych afer sprzed 2015 r., to wówczas być może byłaby w stanie zabezpieczyć w odpowiednim czasie więcej informacji i pociągnąć do odpowiedzialności tych, którzy za to wszystko odpowiadają.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję.

Pan senator Kwiatkowski.

**SENATOR
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Panie Marszałku! Panie Ministrze!

Trochę pan porównywał gruszki z jabłkami, mówiąc o narastaniu środków finansowych z Funduszu Sprawiedliwości. Tak, wcześniej pomoc prawną świadczyły organizacje społeczne, które otrzymywały pieniądze w ramach systemu nawiązek orzekanych przez sąd bezpośrednio na te organizacje. Ale jeżeli pan wskazuje, jak narastały wydatki na pomoc osobom pokrzywdzonym, to na pewno pan... Dokładnie przedstawił pan te wydatki i zna pan poziom środków, które były w funduszu w tych latach, które pan porównywał. Bardzo

proszę o przedstawienie tych danych, bo inaczej stwierdzę, że ta informacja była nierzetelna.

(*Wicemarszałek Bogdan Borusewicz*: Na piśmie?)

Na piśmie i ustnie.

(*Wicemarszałek Bogdan Borusewicz*: Ustnie. Dobrze.)

Na piśmie też. Będę bardzo zainteresowany.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Pan minister nie musi wszystkiego pamiętać. Proszę bardzo, Panie Ministrze.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
MICHAŁ WOŚ**

Nie ma najmniejszego problemu, żeby te dane przedstawić, bo one są ogólnodostępne. Ustnie też powtórzę. Wiem, ile pieniędzy było przekazywanych na pomoc ofiarom przestępstw. Było to, Panie Senatorze, bardzo często na organizacje skrajnie lewicowe, wyłącznie w wielkich miastach – w kilku wielkich miastach – ok. 10–12 czy 13 milionów zł rocznie. Po zmianach w Funduszu Sprawiedliwości już nie jest 10, 12 czy 13 milionów zł, tylko jest przekazywanych blisko 100 milionów zł na działania organizacji NGO, które świadczą pomoc niezależnie od szerokiego katalogu pomocy pokrzywdzonym, niezależnie od wsparcia instytucjonalnego czy od innych zadań – także w zakresie przeciwdziałania przyczynom przestępczości – jakie ustawodawca nałożył na dysponenta funduszu.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję.

**SENATOR
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Czy ja... Przepraszam, ale pan minister mnie nie zrozumiał i nie udzielił odpowiedzi na moje pytanie.

(*Wicemarszałek Bogdan Borusewicz*: Panie Senatorze...)

Panie Marszałku, ja pytałem precyzyjnie nie o wydatki, tylko o pieniądze, które były w funduszu.

Panie Ministrze, żeby mnie pan dobrze rozumiał... Wydatki księgowo to są przekazywane pieniądze. A ja pana pytałem, jakie były wpływy. Zmieniliście przepisy, które radykalanie zwiększyły wpływy, umożliwiając zwiększone wsparcie. I dlatego... Co innego pomoc w wysokości 10 milionów, jak się ma 20 milionów, a co innego pomoc w wysokości 100 milionów, jak się ma 300 milionów. Ja precyzyjnie pana pytałem. Proszę o podanie środków, które były w funduszu. A pan po raz drugi powiedział to samo. Tak więc ja po raz drugi zadam panu pytanie i proszę o udzielenie odpowiedzi. Jakie były środki funduszu w tych latach, które pan przywołał?

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Panie Ministrze, jeżeli pan nie jest w stanie odpowiedzieć, to oczywiście na piśmie...

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
MICHAŁ WOŚ**

Ja odpowiem w tym zakresie precyzyjnie, co do złotówki, oczywiście na piśmie.

Ale pan senator także porównuje... To znaczy pan senator porównuje – nie „także” – gruszki do jabłek czy jakieś inne owoce tutaj przez pana przywołane. Bo pan poinformował Wysoki Senat o stanie funduszu na początku roku, zaliczając w to chociażby stan należności, także należności nieściągalnych. A pan powinien mieć doskonałą wiedzę, jakie to były środki, jeżeli pan prowadzi tę ustawę i cytuję w tym zakresie OSR. Ale także powinien pan zadać sobie pytanie, dlaczego wcześniej nie zostały dokonane tego rodzaju zmiany, które spowodowały, że te nawiązki rzeczywiście zaczęły spływać do funduszu po to, żeby wspierać ofiary przestępstw. Rozumiem, że jest to wielki wyrzut sumienia – tych, którzy przed 2015 r. się tym zajmowali – że tego państwo nie zechcieliście wówczas zrobić.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Pan senator Szwed...

(*Senator Krzysztof Kwiatkowski*: Ja znowu nie otrzymałem odpowiedzi na pytanie...)

Panie Senatorze...

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Michał Woś*: Ale 3 razy już pan senator prosił o odpowiedź na piśmie, więc będzie na piśmie.)

(*Senator Krzysztof Kwiatkowski*: A czy nie jest pan w stanie udzielić ustnie tej informacji?)

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Michał Woś*: Nie jest pan w stanie zrozumieć mojej odpowiedzi, Panie Senatorze. Bardzo mi przykro z tego powodu.)

Nie, nie, panowie, proszę nie dyskutować między sobą.

Pan minister stwierdził, że udzielił odpowiedzi na piśmie i to, zgodnie z regulaminem, jest rzecz wystarczająca.

Pan senator Szwed.

**SENATOR
ALEKSANDER SZWED**

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Marszałku, z całym szacunkiem, ale troszkę dziwię się, że tak niesprawiedliwie prowadzi pan obrady. Jak ja chciałem dopytać, to nie mogłem. Ale jak senator Tyszkiewicz czy Kwiatkowski dopytują, to oczywiście mogą.

(*Wicemarszałek Bogdan Borusewicz*: Panie Senatorze, ja bardzo dziękuję, że pan czeka spokojnie.)

Widzę, że w tej Izbie są równi i równiejsi.

(*Wicemarszałek Bogdan Borusewicz*: Ma pan teraz możliwość zadania pytania.)

No, ja rozumiem, że senatorowie Prawa i Sprawiedliwości muszą poczekać.

Panie Ministrze, prosiłem tylko, dopytując, jeśli chodzi o informację na piśmie... Chodziło o to, żeby to nie była tylko liczba pokrzywdzonych osób, ale w świetle tych danych, które pan przedstawił, żeby to również było kwotowo... Ile od 2012 r. na ten Fundusz Sprawiedliwości... Czyli ile osób oraz jak kwotowo wyglądała ta pomoc. Dziękuję.

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Michał Woś*: Oczywiście.)

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję.

Pan senator Tyszkiewicz. Proszę bardzo.

**SENATOR
WADIM TYSZKIEWICZ**

Krótkie pytanie: Panie Ministrze, ile pieniędzy z Funduszu Sprawiedliwości zostało przekazanych na finansowanie partii politycznych?

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
MICHAŁ WOŚ**

Ani złotówki.

(*Senator Wadim Tyszkiewicz*: Tak?)

Tak.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję.

(*Senator Wadim Tyszkiewicz*: Naprawdę?)

No, jest odpowiedź. Oczywiście pan senator może mieć wątpliwości, ale tutaj, jak rozumiem, pan minister odpowiedział zgodnie z prawdą.

Więcej pytań nie ma.

Dziękuję, Panie Ministrze.

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Michał Woś*: Dziękuję uprzejmie.)

Informuję, że przedstawiciel rządu zobowiązał się do udzielenia pisemnej odpowiedzi na pytania zadane przez senatora Bogdana Borusewicza – to były 2 różne pytania – i senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego.

I jeszcze senatora Szweda, tak?

(*Senator Aleksander Szwed*: Tak.)

I senatora Szweda.

Przepraszam, zapomniałem pana imienia. Ale proszę nie sądzić, że...

(*Głos z sali*: To dyskryminacja.)

...dyskryminuję przez to PiS. Zdarza się, że zapominam imiona.

Teraz przystępujemy do dyskusji.

Otwieram dyskusję.

I proszę o zabranie głosu pana senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego.

**SENATOR
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Panie i Panowie Senatorowie!

Po pierwsze, skąd projekt tej ustawy, skąd inicjatywa tej ustawy? Z bardzo prostego względu. Afera GetBack, o której wiemy, ta afery z ostatnich lat, była badana przez Najwyższą Izbę Kontroli. I co stwierdziła Najwyższa Izba Kontroli? Że instytucje państwowe nie zapewniły konsumentom skutecznej ochrony przed niezgodną z prawem działalnością spółki GetBack oraz innych podmiotów oferujących i dystrybuujących jej papiery wartościowe. W informacji o wynikach kontroli wskazano m.in. to, że Urząd Komisji Nadzoru Finansowego przez pierwsze 5 lat działalności tej spółki – uwaga! – nie przeprowadził ani jednej kontroli. Ani jednej kontroli! I pomimo tego, że dysponował informacjami przekazywanymi przez spółkę, nie zidentyfikował sygnałów wskazujących na nieprawidłowości w jej działalności. Co to jest za sygnał? Obywatel wie, że działa Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, który ma kontrolować funkcjonowanie podmiotów na rynku finansowym, więc działa, mając zaufanie, że instytucje państwowe wykonują swoje obowiązki. Ale one ich nie wykonały. Państwo zostawiło tych obywateli.

Po drugie, jak dzisiaj sytuacja wygląda od strony formalnej? Sprawa afery GetBack ma swój początek w 2017 r., a nawet jeszcze wcześniej w kontekście informacji publicznych na ten temat. Ale pod koniec 2020 r. nastąpiła istotna zmiana okoliczności, które uzasadniają w sposób szczególny celowość podjęcia prac legislacyjnych. 30 grudnia 2020 r. wydana została decyzja Bankowego Funduszu Gwarancyjnego o przymusowej restrukturyzacji Idea Banku SA, czyli następcy prawnego GetBack SA od czerwca 2016 r., i o jego przejęciu przez Bank Pekao SA – uwaga! – z wyłączeniem roszczeń związanych z dystrybucją obligacji GetBack SA. Decyzja ta została wydana na podstawie przepisów ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym. Te przepisy mają znaczący wpływ na przebieg postępowań sądowych toczących się z udziałem podmiotów w restrukturyzacji, co przekłada się też na sytuację prawną obligatariuszy GetBack SA, czyli w praktyce na poszkodowanych w tej aferze. Wszczęcie przymusowej restrukturyzacji wobec Idea Banku spowodowało, że nie posiada on obecnie majątku wystarczającego na zaspokojenie potencjalnych roszczeń obligatariuszy. W Idea Banku pozostawiono jedynie niewielkie aktywa – ich wartość nie jest nawet dokładnie znana – z których jest pokrywane m.in. wynagrodzenie administratora, a zobowiązania byłych klientów Idea Banku i obligatariuszy związane z dystrybucją

przez Idea Bank przedmiotowych obligacji nie zostały przejęte przez podmiot przejmujący, czyli przez Bank Pekao SA. Ponadto zgodnie z przepisami ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym postępowanie egzekucyjne lub zabezpieczające skierowane do majątku podmiotu w restrukturyzacji, wszczęte przed wszczęciem przymusowej restrukturyzacji – uwaga! – podlega umorzeniu. Dodatkowo, mając na uwadze przepisy tej ustawy, w czasie trwania przymusowej restrukturyzacji niedopuszczalne jest wszczęcie postępowania egzekucyjnego i postępowania zabezpieczającego w stosunku do podmiotu w restrukturyzacji. Co to oznacza? Oznacza to, że obligatariusze GetBack SA, pomimo uzyskania postanowienia sądu w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia ich żądań poprzez zajęcie wierzytelności znajdujących się na rachunku bankowym Idea Banku, nie mogą de facto powyższego zabezpieczenia zrealizować, a po uzyskaniu prawomocnego korzystnego wyroku zasądzającego zwrot na ich rzecz środków, które zainwestowali w obligacje, nie będą mogli przedmiotowego wyroku wyegzekwować.

Jaki mamy problem? Mamy problem ludzi, których oszukano, a którzy mieli prawo uważać, że państwo nadzoruje ten rynek. Po drugie, sprzedawano im te obligacje, uciekając się do przestępstwa. Dzisiaj prokuratura skierowała już akty oskarżenia przeciwko grupie osób, które handlowały tymi obligacjami. I tu nie zgodzę się z panem ministrem, że najlepszym narzędziem do przeciwdziałania takim sytuacjom jest skuteczna prokuratura, bo prokuratura wchodzi na kolejnym etapie – wtedy, kiedy przestępstwo już popełniono. Tutaj skutecznością nie wykazał się Urząd Komisji Nadzoru Finansowego.

Mając to na uwadze i oczywiście będąc przejętym tymi osobistymi relacjami, z którymi mieliśmy do czynienia... Tak. Do mnie przemówiło świadectwo prawie 80-letniego lekarza, który zainwestował całość swoich oszczędności życiowych w obligacje, wierząc, że są to bezpieczne papiery wartościowe. Stracił wszystkie pieniądze. I dzisiaj mimo osiągnięcia takiego wieku dalej musi pracować, bo nie ma żadnych oszczędności, a ma pewne zobowiązania, które poczynił wcześniej. To są dramatyczne sytuacje.

Dlaczego pojawił się pomysł z Funduszem Sprawiedliwości? Ponieważ szukaliśmy takich rozwiązań, które będą związane z przedmiotem działalności danego podmiotu, tu: funduszu celowego, czyli pomocą osobom poszkodowanym

przestępstwem. Jednocześnie, i nie waham się użyć tego słowa, tam, gdzie senatorowie, panie i panowie senatorowie, uznali, że pieniądze, mówiąc delikatnie, nie są wydawane w sposób optymalny... I znowu, żeby nie być gołosłownym, zacytuję raport prezesa NIK, którego wy, Prawo i Sprawiedliwość, powołałicie. To jest raport NIK z kontroli ustawowych zadań Funduszu Sprawiedliwości ogłoszony we wrześniu 2021 r. Przypominam podsumowanie tego raportu, z którym możemy się zapoznać za stronie Najwyższej Izby Kontroli.

„Przeprowadzona kontrola planowania i realizacji ustawowych zadań Funduszu Sprawiedliwości wykazała, że jego gospodarka finansowa była prowadzona z naruszeniem nadrzędnych zasad finansów publicznych, tj. jawności oraz celowości i oszczędności wydatków. Nie odpowiadała również, wynikającym z art. 29 ustawy o finansach publicznych, zasadom funkcjonowania funduszy celowych, które powinny służyć realizacji wyodrębnionych i konkretnie zdefiniowanych zadań państwowych. Działania ministra sprawiedliwości jako dysponenta funduszu oraz znacznej części beneficjentów umów dotacji skutkowały niegospodarnym i niecelowym wydatkowaniem środków publicznych, a także sprzyjały powstawaniu mechanizmów korupcyjnych. Minister nie zapewnił również wszystkim potencjalnym beneficjentom równoprawnego i transparentnego dostępu do środków publicznych. Zarówno w przypadku konkursów ofert dla organizacji pozarządowych, jak i dotacji dla jednostek sektora finansów publicznych, decyzje o udzielaniu dofinansowania były podejmowane w sposób uznaniowy i nie były należycie dokumentowane. Ponadto pomimo obowiązku prawnego wynikającego z ustawy o finansach publicznych, nie były one podawane do publicznej wiadomości”.

Co ważne, wcześniej fundusz nie był tak szczegółowo badany. Oczywiście był badany w ramach kontroli budżetowej, ale to jest kontrola na pewnym poziomie ogólności. Co sama Najwyższa Izba Kontroli w swoim podsumowaniu z kontroli z września 2021 r. – wtedy zamieszczono komunikat – stwierdza? „Powyższa kontrola była pierwszym kompleksowym badaniem funkcjonowania Funduszu Sprawiedliwości, przeprowadzonym od momentu wejścia w życie, w drugiej połowie 2017 r., zmian legislacyjnych modyfikujących w zasadniczy sposób zasady gospodarki finansowej tego funduszu. NIK oceniła negatywnie działania dysponenta funduszu – czyli ministra sprawiedliwości – w zakresie zapewnienia właściwych

uwarunkowań prawnych i organizacyjnych funkcjonowania Funduszu Sprawiedliwości, a także sposób wykorzystania będących w jego dyspozycji środków publicznych”.

Skoro mamy do czynienia z raportem instytucji publicznej, konstytucyjnego organu, przy czym nie ma wątpliwości, że to Prawo i Sprawiedliwość powołało jego szefa, to trudno mówić o jakiejś tezie politycznej. Zresztą będę powtarzał: kontroli nie przeprowadza prezes Igrkowski, Kwiatkowski, Jezierski, Sekuła czy Lech Kaczyński, w przeszłości – kontrole przeprowadzają kontrolerzy. Oni są autonomiczni, mają prawo i obowiązek w wystąpieniach pokontrolnych i w raportach podsumowujących, będących syntezą wyników kontroli, zawierać tylko tezy na podstawie ustalenia stanu faktycznego. Nie jest przypadkiem, że w tej kadencji Najwyższej Izby Kontroli i kadencji tego prezesa na podstawie skargi kontrolerów wpłynęło zawiadomienie do prokuratury na jednego z wiceprezesów, że próbował zmieniać ustalenia kontrolerów. Zatem ja nie mam żadnej wątpliwości, że to jest stan faktyczny, który kontrolerzy zastali w jednostce kontrolowanej. Biorąc to pod uwagę, panie i panowie senatorowie uznali, że jeżeli jest fundusz, który przez Najwyższą Izbę Kontroli...

(*Sygnal timera*)

...jest oceniany tak, że źle jest prowadzona jego polityka finansowa i jego zakres podmiotowy i przedmiotowy pomocy osobom poszkodowanym przestępstwem uzasadnia, żeby wpisać możliwość współfinansowania wsparcia finansowego i każdego innego, psychologicznego czy medycznego, osób poszkodowanych tym przestępstwem... Ten fundusz nie ureguluje wszystkich zobowiązań, wszystkich środków finansowych, które te osoby straciły, ale może być źródłem...

(*Wicemarszałek Bogdan Borusewicz: Muszę panu podziękować, Panie Senatorze...*)

...finansowania wsparcia dla ofiar poszkodowanych przestępstwem.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję bardzo.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana.

Dla porządku informuję, że panowie senatorowie Szwed i Tyszkiewicz złożyli swoje przemówienia w dyskusji do protokołu.*

* Przemówienia złożone do protokołu – w załączeniu.

Ustawa o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich
z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020...

Zamykam dyskusję.

Teraz Senat mógłby przystąpić do trzeciego czytania projektu ustawy. To czytanie objęłoby jedynie głosowanie. Zostanie ono przeprowadzone razem z innymi głosowaniami, czyli pod koniec posiedzenia Senatu.

Czy pan minister chce zabrać jeszcze głos?

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości*
Michał Woś: Dziękuję, Panie Marszałku.)

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu czternastego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Tekst ustawy zawarty jest w druku nr 865, a sprawozdanie komisji – w druku nr 865 A.

Proszę sprawozdawcę Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, pana senatora Jerzego Chróścikowskiego, o przedstawienie sprawozdania komisji.

SENATOR SPRAWOZDAWCA
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Dziękuję, Panie Marszałku.

Wysoka Izbo!

Mam zaszczyt złożyć w imieniu komisji sprawozdanie z posiedzenia, które odbyło się wczoraj, dotyczącego zmiany ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Ustawa tworzy podstawę prawną do wdrożenia w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, tj. PROW 2014–2020, działania „Nadzwyczajne tymczasowe wsparcie dla rolników, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę”, o którym mowa w art. 39c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady. Nie będę dalej cytował całej argumentacji.

Wspomnę tylko, że dodatkowo ustawa zmienia ustawę z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Zmiana polega na dodaniu w art. 21 ust. 1 pkt 47d tej ustawy przepisu stanowiącego, że

wolne od podatku dochodowego są również świadczenia otrzymane na cele związane z działalnością rolniczą od państwowych jednostek organizacyjnych posiadających osobowość prawną, których zadaniem jest prowadzenie doradztwa rolniczego. W skrócie mówiąc, dzięki tej zmianie środki, które będą prawdopodobnie niewykorzystane, będzie można przeznaczyć na wsparcie, na które pozwala Unia Europejska, szczególnie chodzi tutaj o program wsparcia rolników w zakresie hodowli trzody chlewnej. Jeśli chodzi o gospodarstwa rolne, które prowadzą gospodarstwa demonstracyjne, też chodzi o to, żeby ich nie opodatkowywać tym podatkiem.

Nasza komisja po dyskusji, po przekazaniu szczegółowej informacji, na jakich zasadach to będzie funkcjonować, jak to będzie realizowane, wyraziła zgodę na przyjęcie ustawy bez poprawek, o co również Wysoką Izbę proszę.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję, Panie Senatorze.

Obecnie senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senatora sprawozdawcy.

Czy są takie pytania? Nie ma.

Dziękuję, Panie Senatorze, jeszcze raz.

Projekt ustawy został wniesiony przez rząd. Do prezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister rolnictwa i rozwoju wsi.

Czy pan minister Ryszard Bartosik pragnie zabrać głos w sprawie rozpatrywanej ustawy?

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik*: Panie Marszałku, jestem gotowy na odpowiedzi na pytania.)

Dziękuję bardzo. Zobaczymy, czy będą.

Obecnie senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do przedstawiciela rządu związane z omawianym punktem porządku obrad.

Nie ma takich pytań.

Otwieram dyskusję.

Informuję, że nikt z państwa senatorów nie zapisał się do głosu.

Dla porządku informuję, że pan senator Szwed złożył swoje przemówienie w dyskusji do protokołu.*

Zamykam dyskusję.

* Przemówienie złożone do protokołu – w załączeniu.

Oczywiście głosowanie w sprawie tej ustawy zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu szesnastego porządku obrad: informacja o działalności Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.

Tekst informacji zawarty jest w druku nr 706.

Marszałek Senatu otrzymaną informację skierował do Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji. Komisja na posiedzeniu w dniu 24 maja 2022 r. wysłuchała informacji i poinformowała o tym marszałka Senatu.

Pragnę powitać obecnego na posiedzeniu Senatu prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, pana Karola Nawrockiego.

Proszę pana prezesa o zabranie głosu i przedstawienie informacji.

PREZES INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ
– KOMISJI ŚCIGANIA ZBRODNI
PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU
KAROL NAWROCKI

Szanowny Panie Marszałku! Drogie Panie, Drodzy Panowie Senatorowie!

Chciałbym zapewnić z tego miejsca, że w ciągu ostatniego roku Instytut Pamięci Narodowej wykonywał wszystkie swoje ustawowe działania we wszystkich pionach centrali, a także w oddziałach Instytutu Pamięci Narodowej. Wszystkie dane są przygotowane w sposób statystyczny i klarowny w materiałach, które państwu wysłaliśmy. Przekażę też panu marszałkowi te materiały. Mówimy o historii, o emocjach, mówimy o pamięci narodowej. Statystyczne przedstawienie naszej informacji i naszej działalności będzie najbardziej odpowiednie na to spotkanie.

W roku 2021, w minionym roku Instytut Pamięci Narodowej pozyskał 227 m.b. archiwaliów. Mamy zasób na poziomie 93 km.b. akt. W cyfrowym archiwum umieściliśmy ponad 0,5 miliona nowych rekordów. Zaczynam od archiwum, bowiem w archiwum zatrudniona jest największa liczba pracowników Instytutu Pamięci Narodowej. Proces pozyskiwania i udostępniania dokumentów jest w ciągłym rozwoju. Powiem państwu, że przyjęliśmy 66 tysięcy nowych wniosków. Społeczeństwo polskie nadal zwraca się

o udostępnianie, z wnioskami do Instytutu Pamięci Narodowej. Co ciekawe, zrealizowaliśmy ich 67 tysięcy, realizowaliśmy bowiem także wnioski z poprzednich okresów. Tak więc archiwum i dokumenty w Instytucie Pamięci Narodowej... Ciągłe tych dokumentów przybywa, udostępniamy je i na nich podstawie powstają kolejne publikacje naukowe i popularnonaukowe.

W 2021 r. Instytut Pamięci Narodowej zorganizował 92 seminaria, szkolenia dla nauczycieli w całej Polsce. Przygotowaliśmy aż 135 nowych wystaw. Biuro Edukacji Narodowej przeprowadziło 30 własnych ogólnopolskich konkursów i projektów edukacyjnych. W zakresie edukacji chciałbym też szanownym paniom i szanownym panom senatorom przekazać – i od razu podziękować za zaufanie okazane w zeszłym roku – że rozwija się już Biuro Nowych Technologii Instytutu Pamięci Narodowej. Tir z „Grą Szyfrów” stał przed budynkiem polskiego parlamentu, „Gra Szyfrów” zdobyła serca gamerów w Stanach Zjednoczonych – w Seattle, w Houston. Tir z „Grą Szyfrów” jeździł po całej Polsce, był także w miejscowościach wykluczonych, jeśli chodzi o możliwości cyfrowe i technologiczne. Byliśmy w Żurawicy, byliśmy w Czarnem i w wielu innych miejscach w całej Polsce, w każdym z oddziałów Instytutu Pamięci Narodowej. Ten pion, ten departament, ten dział jest zupełnie nowy w Instytucie Pamięci Narodowej, stąd o nim mówię w sposób szczególny.

Badania naukowe nadal realizujemy w ramach 7 centralnych projektów badawczych. Może nie będą wymieniał nazw tych projektów, ale one wszystkie odnoszą się do historii II wojny światowej i historii po roku 1945. Poszukiwaliśmy i identyfikowaliśmy ofiary zbrodni komunistycznych. Rozpoczęliśmy badania historyczne w prawie 350 nowych sprawach. Przeprowadziliśmy także prace archeologiczne w 72 miejscach, w wyniku czego odnaleziono szczątki przynajmniej 138 osób. Przeprowadziliśmy także wizje lokalne. Co bardzo ważne, ogłosiliśmy nazwiska 26 kolejnych zidentyfikowanych osób. Cieszę się w sposób szczególny z tego, że wśród tych 26 osób po 3 latach udało się zidentyfikować także szczątki ofiar pochodzących z Warszawy, z Łączki, co, jak wiemy, przez długi czas stanowiło pewien problem. Ten impas został przełamany. 145 nowych upamiętnień w całej Polsce, ale także na świecie, 39 renowacji w miejscach upamiętnień, 29 nowych nagrobków, wiele remontów grobów wojennych.

Nasza Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w 2021 r. przeprowadziła 2 tysiące 49 postępowań karnych, 1 tysiąc 52 sprawy dotyczyły zbrodni komunistycznych, 268 – zbrodni niemieckich narodowych socjalistów. Zakończyliśmy 1 tysiąc 469 postępowań. Nasi prokuratorzy przesłuchali 1 tysiąc 703 świadków, skierowaliśmy 8 aktów oskarżenia. Rozpoczął się intensywny proces wysyłania wniosków o uchylenie immunitetu sędziom i prokuratorom z czasów komunistycznych i ten proces jest teraz priorytetem w działaniach Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Wszystkie dane statystyczne podamy na odrębnej konferencji prasowej w dniu 12 grudnia tego roku.

Kwestia lustracji. W roku 2021 zweryfikowano 14 tysięcy 257 oświadczeń lustracyjnych, wpłynęło 2 tysiące 385 nowych oświadczeń lustracyjnych od osób pełniących funkcje publiczne lub kandydujących do ich objęcia. Opublikowaliśmy dane 11 tysięcy 674 osób w katalogach Biura Lustracyjnego w roku 2021.

Chciałbym zwrócić państwa uwagę na rozwijające się Wydawnictwo Instytutu Pamięci Narodowej. Mamy duży wzrost dystrybucji, który notujemy od roku 2021. Za rok będę mógł państwu powiedzieć, jak to wyglądało w roku 2022, ale już wiemy, że dystrybucja wydawnictw Instytutu Pamięci Narodowej wchodzi na zupełnie nowy poziom. Wydaliśmy 272 nowe publikacje dotyczące historii XX w., co sprawia, że nie tylko w Polsce, ale i w Europie i na świecie jesteśmy wyjątkową instytucją w zakresie nie tylko badań, ale też wydawania publikacji dotyczących historii XX w. Mamy oczywiście 6 starych, wysoko notowanych periodyków naukowych, a nasze publikacje, publikacje Instytutu Pamięci Narodowej zdobyły 11 ogólnopolskich nagród.

Drodzy Państwo, w Instytucie Pamięci Narodowej powstało Biuro Współpracy Międzynarodowej. To też jest nowa rzecz. Staraliśmy się – i to się udało – zintensyfikować działalność międzynarodową, jesteśmy teraz częścią wielu międzynarodowych platform.

I tutaj podziękowanie dla polskich ustawodawców i w polskim Sejmie, i w polskim Senacie za Instytut Pamięci Narodowej i za to, że w Instytucie Pamięci Narodowej może pracować i rozwijać się ponad 2,5 tysiąca pracowników, z których 88% ma wyższe wykształcenie. I jak mówię na podstawie swojego doświadczenia, Drodzy Państwo, w Europie i na świecie jesteśmy instytucją, z której doświadczenia korzystają nowe, dopiero

powstające instytucje, a także te rozwijające się. W całej Europie i na całym świecie nie ma takiej drugiej instytucji – z tak szerokimi kompetencjami, głębokim doświadczeniem i z takimi owocami pracy w zakresie historii XX w.

Jeśli chodzi o współpracę międzynarodową, to powiem, że wykonywaliśmy swoje zadania w takich państwach – i współpracujemy z nimi, wymienię tylko kilka – jak Albania, Francja, Gruzja, Wielka Brytania, Stany Zjednoczone. Uruchomiliśmy także nowy projekt pt. „Szlaki nadziei. Odyseja wolności”, za pomocą którego na całym świecie opowiadamy o wolności, którą nieśli Polacy – żołnierze gen. Andersa, gen. Maczka, gen. Sosabowskiego. Wernisaże wystaw, ale także spotkania, akademie, seminaria odbywały się w prestiżowych miejscach na całym świecie, w dużych muzeach, w Dniu Wolności w Pretorii, w Republice Południowej Afryki, ale także w krajach w Afryce Środkowej, w Afryce Południowej, z którymi do tej pory instytut nie prowadził relacji historycznych, czy w Stanach Zjednoczonych, o których już wspominałem.

Oczywiście bardzo ważna była przypadająca w roku 2021 czterdziesta rocznica wprowadzenia stanu wojennego. Uczciliśmy ją... No, nie tyle uczciliśmy, co przypomniałobyśmy o niej w wielu akejach w całej Polsce, także w Warszawie, w tym ogólnopolską już akcją z udziałem pana prezydenta Andrzeja Dudy „Zapał Światło Wolności”.

Uruchomiliśmy też nowe portale poświęcone gigantom polskiej nauki. Tak więc łączymy historię z rozwojem nauki i z historią nauki. Jest wiele programów internetowych, audycji radiowych, audycji telewizyjnych. No, ale może ze względu na późną porę oszczędziłbym już państwu wymieniania wszystkich aktywności, które znajdują się w naszym, bardzo grubym sprawozdaniu, jak też w drugim, które jest bardziej czytelne i myślę, że będzie dla państwa pomocne.

Panie Marszałku, Drodzy Państwo, otwieram się na wszystkie pytania, które chcielibyście zadać. Dziękuję.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Proszę bardzo, pani senator Matecka.

SENATOR
EWA MATECKA

Dziękuję bardzo.

Szanowny Panie Prezesie, mam pytanie. Na posiedzeniu komisji praw człowieka, na którym omawiane było sprawozdanie z działalności IPN za ubiegły rok, pytałam o plan finansowy dotyczący inwestycji na przejętym muzeum przy ulicy Rakowieckiej. Pierwotnie na tę inwestycję było przewidziane 700 milionów zł. Z informacji przedstawionych przez państwa na tymże posiedzeniu wynikało, że ten plan nie jest jeszcze do końca oszacowany i może być to więcej. Padło zapewnienie, że będzie nam udzielona informacja na piśmie o ostatecznych kosztach tej inwestycji, ale tej informacji do dzisiaj nie mamy. W związku z tym pytam: czy jest już oszacowany koszt tej inwestycji i na jakim poziomie są te przewidziane koszty?

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję bardzo.
Proszę bardzo, Panie Prezesie

PREZES INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ
– KOMISJI ŚCIGANIA ZBRODNI
PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU
KAROL NAWROCKI

Szanowna Pani Senator, zostaliśmy niejako zmuszeni sytuacją międzynarodową, geopolityczną i szalejącą na całym świecie inflacją do dopasowania do tego możliwości inwestycyjnych, mimo jednoczesnej determinacji, żeby zająć się miejscem przy ulicy Rakowieckiej. Przez ostatnie pół roku trwały prace nad nowym projektem muzeum przy ulicy Rakowieckiej, które prowadził pan dyrektor Filip Musiał. Chcielibyśmy je oficjalnie przedstawić nowej radzie Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL, ale szacunek bezwzględny już jest. Ten koszt opiewa na 400 milionów zł. Czyli z założeń mówiących o 700 milionach zł udało nam się teraz zejść – a skonstruowaliśmy wartościową historycznie, memoratywnie propozycję – do ok. 400 milionów zł. To jest najbliższy szacunek. To się może wahać o kilka milionów w jedną bądź w drugą stronę, niemniej 400 milionów zł to ten plan, który chcielibyśmy zrealizować – z zachowaniem tkanki i wartości tego miejsca.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję.
Pan senator Robert Mamątow.

SENATOR
ROBERT MAMAŃTOW

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.
Ja mam takie pytanie. W 2016 r. weszła ustawa dekomunizacyjna. Prawda? Jest już dzisiaj 2022 r., a ja wiem, że ustawa nie została do końca zrealizowana. Najbardziej mnie interesuje, jak wygląda sytuacja pomników gloryfikujących ustrój totalitarny, jakim był komunizm. Bardzo proszę o odpowiedź.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję bardzo.
Proszę bardzo, Panie Prezesie.

PREZES INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ
– KOMISJI ŚCIGANIA ZBRODNI
PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU
KAROL NAWROCKI

Pięknie dziękuję, Panie Senatorze.
Ta ustawa z 2016 r. nie niesie ze sobą sankcji za brak jej wykonania. W związku z tym z jednej strony samorządowcy są zmuszeni, aby ją respektować – oczywiście są zobowiązani do tego, żeby respektować polskie prawo – z drugiej strony nie podlegają penalizacji w momencie, w którym takiego prawa nie wykonują. To prawda, że przez wiele lat nie udało się znaleźć mechanizmu, który doprowadziłby do skutecznego obalenia w przestrzeni publicznej pewnych reliktyw, obiektów, które sławią system komunistyczny symbolizowany przez sierp i młot czy czerwoną gwiazdę. Niemniej jednak nasze Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa... Ja poczytuję to, może nieskromnie, za swój osobisty sukces. Panie Marszałku, Drodzy Państwo, otóż powiedziałem, że nie ma takiej możliwości, abyśmy nie zaczęli obalać sowieckich pomników, szczególnie w okresie agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Udało się taki mechanizm wewnątrz instytutu znaleźć i w ciągu ostatnich 4 miesięcy z 60 zdiagnozowanych pomników

Armii Czerwonej w przestrzeni publicznej padło 26. Ale mamy ambicję, aby wszystkich 60 się pozbyć. W najbliższy piątek spotykam się też z prezydentem miasta Olsztyna, który jest wyjątkowo oporny w tej materii. Mam nadzieję, że moje argumenty pana prezydenta przekonają i dopełnimy tego dzieła. No, 26 z 60 pomników w kilka miesięcy. Tak jak pan senator wspominał, jest już ponad 30 lat po upadku systemu komunistycznego i 6 lat po ustawie dekomunizacyjnej, więc myślę, że to jest sukces.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję.
(*Senator Robert Mamątow: Dziękuję bardzo.*)
Pan marszałek Michał Seweryński.

SENATOR
MICHAŁ SEWERYŃSKI

Panie Prezesie, czy jest jakaś szansa na postęp w śledztwie dotyczącym obławy augustowskiej?

PREZES INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ
– KOMISJI ŚCIGANIA ZBRODNI
PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU
KAROL NAWROCKI

Szanowny Panie Marszałku, niestety jestem pesymistą, jeśli chodzi o obławę augustowską, bo działania naszych prokuratorów na terenie Rzeczypospolitej w zakresie prowadzonego śledztwa właściwie się wyczerpały. Bez dokumentów, które musielibyśmy dostać od Federacji Rosyjskiej albo od Białorusi, postęp w tym śledztwie wydaje się, jak donoszą mi prokuratorzy, niemożliwy, a od wielu lat i Federacja Rosyjska, i Białoruś odmawiają pomocy prawnej naszym prokuratorom. Dzisiaj na taką pomoc nie możemy liczyć. Myślę, że bez tych dokumentów niestety nie możemy liczyć na przełom.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję.
Pan senator Janusz Pęcherz. Proszę bardzo.

SENATOR
JANUSZ PĘCHERZ

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.
Panie Prezesie, ja jestem pod dużym wrażeniem tych wyników działalności instytutu, tych 93 tysięcy m.b. akt – ja, powiedzmy, trochę się wyznaje na tych ilościach, więc wiem, że to jest imponujące – i tych 272 publikacji. Miałem zapytać pana prezesa o stan kadrowy, ale już pan prezes o tym powiedział. Cieszę się z tego, że z 700 milionów zeszliśmy do 400 milionów. Ja się bałem, że osiągniemy 1 miliard, a to jest chyba pierwszy taki przypadek w ostatnim czasie, że zmniejszono kwotę inwestycyjną.

No, mam zadać pytanie. Zadam takie pytanie: jak mam zabrać do domu tę grubą książkę? Wziąłem małą walizkę i pewnie jej nie zmieszczę. Ale ucieszyłem się, jak pan prezes powiedział, że jest ten mały zbiór. Na razie wezmę mały zbiór. Dziękuję.
(*Senator Robert Mamątow: Reklamówki są.*)

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję bardzo.
(*Prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki: Bardzo dziękuję, Panie Senatorze, za to dobre słowo.*)

Nie było pytania po prostu...

PREZES INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ
– KOMISJI ŚCIGANIA ZBRODNI
PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU
KAROL NAWROCKI

A czy pan senator ma tę małą książeczkę, czy mam przekazać?

(*Senator Janusz Pęcherz: Zadałem pytanie, jak mam zabrać tę grubą książkę.*)
Pomożemy, Panie Senatorze.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

To takie techniczne pytanie, Panie Senatorze...
(*Rozmowy na sali*)
Teraz pytanie zadaje pan senator Stanisław Gogacz.

**SENATOR
STANISŁAW GOGACZ**

Dziękuję bardzo.

Ja mam pytanie. Panie Prezesie, chciałbym przede wszystkim podziękować, że w tym sprawozdaniu prócz informacji o tym, co państwo robicie, jest też uwidoczniła współpraca z Polakami oraz, jak rozumiem, z Polonią. Bardzo się cieszę, że takie projekty jak „Przystanek Historia” czy „Bieg Tropem Wilczym” są organizowane. Ważne, że w tych państwach, które zostały wymienione, są organizowane te działania propolskie, propolonijskie. My, którzy pracujemy w komisji emigracji, wiemy, ale i wiedzą to w zasadzie wszyscy senatorowie, bo Senat z natury rzeczy jest nastawiony na pomaganie Polonii, że... Wielu z nas było w państwach, które nie są wymienione w tym sprawozdaniu i w których jest Polonia.

Moje pytanie jest następujące: co musi się stać, jakie działania muszą mieć miejsce, żebyście państwo jako IPN rozszerzyli swoją działalność o kolejne państwa? Powiem, nie chwałąc się oczywiście, że byłem niedawno w Islandii, gdzie też są Polacy. W sprawozdaniu nie jest wymienione to państwo, ale to podaję tylko jako przykład i wcale to nie musi być reprezentatywny przykład. Byłbym zainteresowany tym, żeby ta działalność, którą państwo prowadzicie w wymienionych tu państwach, była też prowadzona w innych państwach, które nie zostały tu wymienione. Co musiałoby się stać, żebyście państwo rozszerzyli tę działalność? Dziękuję.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję, Panie Senatorze.
Proszę bardzo.

**PREZES INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ
– KOMISJI ŚCIGANIA ZBRODNI
PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU
KAROL NAWROCKI**

Dziękuję pięknie, Panie Senatorze.

Tu już się dużo wydarzyło. To jest sprawozdanie z 2021 r., a my jesteśmy teraz, dzięki Biuru Współpracy Międzynarodowej, w obszarze polityki międzynarodowej bardzo aktywni. W Reykjavíku w Islandii mieliśmy wernisaz naszej wystawy.

Poszerzyliśmy nasze spektrum działania o takie kraje, w których jest Polonia, m.in. Uzbekistan czy Kazachstan. Wciąż utrzymujemy kontakty z Polonią na Ukrainie, jesteśmy w relacjach z państwami bałtyckimi. Nawet tak egzotyczne, można byłoby powiedzieć, kraje jak Zimbabwe... W roku 2022 r. odnowiliśmy tam, pod Harare, cmentarz Polaków, którzy z armią Andersa tam trafili. Odpowiadając na pytanie pana senatora, powiem, że chyba potrzeba czasu i informacji, gdzie jeszcze powinniśmy dotrzeć. Ja jako prezes mam głębokie poczucie, że jesteśmy właściwie wszędzie tam, gdzie są Polacy, i staramy się do nich docierać. Pan senator bardzo by mi pomógł, gdyby powiedział, o które kraje może chodzić. Ale wydaje mi się, że nie ma kontynentu, na którym by nie było aktywności Instytutu Pamięci Narodowej, od Ameryki, z którą mamy najbliższe relacje, bo jest tam najwięcej Polaków, po Australię, Nową Zelandię, kraje europejskie. Ostatnio w katedrze w Belgii, w Brukseli, odbył się koncert – Biuro Wydarzeń Kulturalnych działa – koncert poświęcony historii, bo w takim zakresie się poruszamy w kulturze, na który przyszło 600 osób, w dzień powszedni. Tak więc wydaje mi się, że zakres całej Europy i całego świata staramy się wypełniać, ale być może ja nie ma informacji, Panie Senatorze, o tym, gdzie Polacy jeszcze na nas czekają. Jeśli Polacy mnie usłyszą albo mnie usłyszą, to chciałbym powiedzieć, że i Biuro Przystanku Historia, i Biuro Współpracy Międzynarodowej chcą trafić wszędzie tam, gdzie jest miejsce dla naszej oferty w zakresie opowieści historycznych.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję.
Pan senator Jerzy Czerwiński:

**SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Prezesie!
Na początku trochę prywaty. Chciałbym podziękować za pana opinię do projektu ustawy o zmianie ustawy o kombatantach. Opinia bardzo rzetelna, która po prostu opisuje – to tak dla wyjaśnienia dla osób, które nie wiedzą, o co chodzi – jak fizycznie wyglądało deportowanie Polaków do pracy

przymusowej w III Rzeszy. Tak że jeśli państwo macie czas, to zachęcam do zapoznania się z tą opinią.

Zaś teraz pytania. Pierwsze dotyczy tego, o czym już tutaj kolega powiedział. Myśmy, mówiąc w cudzysłowie, opiekowali się ustawą o dekomunizacji przestrzeni publicznej. Tam są 2 kategorie, jedna to obiekty fizyczne, czyli pomniki. Pan prezes już wyjaśnił, ile tu jeszcze zostało pracy. Ja polecam 2 upamiętnienia z województwa opolskiego. Jedno to tzw. pomnik hydraulika w sercu miasta Brzeg. Drugi jest w Mikolinie, koło Mikolina przy przeprawie przez Odrę...

(Prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki: Chyba padł.)

Proszę?

(Prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki: Chyba padł w Mikolinie.)

Już?

(Prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki: Według mnie padł...)

Czegoś nie zauważyłem.

(Prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki: ...ale pan rzecznik sprawdzi.)

Nie, nie, raczej nie.

(Prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki: W Głubczycach na pewno padł, ale...)

Dobrze, sprawdzę.

Jest jeszcze jedna kategoria, mianowicie nazwy ulic. Panie Prezesie, co my musimy zrobić, co zainicjować, jakie ewentualne zmiany, żeby doprowadzić to wreszcie do końca? Pytam, bo władze lokalne się opierają, traktują to jako sprawę polityczną, podczas gdy ona powinna być wręcz narodowa, bo to jest zrzucenie... to są ostatnie popłuczyny tego jarzma, które nam nałożono na 50 lat.

I jeszcze jedna kwestia związana z upamiętnieniami. Gdyby pan prezes mógł – jeśli nie będzie to sprawiało problemu, ale myślę, że nie – już pisemnie listę tych upamiętnień, które są wystawione, nazwałbym to, pozaprawnie... Jest taka grupa upamiętnień, mówiąc wprost, np. na Opolszczyźnie, skąd ja pochodzę. Są to upamiętnienia, które zawierają jeszcze symbole nazistowskie, np. żelazny krzyż. One się zachowały w niektórych

miejscach. Na Podkarpaciu są takie, które gloryfikują UPA. Gdyby można było te, które w swoich zasobach posiadacie... Proszę oczywiście o listę tych upamiętnień.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję bardzo.
Proszę bardzo, Panie Prezesie.

**PREZES INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ
– KOMISJI ŚCIGANIA ZBRODNI
PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU
KAROL NAWROCKI**

Bardzo dziękuję.

Panie Senatorze, gdyby pan senator się zgodził, bo ja bym chciał być w tym precyzyjny, to ja bym udzielił odpowiedzi na pytanie o upamiętnienia nielegalne i te działania, które moglibyśmy podjąć wspólnie z prawodawcą w kwestii nazw ulic... Bo mam ogólne przekonanie, które płynie z raportu Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa, że dekomunizacja nazw ulic w większości miast w Polsce postępowała dość sprawnie, no, z wyłączeniem miasta stołecznego Warszawy, ale też miejscowości, w których jeszcze są takie nazwy ulic. Tak więc ja bym przygotował panu senatorowi pisemną informację, dotyczącą z jednej strony tych nielegalnych upamiętnień, a z drugiej strony ewentualnych zmian w ustawie o nazwach ulic, aby ten proces przebiegał jeszcze sprawniej. Czy jest taka możliwość, Panie Senatorze?

(Senator Jerzy Czerwiński: Tak, oczywiście, Panie Prezesie.)

Dziękuję.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję bardzo.

(Senator Jerzy Czerwiński: Jeśli można, Panie Marszałku, bo chyba nikt się nie zgłasza, miałbym jeszcze...)

Przepraszam, Panie Senatorze, ja się zgłaszam.

(Senator Jerzy Czerwiński: A to nie, to oczywiście...)

(Wesołość na sali)

Informacja o działalności Instytutu Pamięci Narodowej
– Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.

Bo ja czekałem cierpliwie...

(*Senator Jerzy Czerwiński: Tego nie wiedziałem.*)

Myślałem, że to ja będę ostatnim, który zadaje pytanie. Nadal są pytania, a ja też chciałbym zadać pytanie.

Panie Prezesie, dlaczego prac ekshumacyjnych w Ukrainie – bo Ukraina, zdaje się, teraz odeszła od tej blokady ekshumacji realizowanej przez władze polskie – obecnie nie przeprowadza IPN, a prowadzi je Fundacja „Wolność i Demokracja” związana z ministrem w Kancelarii Prezydenta, panem Dworczykiem? Muszę powiedzieć, że dla mnie jest to zaskakujące, dlatego że IPN jest wyspecjalizowaną instytucją do tego celu, a tutaj była informacja, że Fundacja „Wolność i Demokracja” otrzymała zlecenia na ekshumacje na Ukrainie ludzi, którzy zostali zamordowani przez nacjonalistów ukraińskich.

(*Prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki: Już mam odpowiadać?*)

Tak, tak, takie krótkie pytanie.

**PREZES INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ
– KOMISJI ŚCIGANIA ZBRODNI
PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU
KAROL NAWROCKI**

Struktura ukraińskiego Instytutu Pamięci Narodowej i jego występowanie czy jego obecność w infrastrukturze państwa ukraińskiego są zdecydowanie inne, Panie Marszałku, Drodzy Państwo, niż Instytutu Pamięci Narodowej w Polsce. My jesteśmy niezależną instytucją państwową, zaś ukraiński Instytut Pamięci Narodowej podlega ministrowi kultury i dziedzictwa narodowego. Z tego powodu mimo moich spotkań z panem Drobowyczem, który obecnie jest na froncie, ale łączyliśmy się on-line, ukraiński Instytut Pamięci Narodowej nie jest partnerem dla Instytutu Pamięci Narodowej w Polsce do podejmowania takich decyzji. Naturalnym partnerem jest Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego jest powołany specjalny zespół, do którego także zostałem zaproszony, on jeszcze nie miał swojego spotkania, ale dostałem do niego oficjalne zaproszenie. I tak samo specjaliści z Instytutu Pamięci Narodowej przez pana wicepremiera, prof. Piotra Glińskiego zostali zaproszeni do prac ekshumacyjnych na Ukrainie, które jeszcze – to jest ważne w tej odpowiedzi, Panie Marszałku – się nie rozpoczęły.

To była informacja medialna o pewnej woli strony ukraińskiej. Tak że proszę się nie obawiać. Dostałem informację, że rzeczywiście fachowcy Instytutu Pamięci Narodowej – bo mamy najlepszych archeologów – z Biura Poszukiwań i Identyfikacji będą częścią polskiej misji ekshumacyjnej na Ukrainie.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję. No, częściowo pan odpowiedział. Ja tę sprawę poruszę w wystąpieniu.

Pan senator Jerzy Czerwiński.

**SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI**

Panie Marszałku, mamy podobny tok myślowy, bo właśnie o to chciałem spytać, o kwestię ukraińską, wyraźnie oddzielając ją od poprzednich problemów. Bo te poprzednie dotyczą naszego terytorium, nad którym mamy pełne władztwo. To, co się dzieje w Ukrainie, przez długi czas bulwersowało szczególnie żyjących jeszcze... czy też potomków ofiar zbrodni upowskich. I teraz pytanie jest następujące. Czy ten sygnał to jest pewna jaskółka, która ma uczynić wiosnę, czy to jest tylko punktowa zgoda na przeprowadzenie ekshumacji w jednej z wsi, czy to jest też zgoda taka, jakiej my byśmy sobie życzyli, czyli ogólna zgoda na prowadzenie prac ekshumacyjnych na Ukrainie w celu poszukiwań ofiar zbrodni, no, niestety, ukraińskich? Bo to są 2 różne kategorie. To, że w tym będą uczestniczyć fachowcy z IPN, to jest dla mnie, troszeczkę uspokajające. Wolałbym, żeby to było w ogóle pod egidą IPN – tu wyrażam swoje prywatne zdanie – bo status IPN jest jakby trochę inny niż fundacji, nawet najbardziej cennej, najbardziej szlachetnej.

**PREZES INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ
– KOMISJI ŚCIGANIA ZBRODNI
PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU
KAROL NAWROCKI**

Ja bardzo dziękuję, Panie Senatorze, za to pytanie. I dopowiem, też postaram się zgasić ten niedosyt pana marszałka. Ja może powiem, jakie Instytut Pamięci Narodowej ma możliwości, jaka jest moja opinia na ten temat. Nasi archeolodzy, nasi

genetycy, nasi historycy od momentu formalnej decyzji o możliwości wejścia na cmentarze ofiar UPA po stronie granicy ukraińskiej w ciągu 24 godzin są w stanie być gotowi do tego, aby podjąć prace ekshumacyjne i identyfikacyjne. Tylko i pan marszałek, i pan senator, i szanowni państwo musicie mi wybaczyć, że ja, jako prezes Instytutu Pamięci Narodowej, nie mogę w tych rozmowach być partnerem dla ukraińskiego ministerstwa kultury ani dla pana prezydenta Ukrainy, ani dla pana premiera Ukrainy. Znaczący to jest agenda prowadzona przez najwyższe władze państwa polskiego, za którą odpowiada wicepremier Piotr Gliński. I on, tak jak mówiłem, zapewnił mnie, że Instytut Pamięci Narodowej i nasi fachowcy będą częścią tej misji. Tak więc ja bym złamał pewną dyplomatyczną pragmatykę państwa polskiego, wychodząc ze swoimi inicjatywami. Niemniej jednak nasze wnioski o ekshumacje na Ukrainie są już od roku, 2 lat bądź 3 lat po stronie ukraińskiej. Czyli my złożyliśmy naszą prośbę, jeszcze przed wojną i przed agresją rosyjską na Ukrainę, o to, aby podjąć prace ekshumacyjne i identyfikacyjne. My jesteśmy do tego w pełni gotowi. Tylko agenda międzypaństwowa po prostu jest na wyższym szczeblu niż prezes Instytutu Pamięci Narodowej. I ja to szanuję. A deklaruje przed szanownym Senatem, że w ciągu 24 godzin jesteśmy gotowi uruchomić naszych fachowców, jak będzie dokument wpuszczający nas na Ukrainę.

(Senator Jerzy Czerwiński: Przepraszam, jeśli można...)

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję.
Proszę bardzo.

**SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI**

A czy to jest, tak jak powiedziałem, jedna jaśkółka mająca uczynić wiosnę, czy też macie ogólną zgodę na tego typu ekshumacje, na wszystkie miejsca, co do których złożyliście wnioski?

**PREZES INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ
– KOMISJI ŚCIGANIA ZBRODNI
PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU
KAROL NAWROCKI**

My właśnie zgody nie dostaliśmy, tzn. nie dostaliśmy od strony ukraińskiej pozytywnej odpowiedzi

na wnioski Instytutu Pamięci Narodowej sprzed wielu miesięcy. Dlatego czekamy na decyzje najwyższych władz państwowych, i Ukrainy, i Polski. Niemniej jednak ja uważam, Panie Senatorze, Drodzy Państwo, że szczególnie po tym wielkim akcie solidarności polskiego narodu Polska i Polacy powinni mieć możliwość odnalezienia wszystkich ofiar zbrodni ukraińskich nacjonalistów i godnego pochowania tych ofiar. Z jednej strony wielka empatia, zrozumienie, solidarność, wsparcie, ale z drugiej strony pochować zmarłych jest naszym obowiązkiem, obowiązkiem Instytutu Pamięci Narodowej.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Pani senator Hibner. Proszę bardzo.

**SENATOR
JOLANTA HIBNER**

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, rozumiem, że Instytut Pamięci Narodowej działa na podstawie różnych dokumentów z przeszłości. Ja chciałabym o to zapytać. Państwo analizujecie na podstawie tych dokumentów przeszłość wielu osób.

Chciałabym się dowiedzieć, czy pan prezydent, odznaczając różne osoby orderami państwowymi, różnymi odznaczeniami, zwraca się do państwa o opinię na temat tych osób, które chce odznaczyć, i czy państwo takie opinie wydają. Dziękuję.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję.
Proszę bardzo.

**PREZES INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ
– KOMISJI ŚCIGANIA ZBRODNI
PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU
KAROL NAWROCKI**

Pięknie dziękuję.

Pani Senator, oczywiście współpraca biura odznaczeń w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej

i samym Instytutem Pamięci Narodowej jest bardzo żywa, dynamiczna i udana. Te osoby, które mieszczą się w cenzusie, czyli urodziły się przed rokiem 1973, my zawsze opiniujemy pod względem tego, co znajduje się w naszych archiwach.

**SENATOR
JOLANTA HIBNER**

To ja tylko dopytam. Czy w takim razie w ostatnim czasie pan prezydent się do pana zwracał w tej sprawie i czy wszystkie te osoby dostały pozytywną opinię, właśnie w związku ze swoją działalnością z przeszłości? Dziękuję bardzo.

**WICEMARZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję.
Proszę bardzo.

**PREZES INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ
– KOMISJI ŚCIGANIA ZBRODNI
PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU
KAROL NAWROCKI**

Nie podam szanownej pani senator statystyk, ale jestem przekonany, że nie wszystkie osoby dostają z naszej strony pozytywną opinię. To oczywiście decyzja pana prezydenta, czy taką osobę odznaczyć, czy nie. Jeśli jest zapytanie o tajnego współpracownika albo funkcjonariusza aparatu represji komunistycznego państwa, to my to w naszej opinii zawieramy. Piszemy, że to był bądź agent, bądź funkcjonariusz, i nie rekomendujemy takiej osoby do odznaczenia.

(Senator Jolanta Hibner: Dziękuję bardzo.)

**WICEMARZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję bardzo.
Panie Prezesie, nie ma więcej pytań.
Dziękuję bardzo.

(Prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki: Dziękuję. Zaskoczył mnie pan marszałek. Bardzo dziękuję. Myślałem, że będzie...)
(Oklaski)

(Prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki: Bardzo dziękuję.)

Pozwolicie państwo, że zabiorę głos w sprawie sprawozdania. Panie Prezesie, sytuacja, w której ekshumacji na Ukrainie ma dokonywać Fundacja „Wolność i Demokracja” albo jakakolwiek inna fundacja, a nie instytucja taka jak IPN, jest dla mnie niezrozumiała. I pana wyjaśnienie, że ten ukraiński IPN, jak rozumiem, zasugerował akurat tę fundację, też jest dla mnie nie do zaakceptowania, dlatego że to my dokonujemy ekshumacji, Polska dokonuje ekshumacji – będzie też zapewne identyfikacja – i to my powinniśmy zdecydować, że ta właśnie instytucja, która została powołana także w tym celu i która otrzymuje na ten cel pieniądze od podatnika polskiego, będzie realizować to zadanie. IPN jest instytucją wyspecjalizowaną w kwestii ekshumacji, identyfikacji, IPN podejmuje takie działania. W sprawozdaniu jest wiele informacji, które mówią o tego typu działaniach na terenie kraju, ale także poza krajem. IPN ma Biuro Poszukiwań i Identyfikacji i w zakresie ustawowego obowiązku identyfikacji tożsamości osób... Ma to biuro, jak rozumiem, wydział identyfikacji, ma współpracę z Federalnym Biurem Śledczym Stanów Zjednoczonych. W lipcu 2021 r., jak czytam w sprawozdaniu, pracownicy Biura Poszukiwań i Identyfikacji przeprowadzili rekonesans terenowy w 16 miejscowościach w obwodzie wołyńskim oraz lwowskim – czyli były podjęte tam działania. Nie mówię o wcześniejszych ekshumacjach, ale o tym, że w tym czasie, gdy te ekshumacje były wstrzymane, dokonywaliście działań, pracowaliście na terenie Ukrainy. Macie także w zakresie prac poszukiwawczych, w zakresie technicznym i formalnoprawnym, wydział logistyki – czyli macie rozbudowaną strukturę i macie specjalistów, a także współpracujecie ze specjalistami zewnętrznymi, m.in. z uniwersytetu medycznego w Szczecinie, i nie tylko z takimi specjalistami. W związku z tym ja nie rozumiem, dlaczego działania idą w takim kierunku, że jedna fundacja otrzyma tego typu zlecenie, a państwo polskie zapłaci za to fundacji. No rozumiem, zapłaci, i to dobrze. Zapewne druga fundacja także otrzyma takie zlecenie. No to po co, Panie Prezesie, jest IPN i ta cała struktura, która jest w IPN?

To nie jest tak, że wicepremier powinien pominąć IPN i że można się na to zgodzić. Oczywiście pan może się zgadzać, ale ja się z tym nie zgadzam. I proszę traktować mój głos jako niezgodę

na taką sytuację. To jest precedens. Precedens. Ja nie wiem, jak wyglądała decyzja w tej sprawie ze strony ukraińskiego IPN, nie wiem, ale nie sądzę, żeby ten IPN ukraiński sam z siebie zdecydował się przekazać prace ekshumacyjne w tej miejscowości na Ukrainie Fundacji „Wolność i Demokracja”, która jest związana z ministrem z kancelarii premiera, panem Dworczykiem. Proszę wybaczyć, ale ja tego nie akceptuję. Zresztą nie chodzi o pana Dworczyka, bo chodzi w ogóle o taką sytuację, że mamy IPN, ale ten IPN jest omijany w tej kwestii. Jeżeli pan nie zajmie w tej sprawie swojego stanowiska, to IPN będzie pomijany w następnych tego typu działaniach, w działaniach, które są niezmiernie ważne także dla stosunków polsko-ukraińskich i ujawnienia prawdy o mordach na Wołyniu. Tymczasem to powinna robić instytucja państwowa, instytucja państwa polskiego, a nie fundacja, nawet jeżeli ona jest najlepsza. A więc pan prezes pozwoli, że ja będę miał także w stosunku do pana pretensję, że pan nie protestował. Dziękuję.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana.

Informuję też dla porządku, że pan senator Szwed złożył swoje przemówienie w dyskusji do protokołu.*

Zamykam dyskusję.

Czy pan prezes jeszcze chciałby ustosunkować się do wystąpień senatorów w dyskusji, w zasadzie 1 senatora?

Jeżeli pan chce, to proszę uprzejmie.

**PREZES INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ
– KOMISJI ŚCIGANIA ZBRODNI
PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU
KAROL NAWROCKI**

Szanowny Panie Marszałku, bo do pana marszałka się będę zwracał. Instytut Pamięci Narodowej w żaden sposób nie rezygnuje ze swoich ustawowych zadań. Ja też uważam, że jesteśmy najlepszą instytucją do tego, aby prowadzić badania ekshumacyjne i identyfikacyjne na Ukrainie, i to jest rzecz naturalna. Ale jeśli Instytut Pamięci Narodowej od władz ukraińskich nie dostaje zgody na prowadzenie takich badań ekshumacyjnych, to ja w rejon wojny nie mogę wysłać ani swoich archeologów, ani swoich poszukiwaczy, żeby prowadzili bez zgody władz ukraińskich badania ekshumacyjne i identyfikacyjne. Nie mam takiej, Panie Marszałku, możliwości. Jesteśmy do tego

* Przemówienie złożone do protokołu – w załączeniu.

najlepiej przygotowaną instytucją, co padło z ust pana wicepremiera Piotra Glińskiego. Dyskusje o odblokowaniu tych badań identyfikacyjnych i ekshumacyjnych toczą się na najwyższych szczeblach państwowych. Prezes Instytutu Pamięci Narodowej w strukturze państwa polskiego jest urzędnikiem nr 15 według precedencji państwa polskiego. A skoro ten przedmiot, ta sprawa jest tematem dyskusji pana prezydenta, pana premiera i polskiego rządu, to ja jako urzędnik służący państwu polskiemu czekam na rezultat tych dyskusji. Tutaj panu marszałkowi, panu prezydentowi i panu premierowi, i wszystkim państwu gwarantuję – jeszcze raz to powiem – że w ciągu 24 godzin moi specjaliści, gdy dostaną zgodę czy to od władz ukraińskich, czy od władz polskich, są gotowi jechać i wykonać pracę, której ustawodawca od nas oczekuje. Nie rozumiem wezwania pana marszałka, żebym ja wysłał w rejon wojny swoich pracowników, żeby prowadzili dzikie badania identyfikacyjne. Ja nie mam na to zgody. Jeśli panu prezydentowi, panu premierowi czy panu wicepremierowi taką zgodę uda się załatwić od władz ukraińskich, to chwała im za to, a my pojedziemy i wykonamy naszą pracę. Czy będą tam przedstawiciele fundacji, czy Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, tego nie wiem, ale wiem, że będą tam pracownicy Instytutu Pamięci Narodowej. Ja bym, Panie Marszałku, na tę kwestię spojrział zupełnie inaczej. Macie nas w gotowości, my jesteśmy najlepsi, jesteśmy gotowi, ale ja nie mam zgody na to, żeby prowadzić badania ekshumacyjne na Ukrainie. Dziękuję, Panie Marszałku.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję.

Panie Prezesie, w ramach sprostowania. Ja nie wzywam i nie wysyłam pracowników Instytutu Pamięci Narodowej w rejon wojny, tylko powiedziałem, że dla mnie ta sytuacja, która nastąpiła, jest dziwna i że jest to precedens, który może mieć daleko idące skutki.

Dziękuję, Panie Prezesie. Dziękuję za przedstawienie informacji.

Stwierdzam, że Senat zapoznał się z informacją o działalności Instytutu Pamięci Narodowej i Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

Poproszę o komunikaty.

**SENATOR SEKRETARZ
RAFAŁ AMBROZIK**

Komunikat nr 1. Posiedzenie Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji poświęcone rozpatrzeniu poprawek zgłoszonych do ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych...

(*Wicemarszałek Bogdan Borusewicz: Za blisko.*)

(*Głos z sali: Za blisko mikrofonu.*)

Posiedzenie Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji poświęcone rozpatrzeniu poprawek zgłoszonych do ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych odbędzie się 15 minut po ogłoszeniu przerwy w obradach w sali nr 217.

Wspólne posiedzenie Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności poświęcone rozpatrzeniu wniosków zgłoszonych do ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw odbędzie się 5 minut po ogłoszeniu przerwy w obradach w sali nr 217.

I ostatni komunikat. Posiedzenie Komisji Kultury i Środków Przekazu w sprawie wniosku senatora Marcina Bosackiego o zorganizowanie w Senacie wystawy „No War” odbędzie w dniu dzisiejszym, 16 listopada, 15 minut po ogłoszeniu przerwy w obradach w sali nr 176. Dziękuję.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję, Panie Senatorze.

Ogłaszam przerwę do godziny 22.30.

(*Przerwa w obradach od godziny 21 minut 00 do godziny 22 minut 33*)

**MARSZAŁEK
TOMASZ GRODZKI**

Bardzo proszę o zajmowanie miejsc.

Wznawiam obrady.

(*Rozmowy na sali*)

Szanowni Państwo Senatorowie, przypominam, że 28 listopada br. zaplanowane jest uroczyste, pięćdziesiąte trzecie posiedzenie Senatu z okazji setnej rocznicy pierwszego posiedzenia Senatu II RP.

(*Rozmowy na sali*)

(*Głos z sali: Cicho!*)

Program uroczystości otrzymali państwo podczas poprzedniego posiedzenia Senatu, a porządek obrad tego posiedzenia zostanie państwu doręczony drogą elektroniczną. Tam będzie tylko jedna, okolicznościowa uchwała, uzgodniona między klubami.

Pragnę poinformować, że zgodnie z decyzją Konwentu Seniorów senatorowie nie będą w tym jednym posiedzeniu mogli uczestniczyć w sposób zdalny.

Bezpośrednio po uroczystym posiedzeniu Senatu i uroczystości w Teatrze Polskim w dniach 29 i 30 listopada planowane jest kolejne, pięćdziesiąte czwarte posiedzenie. Porządek obrad tego posiedzenia zostanie państwu dostarczony drogą elektroniczną.

Powracamy do rozpatrywania punktu czwartego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o Funduszu Medycznym oraz niektórych innych ustaw.

Komisja Zdrowia przedstawiła projekt uchwały, w którym wnosi o wprowadzenie poprawek do ustawy – druk senacki nr 859 A.

W pierwszej kolejności zostaną przeprowadzone głosowania nad przedstawionymi poprawkami, a następnie nad podjęciem uchwały w sprawie przyjęcia ustawy w całości, ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Przystępujemy do głosowania nad poprawkami.

Uwaga, nad poprawkami nr 1 i 6 należy głosować łącznie.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 95 senatorów, 52 – za, 42 – przeciw, 1 się wstrzymał. (**Głosowanie nr 4**)

Poprawki przyjęte.

Poprawka nr 2.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 96 senatorów, 52 – za, 43 – przeciw, 1 się wstrzymał. (**Głosowanie nr 5**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 3.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Pan senator Pupa... Proszę sprawdzić, czy głos został oddany.

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 97 senatorów, 96 – za, 1 – przeciw, nikt się wstrzymał. **(Głosowanie nr 6)**

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 4.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 97 senatorów, 55 – za, 41 – przeciw, 1 się wstrzymał. **(Głosowanie nr 7)**

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 5.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 97 senatorów, 96 – za, 1 – przeciw, nikt się wstrzymał. **(Głosowanie nr 8)**

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 7.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, wszyscy byli za. **(Głosowanie nr 9)**

Poprawka przyjęta.

Przystępujemy zatem do głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie przyjęcia ustawy w całości, ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, wszyscy byli za. **(Głosowanie nr 10)**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Funduszu Medycznym oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrywania punktu piątego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Komisja Nadzwyczajna do spraw Klimatu oraz Komisja Gospodarki Narodowej i Innowacyjności i Komisja Środowiska przedstawiły jednobrzmiące projekty uchwał, w których wnoszą o przyjęcie tej ustawy bez poprawek – druki senackie nr 854 A i 854 B.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały o przyjęciu ustawy bez poprawek.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, wszyscy byli za. **(Głosowanie nr 11)**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Powracamy do rozpatrywania punktu szóstego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw.

W przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności oraz Komisji Ustawodawczej, które ustosunkowały się do przedstawionych w toku debaty wniosków i przygotowały wspólne sprawozdanie w tej sprawie. Znajduje się ono w druku nr 855 Z.

Proszę sprawozdawcę, pana senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego, o przedstawienie sprawozdania komisji.

SENATOR SPRAWOZDAWCA KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

Panie Marszałku! Szanowni Państwo!

Połączone Komisja Gospodarki Narodowej i Innowacyjności oraz Komisja Ustawodawcza przyjęły 3 poprawki. Poprawka nr 3, czyli czwarta ze zgłoszonych, została wycofana. Połączone komisje rekomendują przyjęcie poprawek nr 1 i 2 w głosowaniu łącznym. Mają one charakter redakcyjny i w głosowaniu były poparte przez wszystkich senatorów. Dziękuję bardzo.

MARSZAŁEK TOMASZ GRODZKI

Dziękuję bardzo.

Czy pozostały senator sprawozdawca, pan senator Wojciech Piecha, chce jeszcze zabrać głos? *(Senator Wojciech Piecha: Nie.)*

Dziękuję bardzo.

Przypominam, że Komisja Gospodarki Narodowej i Innowacyjności wycofała swój wniosek zawarty w poprawce nr 3.

Czy ktoś z państwa senatorów chce podtrzymać wycofany wniosek? Nie.

Zatem przystępujemy do głosowania, w pierwszej kolejności nad przedstawionymi poprawkami, a następnie nad podjęciem uchwały w sprawie przyjęcia ustawy w całości, ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Przypomnę, że jeżeli nie usłyszę głosów sprzeciwu, nad poprawkami nr 1 i 2 będziemy głosować łącznie. Nie słyszę takich głosów.

Przystępujemy do głosowania łącznego nad poprawkami nr 1 i 2.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, wszyscy byli za. **(Głosowanie nr 12)**

Poprawki przyjęte.

Poprawka nr 4.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 95 senatorów, 93 – za, 2 – przeciw, nikt się nie wstrzymał od głosu. **(Głosowanie nr 13)**

Poprawka przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie przyjęcia ustawy w całości, ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 97 senatorów, wszyscy byli za. **(Głosowanie nr 14)**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrywania punktu siódmego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Komisja Infrastruktury przedstawiła projekt uchwały, w którym wnosi o przyjęcie tej ustawy bez poprawek – druk senacki nr 850 A.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, wszyscy byli za. **(Głosowanie nr 15)**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Powracamy do rozpatrywania punktu ósmego porządku obrad: ustawa o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych.

Komisja Zdrowia przedstawiła projekt uchwały, w którym wnosi o wprowadzenie poprawek do ustawy – druk senacki nr 856 A.

W pierwszej kolejności zostaną przeprowadzone głosowania nad przedstawionymi poprawkami, a następnie nad podjęciem uchwały w sprawie przyjęcia ustawy w całości, ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Przystępujemy do głosowania.

Uwaga, nad poprawkami nr 1 i 12 należy głosować łącznie.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, 54 – za, 44 – przeciw, nikt się nie wstrzymał od głosu. **(Głosowanie nr 16)**

Poprawki przyjęte.

Poprawka nr 2.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Panie Senatorze Janie Mario Jackowski, proszę zerknąć, czy pan wysłał sygnał. Dziękuję.

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 97 senatorów, 52 – za, 45 – przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 17)**

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 3.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, 53 – za, 45 – przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 18)**

Poprawka przyjęta.

Panie Senatorze Fedorowicz, uwielbiam pana stentorowy głos, ale na czas głosowań mógłby pan...

(Senator Jerzy Fedorowicz: Panie Marszałku, przepraszam, proszę o karę...)

Wystarczy posypanie głowy popiołem, tak że...

Głosowało 98 senatorów, 53 – za, 45 – przeciw, nikt się nie wstrzymał od głosu.

Poprawka nr 4.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, 53 – za, 45 – przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 19**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 5.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, 53 – za, 45 – przeciw, nikt się nie wstrzymał. (**Głosowanie nr 20**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 6.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, 53 – za, 45 – przeciw, nikt się nie wstrzymał od głosu. (**Głosowanie nr 21**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 7.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 97 senatorów, 53 – za, 44 – przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 22**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 8.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Pani Marszałek Koc, proszę zerknąć, czy sygnał jest wysłany. Dziękuję.

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, 53 – za, 45 – przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 23**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 9.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Panie Senatorze Jackowski – po raz drugi – proszę sprawdzić wysłanie sygnału. Dziękuję.

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, 53 – za, 45 – przeciw, żaden senator się nie wstrzymał. (**Głosowanie nr 24**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 10.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 97 senatorów, 54 – za, 43 – przeciw, żaden senator się nie wstrzymał. (**Głosowanie nr 25**)

Poprawka nr 11.

Poprawka przyjęta.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, 54 – za, 44 – przeciw, żaden senator się nie wstrzymał. (**Głosowanie nr 26**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 13.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, 97 – za, 1 – przeciw, żaden senator się nie wstrzymał. (**Głosowanie nr 27**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 14.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, wszyscy byli za. (**Głosowanie nr 28**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 15.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, wszyscy byli za. (**Głosowanie nr 29**)

Poprawka przyjęta.

Uwaga, nad poprawkami nr 16 i 18 należy głosować łącznie.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 97 senatorów, 52 – za, 45 – przeciw, żaden senator się nie wstrzymał. (**Głosowanie nr 30**)

Poprawki przyjęte.

Poprawka nr 17.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 97 senatorów, 53 – za, 44 – przeciw, żaden senator się nie wstrzymał. (**Głosowanie nr 31**)

Poprawka przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie przyjęcia ustawy w całości, ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, 97 – za, 0 – przeciw, 1 senator wstrzymał się od głosu (**Głosowanie nr 32**)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych.

Powracamy do rozpatrywania punktu dziesiątego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw.

Komisja Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej oraz Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedstawiły projekt uchwały, w którym wnoszą o przyjęcie tej ustawy bez poprawek. Znajduje się on w druku senackim nr 851 A.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, wszyscy byli za. (**Głosowanie nr 33**)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie

ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrywania punktu dziesiątego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw.

Komisja Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej przedstawiła projekt uchwały, w którym wnosi o przyjęcie tej ustawy bez poprawek – druk senacki nr 852 A.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Pani Senator Kołacz-Leszczyńska, proszę sprawdzić, czy sygnał jest wysłany.

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, wszyscy byli za. (**Głosowanie nr 34**)

Wobec wyniku głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrywania punktu jedenastego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o kuratorach sądowych.

W przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, która ustosunkowała się do przedstawionych w toku debaty wniosków i przygotowała sprawozdanie w tej sprawie. Znajduje się ono w druku nr 853 Z.

Proszę sprawozdawcę, panią senator Halinę Biedę, o przedstawienie sprawozdania komisji.

SENATOR SPRAWOZDAWCA

HALINA BIEDA

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Bardzo proszę o przyjęcie sprawozdania dotyczącego zmiany ustawy o kuratorach sądowych i przyjęcie wniosków zawartych w punktach: 2–7, 9–14, 16–20, 22–24, 27–30, 32–45, 47–49, 51–53, 55 i 57. A jeśli komisja... Czy ja mogę jednocześnie prosić pana marszałka o to, aby część poprawek przegłosować łącznie? To dotyczy głównie poprawek legislacyjnych, które zostały zaakceptowane i przez komisję, i przez rząd. Dziękuję.

MARSZAŁEK
TOMASZ GRODZKI

Dziękuję bardzo.

Czy inni senatorowie wnioskodawcy chcą jeszcze zabrać głos? Przypomnę, że wnioski w trakcie dyskusji zgłosili państwo senatorowie: Bieda, Morawska-Stanecka, Sekuła, Matecka, Kwiatkowski, Bosacki, Borusewicz.

Nie widzę zgłoszeń.

Przystępujemy do głosowania.

W pierwszej kolejności zostaną przeprowadzone głosowania nad przedstawionymi poprawkami, a następnie nad podjęciem uchwały w sprawie przyjęcia ustawy w całości, ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Uwaga, nad poprawkami nr 1, 15 i 50 należy głosować łącznie.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, 52 – za, 45 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 35**)

Poprawki przyjęte.

Jeżeli nie usłyszę głosów sprzeciwu, zarządzę łączne głosowanie nad poprawkami akceptowanymi przez rząd, które enumeratywnie przytoczę: 2, 3, 4, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 29, 30, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 51, 52, 53, 57.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, zagłosujemy zbiorczo nad tymi...

(Rozmowy na sali)

Słucham?

(Senator Halina Bieda: To są te... A potem wykluczone...)

To są te zaakceptowane przez rząd.

(Głos z sali: Które?)

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, wszyscy byli za. (**Głosowanie nr 36**)

Poprawki przyjęte.

I teraz pozostałe poprawki.

Poprawka nr 5.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, 51 – za, 45 – przeciw, wstrzymało się 2 senatorów. (**Głosowanie nr 37**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 7.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, 54 – za, 44 – przeciw, nikt się nie wstrzymał. (**Głosowanie nr 38**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 8.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Pan senator Słoń... Dziękuję.

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, 52 – za, 44 – przeciw, 2 senatorów się wstrzymało. (**Głosowanie nr 39**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 10.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, 53 – za, 45 – przeciw, nikt się nie wstrzymał. (**Głosowanie nr 40**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 21.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 96 senatorów, 52 – za, 42 – przeciw, 2 senatorów się wstrzymało. (**Głosowanie nr 41**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 24.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Panie Senatorze Plura, proszę się zorientować, czy sygnał poszedł. Dziękuję.

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, 52 – za, 45 – przeciw, 1 senator się wstrzymał. (**Głosowanie nr 42**)

Poprawka przyjęta.

Uwaga, nad poprawkami nr 25 i 56 należy głosować łącznie.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, 52 – za, 45 – przeciw, 1 senator się wstrzymał. (**Głosowanie nr 43**)

Poprawki przyjęte.

Uwaga, nad poprawkami nr 26 i 54 należy głosować łącznie. Przyjęcie tych poprawek wykluczy głosowanie nad poprawkami nr 27, 34 i 55.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, 52 – za, 45 – przeciw, 1 senator się wstrzymał. (**Głosowanie nr 44**)

Poprawki przyjęte.

Poprawka nr 27 jest poprawką wykluczoną.

Poprawka nr 28.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 97 senatorów, 53 – za, 44 – przeciw, nikt się nie wstrzymał. (**Głosowanie nr 45**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 31.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 97 senatorów, 51 – za, 46 – przeciw, nikt się nie wstrzymał. (**Głosowanie nr 46**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 32.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, 52 – za, 46 – przeciw, nikt się nie wstrzymał. (**Głosowanie nr 47**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 34... Przepraszam, ona jest wykluczona. Cofam. Nie głosujemy nad nią. Teraz dojdziemy do poprawki nr 40.

Poprawka nr 40.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Panie Senatorze Bury, proszę się zorientować, czy sygnał jest wysłany.

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 97 senatorów, 52 – za, 45 – przeciw, nikt się nie wstrzymał. (**Głosowanie nr 48**)

Poprawka przyjęta.

Uwaga, przyjęcie poprawki nr 45 wykluczy głosowanie nad poprawką nr 46.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 97 senatorów, 52 – za, 44 – przeciw, 1 senator się wstrzymał. (**Głosowanie nr 49**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 47.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 97 senatorów, 52 – za, 45 – przeciw, nikt się nie wstrzymał. (**Głosowanie nr 50**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 48.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 98 senatorów, 53 – za, 45 – przeciw, nikt się nie wstrzymał. (**Głosowanie nr 51**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka nr 49.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Panie Senatorze Plura, proszę zerknąć na sygnał.

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 93 senatorów, 52 – za, 41 – przeciw, nikt się nie wstrzymał. (**Głosowanie nr 52**)

Poprawka przyjęta.

I zostaje nam poprawka nr 58.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 92 senatorów, 51 – za, 41 – przeciw, nikt się nie wstrzymał. (**Głosowanie nr 53**)

Poprawka przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie przyjęcia ustawy w całości, ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 93 senatorów, wszyscy byli za. (**Głosowanie nr 54**)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych.

Powracamy do rozpatrywania punktu dwunastego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Prawo o prokuraturze.

Komisja Ustawodawcza oraz Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji przedstawiły projekt uchwały, w którym wnoszą o odrzucenie ustawy – druk senacki nr 857 A.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały o odrzuceniu ustawy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Panie Senatorze Kopeć, proszę zobaczyć, czy sygnał został wysłany.

Dziękuję.

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 93 senatorów, 52 – za, 41 – przeciw, nikt się nie wstrzymał. (**Głosowanie nr 55**)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Prawo o prokuraturze.

Powracamy do rozpatrywania punktu trzynastego porządku obrad: drugie czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy.

Przypominam, że dzisiaj zostało przedstawione sprawozdanie komisji o projekcie ustawy oraz została przeprowadzona dyskusja.

Przystępujemy do trzeciego czytania, które obejmuje jedynie głosowanie.

Przypominam, że komisje wnoszą o przyjęcie przez Senat jednolitego projektu ustawy zawartego w druku nr 824 S. Komisje proponują ponadto, aby Senat upoważnił pana senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego do prezentowania stanowiska Senatu w dalszych pracach nad tym projektem.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw oraz projektem uchwały w sprawie wniesienia do Sejmu tego projektu ustawy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Panie Senatorze Jackowski, proszę sprawdzić wysłanie sygnału.

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 93 senatorów, 52 – za, 40 – przeciw, 1 senator wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 56**)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat przyjął projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw i podjął uchwałę w sprawie wniesienia do Sejmu tego projektu ustawy.

Jednocześnie informuję, że Senat upoważnił pana senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego do prezentowania stanowiska Wysokiego Senatu w dalszych pracach nad tym projektem.

Powracamy do rozpatrywania punktu czternastego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedstawiła projekt uchwały, w którym wnosi o przyjęcie tej ustawy bez poprawek – druk senacki nr 865 A.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 95 senatorów, wszyscy byli za. (**Głosowanie nr 57**)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Informuję, że porządek obrad pięćdziesiątego drugiego posiedzenia Senatu został wyczerpany.

Przystępujemy do oświadczeń senatorów poza porządkiem obrad.

Informuję państwa senatorów, że oświadczenia złożone do protokołu zostaną zamieszczone w urzędowej wersji sprawozdania stenograficznego. Oświadczenia nie mogą trwać dłużej niż 5 minut. Przedmiotem oświadczenia mogą być sprawy związane z wykonywaniem mandatu, przy czym nie może ono dotyczyć spraw będących przedmiotem porządku obrad bieżącego posiedzenia

Senatu. Marszałek odmówi przyjęcia niewy ogłoszonych oświadczeń, których treści nie można ustalić lub których wygłoszenie przez senatora nie byłoby możliwe w przysługującym na to czasie, czyli w ciągu 5 minut. Nad oświadczeniem senatorskim nie przeprowadza się dyskusji.

(Rozmowy na sali)

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Bogdan Borusewicz)

**WICEMARZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Proszę zabrać głos i wygłosić oświadczenie – zwracam się do pani senator Agnieszki Gorgoń-Komor.

Proszę bardzo, Pani Senator.

(Senator Agnieszka Gorgoń-Komor: Szanowny Panie Marszałku! Oświadczenie...)

(Rozmowy na sali)

Jeszcze chwilę, Pani Senator, jeszcze moment.

Proszę bardzo.

**SENATOR
AGNIESZKA GORGOŃ-KOMOR**

Oświadczenie w sprawie rewitalizacji terenów po likwidowanej Kopalni Węgla Kamiennego „Krupiński” w Suszcu, skierowane do prezesa Rady Ministrów, pana Mateusza Morawieckiego.

Szanowny Panie Premierze, otrzymuję niepokojące informacje od przedstawicieli gminy Suszec. Mianowicie w 2016 r. zapadła decyzja w sprawie likwidacji Kopalni Węgla Kamiennego „Krupiński” w Suszcu, która prowadziła swoją działalność pod ziemią, a także na powierzchni ponad 200 ha na terenie gminy. Kopalnia zatrudniała wówczas 2,5 tysiąca okolicznych mieszkańców. W związku z tym utrata wielu miejsc pracy oraz drastyczny spadek dochodów własnych gminy wywołały spore zaniepokojenie. Gmina otrzymała zapewnienie, że tereny pokopalniane zostaną zagospodarowane i powstaną na nich nowoczesne zakłady pracy. W dniu 19 lipca 2018 r. Jastrzębska Spółka Węglowa SA zaprezentowała program rewitalizacji byłej kopalni „Krupiński”, a w dniu 4 października 2019 r. zostało zawarte porozumienie o współpracy w zakresie rewitalizacji i rozwoju terenów pokopalnianych pomiędzy Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną, Spółką Restrukturyzacji Kopalń SA

w Bytomiu, JSW „Innowacje” SA i gminą Suszec. Strony porozumienia wspólnie opracowały koncepcję rewitalizacji i transformacji obszarów zlikwidowanej Kopalni Węgla Kamiennego „Krupiński” pod nową nazwą „Nowa Energia. Suszec”. Zbliży się zakończenie procesu likwidacji kopalni, jednakże porozumienie na chwilę obecną nie jest realizowane.

Wdrożenie stworzonej przez partnerów porozumienia koncepcji zagospodarowania terenów jest ogromną szansą na ich rewitalizację i powstanie nowoczesnych przedsiębiorstw, a tym samym na powstanie wielu miejsc pracy. W związku z tym uprzejmie proszę o informację, czy porozumienie będzie konsekwentnie realizowane w gminie Suszec. Dziękuję bardzo.

**WICEMARZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję, Pani Senator.

Proszę senatora Jerzego Wcisłą o wygłoszenie oświadczenia.

**SENATOR
JERZY WCISŁA**

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Oświadczenie kieruję do wiceprezesa Rady Ministrów, ministra obrony narodowej, pana Mariusza Błaszczaka.

Szanowny Panie Ministrze!

Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską, zwanej kanałem przez mierzeję, zgodnie z ustawą z 24 lutego 2017 r. jest realizowana ze względu na istotny interes bezpieczeństwa państwa. Bezpieczeństwo państwa jest bardzo ważnym zadaniem, za które niewątpliwie odpowiadają władze państwowe. Dlatego planowanie, finansowanie i realizacja inwestycji służących temu celowi są zadaniem państwa. Kanał przez mierzeję od początku jest realizowany ze środków budżetu państwa i nigdy nie warunkowano wykonania tej inwestycji udziałem samorządu miasta Elbląga w jej finansowaniu. A posłowie i senatorowie dość zgodnie i ponad politycznymi podziałami poparli tę ustawę, zabezpieczając 100% środków na jej realizację w budżecie Polski.

Potwierdzeniem tego stanowiska jest informacja z Ministerstwa Obrony Narodowej, którą otrzymałem 2 listopada 2022 r., w której

ministerstwo stwierdza, że, po pierwsze, budowa kanału przez Mierzęję Wiślana jest elementem systemowego rozwiązania w zakresie wykorzystania dróg wodnych na potrzeby realizacji przemieszczeń personelu i sprzętu Sił Zbrojnych RP oraz sił sojuszniczych. Po drugie, Marynarka Wojenna będzie mogła wprowadzać na Zalew Wiślany jednostki, które mogą realizować zadanie w obszarze transportu i ruchu wojsk. Po trzecie, wykonanie kanału stworzy alternatywną drogę transportową w kierunku północno-wschodnim. Po czwarte, aktualna dyslokacja jednostek Sił Zbrojnych RP oraz wojsk sojuszniczych na terenie garnizonu Elbląg stanowi kolejny argument za wykorzystaniem kanału jako alternatywnej drogi zaopatrzenia. Możliwości przeładunkowe portu w Elblągu na to pozwalają.

Oznacza to, że polski rząd, w tym Ministerstwo Obrony Narodowej, z pełną świadomością podejmował decyzję o budowie kanału przez mierzęję jako drogi wodnej służącej Siłom Zbrojnym RP i siłom sojuszniczym NATO, stacjonującym m.in. w Elblągu. Dlatego nie rozumiem obecnych żądań ze strony rządu, aby część kosztów tej inwestycji, budowanej dla Sił Zbrojnych RP i sił sojuszniczych, pokrywało miasto Elbląg. Proszę zatem pana ministra o odpowiedzi na poniższe pytania.

Pierwsze: czy Ministerstwo Obrony Narodowej, wskazując znaczenie kanału dla bezpieczeństwa Polski, zakładało, że inwestycję ma współfinansować samorząd miasta Elbląga? A jeżeli tak, to gdzie i kiedy to wyartykułowało?

Drugie: czy rząd RP uzgadniał tę inwestycję z siłami sojuszniczymi, w tym ze stacjonującym w Elblągu, kluczowym dla strategii bezpieczeństwa północnej flanki NATO dowództwem Wielonarodowej Dywizji Północny Wschód?

Trzecie: czy polski rząd wystąpił do NATO z wnioskiem o środki finansowe na realizację tej inwestycji, tak ważnej dla strategii NATO? A jeżeli nie, to dlaczego nie wystąpił?

Czwarte: czy priorytetowa inwestycja dla bezpieczeństwa państwa może nie zostać zrealizowana, bo 5 lat po jej rozpoczęciu rząd wpadł na pomysł, żeby 3–5% wartości inwestycji pokrył samorząd?

Panie Ministrze, jednocześnie apeluję do pana jako do ministra i wicepremiera polskiego rządu, by nie pozwolił pan na to, aby inwestycja związana z bezpieczeństwem państwa stała się elementem polityki rozgrywek z samorządem miasta Elbląg. Dziękuję bardzo.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję, Panie Senatorze.

I proszę o wygłoszenie oświadczenia przez panią senator Alicję Chybicką, tym razem zdalnie.

**SENATOR
ALICJA CHYBICKA**

Dziękuję, Panie Marszałku.

Moje oświadczenie podzielę na 2 części. Pierwsza część jest skierowana do pana ministra Niedzielskiego, ministra zdrowia.

To oświadczenie dotyczy jakości opieki zdrowotnej. Praktycznie od 7 lat mówi się, że należy oceniać jakość opieki zdrowotnej i w zależności od tej jakości ustalać finansowanie. Dla mnie jako lekarza najważniejszy jest pacjent. Zatem od tego, jaka jest jakość świadczonej opieki zdrowotnej, zależy życie i zdrowie ludzi. Od jakości leczenia zależy ratowanie życia ciężiej chorych.

W ostatnim czasie pojawiła się publikacja, która opiera się na 69 czynnikach, z których część w Polsce jest dosyć mało stosowana. Moje pytanie do pana ministra jest takie: kiedy my zaczniemy stosować nowoczesne, najnowocześniejsze metody zarówno leczenia, jak i diagnostyki? Ale chodzi też o IT we wszystkich aspektach, o e-konsultacje. Mamy już e-recepty, e-skierowania, ale to jest absolutnie za mało. Biały personel medyczny, czyli lekarze i pielęgniarki, jest bardzo obciążony papierologią i to powinno się zmienić. To wszystko powinien robić komputer przy pomocy tzw. komputerowca. W tych 69 punktach – nie jestem w stanie wszystkich wymieniwać, bo tego jest bardzo dużo – wykazano, że jest ogromna zależność pomiędzy sytuacją finansową szpitala a jakością opieki. To wynika z przeglądu tych 60 pozycji z literatury, tam to dokładnie przepatrzone. Panie Ministrze, pan najlepiej wie, ile mamy zadłużonych szpitali, a tak naprawdę ile mamy niezadłużonych, bo te drugie można policzyć na palcach jednej ręki.

W związku z tym moje pytanie jest takie: kiedy pojawią się normy oceny jakości opieki? Nie wiem, czy będzie to czas przeżycia chorych, czy będzie to satysfakcja pacjenta – jest wiele metod tej oceny. Już dawno miała być przygotowana taka ustawa. Czy ona jest w trakcie realizacji?

I pytanie drugie: skoro jest udowodnione, że sytuacja finansowa szpitali wpływa na jakość opieki

nad chorymi, to kiedy rząd zamierza wyrównać długi szpitalne? To się odbija bezpośrednio na życiu i zdrowiu ludzi, a to przecież jest najważniejsze.

Drugie oświadczenie kieruję do ministra edukacji.

Otóż zwracają się do mnie rodzice dzieci, dzieci przewlekle chorych, ale także dzieci, które należą do Polonii w różnych krajach, właśnie w związku z nową ustawą, która znacząco ograniczyła edukację tzw. domową. O ile dziecko może uczyć się w tzw. chmurze, o tyle nie może już w tej chmurze zdawać egzaminów. Musi je zdawać stacjonarnie w jednostce, do której jest przypisane. Jeśli dziecko jest poza granicami kraju, to jak ma to zrobić? Dlaczego nie uwzględniono tych postulatów, które były zgłaszane w trakcie niedawnego procedowania tejże ustawy?

Edukacja domowa działała bardzo dobrze. Dzieci chore na nowotwory przez cały okres leczenia – a często jest to 3–5 lat – muszą być uczone w domu i muszą mieć edukację oraz egzaminy przeprowadzane zdalnie. Nie mogą się nawet pojawić na egzaminy w miejscu stacjonarnym. A chcę podkreślić, że to jest wiele lat. To nie jest krótkofalowa potrzeba, tylko długofalowa.

Czy widzi pan jakąś możliwość kolejnej poprawki, tak żeby dzieci mogły zdawać egzamin w chmurze? Dziękuję bardzo.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję, Pani Senator.

I proszę o wygłoszenie oświadczenia pana senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego.

SENATOR
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Ostatnio jeden z byłych wicepremierów, Jarosław Kaczyński, wywołał poważny temat w niepoważny sposób, mówiąc, że jak kobieta do dwudziestego piątego roku życia daje w szyję, to dzieci nie będzie.

Ja chciałbym do tego problemu podejść w poważny sposób, pamiętając m.in. o tym, że 13 lutego 2018 r., w 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości, z inicjatywy Zespołu Konferencji Episkopatu Polski ds. Apostolstwa Trzeźwości

został ogłoszony Narodowy Program Trzeźwości. Główne cele programu to było zmniejszenie skali używania alkoholu i uzależnień, a także podniesienie wieku inicjacji alkoholowej.

3 lata po przyjęciu tego narodowego programu, w 2021 r., Polacy wydali na alkohol 45 miliardów zł. Jest to absolutny rekord wszech czasów. To prawie 1 tysiąc 200 zł na statystycznego Polaka.

Ostatnio były wicepremier zwrócił uwagę na ten problem, ale chyba nie w taki sposób, jak oczekiwaliśmy, szczególnie że problem jest powszechny i próba stygmatyzowania dowolnej grupy – czy to kryteriami płci, czy kryteriami wieku – jest absolutnie niestosowna, nie na miejscu i tak naprawdę obraża tę grupę.

Ja chciałbym zapytać poważnie, jakie konkretne działania podejmuje obecny rząd premiera Morawieckiego w celu zmniejszenia spożycia alkoholu w Polsce. To oświadczenie kieruję do prezesa Rady Ministrów.

I będę prosił: o informację zawierającą dane statystyczne dotyczące spożycia alkoholu na osobę w Polsce w latach 2010–2021; o informację o ujawnionych w wyniku kontroli policyjnych kierujących pojazdami w stanie po spożyciu alkoholu oraz o liczbie wypadków drogowych, w tym ze skutkiem śmiertelnym, spowodowanych przez takie osoby; o informację o wieku inicjacji alkoholowej kobiet i mężczyzn oraz o ilości spożywanego alkoholu przez kobiety i mężczyzn do dwudziestego piątego roku życia w ostatnich latach.

Zakładam, że były wicepremier, wypowiadając te słowa, kierował się jakimiś danymi.

Zapytam także oczywiście o wpływ nadmiernego spożywania alkoholu na zajście w ciążę. Będę tu prosił o szczegółowe wyniki badań, którymi wypowiadający owe słowa się kierował.

Jednocześnie proszę o informację, czy rząd zamierza wprowadzić rekomendowane przez WHO zasady, mające na celu redukcję sprzedaży napojów alkoholowych. W szczególności ta organizacja proponuje np. całkowity zakaz reklamy alkoholu lub wyeliminowanie go z mediów publicznych, które i tak są opłacane środkami z abonamentu. Dziękuję bardzo.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję, Panie Senatorze.

Proszę teraz o wygłoszenie oświadczenia pana senatora Wojciecha Koniecznego.

**SENATOR
WOJCIECH KONIECZNY**

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku, swoje oświadczenie kieruję do pana premiera Mateusza Morawieckiego.

Panie Premierze, na spotkaniach z mieszkańcami Częstochowy wielokrotnie jestem pytany o to, czy będzie spełniona obietnica Prawa i Sprawiedliwości, że zostanie przywrócone województwo częstochowskie, więc zadaję panu następujące pytania. Czy rząd prowadzi prace nad zmianą mapy administracyjnej kraju? Czy te zmiany uwzględniają powstanie województwa częstochowskiego? Jeśli tak, to kiedy takie zmiany mają zajść i czy stanie się to do końca obecnej kadencji parlamentu?

Drugie moje oświadczenie, skierowane do ministra zdrowia Adama Niedzielskiego.

Panie Ministrze, w szpitalach województwa śląskiego trwa tzw. czarny protest. Ten czarny protest jest spowodowany tym, że szpitale nie mają pieniędzy na to, aby spokojnie działać w tym roku i w pierwszych miesiącach przyszłego roku. W związku z tym zadaję pytania. Czy Ministerstwo Zdrowia prowadzi monitoring sytuacji w szpitalach, szczególnie w szpitalach powiatowych, pod kątem inflacji, która jest zapowiadana w przyszłym roku? Czy są znane wzrosty kosztów w poszczególnych szpitalach, które będą spowodowane inflacją? Jeżeli tak, to o ile procent wzrosną średnio koszty działalności szpitali powiatowych w województwie śląskim? Jak Ministerstwo Zdrowia pragnie w pierwszych miesiącach roku 2023 zrekompensować wzrosty kosztów działalności szpitali powiatowych w całym kraju? Dziękuję bardzo.

**WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ**

Dziękuję, Panie Senatorze.

Proszę o wygłoszenie oświadczenia panią senator Joannę Sekułę.

**SENATOR
JOANNA SEKUŁA**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Moje oświadczenie kieruję dzisiaj do pana premiera Morawieckiego.

Wiemy, że od wczoraj najbardziej istotną rzeczą dla nas wszystkich jest zagrożenie potencjalnym atakiem Rosji na Polskę. Wiemy też, że tragiczny wypadek, jaki wydarzył się na naszym pograniczu, to niejedyne zagrożenie. Ogromnym zagrożeniem dla wielkiej rzeszy naszych mikro-, małych i średnich przedsiębiorców są upadki firm. Wczoraj przyszedł do mojego biura zrozpaczony młody przedsiębiorca, który tuż przed epidemią COVID założył razem z żoną restaurację. Z COVID sobie poradzi, ale dzisiejsze ceny prądu i gazu spowodowały, że zamykają swoją restaurację. Ogromnym problemem jest dla nich splata kredytu, który wzięli na zakup wymarzonego mieszkania. Zaczęli z ratą 2 tysiące 300 zł, a dzisiaj muszą płacić 4 tysiące. Z 500 tysięcy do spłaty zrobiło się 1,5 miliona.

Dlaczego jest tak, że w roku 2021 za 1 MWh płaciliśmy średnio 442 zł, a rok później, 3 października 2022 r. musimy płacić 1 tysiąc 743 zł? Próbujecie mydlić ludziom oczy, wydając pieniądze na kolejne kampanie informujące nas o jakichś wymyślonych problemach. Najpierw była ogromna kampania z żarówką, która miała nas przekonać, że za wzrost cen odpowiedzialna jest Unia Europejska, a teraz na billboardach drukowanych za nasze pieniądze czytamy, że winny jest Putin. Zgoda. Nikt nie twierdzi, że wojna pomaga w obniżaniu cen energii, ale w tej chwili ceny węgla, ropy i gazu na giełdach w Rotterdamie spadły poniżej cen sprzed wojny. Jaki jest wniosek? Nie trzeba się doktoryzować, żeby domyślić się, iż za te ceny odpowiedzialne są marże rządowych spółek energetycznych. Panie Premierze, dzisiaj 72% ceny energii to marża wytwórców. Jeśli wynosiłaby ona tyle co w roku 2021, to cena 1 MWh wynosiłaby 534 zł, a nie 400% więcej niż w ubiegłym roku. W tej chwili Orlen, czyli gigant energetyczny, chwali się rekordowymi zyskami. To oczywiste, bo nigdy wcześniej marże produktów nie osiągały takiego poziomu.

W październiku sądy ogłosiły upadłość 52 firm. To niby niedużo, ale 85% więcej niż w roku ubiegłym. To setki, jeśli nie tysiące, przedsiębiorczych ludzi, którzy pozbawieni zostali możliwości zatrudniania rzeszy pracowników. Lubimy się porównywać do krajów Europy, zawsze słyszymy, że nasze ceny są w zasadzie najniższe. Porównajmy więc, ile kilowatów może kupić obywatel Francji, Niemiec, Danii i Polski. Otóż za najniższe wynagrodzenie w Niemczech i Danii kupimy 5 tysięcy kW, we Francji kupimy 9 tysięcy, a w Polsce – 3 tysiące. To są dane, które nie podlegają manipulacji,

to są fakty. Trzeba więc mieć trochę wyobraźni. Przechadzając się ulicami w Sosnowcu, w Łodzi czy w Piasecznie, widzimy, że mamy coraz więcej pustych lokali po przedsiębiorstwach, które przez dziesiątki lat jako rodzinne firmy w tych miastach funkcjonowały.

Mam wobec tego do pana premiera pytanie. Proszę odpowiedzieć, w jaki sposób kształtowane są obecnie marże spółek energetycznych, jak długo jeszcze państwowe molochy będą żerowały na Polakach i co się musi stać, aby pan premier polecił swoim partyjnym podwładnym, aby przestali nas okradać z pieniędzy, ale także z marzeń i planów na przyszłość. Dziękuję.

WICEMARSZAŁEK
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję, Pani Senator.

Na tym zakończyliśmy oświadczenia.

Informuję, że protokół pięćdziesiątego drugiego posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej X kadencji zostanie udostępniony senatorom w terminie 30 dni po posiedzeniu Senatu w Biurze Prac Senackich, pokój nr 255.

Zamykam pięćdziesiąte drugie posiedzenie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej X kadencji.

(Wicemarszałek trzykrotnie uderza laską marszałkowską)

(Koniec posiedzenia o godzinie 23 minut 43)

Wyniki głosowań

Wyniki głosowań

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1 R. Ambrozik	+	+	?	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
2 P. Arndt	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3 W. Bernacki	+	+	.	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
4 H. Bieda	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
5 G. Bierecki	+	+	?	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
6 P. Błaszczak	.	.	.	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
7 R. Bober	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
8 J. Bogucki	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-
9 M. Borowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
10 B. Borusewicz	+	.	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
11 B. Borys-Damięcka	.	.	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
12 M. Bosacki	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
13 K. Brejza	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
14 M. Budner	+	+	.	?	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
15 J. Bury	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
16 J. Chróścikowski	+	+	.	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
17 A. Chybicka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
18 L. Czarnobaj	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
19 G. Czelej	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
20 J. Czerwiński	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
21 D. Czudowska
22 W. Dobkowski	+	+	.	?	-	?	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	-	-
23 R. Dowhan	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
24 A. Dunin	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
25 W. Durlak	+	+	.	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
26 J. Fedorowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
27 Z. Frankiewicz	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
28 E. Gawęda	+	+	?	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
29 S. Gawłowski	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
30 B. Godyla	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
31 S. Gogacz	+	+	.	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
32 M. Golba	.	.	.	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
33 A. Gorgoń-Komor	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
34 T. Grodzki	.	.	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
35 J. Gromek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
36 M. Gromko	+	+	.	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
37 J. Hamerski	+	+	.	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
38 J. Hibner	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
39 J.M. Jackowski	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
40 D. Jazłowiecka	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
41 M. Kamiński	.	.	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
42 S. Karczewski	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
43 K. Kleina	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
44 B. Klich	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
45 A. Kobiak	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
46 M. Koc	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
47 M. Kochan	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
48 A. Kołacz-Leszczyńska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
49 W. Komarnicki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
50 M. Komorowski	+	+	.	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
51 W. Konieczny	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
52 T. Kopeć	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
53 M. Kopiczko	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-

. nie głosował; + za; - przeciw; ? wstrzymał się

Wyniki głosowań

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
54 W. Kraska	+	?	.	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
55 K. Kwiatkowski	+	.	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
56 S. Lamczyk	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
57 J.F. Libicki	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
58 M. Łuczak	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
59 J. Łyczak	+	+	?	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
60 R. Majer	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	-	-
61 B. Małecka-Libera	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
62 R. Mamątow	+	+	?	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
63 M. Martynowski	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
64 E. Matecka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
65 A. Mężydło	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
66 G. Morawska-Stanecka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	.	+	+	+	+	+	+
67 K. Mróz	+	+	.	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
68 B. Orzechowska	+	.	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
69 S. Ożóg	+	+	.	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
70 A. Pająk	+	+	.	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
71 J. Pęcherz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
72 M. Pęk	+	+	?	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
73 W. Piecha	.	.	?	-	-	+	-	+	+	+	+	+	.	+	+	-	-	-	-	-
74 M. Plura	+	.	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+
75 A. Pocij
76 Z. Pupa	+	+	.	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
77 J. Rotnicka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
78 J. Rusiecki	+	+	.	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
79 S. Rybicki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
80 J. Sagatowska	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
81 J. Sekuła	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
82 M. Seweryński	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
83 W. Skurkiewicz	+	+	.	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
84 K. Słoń	+	+	.	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
85 L. Staroń	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
86 A. Szejnfeld	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
87 A. Szwed	+	+	?	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
88 R. Ślusarz	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
89 R. Świński	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
90 D. Tobiszowska	+	+	.	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
91 W. Tyszkiewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
92 K.M. Ujazdowski	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
93 J. Wciśła	.	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
94 K. Wiatr	+	.	.	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
95 J. Włosowicz	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
96 A. Zając	+	+	.	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
97 J. Zając	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
98 B. Zdrojewska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
99 B. Zdrojewski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
100 W. Ziemiak	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	+	+	+	+
Głosujących	90	84	55	95	96	97	97	97	98	98	98	98	95	97	98	98	97	98	98	98
Za	90	83	40	52	52	96	55	96	98	98	98	98	93	97	98	54	52	53	53	53
Przeciw	0	0	7	42	43	1	41	1	0	0	0	0	2	0	0	44	45	45	45	45
Wstrzymało się	0	1	8	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Wyniki głosowań

	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1 R. Ambrozik	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
2 P. Arndt	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3 W. Bernacki	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
4 H. Bieda	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
5 G. Bierecki	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	.	+	+	+	-	+	-	-	-	-
6 P. Błaszczak	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
7 R. Bober	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
8 J. Bogucki	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
9 M. Borowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
10 B. Borusewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
11 B. Borys-Damięcka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
12 M. Bosacki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
13 K. Brejza	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
14 M. Budner	-	-	-	-	+	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
15 J. Bury	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
16 J. Chróścikowski	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
17 A. Chybicka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
18 L. Czarnobaj	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
19 G. Czelej	-	-	-	-	.	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
20 J. Czerwiński	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
21 D. Czudowska
22 W. Dobkowski	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
23 R. Dowhan	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
24 A. Dunin	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
25 W. Durlak	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
26 J. Fedorowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
27 Z. Frankiewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
28 E. Gawęda	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
29 S. Gawłowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
30 B. Godyla	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
31 S. Gogacz	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
32 M. Golba	-	-	-	-	-	+	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
33 A. Gorgoń-Komor	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
34 T. Grodzki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
35 J. Gromek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
36 M. Gromko	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
37 J. Hamerski	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
38 J. Hibner	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
39 J.M. Jackowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
40 D. Jazłowiecka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
41 M. Kamiński	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
42 S. Karczewski	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
43 K. Kleina	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
44 B. Klich	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
45 A. Kobiak	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
46 M. Koc	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
47 M. Kochan	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
48 A. Kołacz-Leszczyńska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
49 W. Komarnicki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
50 M. Komorowski	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
51 W. Konieczny	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
52 T. Kopeć	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	+	-	-
53 M. Kopiczko	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-

. nie głosował; + za; - przeciw; ? wstrzymał się

Wyniki głosowań

	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
54 W. Kraska	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
55 K. Kwiatkowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
56 S. Lamczyk	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
57 J.F. Libicki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
58 M. Łuczak	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
59 J. Łyczak	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
60 R. Majer	-	.	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
61 B. Małecka-Libera	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
62 R. Mamątow	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
63 M. Martynowski	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
64 E. Matecka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
65 A. Mężydło	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
66 G. Morawska-Stanecka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
67 K. Mróz	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
68 B. Orzechowska	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
69 S. Ożóg	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
70 A. Pająk	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	?	-	?	-
71 J. Pęcherz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
72 M. Pęk	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
73 W. Piecha	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
74 M. Plura	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
75 A. Pocij
76 Z. Pupa	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
77 J. Rotnicka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+
78 J. Rusiecki	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
79 S. Rybicki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
80 J. Sagatowska	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
81 J. Sekuła	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
82 M. Seweryński	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
83 W. Skurkiewicz	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
84 K. Słoń	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
85 L. Staroń	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	?	+	?	+
86 A. Szejnfeld	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+
87 A. Szwed	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
88 R. Ślusarz	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
89 R. Świński	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
90 D. Tobiszowska	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
91 W. Tyszkiewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
92 K.M. Ujazdowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
93 J. Wciśła	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
94 K. Wiatr	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
95 J. Włosowicz	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
96 A. Zając	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	-
97 J. Zając	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
98 B. Zdrojewska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
99 B. Zdrojewski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
100 W. Ziemiak	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Głosujących	98	97	98	98	97	98	98	98	98	97	97	98	98	98	98	98	98	98	98	98
Za	53	53	53	53	54	54	97	98	98	52	53	97	98	98	52	98	51	54	52	53
Przeciw	45	44	45	45	43	44	1	0	0	45	44	0	0	0	45	0	45	44	44	45
Wstrzymało się	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	2	0	2	0

Wyniki głosowań

	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57
1 R. Ambrozik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
2 P. Arndt	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3 W. Bernacki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
4 H. Bieda	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
5 G. Bierecki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
6 P. Błaszczak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.	.	.	-	-	+
7 R. Bober	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
8 J. Bogucki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	.	.
9 M. Borowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
10 B. Borusewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
11 B. Borys-Damięcka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
12 M. Bosacki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
13 K. Brejza	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
14 M. Budner	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
15 J. Bury	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
16 J. Chróścikowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
17 A. Chylicka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
18 L. Czarnobaj	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
19 G. Czelej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	?	+
20 J. Czerwiński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
21 D. Czudowska
22 W. Dobkowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
23 R. Dowhan	+	+	+	+	+	+	+	.	.	+	+	+	+	+	+	+	+
24 A. Dunin	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
25 W. Durlak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
26 J. Fedorowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
27 Z. Frankiewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
28 E. Gawęda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
29 S. Gawłowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
30 B. Godyla	+	+	+	+	+	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+
31 S. Gogacz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
32 M. Golba	.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
33 A. Gorgoń-Komor	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
34 T. Grodzki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
35 J. Gromek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
36 M. Gromko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
37 J. Hamerski	.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
38 J. Hibner	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
39 J.M. Jackowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	+	+	+	+
40 D. Jazłowiecka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
41 M. Kamiński	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
42 S. Karczewski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
43 K. Kleina	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
44 B. Klich	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
45 A. Kobiak	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
46 M. Koc	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
47 M. Kochan	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
48 A. Kołacz-Leszczyńska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
49 W. Komarnicki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
50 M. Komorowski	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
51 W. Konieczny	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
52 T. Kopeć	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
53 M. Kopiczko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+

. nie głosował; + za; - przeciw; ? wstrzymał się

Wyniki głosowań

	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57
54 W. Kraska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
55 K. Kwiatkowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
56 S. Lamczyk	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
57 J.F. Libicki	+	+	+	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
58 M. Łuczak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
59 J. Łyczak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
60 R. Majer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
61 B. Małecka-Libera	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
62 R. Mamątow	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
63 M. Martynowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
64 E. Matecka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
65 A. Mężydło	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
66 G. Morawska-Stanecka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
67 K. Mróz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
68 B. Orzechowska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	.	.	.
69 S. Ożóg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
70 A. Pająk	?	-	-	-	-	-	-	-	?	-	-	-	-	+	-	-	+
71 J. Pęcherz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
72 M. Pęk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
73 W. Piecha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
74 M. Plura	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
75 A. Pocij
76 Z. Pupa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
77 J. Rotnicka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
78 J. Rusiecki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
79 S. Rybicki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
80 J. Sagatowska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
81 J. Sekuła	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
82 M. Seweryński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
83 W. Skurkiewicz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
84 K. Słoń	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
85 L. Staroń	?	?	?	?	.	-	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+
86 A. Szejnfeld	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
87 A. Szwed	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
88 R. Ślusarz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
89 R. Świński	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
90 D. Tobiszowska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
91 W. Tyszkiewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
92 K.M. Ujazdowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
93 J. Wciśła	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
94 K. Wiatr	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
95 J. Włosowicz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	+
96 A. Zając	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+
97 J. Zając	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
98 B. Zdrojewska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
99 B. Zdrojewski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
100 W. Ziemiak	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Głosujących	96	98	98	98	97	97	98	97	97	97	98	93	92	93	93	93	95
Za	52	52	52	52	53	51	52	52	52	52	53	52	51	93	52	52	95
Przeciw	42	45	45	45	44	46	46	45	44	45	45	41	41	0	41	40	0
Wstrzymało się	2	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0

**Przemówienia i oświadczenia
senatorów
przekazane do protokołu,
niewygłoszone
podczas 52. posiedzenia Senatu**

Przemówienie senator Jolanty Hibner w dyskusji nad punktem 1. porządku obrad

Senat Rzeczypospolitej Polskiej przygotował projekt uchwały ustanawiającej rok 2023 Rokiem Mikołaja Kopernika w 550. rocznicę urodzin; druk senacki nr 789.

Mikołaj Kopernik urodził się 19 lutego 1473 r. w Toruniu, zmarł 21 maja 1543 r. we Fromborku. Odebrał gruntowne wykształcenie w Akademii Krakowskiej, gdzie studiował sztuki wyzwolone, potem prawo w Bolonii i medycynę w Padwie. Większość swojego życia spędził we Fromborku, gdzie pełnił wiele funkcji administracyjnych, m.in. był generalnym administratorem biskupstwa warmińskiego, kanclerzem kapituły katedralnej i wizytatorem dóbr kapitulnych. Ale przede wszystkim był genialnym astronomem. Jego najsłynniejsze dzieło „O obrotach sfer niebieskich” przedstawia założenia heliocentrycznej budowy Układu Słonecznego, burzące dotychczasowy obraz świata.

Kopernik był człowiekiem renesansu. Działał jako również lekarz, prawnik, dyplomata, kartograf i ekonomista. W 1522 r. opracował „traktat o monetach” w którym twierdził, że gorszy pieniądz wypiera lepszy, co jest dziś określane prawem Kopernika-Gershama.

Jednak największe osiągnięcia naukowe, które miały wpływ na naukę światową, zdobył dzięki dociekaniu prawdy. Jego odkrycia spowodowały rewolucję naukową zwaną przewrotem kopernikańskim.

Ustanawiając rok 2023 Rokiem Mikołaja Kopernika, umożliwiamy przypomnienie wielkich osiągnięć genialnego astronoma. Ale nie tylko. W dobie zalewu wszelkiego rodzaju informacjami prawdziwymi i nieprawdziwymi pozwolimy na dyskusję nad rolą nauki i edukacji, znaczeniem prawdy w różnych aspektach życia i wiele innych tematów będących spuścizną Mikołaja Kopernika.

Przemówienie senatora Marka Komorowskiego w dyskusji nad punktem 1. porządku obrad

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Szanowni Państwo!

19 lutego 2023 r. upływa 550 lat od urodzin Mikołaja Kopernika, wybitnego astronoma i twórcy teorii heliocentrycznej. Prawnik, urzędnik, dyplomata, lekarz i niższy duchowny katolicki, doktor prawa kanonicznego, zajmujący się również astronomią i astrologią, fizyką, matematyką, ekonomią, strategią wojсковą, kartografią i filologią. Znany głównie jako twórca teorii heliocentrycznej, która dała początek współczesnym poglądom na budowę świata. Twierdzenie Mikołaja Kopernika, że to nie Ziemia stanowi centrum Wszechświata, ale razem z innymi planetami krąży dookoła Słońca, wydaje się dzisiaj oczywiste. W momencie ogłoszenia był to pogląd bardzo rewolucyjny i wywarł głęboki wpływ na nauki przyrodnicze i filozofię. W średniowieczu wiedza na temat Ziemi, Słońca, Księżyca i planet była bardzo ograniczona. Uważano powszechnie, że w centrum świata znajduje się nieruchoma Ziemia, wokół której krążą Słońce, Księżyc, planety. Teoria ta, zwana geocentryczną, powstała jeszcze w starożytności, jednym z jej twórców był grecki astronom i geograf Ptolemeusz. W średniowieczu nikt nie próbował jej kwestionować. Jako jeden z pierwszych ośmielił się podważyć teorię geocentryczną astronom Mikołaj Kopernik. Zaproponował swoją teorię – heliocentryczną. Według teorii Kopernika to Słońce było ciałem niebieskim, wokół którego kręciły się planety, w tym również Ziemia. Odkrycie to burzyło całą dotychczasową wizję wszechświata. Dopiero pod koniec życia, w 1543 r., opublikował swoje odkrycie w dziele „O obrotach sfer niebieskich”.

Drugą dziedziną, obok astronomii, w której się zasłużył, była ekonomia. 21 marca 1522 r. wygłosił w Grudziądzu wykład „Traktat o monecie”, w którym postawił słynną tezę o wypieraniu lepszego pieniądza przez gorszy, co jego zdaniem prowadziło do zubożenia społeczeństwa. Przedstawił wówczas również projekt reformy monetarnej w Prusach Królewskich.

W czasie swojej kariery zawodowej Kopernik pełnił funkcje sekretarza biskupa warmińskiego, lekarza biskupa warmińskiego, administratora dóbr kapituły warmińskiej, komisarza Warmii, posła oraz sporadycznie różne inne funkcje. Brał udział w wielu czynnościach dyplomatycznych i administracyjnych, w zjazdach stanów Prus Królewskich, sejmie krakowskim, reprezentował kapitułę podczas negocjacji z zakonem krzyżackim.

Teoria Mikołaja Kopernika heliocentrycznej budowy Układu Słonecznego była rewolucją nie tylko w astronomii, ale dla całego postrzegania miejsca człowieka we Wszechświecie, ze skutkami filozoficznymi, religijnymi, a nawet politycznymi. Dzieła Kopernika stały się własnością całej ludzkości.

Popieram omawianą uchwałę.

Ustanawiając rok 2023 Rokiem Mikołaja Kopernika, oddamy hołd wybitnemu astronomowi.

Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 1. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Dzisiaj, na pięćdziesiątym drugim posiedzeniu Senatu, rozpatrujemy projekt uchwały w sprawie ustanowienia roku 2023 Rokiem Mikołaja Kopernika.

Dzisiaj: „Senat RP, przyjmując uchwałę w 550. rocznicę urodzin tego Wielkiego Polaka, chce po raz kolejny przypomnieć jego postać i zasługi, na stałe obecne w naszej społecznej świadomości. To przypomnienie ma na celu uświadomienie światowych zasług Polski i Polaków dla nauki oraz wzmocnienie współczesnych dążeń świata nauki i edukacji do podmiotowej obecności nauki w polskim życiu społecznym, gospodarczym i politycznym. Obecnie budowane społeczeństwo informacyjne stawia przed nami nowe wyzwania: pośród nich rola twórczej obecności w nauce i gospodarce ma zasadnicze znaczenie. Badania naukowe i ich wdrażanie do nowoczesnej gospodarki zdecydują o sile społeczeństw, narodów i państw. Dlatego Senat RP po raz kolejny przypomina naszego wielkiego poprzednika dla zachęcenia młodych do inspirowania się tą niezwykle nowoczesną, jak na owe czasy, i niezwykle interdyscyplinarną postacią”.

Mikołaj Kopernik urodził się 19 lutego 1473 r. w Toruniu. Był najmłodszym, czwartym dzieckiem kupca toruńskiego Mikołaja i Barbary, z domu Watzenrode. Po śmierci rodziców Mikołaj wraz z bratem Andrzejem dostali się pod opiekę wpływowego wuja, Łukasza Watzenrode, biskupa warmińskiego. Dzięki jego protekcji w roku 1491 Andrzej i Mikołaj rozpoczęli studia na Akademii Krakowskiej. Wykładali tam znakomici wykładowcy nauk ścisłych, a młodego Kopernika zainteresowała szczególnie astronomia, która w tym czasie przeżywała w Krakowie rozkwit. Po 4 latach nauki, w 1495 r. wuj wezwał go do siebie do Lidzbarka Warmińskiego z zamiarem osadzenia go jako kanonika we Fromborku. W tym roku Kopernik otrzymał niższe święcenia. Dzięki staraniom wuja Łukasza w 1496 r. wyjechał do Bolonii, by studiować prawo kanoniczne. I choć rok później został przyjęty do kapituły warmińskiej, nie zdecydował się wracać do Fromborka. W roku 1500 odbył podróż do Rzymu, gdzie wygłosił kilka prywatnych wykładów. Jesienią 1503 r. powrócił na Warmię do Lidzbarka, gdzie przez kilka lat przebywał na dworze biskupa Watzenrodego. Podróżował z nim wówczas na zjazdy stanów Prus Królewskich oraz spotkania z królami polskimi. Już w Lidzbarku ok. 1507 r. Kopernik opracował pierwszy szkic heliocentryczny budowy świata. Zawierał on tezy o potrójnym ruchu Ziemi i wysuwał Słońce na pierwszy plan we wszechświecie. Po 1510 r. Kopernik wyjechał do Fromborka, gdzie zrezygnował z kariery kościelno-politycznej, a poświęcił się astronomii. W zaciszu swojego domu na jednej z wież przy warowni fromborskiej prowadził obserwacje astronomiczne.

Mikołaj Kopernik był astronomem, matematykiem, ekonomistą, lekarzem, duchownym – to wszechstronny człowiek, człowiek renesansu, największy i najbardziej znany torunianin, jeden z najwybitniejszych naukowców w dziejach

ludzkości. Jego życiowe dzieło powstało w latach 1515–1533, a było to „O obrotach sfer niebieskich”. W książce tej Kopernik zamieszczał wykłady z astronomii i skupiał się głównie na przedstawieniu teorii heliocentrycznej, w której Słońce znajduje się w centrum, a Ziemia i pozostałe planety krążą wokół niego.

W pełni popieram apel zawarty w uchwale, w którym: „Senat RP zwraca się do uczelni, szkół, organizacji społecznych i mediów o popularyzację postaci Mikołaja Kopernika, który nie tylko dokonał jednego z najważniejszych odkryć w historii ludzkości, ale zapoczątkował również rewolucję naukową, która zmieniła postrzeganie świata. Jest zaliczany do najwybitniejszych uczonych w historii świata, a jego nazwisko jest nierozdzielnie związane z jego Ojczyzną – Polską”. Mając na uwadze doniosłe zasługi Mikołaja Kopernika dla ludzkości, w pełni popieram projekt uchwały. Dziękuję bardzo.

Przemówienie senator Jolanty Hibner w dyskusji nad punktem 2. porządku obrad

Projekt uchwały Senatu Rzeczypospolitej o ustanowieniu roku 2023 Rokiem Jana Matejki został przekazany pod obrady Senatu w dniu 16 listopada br. To druk senacki nr 822.

Jan Matejko to jeden z najwybitniejszych polskich malarzy, który swoją twórczością zyskał uznanie na całym świecie. Żyjący w latach 1838–1893 artysta był gorącym patriotą, a jego dzieła były wyjątkowym wyrazem idei niepodległościowych. W 2023 roku mija sto osiemdziesiąta piąta rocznica jego urodzin i sto trzydziesta rocznica jego śmierci.

Jan Matejko, absolwent krakowskiej akademii, kształcił się również w Monachium i Wiedniu. Zyskał międzynarodowe uznanie. Okrzyknięto go także jednym z najwybitniejszych twórców malarstwa historycznego w Europie.

Jan Matejko był synem czeskiego emigranta, Franciszka Matejki i spolonizowanej szlachcianki, Joanny Rossberg. Wychowany został w duchu polskich, patriotycznych ideałów, które znalazły odzwierciedlenie w jego twórczości.

Jego najwybitniejsze dzieła – „Stańczyk”, „Unia Lubelska”, „Stefan Batory pod Pskowem”, „Bitwa pod Grunwaldem”, „Hołd pruski” i wiele innych – nie tylko ukazują chlubną przeszłość i dawną potęgę kraju, ale również szukają przyczyn upadku I Rzeczypospolitej. Oprócz monumentalnych obrazów historycznych Matejko malował portrety, m.in. sławny „Poczet królów i książąt polskich”.

W celu docenienia twórczości Jana Matejki oraz jego olbrzymiego wkładu w przybliżenie historii Polski, jak również przypomnienia o jego działalności publicznej i patriotycznej, należy poprzeć inicjatywę ustanowienia roku 2023 Rokiem Jana Matejki.

Przemówienie senatora Marka Komorowskiego w dyskusji nad punktem 2. porządku obrad

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Szanowni Państwo!

W 2023 r. przypada sto osiemdziesiąta piąta rocznica urodzin i sto trzydziesta rocznica śmierci najwybitniejszego polskiego malarza Jana Matejki, jednego z najwyższej cenionych malarzy w historii sztuki polskiej, twórcy narodowej szkoły malarstwa historycznego, które miało odgrywać szczególną rolę w państwie pozbawionym suwerenności politycznej w wyniku traktatów rozbiorowych z lat 1772–1795. Ukazując dawną wielkość Rzeczypospolitej i chwałę jej oręża, Matejko pragnął kształtować serca i umysły Polaków, wskrziesić wiarę w odrodzenie niepodległej ojczyzny. Jako członek wielu prestiżowych akademii i instytutów sztuki stanął w szeregu najwybitniejszych malarzy europejskich drugiej połowy XIX w.

Proces dojrzewania ideowej i artystycznej postawy Matejki przypadł na lata poprzedzające wybuch powstania styczniowego. Warszawskie demonstracje patriotyczne, ponownie rozbudzone nadzieje i dążenia niepodległościowe Polaków wywarły głęboki wpływ na wyobraźnię młodego artysty.

Jan Matejko pozostawił ogromną spuściznę artystyczną, obejmującą ponad 300 dzieł olejnych – portretów, obrazów o treści historycznej, religijnej, alegorycznej – oraz kilkaset rysunków i szkiców, m.in. „Poczet królów i książąt polskich” z lat 1890–1892.

Odszedł jako zasłużony Polak, wielki artysta, wybitny pedagog i obrońca za-
bytków Krakowa. Jego malarstwa nie sposób rozpatrywać w kategoriach czysto artystycznych, w oderwaniu od funkcji, jaką pełniło i pełni nadal w społecznym odbiorze. Stworzona przez niego synteza dziejów narodowych na zawsze wpisała się w kanon wiedzy historycznej i patriotycznego wychowania kolejnych pokoleń Polaków. Wielkość Jana Matejki i pełna aktualność jego malarstwa wyrażały się w realistycznej sile jego talentu i więzi z narodem, do którego z łatwością potrafił przemawiać poprzez twórczość bliską odczuciom każdego Polaka.

Popieram projektowaną uchwałę. Ustanawiając rok 2023 Rokiem Jana Matejki, oddamy pokłon jednemu z najwybitniejszych mistrzów polskiego malarstwa historycznego XIX wieku.

Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 2. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

W dniu dzisiejszym, na pięćdziesiątym drugim posiedzeniu Senatu, rozpatrujemy projekt uchwały w sprawie ustanowienia roku 2023 Rokiem Jana Matejki.

Kim był Jan Matejko? Był malarzem i rysownikiem związanym z Krakowem, najwybitniejszym reprezentantem nurtu historyzmu w malarstwie polskim, najwyżej cenionym malarzem w historii sztuki polskiej, twórcą narodowej szkoły malarstwa historycznego, które miało odegrać szczególną rolę w państwie pozbawionym suwerenności politycznej w wyniku traktatów rozbiorowych z lat 1772–1795. Ukazując dawną wielkość Rzeczypospolitej i chwałę jej oręża, Matejko pragnął kształtować serca i umysły Polaków, wskrzesić wiarę w odrodzenie niepodległej ojczyzny. Jako pierwszy nadał tak wysoką rangę malarstwu historycznemu, zafascynował nim szerokie rzesze społeczeństwa, zmanifestował na arenie międzynarodowej odrębny charakter i wysoki poziom artystyczny sztuki polskiej, zdobywając najwyższe wyróżnienia na wystawach w Paryżu, Wiedniu czy Berlinie.

Jan Alojzy Matejko urodził się w 1838 r. w Krakowie. Pochodził z wielodzietnej rodziny, po śmierci matki wychowywała go ciotka. Studiował w Szkole Sztuk Pięknych w Krakowie, której później został dyrektorem. W 1858 r. młody Matejko otrzymał stypendium i kontynuował naukę w Monachium. Zetknął się tu z twórczością Delaroche'a, który tworzył obrazy historyczne.

Malarstwo Jana Matejki pełne jest patosu i emocji, a zarazem przenika je myśl historiozoficzna. Obrazy takie jak „Unia lubelska” z 1869 r., „Stefan Batory pod Pskowem” z 1872 r., „Bitwa pod Grunwaldem” z 1878 r., „Hołd pruski” z 1882 r., „Jan Sobieski pod Wiedniem” z 1883 r. to panoramiczne, wielopostaciowe kompozycje, na których drobniawo odwzorowane zostały historyczne realia – stroje, sprzęty czy detale architektoniczne. Siłą dzieł Matejki stanowi jednak rozgrywająca się na pierwszym planie akcja. Jej dramaturgia tkwi w psychologicznej głębi postaci, ich wyrazistej ekspresji odzwierciedlającej sens dziejowych przemian. Artysta nie starał się przedstawić ściśle prawdy historycznej, np. wprowadzał do swoich obrazów osoby, które były powiązane z danymi wydarzeniami, ale w nich nie uczestniczyły. Tego rodzaju zabiegami Matejko przybliżał idee zdarzeń, syntezywał ich przyczyny i często odległe skutki. Oprócz monumentalnych obrazów historycznych Matejko tworzył portrety. Malował zarówno swoich bliskich, jak i osobistości ze współczesnych mu elit. Jednym z ostatnich jego dzieł był cykl portretów „Poczet królów i książąt polskich”, które w świadomości Polaków na stałe zapisały się jako wizerunki dawnych władców. U schyłku życia Matejko namalował także swój autoportret, który uznawany jest za jeden z jego najwybitniejszych obrazów. Zmarł w Krakowie w 1893 r.

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewygłoszone podczas 52. posiedzenia Senatu

Jan Matejko to jeden z najwybitniejszych polskich malarzy, który swoją historiozoficzną twórczością zyskał uznanie na całym świecie. Żyjący w XIX wieku artysta był gorącym patriotą, a jego dzieła wyjątkowym wyrazem idei niepodległościowych.

Cieszę się że Senat, doceniając twórczość Jana Matejki oraz jego działalność publiczną i patriotyczną, ustanawia rok 2023 Rokiem Jana Matejki. Będę głosował za podjęciem takiej uchwały. Dziękuję bardzo.

Przemówienie senator Jolanty Hibner w dyskusji nad punktem 3. porządku obrad

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Z okazji setnej rocznicy urodzin Wisławy Szymborskiej wpłynął projekt uchwały Senatu Rzeczypospolitej o ustanowieniu roku 2023 Rokiem Wisławy Szymborskiej – druk senacki nr 704.

Wisława Szymborska, polska noblistka, poetka fascynująca, stała się ambasadorem polskiej kultury na całym świecie. Jej wiersze zostały przetłumaczone na ponad 40 języków i są sprzedawane w wielotysięcznych nakładach. Związana przez całe życie z Krakowem, wydała 12 tomów poezji, lecz razem z felietonami i innymi tekstami jej bibliografia to kilkadziesiąt pozycji. Tłumaczyła również poetów francuskich, niemieckich, bułgarskich i hebrajskich.

Pozostawiła w testamencie zapis o powołaniu fundacji jej imienia, która od 2013 r. przyznaje nagrodę imienia swojej patronki za tomiki poetyckie wydane w języku polskim lub przełożone na język polski. Fundacja udziela również pomocy finansowej pisarzom i tłumaczom w trudnej sytuacji materialnej.

Jej sławne limeryki, pełne humoru, ale także czystości i siły poetyckiego spojrzenia, jak napisała Akademia Szwedzka, wciąż mają zagorzałych wielbicieli wśród literaturoznawców, filozofów, krytyków sztuki, jak również zwykłych czytelników.

Ustanowienie roku 2023 Rokiem Wisławy Szymborskiej będzie doskonałą okazją do pełniejszego przybliżenia postaci poetki i jej twórczości oraz do debaty na temat poezji we współczesnym świecie. Jak napisała noblistka:

„Nie być bokserem, być poetą,
Mieć wyrok skazujący na ciężkie norwidy,
Z braku masy mięśniowej demonstrować światu
Przyszłą lekturę szkolną – w najszcześniejszym razie”.

Nie pozwólmy, aby poezja Wisławy Szymborskiej została tylko lekturą szkolną.

Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 4. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Przedstawiony przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy o Funduszu Medycznym oraz niektórych innych ustaw dotyczy m.in. wsparcia działań związanych z profilaktyką chorób zakaźnych, w szczególności przez zakup szczepionek do przeprowadzania zalecanych szczepień ochronnych w ramach Programu Szczepień Ochronnych, o którym mowa w art. 17 ust. 11 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, oraz umożliwienia wsparcia działań profilaktycznych i towarzyszących im działań edukacyjnych oraz promocyjnych.

Jak podkreślono w uzasadnieniu: „Pozwoli to na kierunkowe docelowe działania ministra właściwego do spraw zdrowia w zakresie dofinansowania profilaktyki w obszarze nieobjętym obowiązkiem szczepień w zależności od potrzeb i sytuacji epidemicznej z uwzględnieniem wieku i grupy docelowej, dla której ochrona indywidualna stanowi wpływ na zdrowie publiczne państwa.”.

W Sejmie projekt przeszedł niemal jednogłośnie, a głosowało za nim 442 posłów.

W pełni popieram niniejszy projekt. Dziękuję bardzo.

Przemówienie senator Alicji Chybickiej w dyskusji nad punktem 5. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

W związku z procedowaną ustawą o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw do mojego biura senatorskiego wpłynęło pismo od Związku Zawodowego Rolnictwa „Korona”.

Związek zwraca uwagę na następujące kwestie i prosi o wprowadzenie następujących poprawek.

W art. 1 – stanowiącym: „W ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2022 r. poz. 403), po art. 35a dodaje się art. 35b w brzmieniu: „Art. 35b. W 2023 r.:”... – proponujemy skreślić „w 2023 r.”.

Działalność gospodarcza potrzebuje stabilności rozwiązań ustawowych, a nie nieustannych zmian. Perspektywa jednego roku – do końca 2023 r. – jest perspektywą zbyt krótką, która nie pozwala podejmować średnio- i długoterminowych decyzji gospodarczych, zwłaszcza jeżeli uwzględnimy kalendarz wyborczy, październik 2023 r., a następnie tworzenie nowego rządu. Na kolejną zmianę przepisów w IV kwartale może zabraknąć czasu, a decyzje podejmowane będą w pośpiechu bez realnej dyskusji i refleksji. Z tych względów proponujemy skreślić zwrot „w 2023 roku” i pozostawić przyjęte rozwiązanie na okres bezterminowy.

W art. 1 pkt 1 – w brzmieniu: „minimalny poziom realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego, o którym mowa w art. 23 ust. 1a, wynosi 80%” – uchylić.

Zgodnie z obecnymi przepisami ustawowymi minimalny poziom realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego określony jest zgodnie z art. 23 ust. 1b na poziomie 85%. Początkowo w nowelizacji ustawy proponowano 60%, później 75%, teraz 80%, co świadczy o tym, że proponowane poziomy mają niewielkie znaczenie. Nie wyjaśniono, dlaczego poziom 80% jest zasadny, a poziom 85% planowany w dotychczasowej ustawie na okres po 2022 r. jest już niezasadny. W świetle powyższego proponujemy skreślić cały przepis.

W art. 1 pkt 3 – w brzmieniu: „minimalny udział biokomponentów, o którym mowa w art. 23b ust. 1, w oleju napędowym wynosi 5,2%” – uchylić.

Zgodnie z przepisami dotychczasowymi minimalny udział biokomponentów, o którym mowa w ust. 1, wynosi: 3,2% w benzynach silnikowych; 6,2% w oleju napędowym. Nowelizacja proponuje zmniejszenie minimalnej ilości biokomponentów w oleju napędowym o 1%. Nie przytoczono żadnego sensownego uzasadnienia takiej propozycji zmiany. W komunikacie prasowym z dnia 4 sierpnia 2022 r. Polska Koalicja Biopaliw i Pasz Białkowych zauważyła fakt blendowania w 2023 r. z 6,2% do 5,2%, co powoduje, uwzględniając także inne zapisy nowelizacji, że NCW jako takie traci w praktyce na znaczeniu.

W art. 1 pkt 4 – w brzmieniu: „udział biowęglowodorów ciekłych wykorzystanych przez podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy do realizacji

obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1, liczony według wartości opalowej, w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych stosowanych w transporcie drogowym i kolejowym, rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się tych paliw ciekłych i biopaliw ciekłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy lub zużywanych przez ten podmiot na potrzeby własne na tym terytorium, nie może przekroczyć 0,9%” – uchylić.

W komunikacie prasowym z dnia 4 sierpnia 2022 r. Polska Koalicja Biopaliw i Pasz Białkowych, oceniając ten przepis, stwierdziła, że: uprawnia do stosowania większego dolewu biowęglowodorów ciekłych, a więc biokomponentów niewytwarzanych obecnie w Polsce. Temu służy zwiększenie limitu dla tego rodzaju biopaliw do 0,9%. W świetle takiej oceny powstaje pytanie, czy celem ustawodawcy jest zwiększenie importu biokomponentów zagranicznych kosztem krajowych.

Odnosnie do art. 1 pktu 5 – w brzmieniu: „udział biokomponentów wytworzonych z surowców określonych w załączniku nr 1 do ustawy, liczony według wartości opalowej, w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych stosowanych w transporcie drogowym i kolejowym, rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się tych paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy lub zużywanych przez ten podmiot na potrzeby własne na tym terytorium, nie może przekroczyć 0,5%” – trudno nie zauważyć pewnej niekonsekwencji ustawodawcy.

W dotychczas obowiązującej ustawie o biokomponentach znalazł się bowiem zapis o minimalnym w roku 2020 wskaźniku 0,1% dla udziału biokomponentów wytworzonych z surowców określonych w części A załącznika nr 1 do ustawy, art. 35 a ust. 2, i maksymalnym poziomie 7% dla udziału biokomponentów wytworzonych z roślin wysokoskrobiowych, roślin cukrowych i oleistych oraz roślin uprawianych do celów energetycznych na użytkach rolnych jako uprawy główne, art. 35a ust. 1. Teraz zaś wprowadza się maksymalny – przedtem był minimalny – udział 0,5% dla surowców określonych w załączniku nr 1, czyli także dla surowców części A, m.in. dla alg, bioodpadów, słomy, obornika, łuski, nasion itd., i dla surowców części B, czyli zużytego oleju kuchennego, tłuszczów zwierzęcych. Zatem wprowadzenie tego zapisu budzi nasze wątpliwości.

W związku z powyższym – po głębokim przeanalizowaniu tego punktu przez Komisję Środowiska oraz Komisję Nadzwyczajną do spraw Klimatu – uważam, że proponowane poprawki mogą działać na szkodę środowiska rolniczego.

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewygłoszone podczas 52. posiedzenia Senatu

Przemówienie senatora Beniamina Godyli w dyskusji nad punktem 5. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Przedłożona ustawa o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw i jej wprowadzenie wynika m.in. z agresji Rosji na Ukrainę. W związku z konfliktem i jego konsekwencją, jaką jest zaburzenie funkcjonowania rynku paliw oraz biopaliw, należy zmodyfikować wymogi stawiane przez obecnie obowiązujące przepisy.

Nowelizacja przewiduje możliwość korzystania przez producentów ze współczynnika redukcyjnego na poziomie 0,82 w roku 2023, obniżenie obligatoryjnego blendingu dla oleju napędowego do poziomu 5,2%, wzrost limitu wykorzystania biowęglowodorów ciekłych w realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego do poziomu 0,9%, a także podwyższenie do poziomu 0,5% limitu wykorzystania biokomponentów wytworzonych z niektórych surowców. Dziękuję bardzo.

Przemówienie senatora Janusza Gromka w dyskusji nad punktem 5. porządku obrad

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych zawiera przepisy służące zapewnieniu minimalnego udziału energii odnawialnej w transporcie. Narzędziem służącym osiągnięciu założonego udziału jest Narodowy Cel Wskaźnikowy. Krajowi producenci ciekłych paliw transportowych oraz importerzy tych paliw są obowiązani, na podstawie przepisów ustawy o biokomponentach, do realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego polegającego na zapewnieniu minimalnego udziału biokomponentów i innych paliw odnawialnych w paliwach, jak benzyna silnikowa, olej napędowy, a także biopaliwach stosowanych w transporcie. Udział ten wyrażany jest w procentowej wartości energetycznej biokomponentów i paliw odnawialnych.

Realizacja Narodowego Celu Wskaźnikowego w 2020 r. była oparta na biokomponentach wyprodukowanych z roślin spożywczych i pastewnych; w przypadku bioetanolu – z kukurydzy, w przypadku estrów – z rzepaku. Zgodnie ze sprawozdaniem Eurostatu SHARES w 2020 r. udział energii odnawialnej w transporcie wyniósł 6,58%, z czego 5,1% przypadło na biokomponenty z roślin spożywczych i pastewnych, natomiast pozostała część przypadła na energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii stosowaną w transporcie drogowym i kolejowym oraz biokomponenty II generacji.

Jedną ze zmian jest zniesienie obowiązku sprzedaży na stacji paliw benzyn E5 w przypadku sprzedaży benzyny E10. Zmiana ta jest podyktowana planowanym nałożeniem w niedalekiej przyszłości obowiązku dystrybucji benzyny Pb95 w formacie E10.

Konflikt na Ukrainie wywołany przez Rosję może istotnie ograniczać możliwość realizacji w Polsce Narodowego Celu Wskaźnikowego przez obrót biopaliwami. Sytuacja wymaga zatem interwencji legislacyjnej, której celem jest zwiększenie bezpieczeństwa prawnego podmiotów gospodarczych napotyających trudności w realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego.

Ustawa zakłada odejście od wymierzania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kar za brak realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego celem zmniejszenia presji administracyjnej na przedsiębiorców.

Przemówienie senator Danuty Jazłowieckiej w dyskusji nad punktem 5. porządku obrad

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Na podstawie dyrektywy 2018/2001 z 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (REDII) państwa Unii Europejskiej zostały zobligowane do zapewnienia minimalnego udziału energii odnawialnej stosowanej w transporcie. W ramach implementacji unijnych przepisów do polskiego ustawodawstwa wprowadzony został Narodowy Cel Wskaźnikowy (NCW) definiowany jako „minimalny udział biokomponentów i innych paliw odnawialnych zużytych we wszystkich rodzajach transportu w ogólnej ilości paliw i biopaliw ciekłych zużywanych w ciągu roku kalendarzowego w transporcie drogowym i kolejowym, liczony według wartości opałowej”.

Realizować go samodzielnie lub za pośrednictwem innego podmiotu musi każdy podmiot dokonujący wytwarzania, importu lub nabycia wewnątrzwspólnotowego paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych, który rozporządza nimi na terytorium Polski poprzez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych (tzw. pierwszy sprzedawca) lub zużywa je na potrzeby własne na tym terytorium z wyłączeniem przywozu paliw ciekłych przeznaczonych do użycia podczas transportu i przywożonych w standardowych zbiornikach. Co oznacza tak szeroki zapis? Otóż krajowi producenci ciekłych paliw transportowych oraz importerzy tych paliw muszą zapewnić minimalny udział biokomponentów w paliwach takich jak benzyna silnikowa czy olej napędowy (ON). Udział ich jest wyrażany w procentowej wartości energetycznej biokomponentów i biopaliw odnawialnych.

Szanowny Panie Marszałku, Wysoka Izbo, poziomy NCW wyznaczane są odrębnie na każdy rok. W sierpniu obecnego roku rząd przedstawił projekt ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, w którym, powołując się na spowodowane rosyjską agresją na Ukrainę zaburzenia na europejskim rynku paliw i wzrost cen paliw, zaproponował obniżenie w 2023 r. Narodowego Celu Wskaźnikowego z 80% do 60%. Zaskakujące! Przecież 20 punktów procentowych to połowa polskiego rynku biopaliw. Rząd chciał także zrezygnować z naliczania kar dla podmiotów gospodarczych za ewentualny brak realizacji NCW w 2022 r. Dlaczego? Wszak takie posunięcie mogłoby spowodować utratę ok. 100 tysięcy t estrów, co przekłada się na rynek 250 tysięcy t rzepaku. Chcemy tego? Zastanawiam się, czy na pokładzie polskiego rolnictwa mamy pilota.

Propozycje rządu zostały przez producentów roślin zbożowych oprotowane i uznane za szkodliwe, mogące doprowadzić do zmniejszenia zapotrzebowania zakładów produkujących olej na nasiona rzepaku, a także spowodować duże spadki już obecnie znacząco niskich cen zbytu nasion rzepaku. Producenci nie mieli wątpliwości, że narzucane przez rząd zmiany naruszają bezpieczeństwo

żywnościowe kraju, doprowadzą do destabilizacji równowagi cenowej na rynku – powtórzę: przy inflacji rządu 18% doprowadzą do destabilizacji równowagi cenowej na rynku – oraz postawią tych, którzy już dokonali zasiewów rzepaku, przed niewykonalnym zadaniem zbilansowania kosztów produkcji sprzedają nasion. Producenci bali się również, że konsekwencją tych nieprzemyślanych i skandalicznych rozwiązań będzie w kolejnych latach spadek zainteresowania uprawą rzepaku, który jest istotnym elementem zmianowań, przerywających monokulturę zbożową.

Szanowny Panie Marszałku, Wysoka Izbo, oczywiście jest, że nie było zagrożenia dostaw rzepaku i tłumaczenie wojną na Ukrainie chęci wprowadzenia niekorzystnych dla producentów zmian było irracjonalne i stronnicze, jak zresztą cała siedmioletnia niekompetencja obecnego rządu w szeregu innych spraw. Projekt ustawy ewidentnie pisany był pod najmocniejsze, partyjne ogniwa na rynku, m.in. Orlen i Lotos. Co najbardziej karygodne, decyzja o ustawie, która ogranicza zapotrzebowanie na nasiona, została podjęta po decyzji rolników o sianiu rzepaku.

Po raz kolejny powszechne oburzenie i negatywne opinie środowisk rolniczych spowodowały, że rząd w końcu ugiął się i wycofał kontrowersyjne zmiany. Ale czy tak powinno wyglądać zarządzanie krajem? Ostatecznie w ustawie zawartość biokomponentu w paliwie została pozostawiona na dotychczasowym poziomie 80%. Zniknął też przepis dotyczący niekarania tych, którzy w tym roku nie osiągną Narodowego Celu Wskaźnikowego.

Szanowny Panie Marszałku, Wysoka Izbo, współczynnik redukcyjny określa, o ile niższy Narodowy Cel Wskaźnikowy mogą realizować podmioty, które w danym roku spełnią kryteria zezwalające na wykorzystanie tego współczynnika. Stanowi on element mechanizmu wpływającego na znaczący wzrost wykorzystania krajowych mocy wytwórczych biokomponentów, a także na stabilność wskaźników opłacalności działalności ich krajowych wytwórców. Generuje również równomierne zapotrzebowanie na dostarczane przez krajowych producentów rolnych lokalne surowce do wytwarzania biokomponentów. Wysokość współczynnika redukcyjnego na poziomie 0,82%, który zobowiązuje przetwórców m.in. rzepaku, w kontekście produkcji biopaliw, do tego, żeby kupować go od polskich producentów, wygasa z końcem 2022 r. Rząd zdecydował jednak, że wydłuży możliwość korzystania ze współczynnika redukcyjnego na tym samym poziomie o kolejny rok. Całe szczęście, bo gdyby tego nie uczynił, to od 1 stycznia 2023 r. producenci paliw otrzymaliby uprawnienie do stosowania większego tzw. dolewu biowęglowodorów ciekłych, które nie są obecnie wytwarzane w Polsce, i to rozwiązanie ewidentnie uderzyłoby w interesy polskich rolników, przynosząc spadek popytu na polskie estry produkowane z oleju rzepakowego o co najmniej 400 tysięcy t, co przekłada się nawet na 1 milion t nasion.

Powołując się na ograniczenie dalszego wzrostu cen paliw, ustabilizowanie sytuacji na krajowym rynku paliwowym i biopaliwowym oraz wzmocnienie bezpieczeństwa paliwowego, polski rząd wprowadził także inne niekorzystne zmiany w NCW. Otóż w 2023 r. obniżony zostanie obligatoryjny blending dla oleju napędowego do poziomu 5,2% – szkoda, bo eksperci uważają, że powinien pozostać na poziomie 6% – podniesiono natomiast do poziomu 0,9% limit możliwości wykorzystania biowęglowodorów ciekłych w realizacji NCW w celu zwiększenia podaży biokomponentów i biopaliw możliwych do wykorzystania w transporcie ponad poziom wynikający z ograniczeń technicznych, podniesiono także do poziomu 0,5% limit wykorzystania biokomponentów wytworzonych z surowców określonych w ustawie o biokomponentach.

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewygłoszone podczas 52. posiedzenia Senatu

Szanowny Panie Marszałku, Wysoka Izbo, uniezależnianie się od paliw z Rosji oraz postępujący rozwój transportu i związane z nim zanieczyszczenia sprawiają, że przejście z paliw kopalnych na paliwa alternatywne staje się coraz pilniejsze. Obecnie polski sektor biopaliw obejmuje ok. 6% rynku paliwowego. Do ich produkcji używany jest przede wszystkim rzepak, którego uprawą zajmuje się ponad 100 tysięcy gospodarstw rolnych. Jestem przekonana, że wykorzystanie produkcji z pól, która pozostawia mniejszy ślad węglowy i wytwarza znacznie mniej gazów cieplarnianych, to nie tylko dobre, ekologiczne rozwiązanie, ale ze względu na bezpieczeństwo żywnościowe Polski to przede wszystkim kwestia kluczowa i strategiczna. Czemu tych prostych prawd nie rozumie rząd PiS?

Przemówienie senatora Władysława Komarnickiego w dyskusji nad punktem 5. porządku obrad

Szanowny Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Omawiana ustawa o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw jest bez sensu od samego początku do samego końca. W Polsce wyprodukowano 4 miliony t rzepaku, z czego 3 miliony t na biokomponenty do paliw. Nie ma żadnego zagrożenia dostaw. Ba, jeżeli mówicie o dywersyfikacji rynku paliw, o tym, że chcecie ograniczyć koszty i kupować mniej ropy, to biokomponenty produkowane z rzepaku to uzupełniają, po prostu trzeba kupować mniej ropy. Tłumaczenie się wojną jest tak absurdalne, że chyba tylko wasi najwięksi zwolennicy są w stanie w taką bzdurę uwierzyć. Jeżeli mówicie, że łańcuch dostaw rzepaku jest zagrożony, to znaczy, że coś z wami jest już naprawdę nie tak. To jakaś absurdalna wrzutka Obajtki, który chce sobie obniżyć koszty. Chodzi o to, żeby nie mieszać paliw, nie dodawać biokomponentów i wprowadzić jeszcze większe marże. Czy wy tego nie widzicie? Od początku wojny Objatek w nieprawdopodobny sposób łoi Polaków na marżach. Zarabia olbrzymie pieniądze na drenowaniu kieszeni Polaków. Dla was to może jest czarna magia, więc powiem, że tuż przed rozpoczęciem wojny baryłka ropy kosztowała 95 dolarów, a wczoraj – 91 dolarów. Ile kosztował litr ropy czy benzyny przed wojną w Ukrainie, a ile kosztuje dzisiaj? Litr ropy kosztuje 8 zł. Czy do was nie dociera, że ktoś w Orlenie robi ogromne pieniądze, sztucznie powołując się na to, że wszystkie podwyżki cen paliw są wynikiem wojny?

Ponad 250 tysięcy t rzepaku, tego już wyprodukowanego w tym roku, nie będzie wykorzystywane do produkcji biopaliw. Sama zapowiedź tej ustawy spowodowała spadek ceny rzepaku na rynku. Teraz, kiedy to wchodzi, po raz kolejny jest ryzyko. Mało tego! Do końca sierpnia zasiano rzepak na przyszły rok, na nowe zbiory zakontraktowane przez państwo do biopaliw. Dzisiaj tym rolnikom mówicie, że będzie mniej, czyli że jeszcze zmniejszycie im zyskowność gospodarstw, tylko po to, żeby jeden człowiek w Orlenie nabił kabzę. To jest wazsze myślenie o tym, co dzieje się w gospodarce. Jak można wykorzystać państwo do robienia oligarchicznych interesów, tłumacząc wszystko wojną? Dziękuję.

Przemówienie senatora Janusza Pęcherza w dyskusji nad punktem 5. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Warto czasami, a najlepiej zawsze, prześledzić proces legislacyjny nad daną ustawą w Sejmie, nim zajmiemy się nią w Senacie. Ustawa o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw wydaje się do realizacji tego celu szczególna.

Projekt ustawy wpłynął do Sejmu 12 sierpnia, a więc przed wakacjami parlamentarnymi. 19 sierpnia został skierowany do pierwszego czytania, które odbyło się 13 września. Wówczas na posiedzeniu komisji sejmowej przedstawiciele opozycji wyrazili przekonanie, że proponowane rozwiązania ustawowe to taka wrzutka przygotowana przez Orlen w celu obniżenia swoich kosztów działalności tak naprawdę kosztem polskich rolników. Wtedy nawet przedstawiciele rządu, w tym także przedstawiciele ministerstwa rolnictwa, byli mocno zdziwieni, że tak potraktowano ponad 100 tysięcy polskich rolników produkujących rzepak na biokomponenty do paliw, że praktycznie wycofano się z procedowania tej ustawy, zwiększając minimalny poziom realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego z proponowanego poziomu 60% na 75%, i nie skierowano jej natychmiast, jak to standardowo się praktykuje w Sejmie, do drugiego czytania. To dopiero, zupełnie niespodziewanie, odbyło się wieczorem 26 października br., zaś głosowanie – następnego dnia. Za ustawą, do której wprowadzono 2 zasadnicze poprawki zgłoszone przez koalicję rządzącą, a także przez Koalicję Obywatelską i Polskę 2050, zagłosowało 450 posłów, 3 posłów się wstrzymało od głosu.

Czy nie można było od razu przygotować takiej ustawy? Dlaczego chciano obniżyć pierwotny NCW, Narodowy Cel Wskaźnikowy, do poziomu 60%, by ostatecznie zgodzić się na 80%? Przecież nie można bez końca wszystkiego tłumaczyć wojną w Ukrainie. Nie można tłumaczyć pierwotnych zamierzeń ustawowych zagrożeniem łańcucha dostaw rzepaku, podczas gdy w Polsce wyprodukowano 4 miliony t rzepaku, z czego 3 miliony t na biokomponenty do paliw. Nie było i nie ma żadnego zagrożenia dostaw. Biokomponenty produkowane z rzepaku w znakomity sposób mogą zmniejszać zapotrzebowanie na ropę, tylko nie wiem, czy na pewno o to chodziło. A może chodziło o to, by nie mieszać paliw, nie dodawać biokomponentów i wprowadzić jeszcze większe marże?

Sama zapowiedź tej ustawy spowodowała spadek ceny rzepaku na rynku i obawy rolników, ile powinni zasiał rzepaku. Zamiast zwiększonej kontraktacji proponowano jej zmniejszenie. Jaka to jest polityka klimatyczna i kto ją prowadzi? Na szczęście nie ostał się też – dzięki poprawkom, o których wspomniałem wcześniej – kuriozalny art. 35c., aby nie stosować kar za nierealizowanie minimalnych wskaźników za 2022 r. Jeżeli takie rozwiązanie chce się wprowadzić w listopadzie 2022 r. dla tych, co nie stosowali przez niemal cały rok prawa, to jest to rozwiązanie nie do zaakceptowania. Dziękuję za uwagę.

Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 5. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Rządowy projekt nowelizacji ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, którą procedujemy na dzisiejszym, pięćdziesiątym drugim, posiedzeniu Senatu, dotyczy regulacji krajowego sektora biopaliw w odniesieniu do obowiązku stosowania biokomponentów dodawanych do paliw transportowych.

W uzasadnieniu podkreślono, że nowelizowana ustawa „zawiera przepisy służące zapewnieniu minimalnego udziału energii odnawialnej w transporcie. Narzędziem służącym osiągnięciu założonego udziału jest Narodowy Cel Wskaźnikowy. Krajowi producenci ciekłych paliw transportowych oraz importerzy tych paliw są obowiązani, na podstawie przepisów ustawy o biokomponentach, do realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego polegającego na zapewnieniu minimalnego udziału biokomponentów i innych paliw odnawialnych w paliwach (benzyna silnikowa, olej napędowy) i biopaliwach stosowanych w transporcie. Udział ten wyrażany jest w procentowej wartości energetycznej biokomponentów i paliw odnawialnych.

Realizacja Narodowego Celu Wskaźnikowego w 2020 r. była oparta na biokomponentach wyprodukowanych z roślin spożywczych i pastewnych (w przypadku bioetanolu – z kukurydzy, w przypadku estrów – z rzepaku). Zgodnie ze sprawozdaniem Eurostatu SHARES w 2020 r. udział energii odnawialnej w transporcie wyniósł 6,58%, z czego 5,1% przypadło na biokomponenty z roślin spożywczych i pastewnych, natomiast pozostała część przypadła na energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii stosowaną w transporcie drogowym i kolejowym oraz biokomponenty II generacji.

Inwazja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę wywołała zaburzenia na europejskim rynku paliw, powodując m.in. bezprecedensowy wzrost cen paliw. Wojna odcisnęła swój ślad również na sektorze biopaliwowym z uwagi na istotną rolę Ukrainy w europejskim rolnictwie. W związku z powyższym jest konieczne wprowadzenie stosownych zmian w przepisach ustawy o biokomponentach”. W Sejmie projekt przeszedł niemal jednogłośnie, a głosowało za nim 450 posłów. W pełni popieram niniejszą ustawę. Dziękuję bardzo.

Przemówienie senatora Grzegorza Czeleja w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Celem uchwalonej przez Sejm ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw jest implementacja postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2161 z dnia 27 listopada 2019 r. zmieniającej dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/6/WE, 2005/29/WE oraz 2011/83/UE w odniesieniu do lepszego egzekwowania i unowocześnienia unijnych przepisów dotyczących ochrony konsumenta.

Komisja Europejska, dokonując przeglądu przepisów prawa konsumenckiego pod kątem odpowiedniego dostosowania instrumentów ochrony interesów konsumentów w nowych obszarach, zidentyfikowała następujące problemy: brak przejrzystości usług i ofert proponowanych konsumentom korzystającym z internetowych platform handlowych, nadmierną regulację niektórych obowiązków informacyjnych przedsiębiorców czy brak precyzyjnych wytycznych dotyczących postępowania organów ochrony konsumenta w odniesieniu do produktów o podwójnej jakości. W celu wyeliminowania wspomnianych zagrożeń postuluje się m.in. wprowadzenie możliwości komunikacji z konsumentem za pomocą „innych środków online” oraz ustalenie warunków takiej komunikacji czy wprowadzenie obowiązków informacyjnych dla dostawcy internetowej platformy handlowej w przypadku umów zawartych za pośrednictwem internetowych platform handlowych.

Sejm uchwalił ustawę w dniu 27 października 2022 r. Projekt stanowił przedłożenie rządowe. Prace nad ustawą prowadziła Komisja Gospodarki i Rozwoju, która dopracowała projekt pod względem legislacyjnym.

W mojej ocenie przyjęcie procedowanej ustawy w tak ustalonej formie jest na ten moment najbardziej pożądanym społecznie rozwiązaniem. Warto zwrócić uwagę na fakt, że zawieranie różnego rodzaju umów o charakterze handlowym z wykorzystaniem nowoczesnych technologii łączy się z pewnym ryzykiem po stronie konsumenta. Należy podjąć interwencję legislacyjną, która wzmocni ochronę konsumenta w przypadku zawierania umów poza lokalem. Jest to szczególnie istotne, ponieważ najczęściej naruszenia praw konsumentów dotyczą osób starszych, dla których konsekwencje finansowe podjętych zobowiązań są najbardziej dotkliwe. Przyjęcie proponowanych rozwiązań znacząco przyczyni się do wyeliminowania wielu nieuczciwych praktyk rynkowych. Dziękuję za uwagę.

Przemówienie senatora Beniamina Godyli w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Prezentowana ustawa o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw ma na celu implementację dyrektywy Parlamentu Europejskiego do naszego polskiego porządku prawnego. Dyrektywa ma na celu przyczynienie się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego i zapewnianie wysokiego poziomu ochrony konsumentów. Ochrona na wysokim poziomie ma wynikać z ustanowienia wspólnych przepisów dotyczących niektórych wymagań w odniesieniu do umów zawartych między przedsiębiorcami a konsumentami o dostarczanie treści cyfrowych lub usług cyfrowych, w tym przepisów dotyczących: zgodności treści cyfrowej lub usługi cyfrowej z umową, środków ochrony prawnej w przypadku braku zgodności treści cyfrowej lub usługi cyfrowej z umową lub ich niedostarczenia oraz sposobów korzystania z tych środków, oraz zmiany treści cyfrowej lub usługi cyfrowej.

Ustawa wprowadza zatem zmiany w 3 obszarach. Wydłużony zostanie termin dochodzenia roszczeń z tytułu rękojmi. Termin ten będzie zatem wynosił 2 lata. Przy wprowadzanych zmianach zostanie także wydłużony termin przedawnienia roszczeń z tytułu rękojmi z 2 do 6 lat.

Ustawodawca reguluje również kwestię materii odnoszącą się do sposobu wykonania obowiązku dostarczenia treści cyfrowej lub usługi cyfrowej oraz uprawnienia konsumenta w razie jego niewykonania. Wprowadzono również przepisy odnoszące się do zgodności treści cyfrowej lub usługi cyfrowej z umową oraz odpowiedzialności przedsiębiorcy w razie jej braku. Wskazano również zapisy, które odnoszą się do granicy czasowej odpowiedzialności przedsiębiorcy za brak zgodności treści lub usługi cyfrowej z umową dostarczanej jednorazowo, częściami i w sposób ciągły, oraz przesłanki wskazujące, kiedy domniemanie odpowiedzialności przedsiębiorcy może zostać wyłączone. Przedsiębiorca odpowiada za brak zgodności z umową treści cyfrowej lub usługi cyfrowej.

Celem wprowadzanych zmian jest zwiększenie ochrony konsumentów. Należy zatem ocenić pozytywnie wprowadzane regulacje. Dziękuję bardzo.

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewyłoszone podczas 52. posiedzenia Senatu

Przemówienie senatora Janusza Gromka w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ostatnie lata to dynamiczny czas rozwoju sprzedaży towarów i usług z wykorzystaniem internetu. Nowe zachowania konsumentów, ich oczekiwania, a także zmieniające się forma, kanały i jakość usług wymagają systematycznych zmian w polskim systemie prawnym.

Wszystkie zmiany i popularyzacja handlu internetowego, a także przemianowanie wielu stanowisk pracy ze stacjonarnych na zdalne lub hybrydowe pociągnęły za sobą konieczność wprowadzenia kolejnych zmian. Omawiana ustawa o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw nakłada nowe obowiązki informacyjne na dostawców internetowych platform handlowych, rozszerza ochronę konsumentów na usługi cyfrowe, w zamian za które konsumenci nie ponoszą opłat, ale dostarczają dane osobowe, pozwala przedsiębiorcom na wykorzystywanie formularzy internetowych lub czatów zamiast e-maili w komunikacji z konsumentem. Ponadto nowelizacja wprowadza prawo do odstąpienia od niektórych umów o świadczenie usług zdrowotnych zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość oraz zakaz przyjmowania płatności przed upływem terminu na odstąpienie od umowy.

Zasadniczym powodem podjęcia prac nad zmianami w ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustawach jest zobowiązanie państw członkowskich do implementacji postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2161 z dnia 27 listopada 2019 r. zmieniającej dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/6/WE, 2005/29/WE oraz 2011/83/UE w odniesieniu do lepszego egzekwowania i unowocześnienia unijnych przepisów dotyczących ochrony konsumenta. Podstawowym celem planowanych zmian jest wzmocnienie skuteczności obowiązujących przepisów konsumenckich oraz unowocześnienie i ulepszenie niektórych instrumentów ochrony interesów konsumentów w kontekście dynamicznie postępującej cyfryzacji gospodarki.

Popieram tę ustawę.

Przemówienie senatora Mariusza Gromki w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad

Obserwując coraz częstsze przypadki nadużywania nieuczciwych praktyk wobec konsumentów, zwłaszcza w dobie postępu cyfryzacji, za w pełni zasadne uważam implementowanie postanowień Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2161 z dnia 27 listopada 2019 r., które mają na celu zapewnienie lepszej ochrony konsumenta.

Pozytywnie należy ocenić wprowadzane w ustawie o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw dodanie definicji platformy handlowej wraz z obowiązkami, do których wypełnienia będzie zobowiązany jej dostawca, ponieważ dzięki temu zawieranie umów na odległość stanie się przejrzyste. Informowanie konsumenta przez dostawcę, czy osoba oferująca jest przedsiębiorcą, czy osobą fizyczną, z pewnością przyczyni się do większej świadomości kupującego w zakresie praw mu przysługujących oraz terminów, różniących się w zależności od rodzaju podmiotu sprzedającego. Bardzo dobrym pomysłem jest wprowadzenie odroczonego terminu płatności. Kolejną ważną kwestią podjętą w niniejszej ustawie jest zakres ochrony w przypadku odstąpienia od umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa. Zgodnie z obowiązującym prawem jest możliwość odstąpienia od zawartej umowy w ciągu 14 dni od jej zawarcia, ale nie zawsze jest to wystarczające, aby zabezpieczyć interes konsumenta. Wydłużenie do 30 dni terminu na odstąpienie od umowy zawartej podczas nieumówionej wizyty przedsiębiorcy w miejscu pobytu konsumenta albo zorganizowanej przez przedsiębiorcę wycieczki, której celem lub skutkiem jest promocja oraz zawieranie umów z konsumentami, jest wystarczające, aby konsument przemyślał, czy rzeczywiście umowa, którą zawarł, nie została podpisana zbyt pochopnie, pod presją emocji i czasu. Nowelizowana ustawa zawiera szereg innych ważnych i jak najbardziej zasadnych zmian, tak jak m.in. obligatoryjne informowanie konsumenta o numerze telefonu i adresie e-mail, co pozwoli na łatwiejszą komunikację.

Jestem przekonany, że dzięki procedowanej ustawie przepisy zostaną wzmocnione w taki sposób, że ochrona interesów konsumenta będzie ulepszona adekwatnie do potrzeb, jakie stwarza nam rozwój gospodarki i cyfryzacji, ponieważ rozwiązania te będą odpowiadały obecnym problemom, z jakimi polscy konsumenci mają coraz częściej do czynienia. Poza tym ujednolicony zostanie system sankcji oraz kryteria ich określania. Dlatego będę głosował za przyjęciem ustawy.

Przemówienie senator Danuty Jazłowieckiej w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Implementacja dyrektywy 2019/2161 z dnia 27 listopada 2019 r. została rozbita na kilka posiedzeń sejmowych i senackich, co oceniam pozytywnie – służy to dyskusji i wprowadzaniu poprawek. W dzisiejszych pracach nad wprowadzeniem Omnibusu pochylamy się nad takimi zagadnieniami, jak rozszerzenie ochrony konsumentów w zakresie usług cyfrowych – art. 32 ust. 4, art. 32a, art. 8 pkt 8 i 9, art. 12 pkt 19 i 20, art. 34 ust. 1a, zapewnienie większej przejrzystości konsumentom zawierającym umowy online, w tym korzystającym z internetowych platform handlowych – art. 12 pkt 5a, art. 12a, zwiększenie ochrony konsumentów w odniesieniu do niektórych form sprzedaży poza lokalem przedsiębiorstwa – art. 27 ust. 2, art. 38 ust. 2, wprowadzenie innych zmian wynikających z implementacji dyrektywy 2019/2161 – art. 3 ust. 1 pkt 4, art. 12 ust. 1 pkt 3, art. 12 ust. 1 pkt 3a, art. 15 ust. 3, art. 19, art. 21 ust. 2, art. 28 pkt 1, art. 38 pkt 13.

Gwoli przypomnienia: jesteśmy zobowiązani do implementacji postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2019/2161 z dnia 27 listopada 2019 r. zmieniającej dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/6/WE, 2005/29/WE oraz 2011/83/UE. Oznacza to zmiany w ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, na których przyjęcie był czas do 28 listopada 2021 r. Ich wejście w życie miało nastąpić do 28 maja 2022 r. Tak więc jesteśmy zdecydowanie spóźnieni. Rodzi się pytanie: dlaczego rząd tak często implementuje dyrektywy z ogromnym opóźnieniem? W tym przypadku mamy ponad rok opóźnienia.

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pomimo tego, że pewne elementy Omnibusu były już obecne w naszych przepisach prawnych, dopiero teraz będziemy mogli mówić o prawdziwej rewolucji w zakresie ochrony konsumenta. Dyrektywa, którą implementujemy, zwraca uwagę na liczne niepokojące zjawiska, których byliśmy świadomi, choć nic nie robiliśmy, aby objąć je kontrolą prawną. Dla przykładu: wymiana elektronicznej usługi na dostęp do danych osobowych jest niezwykle częstym scenariuszem, który został spopularyzowany dzięki smartfonom. Trzeci rok czekamy na rozwiązania zapewniające należytą ochronę konsumenta w tym zakresie. Dzięki procedowanej ustawie polepszy się sytuacja w zakresie uświadamiania użytkownikom wyszukiwarek, że wyświetlane wyniki są efektem plasowania, a co za tym idzie, pewnej informacyjnej manipulacji. Od teraz przedsiębiorca odpowiadający za usługi wyszukiwania będzie zmuszony przedstawić parametry dotyczące kryteriów, procesów i specyficznych sygnałów wbudowanych w algorytmy lub inne mechanizmy korygowania lub obniżania pozycji stosowane w związku z tym procederem. A to tylko nieliczne ze zmian dotyczących obowiązku informacyjnego, wprowadzonych w zakresie usług świadczonych za pośrednictwem internetu.

Nieco innym zagadnieniem są zmiany dotyczące form sprzedaży poza lokalem przedsiębiorstwa. Osoby korzystające z tej formy sprzedaży będą mogły

odstąpić od umowy w terminie 30 dni bez podawania przyczyny i bez ponoszenia kosztów, o ile umowa została zawarta podczas nieumówionej wizyty przedsiębiorcy w miejscu zamieszkania lub zwykłego pobytu konsumenta albo wycieczki zorganizowanej przez przedsiębiorcę. Tym samym usunięte zostaną przepisy, według których konsument nie dysponował prawem do odstąpienia od umowy.

Warto również zwrócić uwagę na zmiany w przepisach dotyczących zgody na świadczenie usług przed upływem terminu na odstąpienie od umowy. Tutaj niezwykle ciężko wypracować zbalansowane rozwiązanie, które zabezpieczy interesy zarówno przedsiębiorców, jak i konsumentów. Specyfika tego typu usług jest tak różnorodna, że bardzo trudno jest ujednoclić przepisy. Autorzy ustawy podejmują taką próbę, ale obawiam się, że nie jest to wystraszające i w przyszłości będziemy musieli jeszcze do tego tematu wrócić.

Wprowadzane przepisy precyzują liczne definicje i wprowadzają nowe. Nie sposób wymienić wszystkich w krótkim wystąpieniu. Chciałabym jednak podkreślić, że co do zasady się z nimi zgadzam. Przepisy prawne muszą być dokładne i nie mogą pozwalać na wątpliwości, szczególnie jeśli dodatkowo stanowią one furtkę do nieuczciwych praktyk, tak jak niejednokrotnie miało to miejsce.

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W ramach ustawy wprowadzone zostaną inne przepisy regulujące relacje przedsiębiorca – konsument. Można wśród nich wyliczyć prawo do odstąpienia od umowy o świadczenie usług zdrowotnych – art. 3 ust. 1 pkt 7 w związku z art. 3a, wprowadzenie definicji pokazu – art. 7c ust. 2, zakaz zawierania umów o świadczenie usług finansowych podczas pokazu czy podczas wycieczki – art. 7c, zakaz przyjmowania płatności przed upływem terminu do odstąpienia od umowy, o którym mowa w art. 27 ustawy o prawach konsumenta – art. 17a. Uregulowanie umów zawartych poza lokalem przedsiębiorstwa, wyłączonych z ochrony ustawy o prawach konsumenta, od początku stanowiło duży problem. Procent skarg kierowanych do rzeczników praw konsumenta dotyczących tzw. usług zdrowotnych najlepiej pokazuje, że lepsze rozwiązania muszą zostać przyjęte jak najszybciej. Oczywiście zmianą będzie nadanie prawa do odstąpienia od umowy konsumentom, którzy zawrą takie umowy. Przedsiębiorcom narzucone zostaną określone obowiązki informacyjne.

Bez wątpienia jednym z najbardziej przełomowych zapisów w ustawie jest zakaz przyjmowania płatności przed upływem terminu do odstąpienia od umowy – art. 27 ustawy. Jest to rozwiązanie naturalne i pożądane, ale możemy spodziewać się licznych przypadków łamania tych przepisów, szczególnie na początku. Uczciwi przedsiębiorcy oczywiście dostosują się do przepisów, ale wyłudzacze i oszuści zawsze znajdą furtki do wykorzystania. By ograniczyć naruszanie czy łamanie prawa, wprowadzamy zmiany w kodeksie wykroczeń. Lecz czy możemy już dzisiaj otrzymać jakieś deklaracje w tej kwestii? Jak wysokiej grzywny możemy się spodziewać?

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pozytywnych zmian jest więcej. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że przepisy wprowadzane w Omnibusie to dobry krok w kierunku zabezpieczenia interesów konsumenta. To wynik wspólnej pracy posłów 27 krajów członkowskich UE, którzy poszukują ujednoczonych przepisów podnoszących standard życia Europejczyków. Współczesny rynek produktów i usług jest niezwykle dynamiczny i wymaga nieustającej kontroli, wyciągania wniosków z naruszeń prawa i dostosowywania go do najwyższych standardów. Mam nadzieję, że będziemy częściej odświeżać ustawę o prawach konsumenta – nie tylko wtedy, kiedy Unia Europejska przygotowuje nam propozycję. Uważam, że pomimo opóźnienia należy zachować rozsądne *vacatio legis*, by przedsiębiorstwa wprowadzające zmiany nie popełniły błędów, za które zapłaci konsument.

Przemówienie senatora Władysława Komarnickiego w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad

Szanowny Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Projekt ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw został przygotowany w wyniku zobowiązania się państw członkowskich Unii Europejskiej do implementacji dyrektywy unijnej zwanej dyrektywą Omnibus. Głównym celem tej dyrektywy jest wzmocnienie skuteczności obowiązujących przepisów konsumenckich oraz ulepszenie i unowocześnienie instrumentów ochrony konsumentów w kontekście dynamicznie postępującej cyfryzacji gospodarki.

Państwa członkowskie zostały zobowiązane do przyjęcia przepisów niezbędnych do wykonania wymienionej dyrektywy do dnia 28 listopada 2021 r. Z kolei implementowane przepisy miały być – bo już nie będą – stosowane od dnia 28 maja 2022 r. Można zatem założyć, że intencją twórców tych przepisów było to, aby przedsiębiorcy mieli 6 miesięcy na wdrożenie nowych regulacji. Polska przyjmie je z mniej więcej rocznym opóźnieniem, z oczywistą szkodą dla konsumentów i uczciwych przedsiębiorców. Odpowiedzialny za to rząd tłumaczy to potrzebą przeprowadzenia licznych konsultacji i zachowania należytej staranności.

Ale niestety polski rząd bardzo często spóźnia się z wprowadzaniem różnego rodzaju przepisów europejskich, także tych, które chronią konsumentów, tak jak jest w tym przypadku. Za przedłużający się brak zharmonizowania przepisów krajowych z unijnymi dotyczącymi ochrony konsumentów oczywistą w naszej ocenie odpowiedzialność ponosi rząd, tymczasem zgodnie z projektem za rządowe zaniechania karani są przedsiębiorcy. Niezrozumiałe jest to, dlaczego rząd tak długo zwlekał z przedstawieniem Wysokiej Izbie projektu ustawy. Niemniej jednak ta ustawa wpływa również na działalność przedsiębiorców. 14 dni na wdrożenie odpowiednich regulacji to stanowczo za mało. Przedsiębiorcy i konsumenci nie powinni być karani za zwłokę rządu.

Niezależnie od tego warto podkreślić, że implementowana dyrektywa nie jest kontrowersyjna, jej wdrożenie jest potrzebne zarówno przedsiębiorcom, jak i konsumentom. Trzeba też docenić, że niezależnie od zmian wynikających z dyrektywy Omnibus projekt zawiera zmiany w ustawie o prawach konsumenta oraz w przepisach o wyrobach medycznych dotyczące umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa, co ma związek z doświadczeniami Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – chodzi tu m.in. o zakaz świadczenia usług finansowych podczas pokazów handlowych, zakaz przyjmowania płatności przed upływem terminu na odstąpienie od umowy zawartej poza lokalem, zagwarantowanie prawa do odstąpienia od niektórych umów na świadczenie usług zdrowotnych zawieranych poza lokalem lub na odległość, co odnosi się zwłaszcza do tzw. abonamentów czy pakietów medycznych. Dziękuję.

Przemówienie senatora Janusza Pęcherza w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Omawiana ustawa o zmianie ustawy o prawach konsumenta została przygotowana w wyniku zobowiązania się państw członkowskich Unii Europejskiej do implementacji dyrektywy unijnej zwanej dyrektywą Omnibus. Głównym celem tej dyrektywy jest wzmocnienie skuteczności obowiązujących przepisów konsumenckich oraz ulepszenie i unowocześnienie instrumentów ochrony konsumentów w kontekście dynamicznie postępującej cyfryzacji gospodarki.

Państwa członkowskie zostały zobowiązane do przyjęcia przepisów niezbędnych do wykonania wymienionej dyrektywy do dnia 28 listopada 2021 r. Implementowane przepisy miały być stosowane od dnia 28 maja 2022 r. Można zatem założyć, że intencją twórców tych przepisów było to, aby przedsiębiorcy mieli 6 miesięcy na wdrożenie nowych regulacji. Polska przyjmie je mniej więcej z rocznym opóźnieniem z oczywistą szkodą dla konsumentów i uczciwych przedsiębiorców, ale lepiej późno niż później lub wcale.

Główne zmiany zawarte w ustawie, która jest nowelizacją ustawy o prawach konsumenta, dotyczą handlu elektronicznego, którego dynamiczny rozwój obserwujemy w ostatnim czasie. Powstały nowe narzędzia, które unowocześniają ten handel, a konsument powinien mieć nowe prawa, żeby mieć zapewniony odpowiedni poziom ochrony w świecie handlu elektronicznego.

Największym zagrożeniem w świecie handlu elektronicznego jest brak jawności ceny. Omawiana ustawa wprowadza rozwiązania, dzięki którym ta jawność ceny staje się pełniejsza. Przedsiębiorca, sprzedając towar w internecie, musi określić jego cenę. Musi także podać cenę, która obowiązywała 30 dni wcześniej, jeżeli np. trwa promocja danego towaru. Daje to gwarancję, że cena nie jest zmanipulowana.

Godne odnotowania jest uwiarygodnienie opinii w internecie, gdyż mamy czasami do czynienia z sytuacjami, w których generowane są opinie niemające nic wspólnego z rzeczywistością. Są one jedynie zabiegiem marketingowym, który stosują nieuczciwi przedsiębiorcy, żeby sprzedać większą ilość towaru. Zapisy ustawowe mają na celu eliminowanie tego procederu.

Bardzo istotnymi przepisami, choć może nie do końca bezpośrednio wynikającymi z dyrektywy Omnibus, są przepisy związane z ochroną konsumentów, jeżeli chodzi o sprzedaż poza lokalami przedsiębiorcy. Bardzo często zdarza się bowiem tak, że np. na wycieczkach czy na pokazach sprzętu medycznego osoby, którym w takiej formie oferuje się różne produkty, są wprowadzane w błąd. Zapisy ustawy dotyczące tego, aby przedłużyć termin rezygnacji, odstąpienia od umowy do 30 dni, powinny umożliwić wprowadzonym w błąd skuteczne wycofanie się z nieprzemysłanej w pełni transakcji handlowej. Odnotować należy także uregulowanie ustawowe dotyczące zakazu zawierania umów o sprzedaż usług finansowanych w trakcie pokazu. Będą one z mocy prawa nieważne.

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewygłoszone podczas 52. posiedzenia Senatu

Podsumowując, należy stwierdzić, że omawiana ustawa jest potrzebna i nie budzi zastrzeżeń. Pomimo opóźnień w jej implementacji, powinno zostać wydłużone jej *vacatio legis*, tak aby przedsiębiorcy mogli przygotować się do wdrożenia regulacji. Czas 14 dni, mimo że teoretycznie było wiadomo, co zostanie wprowadzone ustawowo, jest czasem zbyt krótkim i będę za jego wydłużeniem. Dziękuję za uwagę.

Przemówienie senator Joanny Sekuły w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad

Wysoka Izbo! Panie Marszałku!

Procedowany akt prawny o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw stanowi kolejną już implementację dyrektyw, przepisów unijnych w zakresie praw konsumenckich. Przypomnieć należy, że przedmiotowa ustawa jest niezbędna i konieczna w polskim porządku prawnym, gdyż 28 maja 2022 r. w zasadzie upłynął termin uchwalenia i opublikowania przepisów wynikających z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2161, zwanej roboczo Omnibus.

Podkreślić też należy, że treść nowelizowanych ustaw jest kompatybilna z innymi dyrektywami Parlamentu Europejskiego i Rady, tj. dyrektywy 2019/770 z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych i usług oraz dyrektywy 2019/771 z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie niektórych umów sprzedaży towarów, które państwa członkowskie miały obowiązek uchwalić i zastosować w swoim prawodawstwie do lipca 2021 r. Niestety nasz kraj jako jeden z nielicznych państw UE implementuje powyższe rozwiązania po terminie, pomimo iż przepisy te mają głównie na celu ochronę oraz gwarancję praw konsumentów jako strony słabszej, mniej wydolnej w ramach stosunku obligacyjnego zawieranego pomiędzy przedsiębiorcą a konsumentem. Obecny rząd w mojej ocenie mógł z powodzeniem wdrożyć już wcześniej niniejsze przepisy – z korzyścią dla każdego obywatela, który na co dzień zmuszony jest zmagać się z trudnościami formalnoprawnymi w związku z niekorzystnymi dla siebie umowami kredytowymi zawartymi poza siedzibą podmiotów udzielających sprzedaży towarów i usług. Obywatel mógł być z powodzeniem od dłuższego czasu informowany o obniżeniu ceny towaru lub usługi, tj. o danych wpływających na ewentualny wybór tychże w stopniu umożliwiającym merytoryczne porównanie, jaka cena była wystawiona uprzednio, w okresie 30 dni przed wprowadzeniem danej obniżki, zgodnie z art. 4 ust. 2 nowelizacji ustawy. Tak że każdy konsument, gdyby nasz rząd poważnie traktował moc prawną dyrektyw unijnych w zakresie przestrzegania terminów, mógłby już dużo wcześniej zastosować, w sytuacji zderzenia się z nieuczciwymi praktykami handlowymi, skuteczne i proporcjonalne środki prawne służące do uzyskania stosownego odszkodowania za poniesioną szkodę, względnie obniżenia ceny lub rozwiązania umowy.

Szanowni Senatorowie, priorytety, którymi kieruje się rząd, są często niezrozumiałe. Otóż z pewnością wielu z nas pamięta, jak w przestrzeni publicznej, w tym medialnej nadzorowanej przez większość sejmową, informowano społeczeństwo o nieuczciwych praktykach, wprowadzaniu w błąd przez producentów niemieckich, którzy produkty tych samych marek na rynku macierzystym oferowali o odmiennych cechach, różniące się składem lub właściwościami, aniżeli na rynkach ościennych, np. w Polsce. Te słynne przykłady dotyczyły produktów

kosmetycznych, chemicznych takich jak proszki do prania, szampony, farby. Różnice dotyczyły też innych składowych produktu. Zapowiadano dokonanie niezwłocznych zmiany legislacyjnych w tym obszarze. Doczekaliśmy się w końcu, na kanwie dyrektyw unijnych, tych zmian, co ilustruje art. 5 ust. 2, w którym dodano pkt 5. Zakładam więc, iż odpowiednie służby będą monitorowały i egzekwowały w sposób miarodajny prawo nakazujące, aby wprowadzany na rynek europejski w co najmniej jednym państwie członkowskim produkt był identyczny z produktem wprowadzanym na innych rynkach państw członkowskich.

Generalnie nie ulega wątpliwości, że proponowane zmiany ustawy o prawach konsumenckich i ustaw z nią powiązanych mają ujednoczyć ramy funkcjonowania rynku wewnętrznego Unii Europejskiej w przedmiocie usług i treści cyfrowych oraz towarów z elementami cyfrowymi i spowodować bardziej doskonałe egzekwowanie przepisów dotyczących ochrony konsumenta.

Po zapoznaniu się z całością zmian ustawowych dodam, że budzą moje uznanie w szczególności propozycje uporządkowania kwestii związanych z handlowymi platformami cyfrowymi, internetowymi. Sprzedawca zostanie zobowiązany do ujawnienia tzw. płatnych reklam kontrahentów, z którym nawiązał współpracę, jak również będzie miał obowiązek ujawniania konsumentowi faktu umieszczenia konkretnej oferty danej firmy na swojej stronie, co w założeniu ma doprowadzić do świadomego podjęcia decyzji przez konsumenta w sprawie zakupu towaru bądź zamówienia określonej usługi. Podobnie rzecz się ma w przypadku poinformowania konsumenta, czy dany oferent prezentujący swój produkt na danej platformie handlowej jest osobą fizyczną, czy przedsiębiorcą.

Procedowana ustawa posiada w swojej treści przepis z pozoru mało wiążący strony kontraktów, ale dość ważny dla każdego klienta, a mianowicie taki, że sprzedawca, teoretycznie, nie będzie mógł usuwać negatywnych komentarzy na swojej stronie internetowej ani ich modyfikować lub zlecać zamieszczania nieprawdziwych opinii osobom trzecim.

Generalnie w niniejszej ustawie kwestię nieuczciwych praktyk rynkowych zamknięto w całość w sposób kompleksowy – art. 7 pkt 11a, pkt 24–26 – co zostało przedstawione powyżej.

Materia, jak również obszary, które obecnie są przedmiotem prac parlamentarnych, są rozległe i dotyczą spraw, z którymi każdy obywatel naszego kraju może się spotkać na co dzień, takich jak np. zawieranie umów poza lokalem przedsiębiorstwa. Zestawienie dostępnych danych w tej kwestii pozyskanych z UOKiK, jak również z innych źródeł, w tym własnych, pozwala jednoznacznie stwierdzić, że dotychczasowy stan prawny był niewystarczający. Dość powszechną wiedzą jest fakt, iż możliwość zawierania umów z konsumentem, często w wieku senioralnym, przez przedsiębiorców poza lokalem ich siedzib – głównie na pokazach, wycieczkach czy w trakcie badań lekarskich – stwarzała szczególną okazję do tego, by wpływać na konsumentów pod kątem podjęcia przez nich oczekiwanych decyzji. Tryb zawierania takich umów, okoliczności ich zawierania, presja czasu, nieprzemysłane decyzje podejmowane głównie przez emerytów doprowadzały w konsekwencji do dokonywania przez nich niekorzystnych zakupów finansowanych kredytem konsumenckim. W mojej ocenie jak na razie jest to poważny problem społeczny, który wymaga radykalnych działań ze strony UOKiK i organów ścigania – w związku z wprowadzaniem w błąd konsumentów, celowym podawaniem zawyżonej wartości produktów, ukrywaniem autentycznego celu pokazu itp. – jak również wymaga skutecznych działań ze strony władzy ustawodawczej i wykonawczej po to, by doprecyzować instrumenty prawne w celu lepszego egzekwowania prawa w tym zakresie.

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewygłoszone podczas 52. posiedzenia Senatu

Dlatego pozytywnie oceniam regulacje prawne zabraniające świadczenia usług finansowych podczas pokazu lub wycieczki. W przypadku złamania tej zasady umowy takie będą z mocy prawa bezskuteczne i nieważne. Przyczyni się to w istotny i miarodajny sposób do ograniczenia fali swoistych wyłudzeń od konsumentów zakupów finansowanych kredytem lub pożyczką.

Reasumując, uważam, że ustawę o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw należy poprzeć ze względu na istotne założenia i cele, które zostaną spełnione po wprowadzeniu regulacji prawnych w niej zawartych do polskiego porządku prawnego.

Przemówienie senatora Aleksandra Szveda w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Rządowy projekt nowelizacji ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw, który procedujemy na obecnym, pięćdziesiątym drugim posiedzeniu Senatu, dotyczy dostosowania polskiego prawa do dyrektywy PE i Rady 2019/2161 oraz wprowadzenia dodatkowych rozwiązań dotyczących umów zawieranych poza lokalem, w szczególności podczas pokazów handlowych, w celu m.in. wyeliminowania nieprawidłowości podczas wyprzedaży i wprowadzenia zakazu zawierania umów dotyczących usług finansowych na tzw. pokazach lub podczas wycieczek.

Jak podkreślono w uzasadnieniu: „Podstawowym problemem rozwiązywanym w ramach implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2019/2161 jest wzmocnienie skuteczności obowiązujących przepisów konsumenckich oraz unowocześnienie i ulepszenie niektórych instrumentów ochrony interesów konsumentów w kontekście dynamicznie postępującej cyfryzacji gospodarki. Do najważniejszych zidentyfikowanych problemów dotyczących konsumenta na rynku polskim i europejskim, których rozwiązanie jest podejmowane w ramach przedmiotowej implementacji, należą przede wszystkim:

— brak przejrzystości usług i ofert proponowanych konsumentom korzystającym z internetowych platform handlowych. Obecnie konsument korzystający z internetowej platformy handlowej otrzymuje różnorodne oferty od dostawców zewnętrznych sprzedających na danej internetowej platformie handlowej, jak również oferty od samej internetowej platformy handlowej. Konsument nie zawsze wie, w jaki sposób ustalono ranking ofert prezentowanych im na internetowej platformie handlowej, ani z kim zawierają umowę (z samą platformą czy sprzedawcą zewnętrznym, czy z przedsiębiorcą, czy innym konsumentem). Konsument może pozostawać w błędnym przekonaniu, że ma do czynienia z przedsiębiorcami, a tym samym, że korzysta z praw przysługujących konsumentom;

— niedostateczne dopasowanie instrumentów ochrony konsumenta do dynamicznie rozwijających się usług cyfrowych z uwzględnieniem «bezpłatnych» usług cyfrowych, tj. usług świadczonych w zamian za dane osobowe, a nie za zapłatę ceny w pieniądzu;

— nadmierna regulacja niektórych obowiązków informacyjnych przedsiębiorców;

— brak precyzyjnych wytycznych dotyczących postępowania organów ochrony konsumenta w odniesieniu do produktów o podwójnej jakości.

Niezależnie od wymienionych powyżej problemów, które będą rozwiązywane w ramach przedmiotowej implementacji, dyrektywa 2019/2161 nakłada na państwa członkowskie obowiązki w zakresie wzmocnienia i ujednoczenia przepisów dotyczących sankcji oraz spójnych kryteriów ich określania, a także przewiduje

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewygodzone podczas 52. posiedzenia Senatu

prawo konsumentów do indywidualnych środków prawnych w postaci roszczeń, jeśli doznali uszczerbku w wyniku stosowania nieuczciwych praktyk handlowych. Tego rodzaju instrumenty występują już w polskich przepisach z zakresu ochrony konsumentów, dlatego też nie ma konieczności zmian w tym zakresie”.

W Sejmie projekt przeszedł niemal jednogłośnie, głosowało za nim 452 posłów. W pełni popieram niniejszy projekt. Dziękuję bardzo.

Przemówienie senatora Wadima Tyszkiewicza w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad

Projekt ustawy stanowi implementację prawa Unii Europejskiej zawartego w dyrektywie nr 2019/2161 z listopada 2019 r. Główne zmiany zawarte w ustawie o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw dotyczą handlu elektronicznego i zmierzają do zapewnienia konsumentom większej przejrzystości oraz jawności ceny.

Wspomniana dyrektywa, znana jako Omnibus, uwzględnia nowe uwarunkowania rozwijającego się handlu, wprowadza słuszne uregulowania wzmacniające prawa konsumenta i prowadzi bezpośrednio do większej ochrony konsumenta na nowym rynku elektronicznym.

W nawiązaniu do wspomnianej ochrony konsumenta warto odnotowania są przepisy dotyczące sprzedaży poza lokalami przedsiębiorcy, które przedłużają termin odstąpienia od umowy, przykładowo zawartej w trakcie pokazu, do 30 dni. Ponadto, w ślad za tą zmianą wprowadzono zakaz przyjęcia przez przedsiębiorcę płatności przed upływem terminu na odstąpienie od umowy. Przewidziane rozwiązanie uchroni, w szczególności osoby starsze, do których w głównej mierze były kierowane tego typu oferty, zmniejszając skalę takich praktyk.

Jedyna kwestia, nad którą toczyła się dyskusja, dotyczyła terminu wejścia ustawy w życie, wynoszącego 14 dni. W ocenie środowisk przedsiębiorców termin ten winien zostać przedłużony do 6 miesięcy. Wspomniany termin 14 dni tłumaczono tym, że już dawno upłynął termin na wprowadzenie wspomnianej dyrektywy UE. Jednakże z tego powodu negatywnych konsekwencji nie powinni ponosić przedsiębiorcy. Postuluje się zatem wydłużenie 14-dniowego terminu.

Jeśli pominąć kwestię wejścia w życie ustawy, to przedmiotowy projekt nie jest kontrowersyjny, a jego wdrożenie jest konieczne zarówno dla przedsiębiorców, jak i dla konsumentów.

Przemówienie senatora Janusza Gromka w dyskusji nad punktem 7. porządku obrad

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ustawa o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej modyfikuje przepisy dotyczące wydawania pozwoleń na wznoszenie lub wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich oraz przepisów dotyczących pozwoleń lub uzgodnień dla kabli lub rurociągów, które związane są z zespołami urządzeń służących do wyprowadzenia mocy, a także decyzji nakazujących ich usunięcie. Nowela zmienia także regulacje dotyczące badań naukowych na polskich obszarach morskich, mając na celu m.in. zapewnienie, że będą one prowadzone wyłącznie w celach pokojowych i nie będą zagrażały bezpieczeństwu żeglugi oraz obronności i bezpieczeństwu państwa.

Część rozwiązań pierwotnie przewidzianych w projekcie została przeniesiona do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców w związku z koniecznością realizacji założeń kamieni milowych Krajowego Planu Odbudowy. Rozwiązania te dotyczyły liczby egzemplarzy wniosków oraz tajemnicy przedsiębiorstwa we wnioskach o wydanie pozwoleń na wznoszenie lub wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich oraz pozwoleń lub uzgodnień dla kabli lub rurociągów.

Ustawa ma także na celu zapewnienie, że badania naukowe prowadzone na polskich obszarach morskich będą prowadzone wyłącznie w celach pokojowych i nie będą zagrażały bezpieczeństwu żeglugi oraz obronności i bezpieczeństwu państwa. To jest niezwykle ważny zapis, który przekłada się na bezpieczeństwo wszystkich obywateli.

Zgodnie z projektowanymi przepisami w polskich obszarach morskich będzie możliwe nakazanie usunięcia sztucznych wysp, konstrukcji, urządzeń i elementów infrastruktury wzniesionych i wykorzystywanych bez pozwolenia, kabli i rurociągów ułożonych i utrzymywanych bez pozwolenia lub uzgodnienia oraz szkód w środowisku spowodowanych tym działaniami. Jestem zwolennikiem takiego rozwiązania. Pozwoli to zapewnić bezpieczeństwo infrastruktury oraz ją uporządkuje. Popieram ustawę.

Przemówienie senatora Janusza Pęcherza w dyskusji nad punktem 7. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Omawiana ustawa o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej zmienia ustawę z 21 marca 1991 r. w częściach dotyczących wydawania pozwoleń na wznoszenie lub wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich oraz pozwoleń lub uzgodnień dla kabli lub rurociągów dotyczących zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy w rozumieniu ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, zwanej ustawą *offshore*, lub jego elementów. Ustawa ma na celu uporządkowanie przepisów, uproszczenie niektórych procedur i wprowadzenie szeregu ułatwień dla inwestorów.

To najistotniejsze punkty tej ustawy, dlatego że w czasach kryzysu energetycznego wykorzystanie Bałtyku stanowić może wyjątkową szansę na rozbudowę polskiej niezależności energetycznej i znalezienie możliwości wytwarzania taniej, odnawialnej energii. Rozbudowa morskich farm wiatrowych jest wielką szansą dla niezależności energetycznej Polski, stanowi ogromny potencjał wygenerowania co najmniej 17 GW mocy z odnawialnych źródeł energii, co może stanowić prawie 1/3 całej polskiej tzw. mocy zainstalowanej. Dlatego wszystkie działania służące uproszczaniu procedur, które się z tym wiążą, są po prostu pożądane.

Niezrozumiałe w tym kontekście jest blokowanie przez rząd rozwoju lądowej energetyki wiatrowej, zablokowanej ustawowo w 2016 r. i, mimo licznych zapowiedzi, nieodblokowanej do dziś.

Inicjatywa senacka związana zarówno z przyśpieszeniem rozwiązań ustawowych, jak i z ułatwieniami administracyjnymi służącymi rozwojowi energetyki wiatrowej w Polsce na razie nie znalazła zrozumienia u rządzących. A przypomnę jedynie, że w kwietniu 2020 r. w odpowiedzi na moje oświadczenie senatorskie dotyczące tych kwestii otrzymałem zapewnienie od wicepremiera Gowina, że te sprawy rozwiążą się już na jesieni 2020 r. W dalszym ciągu nic się nie stało w tym zakresie, może poza tym, że pan Gowin nie jest dziś ani wicepremierem, ani członkiem rządu premiera Morawieckiego. Strategiczne obszary w państwie nie powinny zależeć jednak od personalistów.

Ustawa nadaje też nowe brzmienie niektórym zapisom i dostosowuje rozwiązania dotyczące doręczeń elektronicznych, szczególnie w zakresie wniosków i wydawania pozwoleń dotyczących wznoszenia czy też wykorzystywania konstrukcji i urządzeń lub wznoszenia i wykorzystywania sztucznych wysp, a także całej dokumentacji, która dotyczy realizacji tych inwestycji. Wnioski będą mogły być składane w sposób elektroniczny, co w dzisiejszych czasach, w XXI w., jest raczej sprawą naturalną. Wszystkie działania temu służące trzeba wspierać. Dodatkowo ustawa ma na celu zapewnienie, iż badania naukowe, które są prowadzone w polskich obszarach morskich, będą prowadzone wyłącznie w celach

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewygłoszone podczas 52. posiedzenia Senatu

pokojowych, a przede wszystkim nie będą zagrażały bezpieczeństwu żeglugi, obronności ani bezpieczeństwu państwa. W ustawie zaproponowano też takie rozwiązania, aby badania naukowe zostały dostosowane do postanowień konwencji UNESCO o ochronie podwodnego dziedzictwa kulturowego, przyjętej w 2001 r. Dziękuję za uwagę.

Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 7. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ustawa o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, którą procedujemy na dzisiejszym, pięćdziesiątym drugim, posiedzeniu Senatu dotyczy modyfikacji przepisów w zakresie wydawania pozwoleń na wznoszenie lub wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich oraz zmiany przepisów w zakresie pozwoleń lub uzgodnień dla kabli i rurociągów, które związane są z zespołami urządzeń służących do wyprowadzenia mocy, zgodnie z ustawą o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych.

Jak podkreślono w uzasadnieniu rządowego projektu ustawy, część rozwiązań pierwotnie przewidzianych w projekcie została przeniesiona do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców w związku z koniecznością realizacji założeń kamieni milowych Krajowego Planu Odbudowy. „Rozwiązania te dotyczyły liczby egzemplarzy oraz tajemnicy przedsiębiorstwa we wnioskach o wydanie pozwoleń na wznoszenie lub wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich oraz pozwoleń lub uzgodnień dla kabli lub rurociągów. (...)”

Projekt ustawy ma także na celu zapewnienie, że badania naukowe prowadzone na polskich obszarach morskich będą prowadzone wyłącznie w celach pokojowych i nie będą zagrażały bezpieczeństwu żeglugi oraz obronności i bezpieczeństwu państwa.

W projekcie ustawy zaproponowano, aby przepisy ustawy dotyczące badań naukowych dostosować do postanowień Konwencji UNESCO o ochronie podwodnego dziedzictwa kulturowego przyjętej dnia 2 listopada 2001 r. w Paryżu, ratyfikowanej przez Polskę ustawą z dnia 27 października 2020 r. o ratyfikacji Konwencji o ochronie podwodnego dziedzictwa kulturowego, przyjętej w Paryżu dnia 2 listopada 2001 r.

W projekcie ustawy zaproponowano, aby przepisy ustawy dotyczące badań naukowych dostosować do postanowień ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów”.

W Sejmie projekt ustawy przeszedł niemal jednogłośnie: głosowało za nim 441 posłów. W pełni popieram niniejszą ustawę. Dziękuję bardzo.

Przemówienie senatora Ryszarda Świlskiego w dyskusji nad punktem 7. porządku obrad

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Procedowany projekt nowelizujący ustawę o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej ma na celu wprowadzenie bardzo potrzebnych przepisów, zwłaszcza dziś, w dobie kryzysu energetycznego.

Modyfikacja ustawy zakłada uporządkowanie przepisów, uproszczenie procedur, wprowadzenie ułatwień dla inwestorów z branży *offshore wind*, budujących m.in. morskie farmy wiatrowe. Nowe przepisy ułatwią proces wydawania pozwoleń na wznoszenie lub wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich. Dzięki temu w pełni będzie można wykorzystać potencjał energetyczny, jaki drzemie w Morzu Bałtyckim. Da to szansę na rozbudowę polskiej niezależności energetycznej oraz otworzy możliwość wytwarzania przede wszystkim taniej i ekologicznej energii.

Należy jednak zastanowić się nad tym, czy polska infrastruktura energetyczna jest gotowa na przesył takiej ilości energii. Według ekspertyz PEP 2040 z siły wiatru na Bałtyku będzie można osiągnąć nawet 11 GW, czyli 2 razy tyle co maksymalna moc elektrowni w Bełchatowie. Musimy już dzisiaj zacząć modernizować i rozbudowywać sieć przesyłową.

Tak jak wcześniej zostało wspomniane, projekt jest potrzebny i prowadzi Polskę w dobrą stronę pod względem bezpieczeństwa energetycznego. Jednakże można zapytać: dlaczego projekt procedowany jest tak późno? Dlaczego rząd Prawa i Sprawiedliwości obudził się dopiero teraz, gdy kryzys energetyczny znacząco dotyka Polki i Polaków? Każdy odpowiedzialny rząd stara się przewidywać zagrożenia, a nie reagować dopiero wtedy, gdy zagrożenie staje się realne. Trzeba pamiętać o tym, że do tej pory rząd Prawa i Sprawiedliwości ograniczał rozwój odnawialnych źródeł energii, a jedna ustawa nie zmyje z ekipy rządzącej odpowiedzialności za panujący kryzys.

Przemówienie senatora Wadima Tyszkiewicza w dyskusji nad punktem 7. porządku obrad

Projekt ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej ma na celu uproszczenie lub uzupełnienie niektórych procedur, systemowe dostosowanie ustawy do zmieniającego się otoczenia prawnego, a także poprawę jakości prowadzonych postępowań administracyjnych.

Projekt ustanawia nowe zapisy, dostosowując zmienianą ustawę do ustawy o doręczeniach elektronicznych w zakresie wniosków i wydawania pozwoleń dotyczących wnoszenia czy też wykorzystywania konstrukcji i urządzeń lub wznoszenia i wykorzystywania sztucznych wysp, a także pozwoleń i całej dokumentacji dotyczącej realizacji tych inwestycji. W tym zakresie wprowadzono cyfryzację postępowań poprzez składanie dokumentów w formie elektronicznej. Ponadto uproszczono procedurę uzyskania pozwolenia na wnoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń oraz układanie i utrzymywanie kabli lub rurociągów poprzez wprowadzenie rozwiązania polegającego na tzw. milczącym załatwieniu sprawy w przypadku decyzji przenoszących pozwolenie albo uzgodnienie.

Opisane wyżej zmiany stanowią przejaw dostosowania przepisów do rozwijającej się rzeczywistości i niewątpliwie przyspieszą prowadzone postępowania.

Jednocześnie w projekcie ustawy zaproponowano 4 przepisy przejściowe, które mają zapewnić możliwość stosowania nowych przepisów do postępowań wszczętych i niezakończonych, tak aby nie było żadnych wątpliwości.

Ponadto, jak podnosi się w środowiskach, przedmiotowy projekt ułatwi inwestycje związane z budową farm wiatrowych na Morzu Bałtyckim, co jest zjawiskiem pożądanym i założeniem od dawna realizowanym.

Biorąc powyższe pod uwagę, sądzę, że przedmiotowy projekt zawiera słuszne rozwiązania i tym samym zasługuje na poparcie.

Przemówienie senatora Grzegorza Czeleja w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ustawa o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych ma na celu wprowadzenie do systemu prawnego przepisów regulujących w sposób kompleksowy wykonywanie zawodu ratownika medycznego oraz utworzenie ram prawnych dla działania samorządu ratowników medycznych, a także zasad odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych.

Przede wszystkim proponuje się powołanie instytucji samorządu ratowników medycznych jako swoistej gwarancji należytego wykonywania zawodu zaufania publicznego. Ponadto postuluje się, aby prawo wykonywania zawodu ratownika medycznego było przyznawane przez Krajową Radę Ratowników Medycznych. Projektowana regulacja określa również, na czym dokładnie będzie polegać wykonywanie zawodu ratownika medycznego oraz jakie rodzaje działalności będą równoważne ze wspomnianym zawodem. Szczególnie istotna jest zmiana umożliwiająca ratownikom medycznym zdobywanie wykształcenia na studiach drugiego stopnia, co pozwoli na uzyskanie tytułu zawodowego magistra.

Procedowana ustawa została uchwalona na podstawie projektu wniesionego do Sejmu przez Radę Ministrów 29 września 2022 r. W toku prac legislacyjnych zgłoszonych zostało 6 poprawek, spośród których 3 zostały przyjęte w trakcie trzeciego czytania.

Przyjęcie niniejszej ustawy jest w mojej opinii w pełni uzasadnione. Należy pamiętać, że wykonywanie zawodu ratownika medycznego stanowi realizowanie misji społecznej w obszarze prawa do ochrony zdrowia. Szczególny charakter omawianego zawodu wynika z możliwości podejmowania kwalifikowanych medycznych czynności ratunkowych wobec osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Stanowi to potwierdzenie istnienia korelacji zawodu ratownika medycznego z samodzielnością i niezależnością w wykonywaniu niejednokrotnie złożonych czynności. Wprowadzenie postulowanych zmian w znaczący sposób przyczyni się do zapewnienia stanu, w którym czynności zawodowe ratowników medycznych będą realizowane na odpowiednim poziomie wynikającym z ich wiedzy i umiejętności z zachowaniem odpowiedniej jakości, poszanowaniem praw pacjenta oraz norm etyki zawodowej.

Oczywiście należy uznać ustawę również za wyraz wdzięczności i szacunku polskiego społeczeństwa wobec heroicznej postawy prezentowanej przez ratowników medycznych w walce z pandemią COVID-19. Dziękuję za uwagę.

Przemówienie senatora Artura Dunina w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Na wstępie trudno nie podziękować całemu środowiskowi ratowników medycznych za ciężką pracę, którą wykonują dla nas wszystkich. Heroizm, często podejmowanie trudnych decyzji pod presją czasu i oddanie, jakim się kierują każdego dnia w swoim zawodzie, zasługują na duży szacunek, a czas pandemii pokazał to najdobitniej.

Wiele lat zabiegania tej grupy społecznej sprawiło, że dziś będziemy decydować o utworzeniu samorządu ratowników medycznych, dzięki czemu ich głos będzie bardziej słyszalny w dyskusjach dotyczących płac i charakteru ich pracy. Działania te niewątpliwie wpłyną na jakość ich pracy, jak również na współdziałanie z pacjentami. Dlatego cieszę się, że ratownicy medyczni doczekali się wprowadzenia zmian w ustawie.

Zaproszenie do prac nad ustawą o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych samych ratowników to duży krok w stronę pozytywnego działania, jednak skokiem tego nazwać jeszcze nie można, ponieważ nie wszystkie postulaty zostały uwzględnione w zapisie ustawy. Ustawa nie zawiera żadnej wzmianki o możliwości prowadzenia przez ratownika medycznego jednoosobowej działalności gospodarczej jako indywidualnej praktyki ratowniczej, która – na wzór takiej działalności prowadzonej przez pielęgniarki czy stomatologów – przyniosłaby wiele.

Na koniec chciałbym, zaznaczyć, że ze względu na charakter pracy ratowników medycznych nie widzę powodu, dla którego nie mogliby iść na wcześniejszą emeryturę. Ciągły stres, wiele godzin służby są warunkami ciężkimi, które wiążą się z wypaleniem zawodowym lub chorobami, na które są narażeni z racji wykonywanego zawodu.

Ustawa o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych była bardzo potrzebna. Wiele lat walki ratowników o nią doprowadziło w końcu do jej dzisiejszego procedowania. Mam również nadzieję, że uwagi do tej ustawy zostaną w niej uwzględnione.

Przemówienie senatora Wiktora Durlaka w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad

Jest określona grupa zawodów, która w społeczeństwie cieszy się szczególnym uznaniem i szacunkiem. Takie profesje określamy mianem zawodów zaufania publicznego. Z formalnego punktu widzenia lista zawodów zaufania publicznego jest zamknięta – określona ustawami – i ograniczona kryteriami określonymi w Konstytucji RP. Osoby wykonujące zawody zaufania publicznego muszą posiadać odpowiednie kwalifikacje, zarówno zawodowe, jak i moralne, oraz realizować zadania publiczne o szczególnym charakterze, związane z zaspokojeniem podstawowych potrzeb społecznych, ochroną najważniejszych wartości, jak np. życie, zdrowie, a także interesów majątkowych.

Bez wątpienia ratownicy medyczni to grupa zawodowa, która cieszy się ogromnym szacunkiem społecznym. Stanowi ona również jeden z bardzo ważnych elementów systemu ochrony zdrowia w Polsce. Mogliśmy się o tym dobitnie przekonać w ostatnich latach. To właśnie ratownicy medyczni w czasie pandemii stali na tzw. pierwszej linii frontu w walce z wirusem. To bardzo trudny i wymagający zawód. Ratownicy medyczni bardzo często podejmują działania w stanie nagłego zagrożenia życia i zdrowia. Pracują pod ogromną presją. Od ich kwalifikacji, umiejętności i przygotowania zależy ludzkie zdrowie i życie.

Procedowana ustawa o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych kompleksowo reguluje wykonywanie zawodu ratownika medycznego – konsoliduje przepisy dotyczące zawodu ratownika medycznego rozproszone w innych aktach prawnych, doprecyzowuje niektóre kwestie oraz wprowadza nowe rozwiązania. Określa m.in. wymagane uprawnienia kwalifikacyjne, zasady wykonywania zawodu, organizację kształcenia oraz zasady ponoszenia odpowiedzialności zawodowej.

Co niezwykle istotne, nowe przepisy powołują także samorząd zawodowy ratowników medycznych, na podobieństwo innych medycznych zawodów zaufania publicznego. Stanowi to formalną podstawę do zakwalifikowania ratowników medycznych do grona zawodów zaufania publicznego. Zgodnie z zapisami ustawy do zadań samorządu zawodowego ratowników medycznych będzie należało m.in. sprawowanie pieczy nad należyty i sumienny wykonywaniem zawodu ratownika medycznego, a tym samym możliwość skutecznego pociągnięcia do odpowiedzialności zawodowej osoby wykonującej zawód ratownika medycznego w przypadku nienależytego lub nierzetelnego przestrzegania obowiązku wykonywania czynności zawodowych zgodnie z określonymi w ustawie zasadami.

Warto także wspomnieć kilka najważniejszych rozwiązań, które mają zostać wprowadzone. Ustawa zakłada m.in. możliwość kształcenia ratowników medycznych na studiach drugiego stopnia i określa warunki uzyskania specjalizacji w dziedzinie chirurgicznej asysty lekarza. Wprowadza również zasadę ustawicznego rozwoju zawodowego oraz prawo do skorzystania z 6 dni płatnego urlopu szkoleniowego. Ponadto określa prawa i obowiązki ratowników medycznych oraz

zakres ich odpowiedzialności zawodowej. W określonych sytuacjach przyznaje również ratownikom medycznym prawo do stwierdzenia zgonu.

Szanowni Państwo, obecnie w Polsce mamy ok. 23 tys. ratowników medycznych. Aktualnie ich status określa ustawa o państwowym ratownictwie medycznym z 2006 r. Jako jedna z nielicznych grup należących do zawodów medycznych ratownicy medyczni do dnia dzisiejszego nie mają swojego samorządu, formalnie nie wykonują więc zawodu zaufania publicznego. Przez ostatnie 16 lat ratownicy medyczni zdobyli ogromne zaufanie społeczne, choć z naturalnych względów mieli mniejszą siłę przebicia niż lekarze czy pielęgniarki. W czasie pandemii w sposób szczególny pokazali swoją determinację i zaangażowanie, pracując nieraz po kilkanaście godzin dziennie. Korzystając z okazji, chciałbym im za to serdecznie podziękować.

Ustawa, nad którą obecnie procedujemy, zapewne podnosi prestiż zawodu ratownika medycznego i wychodzi naprzeciw postulatom środowiska ratowników medycznych, ale przede wszystkim stwarza nowe możliwości rozwoju tego zawodu, w szczególności te związane z podnoszeniem kwalifikacji oraz sprawowaniem pieczy nad ratownikami medycznymi. Dlatego przyjęcie tej ustawy jest jak najbardziej zasadne i oczekiwane przez społeczeństwo.

Przemówienie senatora Beniamina Godyli w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Omawiana ustawa o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych reguluje w sposób kompleksowy kwestie odnoszące się do zawodu ratownika medycznego, w tym zasady jego wykonywania, kształcenia i doszkalania się, jak również warunki odpowiedzialności zawodowej ratownika medycznego. Ustawa wprowadza również ramy prawne dla działania samorządu ratowników medycznych. Zawód ratownika medycznego jest jednym z najwyższej ocenianych zawodów zaufania publicznego, a zatem istotne jest stworzenie możliwości zrzeszania się osób ze środowiska ratowników medycznych i danie im możliwości przedyskutowania wielu kwestii odnoszących się do ich codziennej pracy.

Ustawa skupia się na kwestiach prawa wykonywania zawodu. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, które zostały przeniesione do ustawy o zawodzie ratownika medycznego i samorządzie ratowników medycznych, prawo wykonywania zawodu ratownika medycznego będą miały osoby, na zasadzie praw nabytych, które ukończyły publiczną lub niepubliczną szkołę policealną o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskały tytuł zawodowy ratownika medycznego lub ukończyły studia wyższe na kierunku (specjalności) ratownictwo medyczne i uzyskały tytuł zawodowy licencjata lub magistra na tym kierunku (specjalności) lub studia wyższe na kierunku studiów związanym z kształceniem w zakresie ratownictwa medycznego i uzyskały tytuł zawodowy licencjata. Zapisy określają również zasady przeprowadzania egzaminu państwowego z ratownictwa medycznego.

Przepisy dają również możliwość skorzystania z 6 dni płatnego urlopu na doszkalanie się. Ta kwestia dość często była poruszana przez środowisko.

Zapisy ustawy wprowadzają również jawny rejestr, dzięki któremu będzie można zidentyfikować ratownika i jego kwalifikacje.

Ponadto stworzone zostały zasady odpowiedzialności zawodowej, które przewidują możliwość pociągnięcia do takowej odpowiedzialności w przypadku nie należytego lub nierzetelnego przestrzegania obowiązku wykonywania czynności zawodowych zgodnie z określonymi w ustawie zasadami wykonywania zawodu ratownika medycznego oraz zasadami etyki zawodowej, do których określenia będzie uprawniony samorząd ratowników medycznych.

Powyższa ustawa ma na celu integrację środowiska ratowników medycznych, jak również stawia sobie za cel poprawę jakości świadczeń zdrowotnych udzielanych przez ratowników. Dziękuję bardzo.

Przemówienie senatora Janusza Gromka w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ustawa o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych ma na celu wprowadzenie do systemu prawnego przepisów regulujących w sposób kompleksowy wykonywanie zawodu ratownika medycznego i utworzenie ram prawnych dla działania samorządu ratowników medycznych oraz zasad odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych. Ratownicy medyczni są ostatnim zawodem medycznym nieposiadającym swojego samorządu. Dla dalszego prawidłowego funkcjonowania i rozwoju zawodu ratownika medycznego jest konieczne stworzenie możliwości, jakie daje powołanie samorządu zawodowego, jak też zgrupowanie w 1 ustawie przepisów o największym znaczeniu dla funkcjonowania tego zawodu z uwagi na jego rolę w systemie ochrony zdrowia.

Zawód ratownika medycznego bezspornie należy do zawodów zaufania publicznego. Zawód ten wiąże się z samodzielnością i niezależnością w wykonywaniu niejednokrotnie złożonych czynności, wymaga posiadania wysokich specjalistycznych kwalifikacji zawodowych oraz zakłada dostęp do tzw. danych wrażliwych osób trzecich.

Środowiska ratowników medycznych i organizacje zawodowe ich reprezentujące w wielu wystąpieniach podnosiły kwestię zasadności ustanowienia samorządu tej grupy zawodowej. Projektowane regulacje zakładają, że zawód ratownika medycznego może wykonywać osoba posiadająca kwalifikacje, wykształcenie oraz prawo wykonywania zawodu.

W projektowanej regulacji określa się również prawa i obowiązki ratowników medycznych. Nowym rozwiązaniem w stosunku do obecnego stanu prawnego jest możliwość kształcenia ratowników medycznych na studiach drugiego stopnia, co pozwoli na uzyskanie tytułu zawodowego magistra. Jednocześnie przedmiotowy przepis realizuje postanowienia Krajowego Planu Odbudowy w zakresie podniesienia kompetencji zawodowych ratowników medycznych.

Kolejną kwestią jest przyjęcie zasady, że ratownik medyczny ma prawo do ustawicznego rozwoju zawodowego. W ustawie zaproponowano rozwiązania dotyczące szkolenia specjalizacyjnego i uzyskiwania tytułu specjalisty w danej dziedzinie ochrony zdrowia.

Ratownicy medyczni w większości są zatrudnieni w jednostkach systemu PRM w szpitalnych oddziałach ratunkowych oraz zespołach ratownictwa medycznego. Obecnie w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne zawód ratownika medycznego wykonuje 22 tysięcy 481 osób. Niestety sytuacja ratowników medycznych jest bardzo ciężka. 9 listopada 2022 r. spotkałem się ze środowiskiem ratowników i wiem, że jest wiele postulatów i problemów do rozwiązania.

Najbardziej pilnym tematem z punktu widzenia społeczeństwa, który należy rozwiązać, są braki kadrowe. Bardzo często jeden ratownik wykonuje godzinowo

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewygłoszone podczas 52. posiedzenia Senatu

pracę 2 osób. Powoduje to przeciążenie organizmu, a w sytuacji chorobowej może doprowadzić do niemożliwości skompletowania załogi karetki. Z racji na charakter pracy oraz obciążenie fizyczne i psychiczne pojawiają się postulaty zmiany wieku odejścia na emeryturę. Dużym problemem są także nierówności płacowe, czego efektem są odejścia ratowników medycznych do pracy w szpitalach i służbach mundurowych.

Przemówienie senatora Mariusza Gromki w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Rola ratowników medycznych w sektorze zdrowia oraz troska o bezpieczeństwo pacjentów jest bardzo ważna, w związku z czym należy zadbać o zapewnienie odpowiednich regulacji określających wymogi kwalifikacyjne do wykonywania tego zawodu. Celem projektowanej ustawy o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych jest wdrożenie do systemu prawnego szczegółowej regulacji przepisów związanych z zawodem ratownika medycznego oraz wprowadzenie ram prawnych dla działalności samorządu ratowników medycznych wraz z określeniem reguł ich odpowiedzialności zawodowej.

Zawód ratownika medycznego jest niezwykle odpowiedzialnym zawodem, który wymaga nie tylko powołania, ale przede wszystkim specjalistycznego przygotowania, gdzie posiadanie odpowiednio wysokich kwalifikacji jest nieodzowną podstawą. Powołanie samorządu ratowników medycznych wiąże się ze sprawowaniem ścisłej kontroli nad czynnościami medycznymi, odpowiednim poziomem wiedzy, jakości oraz umiejętności medyków, jak również przestrzeganiem etyki zawodowej z obowiązkowym poszanowaniem praw pacjentów. W związku z tym możliwość utworzenia samorządu ratowników medycznych jest warunkiem koniecznym i jest nad wyraz potrzebne, zwłaszcza że dotychczasowe doświadczenia jednoznacznie wykazały, że optymalne funkcjonowanie oraz dalszy rozwój zawodu ratownika medycznego będą możliwe właśnie dzięki powołaniu samorządu zawodowego wraz z połączeniem w jednej ustawie fundamentalnych dla tego zawodu przepisów. Warto też zaznaczyć, że rekomendowane w ustawie rozwiązania pozytywnie wpłyną na umocnienie szeroko pojętej ochrony interesu publicznego w naszym kraju.

Podsumowując: zawarte w ustawie o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych możliwości w jasny i korzystny sposób zabezpieczają sprawy polskich obywateli, zapewniając przy tym wzrost ich bezpieczeństwa oraz podwyższenie jakości udzielanych im przez ratowników medycznych świadczeń opieki zdrowotnej, dlatego w całości popieram tę ustawę.

Przemówienie senator Danuty Jazłowieckiej w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ustawa o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych reguluje wykonywanie zawodu ratownika medycznego, określając wymagane uprawnienia kwalifikacyjne oraz zasady uzyskiwania prawa wykonywania zawodu ratownika medycznego i ostatecznie wykonywania tego zawodu. Odnosi się także do organizacji kształcenia i ponoszenia odpowiedzialności zawodowej.

Jej celem jest poprawa jakości świadczeń zdrowotnych udzielanych przez ratowników medycznych, a co za tym idzie zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów.

Obecnie liczba ratowników medycznych wynosi ok. 23 tysiące. Od 2006 r., po wejściu w życie ustawy o ratownictwie medycznym, mogli oni samodzielnie wykonywać medyczne czynności ratunkowe w karetkach bądź w SOR-ach. Pracowników medycznych kwalifikowano jednak jako „inny zawód medyczny”, co sprawiało, że ratownictwo medyczne było jedynym samodzielnym zawodem medycznym w Polsce, który nie został uregulowany. Miało to oczywiście wpływ na niekorzystne dla ratowników warunki pracy, w tym ustalanie wysokości wynagrodzenia.

Po wielu latach starań ratownicy medyczni doczekali się w końcu ustawy, która choć w części wychodzi naprzeciw postulatom środowiska. Najważniejszym z nich było powołanie samorządu ratowników medycznych. Przez długi czas dezyderat ten budził kontrowersje u części środowiska, bo chociaż art. 17 Konstytucji RP umożliwia tworzenie samorządów zawodowych reprezentujących osoby wykonujące zawody zaufania publicznego i sprawujące pieczę nad należyтым wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony, to podawano w wątpliwość, czy w przypadku ratowników faktycznie mamy do czynienia z zawodem zaufania publicznego, w którym zaspokajanie osobistych potrzeb ludzkich wiąże się z przetwarzaniem informacji dotyczących życia osobistego. Jestem usatysfakcjonowana tym, że kwestia ta została w końcu rozstrzygnięta na korzyść ratowników medycznych.

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Zgodnie z ustawą przynależność do samorządu będzie dla ratowników medycznych obowiązkowa. Samorząd powołany będzie na okres 4 lat, w sposób analogiczny do innych zawodów medycznych. Do jego organów należeć mają: Krajowy Zjazd Ratowników Medycznych, Krajowa Rada, Komisja Rewizyjna, Sąd Dyscyplinarny, Wyższy Sąd Dyscyplinarny oraz Rzecznik Dyscyplinarny.

Duża część zawartych w ustawie regulacji dotyczy zadań samorządu, do których zaliczono m.in.: przyznawanie prawa wykonywania zawodu oraz uznawanie kwalifikacji ratowników medycznych uzyskanych w państwach członkowskich UE, wydawanie zaświadczeń potwierdzających kwalifikacje

zawodowe, prowadzenie rejestru ratowników medycznych oraz rejestru ratowników medycznych tymczasowo i okazjonalnie wykonujących zawód.

Prawo wykonywania zawodu ratownika medycznego będą posiadały na zasadzie praw nabytych osoby, które ukończyły publiczną lub niepubliczną szkołę policealną o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskały tytuł zawodowy ratownika medycznego lub ukończyły studia wyższe na kierunku ratownictwo medyczne i uzyskały tytuł zawodowy licencjata lub magistra na tym kierunku, lub studia wyższe na kierunku studiów związanym z kształceniem w zakresie ratownictwa medycznego i uzyskały tytuł zawodowy licencjata. Po powstaniu samorządu prawo wykonywania zawodu ratownika medycznego wydawać będzie Krajowa Rada Ratowników Medycznych. Bez jej pozytywnej decyzji oraz bez uzyskania wpisu do rejestru ratowników medycznych wykonywanie tej profesji nie będzie możliwe.

Osoby, które otrzymały dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku studiów związanym z kształceniem w zakresie ratownictwa medycznego otrzymają możliwość przystąpienia do Państwowego Egzaminu z Ratownictwa Medycznego. W ustawie określono zasady jego organizacji. Centrum Egzaminów Medycznych będzie uprawnione do powołania dyrektora Państwowej Komisji Egzaminacyjnej. Poza nim w składzie komisji mają znaleźć się osoby z doświadczeniem z zakresu ratownictwa medycznego, przy czym co najmniej jedna z nich powinna być lekarzem. Egzamin będzie przeprowadzany w formie testowej nie rzadziej niż raz w roku.

Samorząd ratowników medycznych został zobowiązany także do działań na rzecz stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez ratowników medycznych. Bardzo się cieszę, że ratownicy nareszcie będą mogli się kształcić na studiach drugiego stopnia i uzyskiwać tytuł magistra, gdyż do tej pory nie mieli takiej możliwości. Ci, którzy chcieli studiować, musieli wybierać kierunki, np. zdrowie publiczne. Na mocy ustawy ratownicy medyczni uzyskali również prawo do 6-dniowego płatnego urlopu szkoleniowego. To bardzo dobre posunięcie, bo mając obowiązek nieustająco podnosić swoje kwalifikacje, nie powinni robić tego kosztem urlopów. Pamiętamy postulaty strajkujących ratowników w sierpniu 2021 r. i znacznie większą od rządowej odpowiedzialność dotyczącą wykonywania zawodu samych ratowników. Zapisy ustawy umożliwiają też rozważenie w przyszłości wprowadzenia specjalizacji dla ratowników medycznych.

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Kolejnymi istotnymi elementami działań samorządu zawodowego mają być m.in.: ustanowienie zasad etyki zawodowej oraz dbanie o ich przestrzeganie, udział w ustalaniu oraz aktualizacji standardów i wytycznych w ratownictwie medycznym, sprawowanie pieczy nad należyтым i sumiennym wykonywaniem zawodu ratownika medycznego, zawieszanie i pozbawianie prawa wykonywania zawodu oraz ograniczanie zakresu czynności w wykonywaniu zawodu, prowadzenie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych, a także prowadzenie postępowania w przedmiocie niezdolności do wykonywania zawodu ratownika medycznego.

Tym samym stworzono skuteczną możliwość pociągnięcia do odpowiedzialności zawodowej ratownika medycznego, który swoje obowiązki wykonuje w sposób nienależyty, nierzetelny i niezgodny z określonymi w ustawie zasadami wykonywania zawodu ratownika medycznego oraz etyki zawodowej, do których opracowania będzie uprawniony samorząd ratowników medycznych.

Ustawa daje ratownikom medycznym możliwość stwierdzenia zgonu w przypadku nieskutecznych czynności ratunkowych. Jest to duże ułatwienie dla lekarzy, ratowników i rodziny zmarłego, gdyż do tej pory ratownik mógł tylko

pozostawić kartę medyczną czynności ratunkowych, a do stwierdzenia zgonu potrzebne było wezwanie lekarza. Zrozpaczona i pogrążona w smutku rodzina często musiała sama szukać pomocy w tym zakresie, np. dzwoniąc do lekarza rodzinnego czy lekarza z nocnej i świątecznej opieki.

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Z niewiadomych powodów nie znalazł poparcia postulat umożliwiający ratownikom medycznym podejmowanie pracy w formie jednoosobowej działalności gospodarczej, jako indywidualnej praktyki ratownika medycznego, w miejscu wezwania lub w zakładzie leczniczym na podstawie umowy z podmiotem leczniczym. Środowisko medyczne jest tym oburzone, gdyż z takiej formy korzystają przecież pielęgniarki, lekarze i fizjoterapeuci. Nie wzięto także pod uwagę oczekiwań ratowników, które dotyczyły utworzenia stanowiska konsultanta krajowego w dyscyplinie ratownictwo medyczne. Jest to dla mnie całkiem niezrozumiałe. Skoro inne zawody medyczne mają swoich przedstawicieli, dlaczego nie mogą go mieć ratownicy?

Nie znalazło również poparcia rządu i większości sejmowej ustanowienie prawa umożliwiającego ratownikom odchodzenie na wcześniejszą emeryturę, a także wprowadzenie zapisu, iż opłata za wpis do rejestru ratowników medycznych nie może być większa niż 1% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłaty nagród z zysku za ubiegły rok, ogłaszanego w drodze obwieszczenia przez prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, obowiązującego w dniu złożenia wniosku o wpis. Zgodnie z obecnym stanem opłata ta ma wynosić aż 6% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Czy tak powinniśmy wynagradzać osoby wykonujące zawód ratujący nasze zdrowie – ba! – życie?

Przemówienie senatora Macieja Łuczaka w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ustawa o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych ma na celu uregulowanie kwestii prawnych dotyczących przygotowania do zawodu, sposobu jego wykonywania, możliwości ciągłego dokształcania się, ponoszenia odpowiedzialności za czyny nieetyczne oraz zorganizowania samorządu zrzeszającego ratowników medycznych.

Ustawa jest odpowiedzią na postulaty zainteresowanych zawodem ratownika medycznego oraz już go wykonujących. Bardzo ważne jest, aby wziąć pod uwagę ich uwagi i postulaty, ponieważ to właśnie ratownicy medyczni są jednymi z najwyżżej ocenianych w kategorii zawodów zaufania publicznego. Nie można się temu dziwić – to ktoś pomiędzy lekarzem a sanitariuszem, zaś wiedza oraz staranne wyszkolenie pozwalają ratować zdrowie i życie drugiego człowieka. Ratowników oprócz kwalifikacji i doświadczenia muszą cechować odporność na stres oraz bardzo dobra kondycja fizyczna. Każdy, kto choć raz miał możliwość oglądać ratowników w akcji, zwrócił uwagę na ich wszechstronność: dbają o siebie, swoich współtowarzyszy, ale także o bezpieczeństwo poszkodowanych czy osób postronnych, skupiają się na wykonywaniu swoich zadań, jednakże na bieżąco obserwują wydarzenia toczące się wokół.

Ustawodawca uznał, że aby zawód ratownika medycznego nadal mógł się rozwijać, konieczne jest utworzenie samorządu zawodowego ratowników. Dzięki temu ich wspólne interesy i potrzeby będą reprezentowane oraz propagowane w ramach jednego przekazu. Ponadto samorząd będzie musiał sprawować nadzór nad wykonywaniem wspomnianego zawodu. Społeczeństwo szczególnie docenia osoby będące ratownikami medycznymi, dlatego należy doregulować kwestie prawne i dać im możliwość poszerzania wiedzy i kompetencji. Trzeba zapewnić ścieżki rozwoju zawodowego, bezpieczeństwo i jasność zasad. Ze względu na konieczność zapewnienia właściwego funkcjonowania zawodu ratownika medycznego jedyną instytucją, która jest właściwa do realizacji takiego zadania, jest samorząd.

Omawiana ustawa odpowiada także na postulaty dotyczące umożliwienia większego rozwoju zawodowego. W tym celu proponuje się utworzenie studiów drugiego stopnia w zakresie ratownictwa medycznego, co pozwoli uzyskać tytuł zawodowy magistra. Ponadto ustawa przewiduje wprowadzenie szkolenia specjalizacyjnego i możliwość zdobycia tytułu specjalisty.

Ważną kwestią, o którą szczególnie zabiegało środowisko ratowników, jest możliwość skorzystania z 6 dni płatnego urlopu szkoleniowego. Przyznanie tego przywileju wynika z podpisanego porozumienia z dnia 24 września 2018 r. pomiędzy ministrem zdrowia a Komitetem Protestacyjnym Ratowników Medycznych oraz Sekcją Krajową Pogotowia Ratunkowego i Ratownictwa Medycznego NSZZ „Solidarność”.

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewygłoszone podczas 52. posiedzenia Senatu

Zaangażowanie, empatia i dbałość o pacjentów sprawiają, że ratownicy medyczni są oceniani bardzo pozytywnie przez społeczeństwo. Należy dbać o ich rozwój i zadowolenie z wykonywania zawodu, ponieważ nigdy nie wiadomo, kiedy będziemy potrzebować ich pomocy. Przedstawioną ustawę o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych należy ocenić pozytywnie. Wprowadza ona wiele istotnych i znaczących zmian, które mają na celu zachowanie spokoju społecznego oraz zagwarantowanie bezpieczeństwa.

Przemówienie senatora Janusza Pęcherza w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad

Ustawa o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych ma na celu wprowadzenie do systemu prawnego przepisów regulujących w kompleksowy sposób wykonywanie zawodu ratownika medycznego oraz utworzenie ram prawnych dla działania samorządu ratowników medycznych, a także wprowadzenie zasad odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych.

Zawód ratownika medycznego – ocenia się, że wykonuje go ok. 23 tysiące pracowników, z tendencją mocno wzrostową, wzrost o 26% od roku 2016 – który cieszy się coraz większym zainteresowaniem młodych ludzi, co obserwuję również każdego roku w naborach do Akademii Kaliskiej, nie posiada swojego samorządu. Od 2006 r., kiedy uchwalono ustawę o państwowym ratownictwie medycznym, ratownicy medyczni starali się o uzyskanie swojego samorządu zawodowego. Czekali wiele lat, aby takie uregulowanie prawne zostało sfinalizowane.

Teraz to ma miejsce i nie odkryję nic nowego, jeśli powiem, że okres pandemii, wielkie zaangażowanie i działania ratownictwa medycznego, ratowników medycznych spowodowały, że ta ustawa, która od wielu lat zalegała w szufladach polskiego parlamentu, została dokończona i dzisiaj nad nią procedujemy.

Nie wszystkie oczekiwania tej ważnej grupy pracowników medycznych w tej ustawie są spełnione. Polskie Towarzystwo Ratowników Medycznych, czyli organizacja, która skupia ratowników medycznych, postulowało i w dalszym ciągu postuluje, żeby oprócz wprowadzenia tych wszystkich zapisów ustanowić stanowisko konsultanta krajowego do spraw ratownictwa medycznego. Mamy konsultanta krajowego w dziedzinie medycyny ratunkowej. Jeżeli chodzi o ratowników medycznych, takiego konsultanta, jak na razie, nie ma.

Były też postulaty, aby umożliwić ratownikom medycznym wykonywanie swojego zawodu również w formule jednoosobowej działalności gospodarczej, indywidualnej praktyki ratownika medycznego.

Ta ustawa była długo oczekiwana i jest bardzo potrzebna. Wprowadzenie do niej poprawek zaproponowanych przez senacką Komisję Zdrowia poprawi ją na tyle, że bez żadnych dodatkowych warunków mogę za nią zagłosować. Dziękuję za uwagę.

Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Rządowy projekt ustawy o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych, który procedujemy na dzisiejszym, pięćdziesiątym drugim, posiedzeniu Senatu, dotyczy kompleksowego uregulowania zasad wykonywania zawodu ratownika medycznego oraz określa m.in. wymagane uprawnienia kwalifikacyjne, organizację kształcenia oraz zasady ponoszenia odpowiedzialności zawodowej. Nowe przepisy powołują także samorząd zawodowy ratowników medycznych, na podobieństwo samorządów w innych medycznych zawodach zaufania publicznego.

Jak podkreślono w uzasadnieniu, projekt ma na celu „wprowadzenie do systemu prawnego przepisów regulujących w sposób kompleksowy wykonywanie zawodu ratownika medycznego oraz utworzenie ram prawnych dla działania samorządu ratowników medycznych oraz zasad odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych.

Praktyka stosowania dotychczasowych regulacji dotyczących wykonywania zawodu ratownika medycznego, zawartych w ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, doprowadziła do uznania, że dla dalszego prawidłowego funkcjonowania i rozwoju zawodu ratownika medycznego jest konieczne stworzenie możliwości, jakie daje powołanie samorządu zawodowego, jak też zgrupowanie w jednej ustawie przepisów o największym znaczeniu dla funkcjonowania tego zawodu, z uwagi na jego rolę w systemie ochrony zdrowia.

Zawód ratownika medycznego bezspornie należy do zawodów zaufania publicznego. Wykonywanie tego zawodu posiada znamiona realizowania misji społecznej w newralgicznym obszarze gwarantowanego w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej prawa do ochrony zdrowia. Szczególny charakter zawodu ratownika medycznego wynika ze znacznego udziału w procesie jego wykonywania podejmowania kwalifikowanych medycznych czynności ratunkowych wobec osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Zawód ten wiąże się z samodzielnością i niezależnością w wykonywaniu niejednokrotnie złożonych czynności, wymaga posiadania wysokich specjalistycznych kwalifikacji zawodowych oraz zakłada dostęp do tzw. danych wrażliwych osób trzecich.

Specyfika zawodu ratownika medycznego i jego społeczny wymiar bezsprzecznie stanowią o zasadności objęcia osób wykonujących ten zawód instytucją samorządu zawodowego.

Powołanie samorządu ratowników medycznych stanowi istotne wzmocnienie ochrony interesu publicznego w związku ze sprawowaniem przez samorząd pieczy nad należytych wykonywaniem zawodu zaufania publicznego. Realizowanie tego zadania przez samorząd przyczyni się do zapewnienia stanu, w którym czynności zawodowe ratowników medycznych będą realizowane na odpowiednim

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewygłoszone podczas 52. posiedzenia Senatu

poziomie wynikającym z wiedzy i umiejętności ratowników (deontologii zawodowej), z zachowaniem odpowiedniej jakości, poszanowaniem praw pacjenta oraz norm etyki zawodowej. Usytuowanie ratowników medycznych w systemie ochrony zdrowia i ich szczególna rola w procesie udzielania świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu medycyny ratunkowej powoduje, że zapewnienie wskazanego stanu przyczyni się do poprawy wskaźników w zakresie zdrowia publicznego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Środowiska ratowników medycznych i organizacje zawodowe ich reprezentujące w wielu wystąpieniach podnosiły kwestię zasadności ustanowienia samorządu tej grupy zawodowej jako instytucji stanowiącej wspólną reprezentację całej profesji. Realizacji przez samorząd zawodowy funkcji reprezentacji służy m.in. wyposażenie samorządu ratowników medycznych w szereg kompetencji w zakresie działania na rzecz i w interesie tej grupy zawodowej.

Natomiast z perspektywy państwa powołanie samorządu zawodowego stanowi zwiększenie partycypacji określonej grupy zawodowej w realizacji zadań publicznych na drodze powierzenia samorządowi realizacji zadań z dotychczasowego zakresu kompetencji władz publicznych”.

W Sejmie projekt przeszedł niemal jednogłośnie, a głosowało za nim 446 posłów. W pełni popieram niniejszy projekt. Dziękuję bardzo.

Przemówienie senatora Wadima Tyszkiewicza w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad

Celem projektowanej ustawy o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych jest uregulowanie w sposób kompleksowy wykonywania zawodu ratownika medycznego oraz utworzenie ram prawnych dla działania samorządu ratowników medycznych i zasad odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych.

W ramach wspomnianego samorządu jego jednostką organizacyjną z 4-letnią kadencją będzie Krajowa Izba Ratowników Medycznych z siedzibą w Warszawie. Należy w tym miejscu podkreślić, że zawód ratownika medycznego jest obecnie ostatnim zawodem, który nie ma własnego samorządu. Wprowadzenie tego rozwiązania doprowadzi do zrównania tej grupy zawodowej z innymi, co może przynieść wyłącznie pozytywne skutki.

Nowym i słusznym rozwiązaniem przewidzianym w ustawie jest możliwość kształcenia ratowników medycznych na studiach II stopnia, co pozwala na uzyskanie tytułu zawodowego magistra i dodatkowej wiedzy.

Ustawa określa również prawa i obowiązki ratowników medycznych. Wprowadza się zasadę odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych. Ratownicy medyczni będą podlegać odpowiedzialności zawodowej za naruszenie zasad etyki zawodowej oraz przewinienie zawodowe.

Ustawa przyznaje kierownikowi zespołu ratownictwa medycznego uprawnienia do ustalenia zgonu, jeśli zgon nastąpi w trakcie akcji medycznej, czego wcześniej przepisy nie przewidywały. Takie rozwiązanie jest słuszne i również od dawna było postulowane.

Bez wątplenia opisane rozwiązania są słuszne, stanowią krok w dobrą stronę i zasługują na poparcie. Jednakże w związku z projektowaną ustawą można mieć również 2 poważne wątpliwości dotyczące zgodności z konstytucją oraz inne pomniejsze zastrzeżenia natury technicznej, związane z zasadami prawidłowej legislacji. Notabene te wątpliwości były już przedmiotem opinii Biura Legislacyjnego Kancelarii Senatu w sprawie przedmiotowej ustawy, sporządzonej w dniu 4 listopada 2022 r., co znalazło odzwierciedlenie w pracach Komisji Zdrowia na posiedzeniu w dniu 7 listopada 2022 r. – druk senacki nr 856 A.

Odnosząc się do wspomnianych kwestii, należy zauważyć, że pierwszy zarzut dotyczy wątpliwości co do zgodności art. 7 ust. 2 opiniowanej ustawy z art. 87 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Przepis art. 7 ust. 1 określa zasady udzielania zgody na wykonywanie zawodu ratownika medycznego w okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Tymczasem w art. 7 ust. 2 wskazano, że minister właściwy do spraw zdrowia zamieszcza w BIP na swojej stronie podmiotowej wykaz dokumentów poświadczających spełnienie warunków, o których mowa we wspomnianym ust. 1. Z uwagi na to wspomniany przepis nakazuje ministrowi właściwemu do spraw zdrowia uregulować materię o charakterze powszechnie

obowiązującym w drodze informacji zamieszczanej w BIP. Tymczasem w świetle art. 87 konstytucji niedopuszczalne jest takie działanie, albowiem prawodawca, który zamierza unormować sytuację prawną określonych podmiotów – osób fizycznych, organów władzy publicznej, organizacji publicznych i prywatnych – musi legitymować się kompetencją udzieloną przez konstytucję i uczynić to w formie aktu normatywnego wskazanego w konstytucji, np. w ustawie, rozporządzeniu z mocą ustawy, rozporządzeniu, akcie prawa miejscowego, a ponadto należycie go ogłosić. Tych kryteriów nie spełnia przedmiotowa regulacja, w oparciu o którą w drodze decyzji ma być udzielona zgoda na wykonywanie zawodu ratownika medycznego. Zasadne zatem jest takie przerehabrowanie tego artykułu, aby nie naruszał przepisów konstytucji.

Drugi zarzut również dotyczy wątpliwości co do zgodności ustawy z konstytucją. Mianowicie przepis art. 216 projektowanej ustawy jest niezgodny z art. 118 ust. 1 oraz art. 119 ust. 1 i 2 konstytucji, albowiem został wprowadzony do jej tekstu w drodze poprawek zgłoszonych podczas drugiego czytania projektu, a zatem bez dochowania trybu wymaganego dla sejmowego postępowania ustawodawczego, czyli zasady trzech czytań.

Pozostałe kwestie natury technicznej i redakcyjnej zostały precyzyjnie opisane w treści opinii dotyczącej przedmiotowej ustawy sporządzonej przez Biuro Legislacyjne Kancelarii Senatu, z dnia 4 listopada 2022 r. Zasługują one na pełne poparcie, albowiem ich uwzględnienie sprawi, że projektowana ustawa stanie się jeszcze bardziej przejrzysta i czytelna.

Opisane poprawki, które zaproponowało biuro oraz komisja, jawią się jako zasadne i pożądane. W pozostałym zakresie, o czym była już mowa, projektowana ustawa nie budzi kontrowersji.

Niewątpliwie niniejsza ustawa była długo oczekiwana i jest bardzo potrzebna, wobec czego wnosi się o jej przyjęcie z uwzględnieniem wspomnianych poprawek.

Przemówienie senatora Grzegorza Czeleja w dyskusji nad punktem 9. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Nowelizacja ustawy, która jest przedmiotem dyskusji Wysokiej Izby, ma na celu modyfikację obecnie obowiązujących zasad waloryzacji poprzez podwyższenie najniższych świadczeń oraz zastosowanie ustawowego wskaźnika waloryzacji przy zapewnieniu minimalnej gwarantowanej podwyżki świadczenia na poziomie 250 zł. Nowelizacja zapewnia podwyższenie najniższych świadczeń do kwoty 1 tysiąca 588 zł 44 gr w przypadku emerytury, renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, renty rodzinnej i renty socjalnej oraz do 1 tysiąca 191 zł 33 gr w przypadku najniższej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Według ustawy waloryzacja tych świadczeń miała nastąpić 1 marca 2023 r. Modyfikacja zasad waloryzacji będzie zastosowana analogicznie do emerytur i rent rolników indywidualnych, służb mundurowych oraz emerytur pomostowych, nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych i rodzicielskich świadczeń uzupełniających. Obecnie przewiduje się, że wskaźnik waloryzacji będzie wynosił 113,8%. Świadczenia z systemu ubezpieczeniowego rolników również wzrosną o nie mniej niż 250 zł. Co równie ważne, ustawa reguluje też podwyższenie miesięcznej kwoty granicznej uprawniającej do przyznania świadczenia wyrównawczego dla działaczy opozycji antykomunistycznej. Rząd Prawa i Sprawiedliwości stara się w jak największym stopniu wspierać i chronić polskich seniorów przed skutkami światowego kryzysu gospodarczego wywołanego przez pandemię COVID-19 oraz straszną wojnę w Ukrainie.

Wysoka Izbo! W pełni popieram regulacje zawarte w ustawie o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw. Jednym z obszarów polityki państwa jest właśnie polityka społeczna i realizowanie założenia bezpieczeństwa socjalnego obywateli. Dziękuję.

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewyłoszone podczas 52. posiedzenia Senatu

Przemówienie senatora Beniamina Godyli w dyskusji nad punktem 9. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Ustawa o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw zakłada wzrost emerytur i rent o wskaźnik waloryzacji, który aktualnie jest na poziomie 113,8%.

Wzrost ten nastąpi od marca przyszłego roku. Ponadto mamy zagwarantowaną podwyższkę o 250 zł. Zatem najniższe świadczenie zostanie podwyższone do kwoty 1588,44 zł – w przypadku najniższej emerytury, renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, renty rodzinnej i renty socjalnej oraz 1191,33 zł – w przypadku najniższej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Zmiany zapowiadają również, iż w przypadku osób pobierających emeryturę częściową kwota waloryzacji nie będzie mogła być niższa niż 125 zł. Waloryzacja będzie miała również zastosowanie do emerytur i rent rolników indywidualnych, służb mundurowych oraz emerytur pomostowych, nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych i rodzicielskich świadczeń uzupełniających.

Ustawa wprowadza waloryzację świadczeń celem zachowania ich realnej wartości. Niestety przy obecnym poziomie inflacji ceny dóbr konsumpcyjnych w szybkim tempie wzrastają, zatem należy podjąć działania, które pozwolą emerytom i rencistom na dostosowanie ich świadczeń do wartości tych towarów. Dziękuję bardzo.

Przemówienie senator Agnieszki Gorgoń-Komor w dyskusji nad punktem 9. porządku obrad

Szanowny Panie Marszałku! Szanowni Państwo Senatorowie!

Ustawa o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw zakłada waloryzację emerytur i rent o procentowy wskaźnik waloryzacji, a także poprzez ustalenie minimalnej zagwarantowanej podwyżki. Podwyższa również miesięczną kwotę graniczną uprawniającą do przyznania świadczenia wyrównawczego, zgodnie z ustawą o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych, a także miesięczny próg wysokości otrzymywanych świadczeń, który uprawnia do świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

Bezspornie waloryzacja jest konieczna. Zgodnie z nowelizacją od marca 2023 r. emerytury i renty, w tym rolnicze, wzrosną o co najmniej 250 zł. Minimalne świadczenia wyniosą 1 tysiąc 588 zł 44 gr. Czy to dużo? W sytuacji pędzącej obecnie inflacji i katastrofalnej siły, wartości złotego to sprawa wątpliwa. Nie wiemy, jaki będzie poziom inflacji w przyszłym roku, nie wiemy, kiedy pan Glapiński w końcu będzie mógł udowodnić malejącą inflację, na razie wszystkie słowa prezesa Glapińskiego o sytuacji pod kontrolą są, jak widać, bez żadnego pokrycia.

Dlatego oczywiście nowelizujemy, waloryzujemy, ale cały czas trzymajmy rękę na pulsie. Sytuacja jest bardzo dynamiczna, a los seniorów, emerytów i rencistów nikomu nie może pozostawać obojętny. Dziękuję za uwagę.

Przemówienie senatora Macieja Łuczaka w dyskusji nad punktem 9. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ustawa o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw jest odpowiedzią na realne potrzeby świadczeniobiorców w kontekście aktualnych cen, wzrostu wynagrodzeń i wskaźnika inflacji. Jednocześnie ustawodawca proponuje wsparcie osób, które pobierają najniższe świadczenia. Dlatego też emerytury i renty w 2023 r. będą waloryzowane w sposób procentowo-kwotowy.

W myśl omawianej ustawy od dnia 1 marca 2023 r. emerytury i renty będą wyższe o wskaźnik waloryzacji, który na ten moment prognozuje się na poziomie 113,8%. Ta wartość może jednak ulec zmianie, a jej ostateczna wysokość będzie znana dopiero w lutym przyszłego roku.

Ustawodawca przewiduje wzrost świadczeń dla osób pobierających najniższe świadczenia, dlatego też wartość minimalna emerytury, renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, renty rodzinnej oraz renty socjalnej zostanie podniesiona do poziomu 1 tysiąca 588 zł 44 gr, a w przypadku najniższej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy – do kwoty 1 tysiąca 191 zł 33 gr.

Według ustawy renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy i renta inwalidzka III grupy wzrośnie o co najmniej 187 zł 50 gr. Jeśli chodzi o osoby pobierające emeryturę częściową, kwota waloryzacji nie będzie niższa niż 125 zł. Emerytury dla osób nieposiadających gwarancji wysokości najniższej emerytury z powodu nieprzepracowania co najmniej 20 lat w przypadku kobiet i 25 lat w przypadku mężczyzn zostaną podniesione według omówionego wcześniej wskaźnika waloryzacji. Z kolei podwyższenie świadczeń przedemerytalnych proponuje się na zasadzie dodania 250 zł do kwoty świadczenia przedemerytalnego.

Ustawodawca porusza również kwestię podniesienia miesięcznej kwoty granicznej uprawniającej do przyznania świadczenia wyrównawczego, zgodnie z ustawą o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych, do poziomu 3 tysięcy 46 zł 29 gr. Z kolei miesięczny próg wysokości otrzymywanych świadczeń, który uprawnia do świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, zostanie podwyższony do 2 tysięcy 157 zł 80 gr.

Proponowane zmiany pozwolą uzyskać wyższe kwoty z tytułu omawianych świadczeń. To z kolei będzie odpowiedzią na potrzeby zgłaszane przez emerytów i rencistów. Jednocześnie pozwoli im to podnieść komfort swojego życia w dobie niepewnej sytuacji gospodarczej i ekonomicznej.

Należy mieć na względzie, że sytuacja emerytów i rencistów nie należy do prostych – koszty życia stale rosną, a w przypadku osób starszych i schorowanych dochodzą dodatkowe i często nieplanowane w domowym budżecie wydatki z tytułu leczenia czy rehabilitacji. Dlatego też należy dbać o tę grupę, by zapewnić jej jak najlepsze warunki bytowe.

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewygłoszone podczas 52. posiedzenia Senatu

Reasumując, uważam, że przedstawioną ustawę o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw należy ocenić pozytywnie.

Przemówienie senatora Janusza Pęcherza w dyskusji nad punktem 9. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Sądzę, że ta nowelizacja ustawy o emeryturach i rentach z FUS i ta debata nie byłyby potrzebne, gdyby wcześniej uchwalono ustawę, w której ustalone zostałyby generalne zasady przyznawania rent i emerytur dla wszystkich uprawnionych. Ponieważ tak się nie dzieje od wielu lat, w debacie sejmowej i senackiej opozycja przedstawia swoje uzasadnione argumenty, a pan minister znów wraca do lat minionych i mówi: „Myślę, że jakbyśmy zapytali emerytów, czego doświadczyli za rządów Platformy Obywatelskiej i PSL, no to by nam wymienili podniesienie wieku emerytalnego... (*Oklaski*)... pięcioletnią waloryzację. Co tam jeszcze było?”

I kontynuuje: „Nie pamiętamy, dlatego nie mamy nawet co wspominać, i stąd agresja w tej debacie, bo praktycznie tych wystąpień merytorycznych było bardzo mało. Żałuję bardzo, bo kwestia jest bardzo poważna i wiemy, że grupa, którą szczególnie musimy otoczyć opieką, są emeryci i renciści. Waloryzacja emerytur na 2023 r. wychodzi naprzeciw tym oczekiwaniom. Przecież waloryzacja to jest właśnie kwestia związana z inflacją, wzrostem i wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń.

Warto przypomnieć, że jesteśmy pierwszym rządem, który oprócz waloryzacji stałej, procentowej dokłada do tego inne działania, czyli oprócz waloryzacji mamy trzynastą i czternastą emeryturę, kwotę wolną od podatku do 2 tysięcy 500 zł dla emerytów. Jest też kwota ponad 2 tysiące 200 zł, z której korzystają emeryci, są też inne programy, które pomagają seniorom – chodzi o kwotę 500+ dla osób niesamodzielnych – z których korzystają nasi seniorzy, szereg programów, które ich wspierają. To też jest cały komponent wsparcia naszych seniorów.

W tym roku zdecydowaliśmy, żeby była waloryzacja kwotowo-procentowa. Przypominam sobie jedną waloryzację kwotowo-procentową dokonaną przez poprzedników, to było 71 zł. My dajemy 250 zł. To jest kwota najniższego wynagrodzenia, która dotknie wszystkie świadczenia, które są do kwoty 1 tysiąc 811 zł. Czyli wszyscy, którzy dzisiaj mają taką wysokość, będą mieli wysokość emerytury, otrzymają co najmniej 1 tysiąc 811 zł, i w tej grupie, o co pytał poseł Tomaszewski, będą wszyscy rolnicy. Wszyscy rolnicy otrzymają 250 zł, czyli nie będzie takiej sytuacji, jaka była w ubiegłym roku, która dotyczyła rolników”.

Ustawa zakłada, że wszystkie emerytury i renty zostaną podwyższone zgodnie z wskaźnikiem waloryzacji obecnie prognozowanym na poziomie 113,8%, z gwarantowaną kwotą podwyżki wynoszącą 250 zł. Trzeba w tym miejscu zdecydowanie zaakcentować, że waloryzacja zaplanowana na 2023 r. wynika z rekordowej inflacji.

Emeryci i renciści będą się cieszyć z każdej podwyżki ich uposażenia. Oni w swoim zawodowym życiu zrobili wiele, a dzisiaj ich los zależy od rządzących. Co roku słyszą, że potrzebne jest systemowe rozwiązanie, które sprawi, że będą

godnie żyć, a ich świadczenia będą rosły systemowo. Z roku na rok liczba osób z minimalnym świadczeniem rośnie, a najniższa emerytura spada w stosunku do najniższego wynagrodzenia. W 2014 r. najniższa emerytura stanowiła 50% płacy minimalnej, natomiast w 2023 r. będzie to jedynie 44% płacy minimalnej.

Kolejną rzeczą, jaką obserwujemy przez ostatni okres rządów, jest spłaszczenie wysokości świadczeń. A zatem dłuższa praca oraz odprowadzanie składek coraz mniej się opłaca, finalnie i tak coraz większa grupa emerytów otrzymuje świadczenie w takiej samej wysokości. Nie wystarcza im na utrzymanie dotychczasowego poziomu życia. Proponowana waloryzacja dopiero od marca 2023 r. ma być na poziomie 113,8%, podczas gdy obecnie inflacja jest już na poziomie 17,9%, a prognozowana na marzec przyszłego roku może wynieść nawet 20%.

Dobrze, że w obecnych rozwiązaniach korzystacie z waloryzacji kwotowo-procentowej. Ale czy, idąc dalej, nie należałoby skorzystać z rozwiązań, które zaproponował premier Donald Tusk jeszcze w styczniu tego roku, a mianowicie dotyczących drugiej waloryzacji? To właśnie druga waloryzacja, we wrześniu tego roku, rozwiązałaby po części problem utraty wartości emerytury, bo obecnie ta wartość staje się coraz niższa. Należy uchronić naszych seniorów przed postępującym ubóstwem i coraz większą biedą.

Niezależnie od poczynionych przeze mnie uwag zgłoszę za tą ustawą, licząc na przygotowanie zmian systemowych, dających emerytom i rencistom gwarancję bezpieczeństwa ekonomicznego. Dziękuję za uwagę.

Przemówienie senatora Adama Szejnfelda w dyskusji nad punktem 9. porządku obrad

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych waloryzacja świadczeń emerytalno-rentowych przeprowadzana jest co roku, od dnia 1 marca, przy zastosowaniu procentowego wskaźnika waloryzacji, który odpowiada średniorocznemu wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększonemu o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym. Niestety, obserwowany skokowy wzrost cen oraz ciągle wzrastająca inflacja powodują coraz gorszą sytuację emerytów i rencistów, w tym inwalidów wojennych.

Omawiana w Senacie ustawa o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw zakłada waloryzację procentowo-kwotową emerytur i rent, tj. o procentowy wskaźnik waloryzacji, a także poprzez ustalenie minimalnej zagwarantowanej podwyżki. To bardzo ważne rozwiązanie. Podwyższa się także omawianą ustawą miesięczną kwotę graniczną uprawniającą do przyznania świadczenia wyrównawczego, zgodnie z ustawą o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych, a także miesięczny próg wysokości otrzymywanych świadczeń, który uprawnia do świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

Proponowana modyfikacja zasad waloryzacji będzie zastosowana analogicznie również do emerytur i rent rolników indywidualnych, służb mundurowych oraz emerytur pomostowych, nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych i rodzicielskich świadczeń uzupełniających.

Są to bardzo potrzebne i ważne rozwiązania, dlatego będę głosował za przyjęciem tej ustawy.

Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 9. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, który procedujemy na dzisiejszym, pięćdziesiątym drugim, posiedzeniu Senatu, dotyczy zapewnienia zachowania realnej wysokości świadczeń z ubezpieczenia społecznego przy jednoczesnym dodatkowym wsparciu świadczeniobiorców o najniższych świadczeniach poprzez wprowadzenie w 2023 r. zmiany zasad waloryzacji rent i emerytur.

Jak podkreślono w uzasadnieniu: „W ostatnich latach, by chronić poziom najniższych świadczeń emerytalno-rentowych, zasady waloryzacji były modyfikowane. W 2012 r. incydentalnie została wprowadzona, w miejsce waloryzacji procentowej, waloryzacja kwotowa. Świadczenia emerytalno-rentowe zostały podwyższone co do zasady o kwotę 71 zł. W 2013 r. wskaźnik waloryzacji wyniósł 104,0% (przeciętna podwyżka 70,61 zł), natomiast w 2014 r. świadczenia emerytalno-rentowe zostały podwyższone wskaźnikiem waloryzacji na poziomie 101,6% (przeciętna podwyżka 29,87 zł).

W 2015 r. świadczenia emerytalno-rentowe zostały podwyższone wskaźnikiem waloryzacji wynoszącym 100,68%, jednak co do zasady nie mniej niż o kwotę wynoszącą 36 zł. W 2016 r. wsparciem dla szerokiej grupy emerytów i rencistów, z jednoczesnym zachowaniem wartości realnej wszystkich emerytur i rent, była wypłata jednorazowego dodatku (od 50 zł do 400 zł netto). W 2017 r., przy wskaźniku waloryzacji 100,44%, zagwarantowana została minimalna podwyżka świadczeń na poziomie 10 zł. Jednocześnie w tym samym roku podwyższone zostały najniższe świadczenia emerytalno-rentowe. Dla osób spełniających warunki stażowe najniższa emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i renta rodzinna wzrosły z kwoty 882,56 zł do kwoty 1000 zł, co oznaczało wzrost o 117,44 zł, tj. o 13,3%.

W 2018 r. świadczenia emerytalno-rentowe były podwyższone wskaźnikiem waloryzacji 102,98%. W 2019 r. świadczenia emerytalno-rentowe wzrosły o ustawowy wskaźnik waloryzacji (102,86%), jednak nie mniej niż o 70 zł. Dodatkowo w maju 2019 r. emeryci i renciści otrzymali jednorazowe świadczenie pieniężne w kwocie 1100 zł brutto.

W 2020 r., analogicznie jak w roku 2019 r., zmodyfikowano obecnie obowiązujące zasady waloryzacji. Świadczenia emerytalno-rentowe wzrosły o ustawowy wskaźnik waloryzacji (103,56%), jednak nie mniej niż o 70 zł. Najniższa emerytura i renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy oraz renta rodzinna zostały podwyższone do kwoty 1200 zł brutto. Jednocześnie w tym samym roku wprowadzono – na stałe – dodatkowe roczne świadczenie pieniężne (tzw. 13 emeryturę). W 2021 r. świadczenia emerytalno-rentowe wzrosły o wskaźnik waloryzacji wynoszący 104,24%, natomiast w 2022 r. o wskaźnik waloryzacji

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewygłoszone podczas 52. posiedzenia Senatu

wynoszący 107%. W 2022 r., wynikający z wyliczeń wskaźnik waloryzacji emerytur i rent, oparty na opublikowanych przez Prezesa GUS wskaźnikach wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych (105,1%) oraz 20% udziale realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej (103%), kształtujący się na poziomie 105,7%, nie zapewniał odczuwalnej podwyżki, adekwatnej do wzrostu cen podstawowych dóbr i usług.

Stąd też realizując skuteczną politykę wsparcia seniorów, chcąc w większym stopniu zabezpieczyć ich sytuację finansową w związku z rosnącymi cenami towarów i usług konsumpcyjnych, Rada Ministrów w dniu 11 lutego 2022 r. przyjęła rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2022 r., ustalając wysokość przedmiotowego zwiększenia na poziomie 63,33% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2021 r. (wcześniej był to poziom 20%). W związku z powyższym, wskaźnik waloryzacji emerytur i rent w 2022 r. wyniósł 107,0%.

W okresie ostatnich lat zasady waloryzacji świadczeń i mechanizm jej przeprowadzania były przedmiotem licznych zmian. Pomimo wprowadzenia zmian idących w kierunku poprawy sytuacji osób pobierających najniższe świadczenia emerytalno-rentowe, od 2015 r. do 2021 r. najniższa emerytura wzrosła o ponad 42%, a w odniesieniu do 2022 r. wzrost najniższej emerytury (od 2015 r.) to ponad 52%, wysokość tych świadczeń wciąż uznawana jest za niewystarczającą w odniesieniu do kosztów utrzymania. Stąd też w 2023 r., analogicznie jak w poprzednich latach, proponuje się modyfikację obecnie obowiązujących zasad waloryzacji, polegającą na:

a) podwyższeniu najniższych świadczeń odpowiednio do:

— 1588,44 zł w przypadku najniższej emerytury, renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, renty rodzinnej i renty socjalnej,

— 1191,33 zł w przypadku najniższej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy,

b) zastosowaniu ustawowego wskaźnika waloryzacji, przy zapewnieniu minimalnej gwarantowanej podwyżki świadczenia na poziomie 250 zł.

Zgodnie z projektowaną regulacją wszystkie emerytury i renty zostaną podwyższone wskaźnikiem waloryzacji, z gwarantowaną kwotą podwyżki 250 zł (art. 6 ust. 1 projektowanej ustawy)”.

W Sejmie projekt przeszedł niemal jednogłośnie, a głosowało za nim 444 posłów. W pełni popieram niniejszą ustawę. Dziękuję bardzo.

Przemówienie senatora Wadima Tyszkiewicza w dyskusji nad punktem 9. porządku obrad

Projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw zakłada modyfikację obecnie obowiązujących zasad waloryzacji poprzez podwyższenie najniższej emerytury, renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, renty rodzinnej i renty socjalnej do kwoty 1 tysiąca 588 zł 44 gr, zaś najniższej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy – do kwoty 1 tysiąca 191 zł 33 gr.

Jednocześnie przy ustalaniu podwyżki wszystkich emerytur i rent ustawa zakłada zastosowanie wskaźnika waloryzacji i zapewnia minimalną gwarantowaną podwyżkę na poziomie 250 zł. Wspomniana waloryzacja zaplanowana na 2023 r. wynika z rekordowej inflacji.

Projekt ustawy jest oczywiście jak najbardziej zasadny i potrzebny, albowiem seniorzy wymagają ochrony w obecnej sytuacji gospodarczej i zasługują na godne życie. Jednakże obawy budzi to, czy przewidziana w projekcie waloryzacja nadąży za szalejącą inflacją i drożyzną. Analizy pokazują, że proponowane rozwiązania nie wystarczą na utrzymanie dotychczasowego poziomu życia.

Biorąc pod uwagę powyższe, moim zdaniem przedmiotowy projekt zasługuje na poparcie, z tym że zasadnym jawi się zwiększenie przewidzianego w nim wskaźnika waloryzacyjnego. Jednocześnie postuluje się, aby nie poprzestać na tych zmianach i wprowadzać systemowe zmiany, które pozwolą seniorom na godne życie.

Przemówienie senatora Grzegorza Czeleja w dyskusji nad punktem 10. porządku obrad

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Nowelizacja ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych służy doprecyzowaniu przepisów w zakresie dokumentów poświadczających, wprowadzenia zmian w zakresie nienależnie pobranych świadczeń polegających na poszerzeniu katalogu przepisów, które należy stosować w odniesieniu do świadczeń innych niż z ubezpieczeń społecznych, podpisywania decyzji, postanowień i pism nadrukiem imienia i nazwiska, co przyspieszy cały proces wydawania decyzji, postanowień oraz innych pism, które są sporządzane w sposób masowy z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Rozwiązania te przewiduje się również w rozstrzyganych przez organy emerytalne sprawach, o których mowa w ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej.

Rozwiązania zawarte w ustawie dotyczą uregulowania w zakresie płatników składek, którzy zawarli umowę o ulgę w sprawie spłaty należności. Ustawa reguluje również kwestię przepisów dotyczących płatnika składek, który korzysta z ulg w postaci odroczenia terminu płatności lub rozłożenia należności na raty. Ustawa przyjmuje normę, że osoba nie ma zadłużenia z tytułu składek po spełnieniu ustawowych warunków, to znaczy: opłaca należności z tytułu składek w terminach i wysokości ustalonych w umowie oraz nie posiada zadłużenia z tytułu należności z tytułu składek nieobjętych umową. W związku z tym płatnik składek, który na bieżąco opłaca należności wynikające z zawartej z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych umowy, w momencie choroby czy wypadku otrzyma świadczenia z ubezpieczenia chorobowego lub wypadkowego.

Wysoka Izbo, ustawa o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw zawiera wiele pozytywnych zmian dla obywateli, szczególnie jeśli chodzi o proces administracyjno-prawny, także przyspieszenie tego procesu. Wobec tego popieram przedmiotową ustawę. Dziękuję.

Przemówienie senatora Janusza Pęcherza w dyskusji nad punktem 10. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Procedowana dzisiaj ustawa o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw przewiduje zmiany porządkujące w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych i w innych ustawach. Rozwiązania dotyczą uregulowania w zakresie płatników składek, którzy zawarli umowę o ulgę w sprawie spłaty należności. Problem pojawił się po zmianach, które weszły w życie 1 stycznia 2022 r., a związane były z Polskim Ładem.

Ustawa poprawia funkcjonowanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ale też rozwiązuje jeden z problemów związanych z płatnikami składek w przypadku rozłożenia na raty należności czy odroczenia terminu płatności składek, a także w sytuacjach dotyczących zasiłku chorobowego. Sprawy te zostaną uporządkowane ustawowo tak, aby w przypadku rozłożenia należności na raty również te osoby nie były traktowane jako dłużnicy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Rozwiązania dotyczą również zmiany w zakresie doręczania pism w postaci elektronicznej – są to zmiany w zakresie doręczania pism przez ZUS i do ZUS. Zmiany dotyczą również m.in. doprecyzowania przepisów w zakresie dokumentów poświadczających, są także zmiany w zakresie nienależnie pobranych świadczeń, podpisywania decyzji i inne.

Ustawa naprawia błędy legislacyjne popełnione przez większość sejmową w poprzednich procesach legislacyjnych, wynikające z nadmiernego pośpiechu legislacyjnego, chaosu, bałaganu, niesłuchania ekspertów, odrzucania poprawek senackich, przygotowanych rzetelnie przez legislatorów Bura Legislacyjnego Senatu i dogłębnie omówionych na posiedzeniach komisji. Po już 3 latach trwania obecnej kadencji Sejmu i Senatu można byłoby przyjąć, że zgłaszane przez opozycję poprawki, zarówno legislacyjne, jak i merytoryczne, zmierzają w większości przypadków do poprawy procedowanych w pośpiechu ustaw. Dziękuję za uwagę.

Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 10. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw, który procedujemy na dzisiejszym, pięćdziesiątym drugim, posiedzeniu Senatu, dotyczy usprawnienia procesu wydawania decyzji, postanowień oraz innych pism sporządzanych w sposób masowy z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, co ma zapewnić skuteczne doręczenie korespondencji, zarówno wysyłanej do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jak i wysyłanej przez ZUS do płatników składek.

Jak podkreślono w uzasadnieniu: „Proponowane zmiany dotyczą między innymi doprecyzowania przepisów w zakresie dokumentów poświadczających, zmian w zakresie nienależnie pobranych świadczeń polegających na poszerzeniu katalogu przepisów, które należy stosować do świadczeń innych niż z ubezpieczeń społecznych, podpisywania decyzji, postanowień i pism nadrukiem imienia i nazwiska, co przyspieszy cały proces wydawania decyzji, postanowień oraz innych pism, które są sporządzane w sposób masowy z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zwanego dalej «Zakładem» lub «ZUS», przepisów dotyczących płatnika składek, który korzysta z ulg w postaci odroczenia terminu płatności lub rozłożenia należności na raty, a także zmian w zakresie doręczania pism w postaci elektronicznej. Ostatnia zmiana ma charakter porządkujący i ma na celu zapewnienie skutecznego doręczania pism zarówno wysyłanych do ZUS, jak i wysyłanych przez ZUS. [...]»

Platforma Usług Elektronicznych (PUE) jest elektroniczną skrzynką podawczą ZUS. Obecnie liczba zarejestrowanych profili, tj. klientów, którzy mają założone konto na PUE, to ponad 9 mln. Liczba ta stale wzrasta z uwagi na zmianę sposobu komunikacji klientów z urzędami na formę elektroniczną. Tak duża liczba klientów korzystających z PUE pozwala na coraz większy udział korespondencji elektronicznej wysyłanej przez ZUS. Dodatkowo obsługa wniosków składanych w ramach tarcz antykryzysowych, programów Dobry Start, Rodzina 500+ oraz rodzinny Kapitał Opiekuńczy zakłada komunikację z klientem tylko w sposób elektroniczny za pośrednictwem PUE.

Ponadto ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 569, z późn. zm.) wprowadza dla obywateli i przedsiębiorców jeden adres elektroniczny, który ma służyć komunikacji elektronicznej. Część klientów ma ustawowy obowiązek posiadania takiego adresu w terminie wskazanym w ustawie z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, a pozostali mają możliwość skorzystania z tych rozwiązań”.

W Sejmie projekt przeszedł niemal jednogłośnie, głosowało za nim 445 posłów. W pełni popieram niniejszą ustawę. Dziękuję bardzo.

Przemówienie senatora Ryszarda Świlskiego w dyskusji nad punktem 10. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw ma na celu doprecyzowanie przepisów dotyczących dostarczania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych pism w postaci elektronicznej, jak również sposobu ich opracowania z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego. Ponadto nowelizacja ustawy umożliwi uprawnionym osobom wystąpienie z wnioskiem o zmianę tzw. renty uczniowskiej na rentę socjalną.

Nowelizacja ustawy reguluje kilka istotnych kwestii ważnych dla efektywnego funkcjonowania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W głównej mierze zmiany dotyczą podpisywania postanowień i decyzji ZUS nadrukiem imienia i nazwiska. Doprecyzowano również przepisy w zakresie nienależnie pobranych świadczeń oraz uregulowano zasady dotyczące płatników składek, którzy zawarli umowę o rozłożeniu na raty należności lub odroczeniu terminu płatności.

Osobiście uważam, że dobrym rozwiązaniem jest uregulowanie kwestii związanej z możliwością łączenia renty uczniowskiej z innymi świadczeniami. Obecnie renta uczniowska nie funkcjonuje w systemie prawnym, ponieważ została zastąpiona przez rentę socjalną, co oznacza, że renta ta przysługuje osobom, które są niezdolne do pracy z powodu choroby lub naruszenia sprawności, które powstało przed ukończeniem osiemnastego roku życia w tracie nauki w szkole albo w szkole wyższej przed ukończeniem dwudziestego piątego roku życia. ZUS często wydawał różne decyzje, które były niejasne dla zainteresowanych oraz wprowadzały ogromne zamieszanie.

Omawiana ustawa naprawi wszystkie błędy, które zostały popełnione w poprzednich procesach legislacyjnych. Chaos, brak porozumienia z ekspertami oraz środowiskiem społecznym, jak również tworzenie prawa w pośpiechu świadczy tylko o braku kompetencji i niestabilności rządzących. Dopiero po wysłuchaniu postulatów grup społecznych zgłaszających uwagi do poprzednich prac legislacyjnych następuje refleksja i chęć naprawienia błędów. Ale lepiej późno niż wcale. Dziękuję.

Przemówienie senator Agnieszki Gorgoń-Komor w dyskusji nad punktem 11. porządku obrad

Szanowny Panie Marszałku! Szanowni Państwo Senatorowie!

Nowelizacja ustawy o kuratorach sądowych reguluje kwestie dotyczące zarówno naboru na aplikację kuratorską, jak i samej aplikacji oraz kończącego ją egzaminu. Wprowadza także zmiany w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej kuratorów, doprecyzowuje kompetencje Krajowej Rady Kuratorów i rozszerza nadzór ministra sprawiedliwości oraz prezesów sądów nad kuratorską służbą sądową.

Z pewnością kuratorzy są jednym z fundamentów polskiego wymiaru sprawiedliwości, mają podstawowe znaczenie dla jakości i sprawności wykonywania orzeczeń sądowych. Kuratorzy od dawna wskazywali, że obowiązująca regulacja, choć sprawdzała się przez minionych 20 lat, wymaga dostosowania do zmieniającej się rzeczywistości, m.in. w zakresie praw i obowiązków kuratorów sądowych. To zrozumiałe, świat się zmienia, wszystko pędzi do przodu, obowiązków nie ubywa i dlatego stale trzeba dostosowywać prawo.

Jest jednak kilka wątpliwości, m.in. w zakresie nowelizacji zapisów dotyczących powoływania kuratora okręgowego. Zgodnie z obowiązującymi obecnie przepisami kuratora okręgowego powołuje na 6-letnią kadencję prezes sądu okręgowego spośród kandydatów wybranych przez okręgowe zgromadzenie kuratorów ze swego grona bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy członków zgromadzenia. Po zmianie, i na te obawy wskazują sami kuratorzy, będzie go powoływał minister sprawiedliwości spośród kuratorów zawodowych okręgu, w którym pełni on służbę albo, co bardzo istotne, spoza tego okręgu. Czy to kolejna furтка do obstawienia stanowisk swoimi nominatami? Ta kwestia jest niezwykle niepokojąca. Dziękuję za uwagę.

Przemówienie senatora Mariusza Gromki w dyskusji nad punktem 11. porządku obrad

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ze względu na fakt, że funkcjonowanie kuratorskiej służby sądowej ma ogromny wpływ na działanie wymiaru sprawiedliwości, jak również ze względu na to, że jest to zawód bardzo obciążający – należy tu też brać pod uwagę wiele wątpliwości interpretacyjnych co do unormowań regulujących te kwestie – niezbędne jest znowelizowanie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych.

Słusznie wprowadzono regulacje umożliwiające kuratorowi zawodowemu pokrzywdzonemu przestępstwem w związku z wykonywaniem czynności służbowych uzyskanie od pracodawcy zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu karnym, w którym uczestniczył w charakterze pokrzywdzonego lub oskarżyciela posiłkowego. Kuratorowi społecznemu zwrot tychże kosztów przysługuje od sądu rejonowego. Przemawia za tym specyfika pracy kuratorów sądowych, bardzo różniąca się od pracy innych osób zatrudnionych w sądownictwie, a jednocześnie charakteryzująca się zagrożeniami podobnymi do tych, jakie dotyczą funkcjonariuszy Policji czy Służby Więziennej. Podkreślenia jednak wymaga, iż pozytywnie należy ocenić zapis o braku przesłanek do zwrotu kosztów kuratorowi sądowemu, jeżeli sąd zasądził wydatki związane z ustanowieniem pełnomocnika. Bezsprzeczne jest, iż kuratorzy sądowi ze względu na pracę ze szczególnymi kategoriami osób, m.in. ze sprawcami przestępstw, osobami z zaburzeniami, jak również uzależnionymi, są bardzo narażeni na stres. Zasadne są więc wszelkie rozwiązania mające na celu zapewnienie kuratorowi zawodowemu pomocy psychologicznej. Dzięki procedowanej ustawie nie będzie już wątpliwości, że to prezes sądu rejonowego będzie podejmował czynności z zakresu stosunku pracy wobec kuratora zawodowego, a prezes sądu okręgowego wobec kuratora okręgowego i zastępcy kuratora okręgowego. Słuszne jest także rozszerzenie kompetencji prezesa sądu okręgowego, który może mianować kuratora zawodowego, przenieść go do innego sądu oraz zawiesić w czynnościach.

Jestem przekonany, że dzięki procedowanym zmianom poprawi się organizacja kuratorskiej służby sądowej, jak również jakość i efektywność pracy kuratorów. Odformalizowane zostaną również procedury rozstrzygania spraw kadrowych kuratorów zawodowych, dzięki czemu możliwe będzie podejmowanie szybkich decyzji personalnych.

Przemówienie senator Joanny Sekuły w dyskusji nad punktem 11. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Pragnę zapewnić szanowne senatorki i senatorów o wyjątkowości oraz znaczeniu dla środowiska kuratorów sądowych, w tym Krajowej Rady Kuratorów, poprawek proponowanych do ustawy o zmianie ustawy o kuratorach. Zgodnie z treścią art. 1 niniejszej ustawy „kuratorzy sądowi realizują określone przez prawo zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu”. Pojęcia i definicje przytoczone w tymże artykule ustawy są oczywiście rozwinięte w dalszych częściach tego aktu prawnego, którego adresatami są zasadniczo pracownicy wymiaru sprawiedliwości, organów ścigania, pracownicy szkół, ośrodków i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Zamierzam z tego miejsca przekonać parlamentarzystów dwóch Izb – jak sądzę, poprawkami tymi zajmie się Sejm — by uwzględnili w głosowaniu, bez względu na przynależność partyjną, poprawki zaproponowane przez środowisko kuratorów zawodowych ze względu na szczególny charakter służby tych osób, służby, podkreślam, wobec wszystkich obywateli RP bez względu na przekonania i konotacje polityczne. Osoby wykonujące ten zawód dotychczas nie posiadały wystarczających gwarancji prawnych w przedmiocie bezpieczeństwa osobistego, własnego, jak i swoich rodzin. Nie mogą one stosować środków przymusu bezpośredniego w sytuacjach kryzysowych, zazwyczaj pracują w pojedynkę. Czas ich pracy w zasadzie nie jest normowany w sposób charakterystyczny, przyporządkowany etatom. Kuratorzy sądowi muszą kontrolować, wychowywać, resocjalizować, diagnozować oraz oddziaływać względem dozorowanych czy nadzorowanych, czyli, mówiąc ogólnie, podopiecznych za dnia, po południu, wieczorem, w soboty, niedziele i święta. Dotychczas nie mieli także zapewnionej pomocy psychologicznej. A przecież ta grupa zawodowa jest swoistym przedłużeniem władzy sądowniczej. Sposób, metody oraz jakość i efektywność wykonywania zadań, w tym sprawdzania realizacji obowiązków nałożonych przez sąd, wiąże się ściśle z długofalowym procesem przywracania sprawców czynów zabronionych, w tym nieletnich, z powrotem do społeczeństwa, zgodnie z obowiązującymi normami moralnymi, obyczajowymi czy też kulturowymi na danym obszarze oddziaływania. Kuratorów sądowych zawodowych i społecznych, o których nowelizacja, zdaje się, zapomina, można określić przysłowiowymi strażnikami i gwarantami tego, aby wyroki sądowe w sprawach karnych lub rodzinnych były po prostu przestrzegane. Ci funkcjonariusze publiczni często odwiedzają w domach rodziny patologiczne, dysfunkcyjne, zaburzone i zmierzają się z całym wieloaspektowym okrucieństwem współczesnej Polski – w trudnych warunkach, w trudnym terenie, w mateczniku osób potrzebujących pomocy. Dotyczy to zwłaszcza kuratorów sądowych społecznych. W imieniu państwa polskiego – podkreślam, naszego państwa – funkcjonariusze publiczni, jakimi

są kuratorzy, „uzdrawiają” niedostosowaną tkankę społeczną w celu odpowiedniego funkcjonowania w taki sposób, aby wszystkim pozostałym grupom i warstwom społecznym żyło się lepiej i bezpieczniej. Ta praca to służba, ciężka i odpowiedzialna. Przechodzę więc z uwagą do omówienia proponowanych poniżej poprawek.

Poprawka dotycząca art. 13 ust. 3. Proponuje się tutaj nadać przepisom brzmienie zgodne z wolą i oczekiwaniami nie tylko tego środowiska, ale i środowiska innych zawodów wspierających polskie rodziny: „3. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z Krajową Radą Kuratorów Sądowych, określi, w drodze rozporządzenia, standardy obciążenia pracą kuratora zawodowego, zawierające rodzaje spraw i czynności podejmowanych przez kuratorów zawodowych, uwzględniając czas potrzebny na ich wykonanie”.

Należy zauważyć, że w obowiązującym stanie prawnym art. 13 ust. 3 mówi o tym, że minister sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Kuratorów, określi, w drodze rozporządzenia, standardy obciążenia pracą kuratora zawodowego, uwzględniając wielkość indywidualnego obciążenia kuratora pracą przy wykonywaniu dozorów, nadzorów oraz innych czynności, w stopniu zapewniającym szybkie i prawidłowe wykonywanie orzeczeń sądu. Upoważnia się zatem ministra sprawiedliwości do jednostronnego ocenienia obciążenia kuratorów pracą, niemal w całkowitym oderwaniu od norm czasu pracy i odpoczynku, nie licząc się ze stanowiskiem przedstawicieli Krajowej Rady Kuratorów. Praktyka powszechnie stosowana przez prawodawcę nie może wyglądać tak, że zdanie zawodowego organu samorządowego w istotnych aspektach branżowych jest całkowicie pomijane. Stosowane mają być statystki tzw. uśredniające, w których zgodnie z nowelą proponowaną przez stronę rządową mają się znaleźć enumeratywnie określone, przypisane zadania równomiernie rozłożone przez zespoły kuratorskiej służby sądowej, które z kolei będą decydowały komu można i komu należy jeszcze dodać zadania, bo jego średnia obciążenia pracą jest niższa. Standardy obciążenia pracą kuratorów sądowych w mojej ocenie są konieczne do wprowadzenia, gdyż przy uwzględnianiu ogólnej charakterystyki pracy kuratorów, służby przedstawionej na wstępie, nie można się opierać na suchych danych statystycznych. Najważniejszy jest człowiek wykonujący tę służbę, czyli czynnik ludzki. Obecnie w statystykach nie uwzględnia się kwestii wywiadów środowiskowych, spraw zawieszonych, udziału w pracach zespołów interdyscyplinarnych, grupach roboczych, odbiorach dzieci itp.

Analizując wszystkie poprawki proponowane przez środowisko kuratorów sądowych, zwróciłam szczególną uwagę na propozycje przyjęcia następującej poprawki – nr 2 – dotyczącej art. 90, kwestii dotychczas w ogóle nienowelizowanej, w brzmieniu: w art. 90 ust. 2 wyrazy „wynosi od 2% do 4%” zastąpić wyrazami „wynosi od 4% do 8%”; w art. 90 ust. 4 skreślić wyrazy „w postępowaniu wykonawczym” oraz skreślić wyrazy „w wysokości 4%” zastępując je wyrazami „w wysokości 8%”. Z kolei w nowelizowanej ustawie proponuje się w pkt 71 lit. c, dotyczącym art. 91, w zmienianym ust. 2 wyraz „10%” zastąpić wyrazem „20%”.

W Polsce mamy ok. 30 tysięcy kuratorów sądowych społecznych. Uwzględnić należy fakt, iż wykonują oni w znacznej mierze zadania tożsame pod względem jakościowym i merytorycznym co kuratorzy sądowi zawodowi, wspomagając zawodowych kuratorów poprzez swój wkład pracy dający gwarancję rzetelności, a także poprzez wykorzystanie wiedzy specjalistycznej i posiadanych uprawnień. Kuratorami sądowymi społecznymi są głównie pedagodzy, psycholodzy, terapeuci, wychowawcy placówek resocjalizacyjnych czy opiekuńczych, policjanci, osoby posiadające wykształcenie prawnicze. Są oni szczególnie narażeni na wszelkie ryzyka opisane i przedstawione na wstępie.

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewyłoszone podczas 52. posiedzenia Senatu

Zwróćmy uwagę na to, że koszt, obciążenie Skarbu Państwa w przypadku przyjęcia tejże poprawki nie będzie znaczne w porównaniu z innymi kosztami, wydatkami budżetowymi i pozabudżetowymi, natomiast korzyści dla milionów Polaków będą znaczne. Zatrzymajmy w sądach kuratorów społecznych, którzy dzisiaj za wykonanie od kilku do kilkunastu czynności o różnym standardzie, w tym o różnym stopniu trudności, otrzymują kwoty od 40 zł do zaledwie 81,28 zł, a poświęcają swój czas – jeden nadzór lub dozór może sumarycznie trwać nawet kilkanaście godzin. Są sytuacje, w których kurator sądowy społeczny poświęca kilkanaście godzin na 1 rodzinę, szczególnie w zespołach kuratorów do spraw orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich. Tacy kuratorzy często nie zastają na miejscu domowników czy innych osób zainteresowanych dobrem dzieci – pedagogów, psychologów, nauczycieli, policjantów i innych – i muszą ponawiać określone czynności. Musimy pamiętać, że jeżeli wykreujemy narzędzia do bardziej skutecznej pracy, służby kuratorów sądowych, umożliwimy im tym samym bardziej wydajną pracę, ale głównie zapobiegniemy wielu potencjalnym tragediom rodzinnym, którymi media niemal codziennie nas przytłaczają.

Argumenty szczegółowo przedstawione przez krajową radę kuratorów zawodowych oraz uzasadnienie w sprawie zlecenia kuratorom sądowym społecznym zadań dotyczących sporządzania wywiadów środowiskowych w ramach postępowań rozpoznawczych i przygotowawczych, związanych z orzeczeniami sądowymi – w tym przesłanka zwiększonego nakładu pracy i wysiłku wykonywanych w postępowaniu wykonawczym – całkowicie do mnie przemawiają, dlatego proponuję cele poprawki nr 2 uwzględnić w całości w przyszłej propozycji legislacyjnej.

Po uwzględnieniu proponowanych poprawek będę głosowała za przyjęciem procedowanej ustawy. Jest to bardzo oczekiwane przez środowisko kuratorów i jednocześnie zgodne z moim przekonaniem co do konieczności wprowadzenia zmian.

Przemówienie senatora Aleksandra Szveda w dyskusji nad punktem 11. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Rządowy projekt nowelizacji ustawy o kuratorach sądowych, który procedujemy na dzisiejszym, pięćdziesiątym drugim, posiedzeniu Senatu, dotyczy m.in. określenia zasady nadzoru nad kuratorami sądowymi, roli i kompetencji ministra sprawiedliwości, prezesa sądu apelacyjnego, prezesa sądu okręgowego i prezesa sądu rejonowego, zmiany sposobu i trybu powoływania kuratorów okręgowych, wprowadzenia zasady kadencyjności kierowników zespołów kuratorskiej służby sądowej.

Jak podkreślono w uzasadnieniu, „Jednym z istotniejszych czynników mających wpływ na zapewnienie optymalnych warunków do wykonywania zadań przez kuratorów sądowych jest zapewnienie im jak największego poziomu bezpieczeństwa w związku z wykonywanymi przez nich obowiązkami służbowymi. Projekt wychodzi naprzeciw postulatowi środowiska kuratorskiego i wprowadza nowe rozwiązania umożliwiające kuratorowi sądowemu zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu karnym, w którym uczestniczył w charakterze pokrzywdzonego lub oskarżyciela posiłkowego, oraz uzyskanie pomocy psychologicznej.

Projekt zakłada, że kuratorowi zawodowemu, pokrzywdzonemu przestępstwem w związku z wykonywaniem czynności służbowych, przysługuje od pracodawcy, na jego wniosek, zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu karnym, w którym uczestniczył w charakterze pokrzywdzonego lub oskarżyciela posiłkowego. Kuratorowi społecznemu natomiast zwrot powyższych kosztów przysługuje od sądu rejonowego, w którym pełni swoją funkcję. Zwrot kosztów zastępstwa procesowego obejmuje wydatki rzeczywiście poniesione, do wysokości stawki określonej przepisami o ponoszeniu przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata albo radcę prawnego z urzędu.

Jednocześnie projekt zakłada, że zwrot kosztów zastępstwa procesowego nie przysługuje kuratorowi sądowemu uczestniczącemu w postępowaniu karnym w charakterze oskarżyciela posiłkowego, na rzecz którego sąd zasądził wydatki związane z ustanowieniem pełnomocnika. Rozwiązanie to ma przeciwdziałać uzyskaniu przez kuratora bezpodstawnego przysporzenia.

Proponowana regulacja znajduje uzasadnienie w wynikach pracy związanej z monitorowaniem w Ministerstwie Sprawiedliwości zdarzeń kryzysowych wpływających na bezpieczeństwo funkcjonowania sądów powszechnych, w tym dotyczących przypadków czynnej napaści na kuratorów sądowych.”. Dziękuję bardzo.

Przemówienie senatora Ryszarda Świłskiego w dyskusji nad punktem 11. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Nowelizacja ustawy o kuratorach sądowych ma na celu uregulowanie kwestii dotyczących naboru na aplikację kuratorską, samej aplikacji oraz kończącego ją egzaminu. Zakłada również możliwość usunięcia wadliwych rozwiązań organizacyjnych i ustrojowych, mających wpływ na jakość pracy kuratorskiej służby sądowej. Chodzi m.in. o doprecyzowanie unormowań dotyczących stosunku pracy kuratorów zawodowych, rozwiązania albo wygaśnięcia stosunku pracy oraz modyfikację wadliwych materialnie i proceduralnie zasad odpowiedzialności dyscyplinarnej, utrudniających wydalenie ze służby kuratorskiej osób, które naruszyły prawo. Ponadto ustawa doprecyzowuje kompetencje Krajowej Rady Kuratorów oraz rozszerza nadzór ministra sprawiedliwości i prezesów sądów nad kuratorską służbą sądową.

Omawiany projekt ustawy wprowadza również możliwość użytkowania prywatnych aut do celów służbowych przez kuratorów, a koszty ich użytkowania zostaną sfinansowane przez pracodawcę. Mimo to zastanawiam się, w jaki sposób ministerstwo zamierza ujednolicić stosowanie przepisów ustawy na terenie całego kraju. Niesprecyzowane i źle sformułowane prawo może skutkować różną oceną wielu sytuacji. Praca kuratora jest wykonywana głównie w terenie, więc oczywiste jest to, iż w tym przypadku auto jest niezbędne. Ale, jak wiadomo, koszty paliwa są coraz wyższe oraz samo utrzymanie jest coraz droższe, co więcej, takie koszty w zależności od pojazdu znacznie się od siebie różnią. Warto wziąć to pod uwagę.

Kuratorzy niejednokrotnie zgłaszali postulaty związane z kwestią zwrotu kosztów używania prywatnego samochodu podczas wykonywania swoich obowiązków.

Zawód kuratora wymaga ogromnej wytrwałości fizycznej i psychicznej nie tylko od osób wykonujących ten zawód, ale również od ich rodzin. Praca ta wymaga ogromnego zaangażowania oraz wytrwałości, a wprowadzenie zmian w sferze funkcjonowania kuratorów zawodowych i społecznych jest jak najbardziej potrzebne. Dziękuję.

Przemówienie senatora Mariusza Gromki w dyskusji nad punktem 12. porządku obrad

W związku z powołaniem na mocy rozporządzenia Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. Prokuratury Europejskiej, która jest niezależnym organem Unii Europejskiej właściwym do dochodzenia, ścigania i stawiania przed sądem sprawców i współsprawców przestępstw naruszających interesy finansowe Unii, wskazanych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. oraz rozporządzeniu Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r., aby możliwe było jej uprawnienie do występowania w ramach prowadzonych postępowań karnych w naszym kraju, konieczne jest znowelizowanie przepisów kodeksu postępowania karnego.

Ze względu na fakt, iż Prokuratura Europejska nie jest organem państw członkowskich uczestniczących w mechanizmie wzmocnionej współpracy, a w związku z tym, zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami kodeksu postępowania karnego, nie jest uprawniona do występowania w ramach prowadzonych postępowań karnych nawet w zakresie swoich kompetencji, konieczne jest przyjęcie regulacji doprecyzowujących zasady współpracy Polski, zawartych w ustawie o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Prawo o prokuraturze. Dzięki temu w przypadku przestępstw wymienionych w rozporządzeniu Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. EPPO będzie mógł wszczynać postępowanie przygotowawcze, wносить akt oskarżenia i sprawować funkcje oskarżyciela publicznego przed właściwymi sądami w Polsce aż do ostatecznego zakończenia sprawy, a zatem Prokuratura Europejska zostanie włączona do kręgu podmiotów uprawnionych do funkcjonowania w transgranicznym obrocie prawnym. Ponadto Polska jako państwo członkowskie Unii Europejskiej spełni zobowiązanie do lojalnej współpracy z Unią w wykonywaniu zadań wynikających z traktatów poprzez ułatwianie wypełniania zadań przez Unię oraz niepodejmowanie środków, które mogłyby zagrażać spełnieniu celów Unii. Słusznie zaś wprowadza się obowiązek odmowy wykonania żądanej czynności lub udzielenia informacji, jeżeli żądana czynność lub udzielenie informacji byłyby sprzeczne z zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej lub naruszały suwerenność RP.

Nie budzą żadnych moich wątpliwości zmiany wprowadzane do ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze, dzięki którym jednoznacznie zostaną uregulowane kwestie powoływania i odwoływania dyrektorów i zastępców dyrektora departamentu lub biura Prokuratury Krajowej oraz naczelnika Wydziału Spraw Wewnętrznych.

Popieram wprowadzenie omawianych przez nas regulacji, ponieważ dzięki nim zapewniona zostanie koordynacja między polskimi prokuratorami a Prokuraturą Europejską, jak również zachowana zostanie jednolitość w podejmowaniu strategicznych decyzji.

Przemówienie senator Beaty Małeckiej-Libery w dyskusji nad punktem 12. porządku obrad

Szanowny Panie Ministrze!

Zgodnie z projektem zmiany ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze rząd zmierza do powołania i odwołania dyrektorów i zastępców dyrektorów departamentu lub biura Prokuratury Krajowej oraz naczelnika Wydziału Spraw Wewnętrznych wyłącznie przez prokuratora krajowego.

W moim przekonaniu, co podnoszono także na etapie procedowania projektu, ustawa nowelizująca ma na celu swego rodzaju zabezpieczenie obecnej polityki kierownictwa Prokuraturą Krajową na wypadek zmiany politycznej na stanowisku ministra sprawiedliwości – prokuratora generalnego, poprzez odebranie kompetencji tego ostatniego na rzecz prokuratora krajowego. Warto przypomnieć, że odwołanie prokuratora krajowego wymaga zgody prezydenta RP.

Na posiedzeniu właściwej komisji sejmowej przedstawiciel Prokuratury Krajowej wskazał w odpowiedzi na powyższe zarzuty m.in., że przyznanie takich kompetencji ma wynikać z faktu, że skoro „prokurator krajowy ma ponosić odpowiedzialność za należyte wykonywanie zadań prokuratora krajowego, własnych oraz obsługę prokuratora generalnego, to musi mieć po prostu wpływ na funkcjonowanie Prokuratury Krajowej”. Z wypowiedzi tej wynika zatem, że dotychczas prokurator krajowy takiego wpływu nie miał.

Jednocześnie przedstawiciel ten zaprzeczył, aby stanowiska te obsadzał prokurator generalny, wskazując, że „ustawa nie zmienia i nie przynosi żadnych kompetencji, bo prokurator generalny nie powołuje dyrektorów w Prokuraturze Krajowej i nigdy tego nie robił” i „nie ma tu żadnej zmiany i nikt prokuratorowi generalnemu niczego nie odbiera, ponieważ prokurator generalny nie jest kierownikiem jednostki”.

W związku z powyższym chciałabym wskazać na sprzeczność intencji projektodawcy z wyjaśnieniami przedstawiciela Prokuratury Krajowej. Skoro aktualnie prokurator generalny nie ma kompetencji, które ustawa ma przyznać na wyłączność prokuratorowi krajowemu, to kto takowe posiada? Oczywiście jest przecież, że nie prokuratorzy jednostek podrzędnych Prokuratury Krajowej.

Obawiam się, że prawdziwy cel omawianych zmian zbiega się z zastrzeżeniami, które podnoszono w trakcie prac nad ustawą w izbie niższej, a jako taki, w moim przekonaniu, nie zasługuje na poparcie.

Przemówienie senatora Aleksandra Szveda w dyskusji nad punktem 12. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Będąca przedłożeniem rządowym nowelizacja ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Prawo o prokuraturze, którą procedujemy na dzisiejszym, pięćdziesiątym drugim, posiedzeniu Senatu, dotyczy nowelizacji przepisów k.p.k. włączającej Prokuraturę Europejską do kręgu podmiotów uprawnionych do funkcjonowania w transgranicznym obrocie prawnym i umożliwiającej polskim prokuratorom i sądom wykonywanie jej wniosków, jak również wprowadzającej możliwość występowania przez polskie prokuratury i sądy do Prokuratury Europejskiej o zabezpieczenie i przekazanie materiału dowodowego w sprawach objętych jej kompetencją.

Jak podkreślono w uzasadnieniu: „Polska jako państwo członkowskie Unii Europejskiej, zgodnie z art. 4 Traktatu o Unii Europejskiej, jest natomiast zobowiązana do lojalnej współpracy z Unią w wykonywaniu zadań wynikających z Traktatów, w tym przez ułatwianie wypełniania przez Unię jej zadań oraz powstrzymanie się od podejmowania środków, które mogłyby zagrażać urzeczywistnieniu celów Unii. Również art. 325 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej stanowi, że zarówno Unia, jak i jej państwa członkowskie są zobowiązane do zwalczania wszelkich działań naruszających interesy finansowe Unii, a państwa członkowskie do podejmowania takich samych środków do zwalczania nadużyć finansowych naruszających interesy finansowe Unii, jakie podejmują do zwalczania nadużyć finansowych naruszających ich własne interesy finansowe.

Tym samym niezbędna jest nowelizacja przepisów Kodeksu postępowania karnego włączająca Prokuraturę Europejską do kręgu podmiotów uprawnionych do funkcjonowania w transgranicznym obrocie prawnym i umożliwiająca polskim prokuratorom i sądom wykonywanie jej wystąpień, jak również wprowadzająca możliwość występowania przez polskie prokuratury i sądy do Prokuratury Europejskiej o zabezpieczenie i przekazanie materiału dowodowego w sprawach objętych jej kompetencją. (...)

W celu koordynacji i integracji różnych działań między polskimi prokuratorami a Prokuraturą Europejską, a także zapewnienia jednolitości w podejmowaniu strategicznych i taktycznych decyzji, projektowany przepis dodatkowo wskazuje, że kontakt między polskimi jednostkami organizacyjnymi prokuratury a Prokuraturą Europejską, w tym wszelka korespondencja, przekazywanie informacji, nakazy, wnioski lub inne wystąpienia kierowane przez polskich prokuratorów do Prokuratury Europejskiej, będą odbywały się za pośrednictwem Prokuratury Krajowej. Jednocześnie wprowadza się obowiązek odmowy wykonania żądanej czynności lub udzielenia informacji, jeżeli żądana czynność lub udzielenie informacji byłyby sprzeczne z zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej lub naruszały suwerenność RP”. Dziękuję bardzo.

Przemówienie senatora Wadima Tyszkiewicza w dyskusji nad punktem 12. porządku obrad

Projektowana ustawa o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Prawo o prokuraturze zakłada włączenie Prokuratury Europejskiej jako organu Unii Europejskiej do kręgu podmiotów uprawnionych do współpracy w obrocie prawnym z polskimi organami wymiaru sprawiedliwości.

Z pewnością proponowane rozwiązanie zapewni szybsze i efektywniejsze realizowanie zadań związanych z zabezpieczaniem mienia, europejskim nakazem dochodzeniowym, europejskim nakazem aresztowania czy też innymi wolnościowymi środkami zapobiegawczymi.

Wprowadzenie projektowanych zmian jest konieczne z tego powodu, że Prokuratura Europejska, jako że stanowi organ Unii Europejskiej, nie jest organem państw członkowskich uczestniczących w mechanizmie wzmocnionej współpracy, w związku z czym – w świetle obecnie obowiązujących przepisów kodeksu postępowania karnego – nie jest uprawniona do występowania w indywidualnych sprawach karnych w zakresie swoich kompetencji.

Procedowana ustawa stanowi przejaw realizacji zasady współpracy pomiędzy państwem członkowskim, czyli Polską, i polskimi organami ścigania a organami Unii Europejskiej.

Jednocześnie projektowana ustawa zakłada mechanizm ochronny polegający na tym, że polskie organy ścigania mogą odmówić wykonania żądanego zadania lub udzielenia informacji, gdyby było to sprzeczne z zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej lub naruszałoby jej suwerenność. Mechanizm ten stanowi gwarancję chroniącą przed nieuprawnionym wykorzystywaniem przyznanych kompetencji.

Rzeczywistość jednak pokaże, czy wspomniany mechanizm nie będzie przeszkodą w realizacji uprawnień przyznanych Prokuraturze Europejskiej; czy po wprowadzeniu tych przepisów współpraca będzie przebiegała poprawnie.

Przedmiotowy projekt ustawy doprecyzowuje również zakres kompetencji prokuratora krajowego. Zgodnie z art. 18 ustawy – Prawo o prokuraturze, prokurator krajowy kieruje Prokuraturą Krajową. Kwestia obsady stanowisk dyrektorów w Prokuraturze Krajowej stanowiła przedmiot odmiennej interpretacji. Wobec tego w tym zakresie zostały doprecyzowane obecne rozwiązania, co jawi się jako pożądane.

Przedmiotowy projekt pozornie można by było uznać za zasadny przy założeniu, że faktycznie będzie w rzeczywistości odzwierciedlał zmiany, które mają zostać nim wprowadzone. Jednak ze względu na wiele pojawiających się wątpliwości będę głosował za odrzuceniem ustawy.

Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 13. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Projekt wniesiony przez senackie komisje, Komisję Ustawodawczą oraz Komisję Budżetu i Finansów Publicznych, zakłada objęcie finansowaniem ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej również pomocy – zwłaszcza pomocy medycznej, psychologicznej, rehabilitacyjnej, prawnej oraz materialnej – osobom poszkodowanym działalnością podmiotów rynku finansowego podlegających nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

Jak podkreślił w swojej opinii minister sprawiedliwości, „projektowane rozwiązanie budzi szereg wątpliwości i w istotny sposób zmienia podstawowy cel i zakres działalności Funduszu Sprawiedliwości w postaci pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem”. W opinii MS wątpliwości interpretacyjne budzi użycie w projekcie ustawy pojęć „osoba poszkodowana” oraz „podmioty rynku finansowego nadzorowane przez Komisję Nadzoru Finansowego”. Przyjęcie szerokiej definicji obu tych pojęć pozostaje w sprzeczności z pozostałymi przepisami regulującymi działalność Funduszu Sprawiedliwości oraz może stwarzać ryzyko nieprawidłowego wydatkowania środków publicznych. Minister wskazał także na potrzebę wprowadzenia dalszych zmian wynikających z zaproponowanej nowelizacji, m.in. w zakresie §8, 9, 10 i 19 art. 43 k.k.w., oraz zmiany nazwy funduszu – z uwagi na to, że „rozszerzenie katalogu osób uprawnionych do skorzystania z pomocy świadczonej ze środków Funduszu Sprawiedliwości (...) w sposób istotny ingeruje w status prawny funduszu celowego, przez zmianę jego ustawowego celu”.

Ponadto MS wskazał, że osoby pokrzywdzone przestępstwami o charakterze finansowym już obecnie mają dostęp do pomocy ze strony Funduszu Sprawiedliwości. Jak poinformował MS, z „danych z wykazów osób, którym udzielono pomocy ze środków Funduszu Sprawiedliwości za okres od stycznia do sierpnia 2022 r., wynika, że kategoria przestępstwa związana z oszustwem jest na piątym miejscu wśród najczęściej występujących, jeśli chodzi o rodzaje spraw, z którymi pokrzywdzeni zgłaszają się do ośrodków”. W okresie od stycznia do sierpnia 2022 r. z pomocy w placówkach finansowanych ze środków Funduszu Sprawiedliwości skorzystały 1 tysiąc 624 osoby pokrzywdzone przestępstwem oszustwa. Dziękuję bardzo.

Przemówienie senatora Wadima Tyszkiewicza w dyskusji nad punktem 13. porządku obrad

W obecnym stanie prawnym pomoc pokrzywdzonym i świadkom, przeciwdziałanie przestępczości oraz pomoc postpenitencjarna są finansowane ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej znanego jako Funduszu Sprawiedliwości. Pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym obejmuje zwłaszcza pomoc medyczną, psychologiczną, rehabilitacyjną, prawną oraz materialną.

W aktualnym stanie prawnym zadania funduszu nie obejmują udzielania pomocy osobom poszkodowanym działalnością podmiotów rynku finansowego podlegających nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego. Przedmiotowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy zakłada objęcie finansowaniem ze środków funduszu pomocy osobom poszkodowanym działalnością podmiotów rynku finansowego podlegających nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego, zwłaszcza pomocy medycznej, psychologicznej, rehabilitacyjnej, prawnej oraz materialnej.

Projekt w swych przepisach zakłada moc wsteczną. Rozwiązanie będzie miało zastosowanie także do osób poszkodowanych działalnością podmiotów rynku finansowego, która miała miejsce przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy. Przedmiotowy projekt stanowić będzie nieocenioną pomoc dla licznej grupy osób poszkodowanych działalnością podmiotu GetBack SA, gdzie szkody majątkowe powstałe na skutek niezrealizowania świadczeń wynikających z nabytych obligacji opiewają na kwotę ponad 2,5 miliarda zł. Szacuje się, że nabywców obligacji, którzy nie odzyskali zainwestowanych środków, jest ponad 9 tysięcy. Bez wątpienia osobom tym należy się pomoc oraz wsparcie, które przedmiotowy projekt ma za zadanie zapewnić.

W tym miejscu należy nadmienić, że projekt ustawy rozszerza działalność funduszu o osoby poszkodowane. Wobec tego Komisja Ustawodawcza oraz Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, które odbyły posiedzenie w dniu 26 października 2022 r., zaproponowały zmiany techniczne, które mają ujednolicić nomenklaturę. Zaproponowano konsekwentne posługiwanie się w zmienianej ustawie oraz ustawach pokrewnych sformułowaniem „Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym, Poszkodowanym oraz Pomocy Postpenitencjarnej”, czyli rozszerzenie nazwy funduszu o podmioty poszkodowane, który od dnia wejścia w życie ustawy będzie wykonywał zadania związane z osobami poszkodowanymi. W związku z techniką poprawnego prawodawstwa zaproponowane rozwiązanie jest jak najbardziej słuszne.

Przedmiotowy projekt, uwzględnienie propozycji komisji zasługuje na poparcie. Będę z czystym sumieniem głosował za tą ustawą.

Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 14. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Rządowy projekt nowelizacji ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 dotyczy rozszerzenia katalogu działań i poddziałań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 o działanie „Nadzwyczajne tymczasowe wsparcie dla rolników, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę”.

Jak podkreślono w ocenie skutków regulacji: „W odniesieniu do zdefiniowanego problemu w projektowanej ustawie zaproponowano zapewnienie podstaw prawnych wdrożenia w ramach PROW 2014–2020 działania «Nadzwyczajne tymczasowe wsparcie dla rolników, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę». Proponuje się, żeby pomoc była udzielana w formie jednorazowej płatności ryczałtowej dla rolników, przyznawanej oraz wypłacanej na podstawie decyzji administracyjnej na wniosek o przyznanie pomocy będący jednocześnie wnioskiem o płatność. Zgodnie z założeniami przyjętymi w art. 39c rozporządzenia UE nr 1305/2013 maksymalna kwota pomocy nie może przekraczać 15 000 euro na rolnika. Szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej będą przedmiotem regulacji ujętych w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 45 ustawy PROW 2014–2020. Jedynym możliwym narzędziem rozwiązania zidentyfikowanego problemu jest zmiana obowiązujących przepisów. W celu dotarcia do możliwie najszerszego grona rolników zainteresowanych otrzymaniem wsparcia w ramach ww. działania na portalu gov.pl Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) zostaną zamieszczone informacje dotyczące możliwości otrzymania wsparcia, w szczególności obejmujące wskazanie podstaw prawnych oraz opis streszczający typ działania. Odrębne informacje o planowanym, a następnie trwającym naborze wniosków na wsparcie w ramach przedmiotowego działania, zostaną zamieszczone za pośrednictwem social mediów MRiRW oraz ARiMR (facebook, twitter). Dodatkowo, w ramach cyklicznych rolniczych programów radiowych i telewizyjnych, będą zrealizowane branżowe audycje prezentujące szczegółowe informacje dotyczące możliwości ubiegania się o wsparcie w ramach ww. instrumentu. Audycje będą prezentowane przez członków kierownictwa MRiRW oraz opatrzone komentarzami ekspertów z ARiMR lub ośrodków doradztwa rolniczego oraz rolników. Informacje związane z promowaniem rozwiązań zawartych w PROW 2014–2020, w tym dotyczące nowego działania, będą również na

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewygłoszone podczas 52. posiedzenia Senatu

bieżąco prezentowane w branżowych serwisach informacyjnych oraz na rolniczych portalach internetowych”.

W Sejmie projekt przeszedł niemal jednogłośnie, a głosowało za nim 453 posłów. W pełni popieram niniejszy projekt. Dziękuję bardzo.

Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 15. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

To już trzydzieste siódme półroczne sprawozdanie Rady Ministrów dla Sejmu i Senatu z udziału Polski w pracach Unii Europejskiej, którego wysłuchujemy w Wysokiej Izbie. Tym razem dotyczy ono aktywności Polski w trakcie prac Rady Unii Europejskiej prowadzonych podczas przewodnictwa Francji w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2022 r.

Czas francuskiej prezydencji to czas dramatyczny i wyjątkowy. W dniu 24 lutego rozpoczęła się rosyjska agresja na Ukrainę, z której konsekwencjami politycznymi, gospodarczymi i społecznymi musimy się mierzyć. Rząd Premiera Mateusza Morawieckiego wspierał w tym czasie w sposób zdecydowany wysiłki prezydencji związane z koniecznością podjęcia działań w celu wsparcia obrony suwerenności i integralności terytorialnej Ukrainy. Jednocześnie należało podjąć działania zaradcze wobec masowego napływu uchodźców, wzrostu cen energii oraz globalnego kryzysu żywnościowego. Dzięki zdecydowanej postawie rządu Polska aktywnie angażowała się w działania prezydencji związane z napływem uchodźców z Ukrainy. Jako lider, jako państwo, które przyjęło największą ich liczbę, stało się pionierem. W tych szczególnie trudnych momentach to Polska wytyczała kurs. Kurs wytyczało z jednej strony państwo, z drugiej strony samorządy, organizacje pozarządowe oraz wielu polskich obywateli otwierających swoje domy przed gośćmi z Ukrainy uciekającymi przed rosyjskimi bombami. Jak podkreślił minister do spraw Unii Europejskiej w Sejmie: „Na chwilę obecną od 24 lutego br. granicę polsko-ukraińską przekroczyło ponad 6,5 mln uchodźców z Ukrainy. Szybkie przyjęcie na poziomie unijnym rozwiązań prawnych zapewniających legalny pobyt na terytorium Unii i wsparcie przez uruchomienie ochrony czasowej stanowiło istotny czynnik w kontekście stabilności sytuacji wewnętrznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej”.

Jak podkreślono w raporcie, Polska w czasie prezydencji francuskiej: „apelowała również o zapewnienie stabilnego i adekwatnego wsparcia, w tym finansowego, zarówno dla przebywających na terytorium Unii uchodźców, jak i goszczących ich państw członkowskich. Jednocześnie Polska popiera tworzenie platform i instrumentów wspierających koordynację działań członkowskich dotyczących uchodźców z Ukrainy”. Niestety odzew społeczeństw zachodniej Europy pozostawiał wiele do życzenia.

Bardzo pozytywnie trzeba ocenić zaangażowanie prezydenta Andrzeja Dudy, premiera Mateusza Morawieckiego i członków rządu podczas prezydencji francuskiej na rzecz tego, aby to Polska pozostawała jednym z najaktywniejszych uczestników dyskusji na temat rozwoju unijnej polityki sankcyjnej. W tej kwestii byliśmy zdecydowanym liderem. Zaangażowanie rządu i współpraca z państwami członkowskimi przyczyniły się do przyjęcia kolejnych pakietów sankcyjnych. Nie byłoby możliwe, aby ich kształt był tak ambitny, gdyby nie linia, którą

wytyczała właśnie Polska. Byliśmy zwolennikiem możliwie najdalej idących sankcji w sektorze energetycznym. Podkreślaliśmy i podkreślamy potrzebę dalszego utrzymania i wzmocnienia presji sankcyjnej na Rosję. Służyć temu ma wzmocniona implementacja dotychczas przyjętych środków sankcyjnych. Podkreślamy również wsparcie i zaangażowanie Polski w ramach udzielanej w różnych formach pomocy Ukrainie, w tym pomocy wojskowej, humanitarnej oraz związanej z przyszłą odbudową kraju.

Chciałbym jeszcze odnieść się do 2 ważnych faktów. To, co podkreślone zostało również w sprawozdaniu, od początku konfliktu do dzisiaj to Polska stanowi ważne ogniwo wsparcia Ukrainy, jeśli chodzi o eksport ich produktów rolnych na rynki światowe, w tym do krajów Unii Europejskiej, przez tzw. korytarze solidarności. Byliśmy także inicjatorem działań związanych z przyznaniem Ukrainie i Republice Mołdawii statusu kandydata do Unii Europejskiej oraz uznaniem perspektywy europejskiej Gruzji. W związku z tym z zadowoleniem, z satysfakcją przyjęliśmy podjętą przy zaangażowaniu prezydencji francuskiej decyzję Rady Europejskiej z czerwca o przyznaniu tego statusu i uznaniu perspektywy. Będziemy wspierać wysiłki tych państw na ich drodze do pełnej integracji w ramach Unii Europejskiej. Zapowiedź dotycząca integracji Ukrainy z rynkiem wewnętrznym Unii, która powinna skutkować niezakłóconym dostępem do tego rynku, może być krokiem w kierunku członkostwa Ukrainy w Unii Europejskiej.

W dyskusji nad europejską wspólnotą polityczną rząd akcentował, że: „nowy format współpracy nie powinien stanowić substytutu dla prowadzonej przez Unię Europejską polityki rozszerzenia. Z zadowoleniem przyjęliśmy również wynegocjowanie satysfakcjonujących dla Polski zapisów kompasu strategicznego Unii Europejskiej. Kompas właściwie podkreśla komplementarny charakter relacji Unia Europejska – NATO, wskazując jako priorytet obszary istotne z punktu widzenia Polski: mobilność wojskową, zwalczanie zagrożeń hybrydowych i cybernetycznych oraz współpracę z partnerami. W trakcie finalizacji prac nad kompasem strategicznym Unii Polska zabiegała, by dokument odzwierciedlał kluczową rolę NATO dla bezpieczeństwa Europy. Polska wspierała także dalszą implementację kompasu strategicznego, w tym prace nad przeciwdziałaniem zagrożeniom hybrydowym. Walka z dezinformacją to też ważne wyzwanie w tym kontekście, a także zwalczanie cyberbezpieczeństwa instytucji organów służb Unii Europejskiej”.

Jestem za pozytywną oceną niniejszej informacji. Dziękuję stronie rządowej za aktywne działania na rzecz zachowania bezpieczeństwa państwa i aktywną politykę na arenie międzynarodowej w czasie prezydencji francuskiej. Dziękuję bardzo.

Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 16. porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Na dzisiejszym pięćdziesiątym drugim posiedzeniu rozpatrujemy informację o działalności Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. Dziękując za niezwykle wnikliwe i obszerne sprawozdanie, chciałbym przytoczyć kilka ważnych faktów.

Ostatnio na stronie IPN ukazał się artykuł „Podsumowanie prac Biura Poszukiwań i Identyfikacji w 2021 r.”, w którym przekazano informację, że „prace archeologiczne prowadzone w 72 miejscach, które zaowocowały odnalezieniem szczątków przynajmniej 138 osób, prawie 350 nowych spraw badawczych i ponad 200 zabezpieczonych prób materiału porównawczego od krewnych ofiar to bilans prac Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN w 2021 r. Efektem działań było także ogłoszenie w sierpniu ub. roku nazwisk 26 osób, których tożsamość potwierdziły badania genetyczne”. Jak czytamy dalej, „w 2021 r. zarejestrowano 341 nowych spraw badawczo-historycznych. Kontynuowano również kwerendy rozpoczęte w latach ubiegłych. Celem działań jest ustalenie nie tylko okoliczności śmierci poszukiwanej osoby, ale także całościowe zebranie wiedzy, która może być przydatna tak w odnalezieniu miejsca pochówku, jak i we wstępnym rozpoznaniu szczątków odnalezionych w miejscu prowadzenia prac. W większości spraw prowadzonych przez IPN dokładne miejsce pochówku ofiary nie jest znane lub trudno wskazać je precyzyjnie. Zatem możliwie wnikliwie przeprowadzona kwerenda w archiwach, zebranie relacji świadków oraz analiza przedmiotowej literatury może znacznie ułatwić i przyspieszyć proces poszukiwania i identyfikacji. Bardzo pomocne są wszelkie dane o stanie zdrowia więźnia, informacje nt. wcześniejszych urazów i chorób. Wszystkie te fakty pozwalają nie tylko dookreślić domniemane miejsce pochówku, ale także wytypować do podjęcia szczątki konkretnego człowieka, zanim zostaną przeprowadzone badania genetyczne. Jako przykład prowadzonych w 2021 r. spraw można podać m.in. analizę dotychczasowych ustaleń naukowych w sprawie okoliczności śmierci i miejsca pochówku Marszałka WP Edwarda Śmigłego-Rydza (ekshumację przeprowadzono jesienią 2021 r.) czy też badania historyczne dotyczące możliwości wskazania nieznanymi mogił z okresu II wojny światowej i okupacji niemieckiej znajdujących się na terenie Puszczy Kampinoskiej w pobliżu miejscowości Palmiry, z których nie zostały jeszcze przeprowadzone ekshumacje. Prowadzono także badania historyczne związane z ustaleniem miejsc pochówku obywateli polskich spoczywających na Ukrainie, w Kazachstanie czy Gruzji. Biuro Poszukiwań i Identyfikacji w 2021 r. przeprowadziło prace poszukiwawcze w 72 miejscach, w tym w 8 lokalizacjach za granicą (Łotwa, Litwa, Ukraina). W ich efekcie podjęto szczątki przynajmniej 138 osób, od których zabezpieczono materiał

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewygłoszone podczas 52. posiedzenia Senatu

genetyczny. Przeprowadzono także wizje lokalne w kilkudziesięciu miejscach w Polsce i kilkunastu na Litwie, Ukrainie, w Gruzji i Kazachstanie”.

Liczę, że badania i prace poszukiwawcze będą równie dynamicznie prowadzone w 2022 r. Dziękuję z tego miejsca wszystkim pracownikom IPN, jak i wszystkim osobom oraz organizacjom, które włączają się w tę akcję.

Po analizie sprawozdania w pełni popieram tezę, że „Instytut Pamięci Narodowej w ostatnim roku wypełniał wszystkie swoje ustawowe zadania, we wszystkich sektorach, jakich oczekuje od niego ustawodawca”. Dlatego bardzo pozytywnie oceniam przedstawioną informację o działalności IPN w 2021 r.

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewygłoszone podczas 52. posiedzenia Senatu

Oświadczenie złożone przez senatora Roberta Dowhana

Oświadczenie skierowane do minister finansów Magdaleny Rzeczkowskiej

Szanowna Pani Minister!

Mechanizm podzielonej płatności przyniósł dużo pożytku szczególnie tym, którzy uczciwie płacili podatek VAT, a ich kontrahenci już nie. Teraz powstaje problem, ponieważ pieniądź i jego pozyskanie jest bardzo drogie. Drogie są kredyty, a będą jeszcze droższe. Prowadzi to do sytuacji, kiedy bardzo dużo środków znajduje się na koncie VAT, ale nie można tymi środkami obniżyć wartości kredytów (szczególnie obrotowych) czy zrobić krótkoterminowej lokaty. To są pieniądze, które powinny być w obrocie, a nie leżeć beczynnie na oddzielnym koncie. Tak samo można wydzielić konto na podatek PIT czy CIT.

Przedsiębiorcy podnoszą ten temat, ponieważ czasami pieniądze beczynnie leżą na odrębnym koncie ponad miesiąc. Czy to jest uczciwe w dobie kryzysu, drogiego pieniądza i wysokich kredytów? Leżące bez oprocentowania pieniądze lub niespłacające kredytu podmiotu gospodarczego pracują tylko na korzyść banku, a powinny pracować dla kogoś zupełnie innego.

Z poważaniem
Robert Dowhan

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewyłączone podczas 52. posiedzenia Senatu

Oświadczenie złożone przez senatora Roberta Dowhana

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego
Zbigniewa Ziobry

Szanowny Panie Ministrze!

Piszę w imieniu osób płacących alimenty – płacących regularnie, uczciwie, według wyroku sądu, mimo że nie zawsze wyroki są adekwatne do sytuacji czy potrzeb dzieci. Otóż są przypadki nieopisania przelewu jako alimenty lub opisanie go inaczej, ale zawsze odbiorca, data płatności i kwota się zgadzają. Okazuje się, że jest coraz więcej sytuacji, kiedy kobiety uznają to za brak wpłaty i udają się od razu do komornika, a ten wszczyna procedurę i prowadzi postępowanie egzekucyjne. A kiedy komornik ściągnie zaległą kwotę i kiedy sprawa trafia do sądu, to – o dziwo – wyroki są na niekorzyść płacących alimenty. Przecież to jawne oszustwo i wyłudzenie. Jak można legalizować takie rzeczy? Czy ojcowie zawsze muszą być tymi przegranymi?

Druga sprawa. Nie słyszałem o przypadkach, aby w praktyce sąd obniżył zasądzone alimenty. Żadnych argumentów – np. takich, że pieniądze są bardzo duże czy nie idą na potrzeby dzieci – sąd nie bierze pod uwagę. Przeważnie prowadzą to sędziowie kobiety, które z założenia, mimo silnych argumentów, nie decydują się na zmianę wyroku.

Kiedy sądy staną za uczciwymi ojcami, którzy są poniewierani przez sądy w wyżej wymienionych sprawach? Oczywiście nie piszę tu o patologii, której też jest dużo w takich sprawach.

*Z poważaniem
Robert Dowhan*

Oświadczenie złożone przez senatora Artura Dunina

Oświadczenie skierowane do ministra zdrowia Adama Niedzielskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Opierając się na różnych źródłach i doniesieniach prasowych, chciałbym zwrócić uwagę, że w polskich aptekach brakuje, szczególnie w ostatnim czasie, najsilniejszych leków przeciwbólowych. Niektóre hospicja pożyczają od podopiecznych ostatnie opakowania medykamentów, które były przeznaczone dla innych chorych. Ludzie z chorobami nowotworowymi, po operacjach i z poważnymi schorzeniami zwyrodnieniowymi albo nie dostają leku wcale, albo są skazani na mniej skuteczne terapie sprzed 20 lat.

Morfina jest jedną z najsilniejszych substancji przeciwbólowych, którą można przyjmować w różnych postaciach. Jest powszechnie stosowana w szpitalach i hospicjach w postaci tabletek, kropli, ale również w formie ampułkowej. Największy problem jest z dostępnością tych 2 pierwszych postaci. To właśnie morfina jest bardzo często zażywana przez pacjentów objętych leczeniem paliatywnym, przebywających w domach – tu właśnie dominują tabletki. Pacjenci są często objęci opieką w formie hospicjów domowych. W takim przypadku chory przebywa w swoim mieszkaniu wśród najbliższych, a rodzina może liczyć na wsparcie i wizyty lekarzy oraz pielęgniarek. Niestety od końca września problem bardzo się nasilił, można wręcz mówić o braku morfiny w postaci tabletek. Problem jest ogromny, bo dotyczy to grupy ok. 100 tysięcy Polaków. Mniej więcej tyle osób przyjmuje bowiem morfinę bez wkłucia. Są w tej grupie chorzy na nowotwory, osoby z bólami pooperacyjnymi oraz problemami stawowymi i bólami dolnego odcinka kręgosłupa (tzw. krzyża), a nawet ludzie z dolegliwymi dusznościami, których nie sposób opanować w inny sposób niż przez podanie morfiny. Brak morfiny jest problemem nie tylko medycznym, lecz także społecznym, ponieważ dotyczy wielu pacjentów z bólem przewlekłym i dusznością – zwłaszcza chorych na nowotwory, których w ostatnim czasie przybywa.

W związku z tym uprzejmie proszę o odpowiedź na poniższe pytania.

1. Czym spowodowany jest brak morfiny na rodzimym rynku?
2. Jakie kroki zamierza podjąć ministerstwo w tej konkretnej sprawie?
3. Kiedy można się spodziewać dostępności morfiny w ilościach wystarczających na pokrycie zapotrzebowania?

Artur Dunin

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewygłoszone podczas 52. posiedzenia Senatu

Oświadczenie złożone przez senatora Kazimierza Kleinę

Oświadczenie skierowane do ministra zdrowia Adama Niedzielskiego

Szanowny Panie Ministrze!

W ostatnim czasie coraz bardziej widoczny staje się problem polegający na braku morfiny w tabletkach na obszarze całego kraju. Jest to duży kłopot dla pacjentów indywidualnych, którzy w zaciszu domowym walczą z bólem, np. onkologicznym. Morfina to, jak wiadomo, bardzo ważny lek stosowany w klinicznym uśmierzaniu bólu.

Od kilku tygodni apteki w Polsce mają problem z jego dostępnością. Pacjenci z bólami ogromnie cierpią, a farmaceuci przeżywają duży stres, bo nie mogą im pomóc.

Skala problemu jest o tyle większa, że przez pandemię COVID-19 przybyło wielu pacjentów paliatywnych, którzy nie byli odpowiednio diagnozowani i leczeni.

W związku z powyższym zwracam się do Pana Ministra z prośbą o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Czy istnieją mechanizmy pomocy dla pacjentów, także indywidualnych, którzy w zaistniałej sytuacji mają problem z dostępnością morfiny przyjmowanej drogą doustną?
2. Czy Polska dysponuje odpowiednimi rezerwami morfiny?
3. Czy szpitalom oraz hospicjom grożą długotrwałe niedobory morfiny?

Kazimierz Kleina

Oświadczenie złożone przez senatora Adama Szejnfelda

Oświadczenie skierowane do prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego

Szanowny Panie Premierze!

Pływalnie i aquaparki w Polsce stanowią najczęściej mienie publiczne, choć oczywiście są też przedmiotem prywatnej działalności. Służą one nie tylko uprawianiu sportu, rozrywce i rekreacji, ale także utrzymaniu Polaków w dobrej kondycji psychofizycznej. Są to obiekty, na których setki tysięcy dzieci i młodzież uczą się pływać, służby mundurowe dbają o kondycję swoich pracowników, osoby niepełnosprawne są rehabilitowane, a seniorzy i rodziny z dziećmi dbają o odporność poprzez aktywne spędzanie czasu. Jak widać, usługi pływalni są szczególnie ważne dla zdrowia i ciągłej rehabilitacji, nauki pływania, a także rozwoju sportów wodnych.

Parlament przyjął rządowe ustawy osłonowe, mające na celu ochronę określonych podmiotów przed skutkami skokowego wzrostu cen energii elektrycznej, węgla, gazu, a więc także kosztów ogrzewania. Są jednak wątpliwości, czy działania te wystarczająco ochronią przed ogromnymi stratami, a być może i koniecznością zamknięcia, pływalni i aquaparki.

Wsparcie działań osłonowych dla branży basenowej na poziomie rządowym jest niezbędne, by skutecznie ograniczyć wpływ kosztów energii i ogrzewania na koszty usług pływalni. Obiektów basenowych nie można bowiem bezkosztowo wyłączyć z procesów technologicznych, ponieważ dla zachowania ich sprawności wciąż będą ponosić one wysokie koszty stałej eksploatacji, które są niezbędne do powstrzymania degradacji majątku, bardzo często publicznego. Część aquaparków i pływalni wprowadziła pakiety energooszczędnych rozwiązań, np. po przez limitowane używanie klimatyzatorów, wymianę wszystkich żarówek na energo-oszczędne. Posunięto się również do drastycznych rozwiązań, które niestety ograniczyły liczbę klientów, mianowicie wzrosły ceny biletów wejściowych i karnetów. Wzrost cen przyniósł jednak skutek odwrotny od zamierzonego, bowiem spadła liczba uczestników, zwłaszcza w przypadku zajęć grupowych.

Panie Premierze, pływalnie i aquaparki już na tyle zracjonalizowały swoje wydatki, że coraz trudniej znaleźć im przestrzeń do dalszego zmniejszenia kosztów. Mam zatem pytanie: czy podjęte przez parlament rządowe ustawy obejmują ochroną aquaparki i baseny? Jeśli tak, to w jakim zakresie i pod jakimi warunkami, a jeśli nie, to czy rząd zamierza pochylić się nad problemem tych podmiotów.

*Z wyrazami szacunku
Adam Szejnfeld*

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewygłoszone podczas 52. posiedzenia Senatu

Oświadczenie złożone przez senatora Bogdana Zdrojewskiego

Oświadczenie skierowane do minister finansów Magdaleny Rzeczkowskiej

Szanowna Pani Minister!

W związku z prośbą skierowaną do mojego biura senatorskiego chciałbym wyrazić swoje poparcie dla tzw. małych przedsiębiorców, którzy wystąpili do ministra finansów z postulatem podwyższenia limitu dotyczącego zwolnienia podmiotowego z VAT.

Według informacji przekazanych przez wnioskodawców przedstawiciele przedsiębiorców poprosili Ministerstwo Finansów o podwyższenie limitu zwolnienia podmiotowego z VAT do wysokości równoważności w polskich złotych 85 tysięcy euro, czyli do maksymalnego pułapu, na jaki pozwala dyrektywa Rady (UE) 2020/285 z dnia 18 lutego 2020 r. zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w odniesieniu do procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw oraz rozporządzenie (UE) nr 904/2010 w odniesieniu do współpracy administracyjnej i wymiany informacji do celów monitorowania i prawidłowego stosowania procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw, do implementacji której państwa członkowskie zobowiązane są do dnia 1 stycznia 2025 r. Wskazany wyżej termin nie oznacza, że ten limit nie może zostać podwyższony już od 1 stycznia 2023 r., wręcz przeciwnie – przykład Republiki Czeskiej, która skutecznie podwyższyła limit zwolnienia podmiotowego z podatku od wartości dodanej dla swoich obywateli prowadzących działalność gospodarczą, dowodzi, że takie zwolnienie jest możliwe i akceptowalne w UE.

Warto również zaznaczyć, że obecnie obowiązujący w Polsce limit w wysokości 200 tysięcy zł został ustanowiony już w 2017 r. W tym czasie, tj. od stycznia 2017 r. do października 2022 r., wartość wskaźnika inflacji wyniosła 37,55 % (to dane dla miesięcznej stopy inflacji na podstawie kalkulatora inflacji dostępnego pod adresem: <https://www.podatki.gov.pl/kalkulator-podatkowe/kalkulator-inflacji/>). Tym samym obniżył się realny poziom zwolnienia z VAT.

Trzeba także podkreślić, że przedsiębiorcy, którzy nie będą już mogli skorzystać ze zwolnienia podmiotowego z VAT, będą musieli w wielu przypadkach doliczyć do sprzedawanych towarów i usług 23-procentowy podatek VAT, co spowoduje dalszy wzrost cen, na którym ucierpią zarówno konsumenci, jak i mali, lokalni przedsiębiorcy, których produkty stracą na konkurencyjności.

Władze muszą zwracać szczególną uwagę na małych przedsiębiorców, którzy nie posiadają dużych odliczeń podatku naliczonego. Dla nich przejście w tryb płatnika podatku VAT może znacznie utrudnić i tak niełatwą już sytuację finansową (inflacja, wyższy ZUS, wzrost cen energii elektrycznej, wysokie ceny paliw etc.). Przedsiębiorca włączany w tryb płatnika VAT musi ponieść wyższe

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu,
niewygłoszone podczas 52. posiedzenia Senatu

koszty prowadzenia księgowości, zamrożenia finansów na koncie podatkowym VAT. Wszystko to przyczynić się może do upadku małych firm rodzinnych, powodując wzrost cen, bezrobocie oraz do spadku przychodów budżetowych z tytułu podatków dochodowych.

Mając to wszystko na uwadze, chcę wyrazić moje poparcie dla przedsiębiorców zgłaszających wymieniony postulat i prosić Panią Minister o rozważenie podwyższenia limitu zwolnienia podmiotowego z VAT.

Bogdan Zdrojewski

Treść

52. posiedzenia Senatu w dniach 16 listopada 2022 r.

Otwarcie posiedzenia	
Projekt porządku obrad	
senator Jan Filip Libicki	7
Zatwierdzenie porządku obrad	
Punkt 1. porządku obrad: drugie czytanie projektu uchwały ustanawiającej rok 2023 Rokiem Mikołaja Kopernika w 550. rocznicę urodzin	
Sprawozdanie Komisji Ustawodawczej	
senator sprawozdawca Kazimierz Wiatr	8
Otwarcie dyskusji	
senator Józef Zając	10
Zamknięcie dyskusji	
Głosowanie nr 1	11
Podjęcie uchwały	
prezydent miasta Torunia	
Michał Zaleski	11
Punkt 2. porządku obrad: drugie czytanie projektu uchwały o ustanowieniu roku 2023 Rokiem Jana Matejki	
Sprawozdanie Komisji Ustawodawczej	
senator sprawozdawca Bogdan Klich	12
Otwarcie dyskusji	
Zamknięcie dyskusji	
Głosowanie nr 2	13
Podjęcie uchwały	
dyrektor Muzeum Narodowego w Krakowie	
Andrzej Szczerski	13
Punkt 3. porządku obrad: drugie czytanie projektu uchwały o ustanowieniu roku 2023 Rokiem Wisławy Szymborskiej	
Sprawozdanie Komisji Ustawodawczej	
senator sprawozdawca Halina Bieda	13
Zapytania i odpowiedzi	
senator Jerzy Czerwiński	15
senator Halina Bieda	15
senator Jerzy Czerwiński	15
senator Halina Bieda	15
Wznowienie obrad	
Punkt 3. porządku obrad: drugie czytanie projektu uchwały o ustanowieniu roku 2023 Rokiem Wisławy Szymborskiej (cd.)	
Otwarcie dyskusji	
senator Rafał Ślusarz	16
senator Bogdan Zdrojewski	16
Zamknięcie dyskusji	
Głosowanie nr 3	17
Podjęcie uchwały	
prezes Fundacji Wisławy Szymborskiej	
Michał Rusinek	17

Punkt 5. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw	
Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu	
senator sprawozdawca Artur Dunin	18
Sprawozdanie połączonych Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności oraz Komisji Środowiska	
senator sprawozdawca Jerzy Chrościkowski	18
Zapytania i odpowiedzi	
senator Alicja Chybicka	19
senator Jerzy Chrościkowski	19
senator Artur Dunin	19
senator Aleksander Szwed	20
senator Jerzy Chrościkowski	20
senator Danuta Jazłowiecka	20
senator Artur Dunin	20
senator Jerzy Chrościkowski	20
Wystąpienie przedstawiciela rządu	
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Klimatu i Środowiska	
Ireneusz Zyska	21
Zapytania i odpowiedzi	
senator Wojciech Piecha	21
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Klimatu i Środowiska	
Ireneusz Zyska	21
Otwarcie dyskusji	
Zamknięcie dyskusji	
Punkt 6. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw	
Sprawozdanie Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności	
senator sprawozdawca Wojciech Piecha	22
Wznowienie obrad	
Punkt 6. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Sprawozdanie Komisji Ustawodawczej	
senator sprawozdawca Krzysztof Kwiatkowski	23
Zapytania i odpowiedzi	
senator Jerzy Czerwiński	23
senator Krzysztof Kwiatkowski	23
Wystąpienie przedstawiciela rządu	
prezes	
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	
Tomasz Chrósty	24

Spis treści

Zapytania i odpowiedzi	
senator Jerzy Czerwiński	24
prezes	
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	
Tomasz Chróstny	25
senator Aleksander Szwed	25
prezes	
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	
Tomasz Chróstny	25
senator Wadim Tyszkiewicz	26
prezes	
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	
Tomasz Chróstny	26
senator Wadim Tyszkiewicz	27
prezes	
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	
Tomasz Chróstny	27
senator Danuta Jazłowiecka	27
prezes	
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	
Tomasz Chróstny	27
senator Danuta Jazłowiecka	28
prezes	
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	
Tomasz Chróstny	28
senator Jan Maria Jackowski	29
prezes	
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	
Tomasz Chróstny	29
senator Jan Maria Jackowski	29
prezes	
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	
Tomasz Chróstny	29
Otwarcie dyskusji	
Zamknięcie dyskusji	
Punkt 7. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy	
o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i admi-	
nistracji morskiej	
Sprawozdanie Komisji Infrastruktury	
senator sprawozdawca Alicja Zając	30
Zapytania i odpowiedzi	
senator Jan Maria Jackowski	31
senator Alicja Zając	31
senator Aleksander Szwed	31
senator Alicja Zając	32
senator Jan Maria Jackowski	32
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Infrastruktury	
Marek Gróbarczyk	32
senator Aleksander Szwed	32
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Infrastruktury	
Michał Gróbarczyk	33
senator Aleksander Szwed	33
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Infrastruktury	
Michał Gróbarczyk	33
senator Jerzy Czerwiński	33
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Infrastruktury	
Michał Gróbarczyk	33
senator Jerzy Czerwiński	34
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Infrastruktury	
Michał Gróbarczyk	34
senator Jan Maria Jackowski	34
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Infrastruktury	
Michał Gróbarczyk	35
senator Wojciech Piecha	35
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Infrastruktury	
Michał Gróbarczyk	35
senator Wojciech Piecha	35
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Infrastruktury	
Michał Gróbarczyk	35
senator Kazimierz Kleina	36
senator Jan Maria Jackowski	36
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Infrastruktury	
Michał Gróbarczyk	36
senator Jan Maria Jackowski	36
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Infrastruktury	
Michał Gróbarczyk	37
senator Jan Maria Jackowski	37
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Infrastruktury	
Michał Gróbarczyk	37
senator Kazimierz Kleina	37
Otwarcie dyskusji	
Zamknięcie dyskusji	
Punkt 15. porządku obrad: informacja dla Sejmu i Se-	
natu RP o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach	
Unii Europejskiej w okresie styczeń – czerwiec 2022 r.	
(przewodnictwo Francji w Radzie Unii Europejskiej)	
minister do spraw Unii Europejskiej	
Szymon Szynkowski vel Sęk	37
Zapytania i odpowiedzi	
senator Jan Maria Jackowski	40
minister do spraw Unii Europejskiej	
Szymon Szynkowski vel Sęk	40
senator Jan Maria Jackowski	41
minister do spraw Unii Europejskiej	
Szymon Szynkowski vel Sęk	41
senator Danuta Jazłowiecka	41
minister do spraw Unii Europejskiej	
Szymon Szynkowski vel Sęk	42
senator Bogdan Zdrojewski	42
minister do spraw Unii Europejskiej	
Szymon Szynkowski vel Sęk	43
senator Aleksander Szwed	43
minister do spraw Unii Europejskiej	
Szymon Szynkowski vel Sęk	43
senator Jerzy Czerwiński	43
minister do spraw Unii Europejskiej	
Szymon Szynkowski vel Sęk	44
senator Michał Seweryński	44
minister do spraw Unii Europejskiej	
Szymon Szynkowski vel Sęk	44
senator Danuta Jazłowiecka	45
minister do spraw Unii Europejskiej	
Szymon Szynkowski vel Sęk	45
senator Jan Maria Jackowski	46
minister do spraw Unii Europejskiej	
Szymon Szynkowski vel Sęk	44
senator Stanisław Gogacz	46
minister do spraw Unii Europejskiej	
Szymon Szynkowski vel Sęk	47
senator Danuta Jazłowiecka	47
minister do spraw Unii Europejskiej	
Szymon Szynkowski vel Sęk	47
senator Danuta Jazłowiecka	47

Spis treści

senator Agnieszka Gorgoń-Komor	48	senator Agnieszka Gorgoń-Komor	72
minister do spraw Unii Europejskiej		Wystąpienie przedstawiciela rządu	
Szymon Szynkowski vel Sęk	48	podsekretarz stanu	
senator Aleksander Szwed	48	w Ministerstwie Zdrowia	
minister do spraw Unii Europejskiej		Piotr Bromber	73
Szymon Szynkowski vel Sęk	49	Zapytania i odpowiedzi	
senator Aleksander Szwed	49	senator Bogdan Zdrojewski	73
senator Jerzy Czerwiński	50	podsekretarz stanu	
minister do spraw Unii Europejskiej		w Ministerstwie Zdrowia	
Szymon Szynkowski vel Sęk	50	Piotr Bromber	74
senator Jan Maria Jackowski	50	senator Stanisław Gogacz	74
minister do spraw Unii Europejskiej		podsekretarz stanu	
Szymon Szynkowski vel Sęk	50	w Ministerstwie Zdrowia	
senator Bogdan Zdrojewski	51	Piotr Bromber	74
minister do spraw Unii Europejskiej		senator Krzysztof Mróz	74
Szymon Szynkowski vel Sęk	51	podsekretarz stanu	
Otwarcie dyskusji		w Ministerstwie Zdrowia	
senator Bogdan Klich	51	Piotr Bromber	75
senator Bogdan Zdrojewski	53	senator Bogdan Zdrojewski	75
senator Jan Maria Jackowski	55	podsekretarz stanu	
senator Kazimierz Michał Ujazdowski	56	w Ministerstwie Zdrowia	
Zamknięcie dyskusji		Piotr Bromber	75
minister do spraw Unii Europejskiej		senator Jerzy Czerwiński	76
Szymon Szynkowski vel Sęk	57	podsekretarz stanu	
Punkt 4. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy		w Ministerstwie Zdrowia	
o Funduszu Medycznym oraz niektórych innych ustaw		Piotr Bromber	76
Sprawozdanie Komisji Zdrowia		senator Krzysztof Mróz	76
senator sprawozdawca Beata Małecka-Libera	60	podsekretarz stanu	
Zapytania i odpowiedzi		w Ministerstwie Zdrowia	
senator Ewa Matecka	63	Piotr Bromber	76
senator Beata Małecka-Libera	63	Otwarcie dyskusji	
senator Agnieszka Gorgoń-Komor	63	senator Alicja Chybicka	77
senator Beata Małecka-Libera	64	senator Agnieszka Gorgoń-Komor	77
senator Ewa Matecka	64	senator Beata Małecka-Libera	78
Wystąpienie przedstawiciela prezydenta RP		senator Stanisław Gogacz	78
sekretarz stanu		Zamknięcie dyskusji	
w Kancelarii Prezydenta RP		Punkt 9. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy	
Małgorzata Paprocka	64	o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Spo-	
Zapytania i odpowiedzi		łecznych oraz niektórych innych ustaw	
senator Beata Małecka-Libera	66	Sprawozdanie połączonych Komisji Rodziny, Polityki	
sekretarz stanu		Senioralnej i Społecznej oraz Komisji Rolnictwa i Roz-	
w Kancelarii Prezydenta RP		woju Wsi	
Małgorzata Paprocka	66	senator sprawozdawca Józef Łyczak	80
senator Bogdan Zdrojewski	66	Zapytania i odpowiedzi	
Wystąpienie przedstawiciela rządu		senator Bogdan Zdrojewski	81
podsekretarz stanu		senator Józef Łyczak	81
w Ministerstwie Zdrowia		Wystąpienie przedstawiciela rządu	
Marcin Martyniak	66	sekretarz stanu	
Otwarcie dyskusji		w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej	
senator Ewa Matecka	67	Stanisław Szwed	81
senator Alicja Chybicka	68	Zapytania i odpowiedzi	
senator Bogdan Zdrojewski	69	senator Bogdan Zdrojewski	82
Zamknięcie dyskusji		sekretarz stanu	
Wystąpienie przedstawiciela prezydenta RP		w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej	
sekretarz stanu		Stanisław Szwed	83
w Kancelarii Prezydenta RP		senator Jerzy Chróścikowski	83
Małgorzata Paprocka	70	sekretarz stanu	
Punkt 8. porządku obrad: ustawa o zawodzie ratownika		w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej	
medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych		Stanisław Szwed	83
Sprawozdanie Komisji Zdrowia		Otwarcie dyskusji	
senator sprawozdawca Agnieszka Gorgoń-Komor	70	senator Bogdan Zdrojewski	83
Zapytania i odpowiedzi		Zamknięcie dyskusji	
senator Stanisław Gogacz	71	Punkt 10. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy	
senator Agnieszka Gorgoń-Komor	72	o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych	
senator Stanisław Gogacz	72	innych ustaw	

Spis treści

Sprawozdanie Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej	
senator sprawozdawca Jan Filip Libicki	84
Wystąpienie przedstawiciela rządu	
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej	
Stanisław Szwed	85
Otwarcie dyskusji	
Zamknięcie dyskusji	
Punkt 11. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o kuratorach sądowych	
Sprawozdanie Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji	
senator sprawozdawca Halina Bieda	86
Otwarcie dyskusji	
senator Krzysztof Kwiatkowski	86
senator Halina Bieda	88
Zamknięcie dyskusji	
Punkt 12. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Prawo o prokuraturze	
Sprawozdanie połączonych Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji	
senator sprawozdawca Ewa Matecka	89
Zapytania i odpowiedzi	
senator Jerzy Czerwiński	90
senator Ewa Matecka	90
senator Jerzy Czerwiński	90
senator Ewa Matecka	91
senator Krzysztof Kwiatkowski	91
senator Ewa Matecka	91
senator Jerzy Czerwiński	92
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Sprawiedliwości	
Michał Woś	92
senator Jerzy Czerwiński	92
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Sprawiedliwości	
Michał Woś	92
senator Danuta Jazłowiecka	93
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Sprawiedliwości	
Michał Woś	93
Otwarcie dyskusji	
senator Magdalena Kochan	93
senator Rafał Ślusarz	95
senator Danuta Jazłowiecka	95
senator Krzysztof Kwiatkowski	96
senator Krzysztof Mróz	97
senator Jerzy Czerwiński	98
senator Krzysztof Kwiatkowski	99
Zamknięcie dyskusji	
Punkt 13. porządku obrad: drugie czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy	
Sprawozdanie połączonych Komisji Ustawodawczej, Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz Komisji Budżetu i Finansów Publicznych	
senator sprawozdawca Krzysztof Kwiatkowski	100
Zapytania i odpowiedzi	
senator Aleksander Szwed	100
senator Krzysztof Kwiatkowski	100
senator Aleksander Szwed	101
senator Krzysztof Kwiatkowski	101
senator Jerzy Czerwiński	101
senator Krzysztof Kwiatkowski	102
Wystąpienie przedstawiciela rządu	
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Sprawiedliwości	
Michał Woś	102
Zapytania i odpowiedzi	
senator Bogdan Borusewicz	102
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Sprawiedliwości	
Michał Woś	102
senator Bogdan Borusewicz	103
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Sprawiedliwości	
Michał Woś	103
senator Jerzy Czerwiński	103
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Sprawiedliwości	
Michał Woś	103
senator Wadim Tyszkiewicz	104
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Sprawiedliwości	
Michał Woś	104
senator Jerzy Czerwiński	105
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Sprawiedliwości	
Michał Woś	105
senator Aleksander Szwed	105
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Sprawiedliwości	
Michał Woś	105
senator Bogdan Borusewicz	106
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Sprawiedliwości	
Michał Woś	106
senator Wadim Tyszkiewicz	106
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Sprawiedliwości	
Michał Woś	106
senator Wadim Tyszkiewicz	107
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Sprawiedliwości	
Michał Woś	107
senator Krzysztof Kwiatkowski	107
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Sprawiedliwości	
Michał Woś	108
senator Krzysztof Kwiatkowski	108
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Sprawiedliwości	
Michał Woś	108
senator Aleksander Szwed	109
senator Wadim Tyszkiewicz	109
sekretarz stanu	
w Ministerstwie Sprawiedliwości	
Michał Woś	109
Otwarcie dyskusji	
senator Krzysztof Kwiatkowski	109
Zamknięcie dyskusji	
Punkt 14. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych	
Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi	

Spis treści

senator sprawozdawca Jerzy Chróścikowski	112
Otwarcie dyskusji	
Zamknięcie dyskusji	
Punkt 16. porządku obrad: informacja o działalności Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.	
prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki	113
Zapytania i odpowiedzi	
senator Ewa Matecka	114
prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki	115
senator Robert Mamoń	115
prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki	115
senator Michał Seweryński	116
prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki	116
senator Janusz Pęcherz	116
prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki	116
senator Stanisław Gogacz	117
prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki	117
senator Jerzy Czerwiński	117
prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki	118
senator Bogdan Borusewicz	118
prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki	119
senator Jerzy Czerwiński	119
prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki	119
senator Jerzy Czerwiński	120
prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki	120
senator Jolanta Hibner	120
prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki	120
senator Jolanta Hibner	121
prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki	121
Otwarcie dyskusji	
senator Bogdan Borusewicz	121
Zamknięcie dyskusji	
prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Nawrocki	122
Komunikaty	
Wznowienie obrad	
Punkt 4. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o Funduszu Medycznym oraz niektórych innych ustaw	

(cd.)

Głosowanie nr 4	123
Głosowanie nr 5	123
Głosowanie nr 6	124
Głosowanie nr 7	124
Głosowanie nr 8	124
Głosowanie nr 9	124
Głosowanie nr 10	124
Podjęcie uchwały	
Punkt 5. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (cd.)	
Głosowanie nr 11	124
Podjęcie uchwały	
Punkt 6. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Sprawozdanie połączonych Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności oraz Komisji Ustawodawczej	
senator sprawozdawca Krzysztof Kwiatkowski	124
Głosowanie nr 12	125
Głosowanie nr 13	125
Głosowanie nr 14	125
Podjęcie uchwały	
Punkt 7. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (cd.)	
Głosowanie nr 15	125
Podjęcie uchwały	
Punkt 8. porządku obrad: ustawa o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych (cd.)	
Głosowanie nr 16	125
Głosowanie nr 17	125
Głosowanie nr 18	125
Głosowanie nr 19	126
Głosowanie nr 20	126
Głosowanie nr 21	126
Głosowanie nr 22	126
Głosowanie nr 23	126
Głosowanie nr 24	126
Głosowanie nr 25	126
Głosowanie nr 26	126
Głosowanie nr 27	126
Głosowanie nr 28	126
Głosowanie nr 29	126
Głosowanie nr 30	127
Głosowanie nr 31	127
Głosowanie nr 32	127
Podjęcie uchwały	
Punkt 9. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Głosowanie nr 33	127
Podjęcie uchwały	
Punkt 10. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Głosowanie nr 34	127
Podjęcie uchwały	
Punkt 11. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o kuratorach sądowych (cd.)	
Sprawozdanie Komisji Praw Człowieka, Praworząd-	

Spis treści

ności i Petycji	
senator sprawozdawca Halina Bieda	127
Głosowanie nr 35	128
Głosowanie nr 36	128
Głosowanie nr 37	128
Głosowanie nr 38	128
Głosowanie nr 39	128
Głosowanie nr 40	128
Głosowanie nr 41	128
Głosowanie nr 42	128
Głosowanie nr 43	129
Głosowanie nr 44	129
Głosowanie nr 45	129
Głosowanie nr 46	129
Głosowanie nr 47	129
Głosowanie nr 48	129
Głosowanie nr 49	129
Głosowanie nr 50	129
Głosowanie nr 51	129
Głosowanie nr 52	129
Głosowanie nr 53	129
Głosowanie nr 54	129
Podjęcie uchwały	
Punkt 12. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Prawo o prokuraturze (cd.)	
Głosowanie nr 55	130
Podjęcie uchwały	
Punkt 13. porządku obrad: drugie czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy (cd.)	
Przystąpienie do trzeciego czytania projektu	
Głosowanie nr 56	130
Podjęcie uchwały	
Punkt 14. porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (cd.)	
Głosowanie nr 57	130
Podjęcie uchwały	
Oświadczenia	
senator Agnieszka Gorgoń-Komor	131
senator Jerzy Wcisła	131
senator Alicja Chybicka	132
senator Krzysztof Kwiatkowski	133
senator Wojciech Konieczny	134
senator Joanna Sekuła	134
Zamknięcie posiedzenia	
Wyniki głosowań	
Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu, niewyłoszone podczas 52. posiedzenia Senatu	
Przemówienie senator Jolanty Hibner w dyskusji nad punktem 1. porządku obrad	147
Przemówienie senatora Marka Komorowskiego w dyskusji nad punktem 1. porządku obrad	148
Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 1. porządku obrad	149
Przemówienie senator Jolanty Hibner w dyskusji nad punktem 2. porządku obrad	151
Przemówienie senatora Marka Komorowskiego w dyskusji nad punktem 2. porządku obrad	152
Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 2. porządku obrad	153
Przemówienie senator Jolanty Hibner w dyskusji nad punktem 3. porządku obrad	155
Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 4. porządku obrad	156
Przemówienie senator Alicji Chybickiej w dyskusji nad punktem 5. porządku obrad	157
Przemówienie senatora Beniamina Godyli w dyskusji nad punktem 5. porządku obrad	159
Przemówienie senatora Janusza Gromka w dyskusji nad punktem 5. porządku obrad	160
Przemówienie senator Danuty Jazłowieckiej w dyskusji nad punktem 5. porządku obrad	161
Przemówienie senatora Władysława Komarnickiego w dyskusji nad punktem 5. porządku obrad	164
Przemówienie senatora Janusza Pęcherza w dyskusji nad punktem 5. porządku obrad	165
Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 5. porządku obrad	166
Przemówienie senatora Grzegorza Czeleja w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad	167
Przemówienie senatora Beniamina Godyli w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad	168
Przemówienie senatora Janusza Gromka w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad	169
Przemówienie senatora Mariusza Gromki w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad	170
Przemówienie senator Danuty Jazłowieckiej w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad	171
Przemówienie senatora Władysława Komarnickiego w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad	173
Przemówienie senatora Janusza Pęcherza w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad	174
Przemówienie senator Joanny Sekuły w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad	176
Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad	179
Przemówienie senatora Wadima Tyszkiewicza w dyskusji nad punktem 6. porządku obrad	181
Przemówienie senatora Janusza Gromka w dyskusji nad punktem 7. porządku obrad	182
Przemówienie senatora Janusza Pęcherza w dyskusji nad punktem 7. porządku obrad	183
Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 7. porządku obrad	185
Przemówienie senatora Ryszarda Świlskiego w dyskusji nad punktem 7. porządku obrad	186
Przemówienie senatora Wadima Tyszkiewicza w dyskusji nad punktem 7. porządku obrad	187
Przemówienie senatora Grzegorza Czeleja w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad	188
Przemówienie senatora Artura Dunina w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad	189
Przemówienie senatora Wiktora Durlaka w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad	190
Przemówienie senatora Beniamina Godyli w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad	192
Przemówienie senatora Janusza Gromka w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad	193
Przemówienie senatora Mariusza Gromki w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad	195
Przemówienie senator Danuty Jazłowieckiej w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad	196
Przemówienie senatora Macieja Łuczaka w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad	199

Spis treści

Przemówienie senatora Janusza Pęcherza w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad	201		
Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad	202		
Przemówienie senatora Wadima Tyszkiewicza w dyskusji nad punktem 8. porządku obrad	204		
Przemówienie senatora Grzegorza Czeleja w dyskusji nad punktem 9. porządku obrad	206		
Przemówienie senatora Beniamina Godyli w dyskusji nad punktem 9. porządku obrad	207		
Przemówienie senator Agnieszki Gorgoń-Komor w dyskusji nad punktem 9. porządku obrad	208		
Przemówienie senatora Macieja Łuczaka w dyskusji nad punktem 9. porządku obrad	209		
Przemówienie senatora Janusza Pęcherza w dyskusji nad punktem 9. porządku obrad	211		
Przemówienie senatora Adama Szejnfelda w dyskusji nad punktem 9. porządku obrad	213		
Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 9. porządku obrad	214		
Przemówienie senatora Wadima Tyszkiewicza w dyskusji nad punktem 9. porządku obrad	216		
Przemówienie senatora Grzegorza Czeleja w dyskusji nad punktem 10. porządku obrad	217		
Przemówienie senatora Janusza Pęcherza w dyskusji nad punktem 10. porządku obrad	218		
Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 10. porządku obrad	219		
Przemówienie senatora Ryszarda Świlskiego w dyskusji nad punktem 10. porządku obrad	220		
Przemówienie senator Agnieszki Gorgoń-Komor w dyskusji nad punktem 11. porządku obrad	221		
Przemówienie senatora Mariusza Gromki w dyskusji nad punktem 11. porządku obrad	222		
Przemówienie senator Joanny Sekuły w dyskusji nad punktem 11. porządku obrad	223		
Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 11. porządku obrad	226		
Przemówienie senatora Ryszarda Świlskiego w dyskusji nad punktem 11. porządku obrad	227		
Przemówienie senatora Mariusza Gromki w dyskusji nad punktem 12. porządku obrad	228		
Przemówienie senator Beaty Małeckiej-Libery w dyskusji nad punktem 12. porządku obrad	229		
Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 12. porządku obrad	230		
Przemówienie senatora Wadima Tyszkiewicza w dyskusji nad punktem 12. porządku obrad	231		
Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 13. porządku obrad	232		
Przemówienie senatora Wadima Tyszkiewicza w dyskusji nad punktem 13. porządku obrad	233		
Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 14. porządku obrad	234		
Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 15. porządku obrad	236		
Przemówienie senatora Aleksandra Szweda w dyskusji nad punktem 16. porządku obrad	238		
Oświadczenie złożone przez senatora Roberta Dowhana	240		
Oświadczenie złożone przez senatora Roberta Dowhana	241		
Oświadczenie złożone przez senatora Artura Dunina	242		
Oświadczenie złożone przez senatora Kazimierza Kleinę	243		
Oświadczenie złożone przez senatora Adama Szejnfelda	244		
Oświadczenie złożone przez senatora Bogdana Zdrojewskiego.	245		

TŁOCZONO Z POLECENIA MARSZAŁKA SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Opracowanie: Biuro Prac Senackich Kancelarii Senatu

Redakcja techniczna: Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy Kancelarii Senatu

ISSN-0867-261X

